

ANOTACE PROJEKTŮ IGA 2024

poř. č.	číslo projektu	název projektu	hlavní řešitel				anotace	anotace ang.
1.	IGA_CMTF_2024_001	Výzkum v oblasti edukace a spirituality dětí a dospělých	Mgr. et Mgr.	Hudcová	Bianka	Ph.D.	Předkládaný projekt se zaměřuje na oblast edukace a spirituality dětí i dospělých v rámci sociální pedagogiky, náboženské pedagogiky a příbuzných oborů, které směřují k rozvoji hodnotové orientace a osobnosti člověka jako celku a poskytují tak prostor pro vědeckovýzkumné aktivity v této oblasti. Navazují na projekty zlohotu z minulých let a tvoří součást dlouhodobých výzkumných aktivit katedry Křesťanské výchovy na CMTF UP v Olomouci. Zapojení studenti z magisterských studijních oborů Sociální pedagogika a Katolická teologie budou mít možnost zapojit se do výzkumných aktivit katedry nebo se věnovat vlastní výzkumné práci. Členové katedry budou dále pokračovat ve svých výzkumných aktivitách, pracovat na dalších zátech výzkumů, propojujot teorii s praxí a v neposlední řadě také publikovat výsledky své práce, čímž dojde k jejich podpoře v získání vyšší akademické kvalifikace. Ve svém dílčím zaměření budou výzkumné aktivity rozděleny do následujících oblastí: • Pedagogická psychologie a speciální pedagogika • Odlišná kulturní prostředí a jejich odraz ve vzdělávání dospělých • Náboženská výchova dětí a mládeže • Sociální a osobnostní rozvoj dětí a mládeže • Sociální pedagogika Financování programu zahrnuje náklady spojené s výzkumnými aktivitami, které zahrnují tuzecké pracovní cesty, nákup pomůcek, vzdělávacích kurzů a náklady související se sběrem dat a zpracováním dat. Náklady projektu dále zahrnují stipendia studentů, kteří se zapojí do výzkumných aktivit, sběr, zpracování dat a přípravou vlastní diplomové práce. Výsledky projektu budou prezentovány v odborných publikacích, časopisech, diplomových pracích či na odborných národních či mezinárodních konferencích, s čímž souvisí náklady spojené s publikačními poplatky či poplatky za účast na konferencích. Součástí projektu bude také uspořádání mezinárodní vědecké konference Mládež a hodnoty 2024 a Konference Sociální pedagogiky.	The proposed project focuses on the area of education and spirituality of children and adults within the framework of social pedagogy, religious pedagogy, and related disciplines, which aim to develop the value orientation and personality of the person as a whole and thus provide space for scientific research activities in this area. It builds on projects of this kind from previous years and forms part of the long-term research activities of the Department of Christian Education at CMTF UP in Olomouc. Thanks to the possibility of involving students from the master's degree programmes in Social Pedagogy and Catholic Theology, students will have the opportunity to participate in the research activities of the department or to engage in their own research work. Members of the department will then have the opportunity to continue the research activities they have started, to work on other parts of their research, to link theory with practice and, last but not least, to publish the results of their work, thus supporting them in gaining higher academic qualifications. In their sub-focus, the research activities will be divided into the following areas: • Educational Psychology and Special Education. • Different cultural backgrounds and their reflection in adult education. • Religious education of children and youth. • Social and personal development of children. • Social pedagogy Funding for the program includes costs associated with research activities, which cover domestic travel, purchase of supplies, training courses, and costs associated with data collection and data processing. Project costs also include scholarships for students who will engage in research activities by collecting and processing data and preparing their own theses. The results of the project will be presented in peer-reviewed publications, journals, diploma theses or at national or international conferences, with associated costs for publication or conference participation fees. The project will also include the organization of the International scientific conference Youth and Values 2024 and the Conference of Social Pedagogy.
2.	IGA_CMTF_2024_002	SOCIÁLNÍ, PSYCHOLOGICKÉ A SPIRITUÁLNÍ DETERMINANTY ZDRAVÍ V DIGITÁLNÍ ÉŘE	Mgr.	Mezkovský	Filip		V dnešním rychle se rozvíjejícím světě digitálních technologií se objevují nové výzvy pro zdraví člověka. Soudobý výzkum zdraví je zaměřen na dosažení co největší přesnosti a komplexnosti, tím, že integruje poznatky o zdraví z různých vědeckých disciplín. Tento projekt usiluje o vytvoření komplexního pohledu na zdraví a příspěvků k rozvoji preventivních a intervenčních strategií, které mohou zlepšit zdraví jedinců v digitální éře. Projekt navazuje na předchozí výzkumy zaměřené na sociální, psychologické a spirituální determinanty zdraví (např. IGA_CMTF_2023_001). Důvodem pokračování v této oblasti je kontinuální potřeba zkoumat a rozvíjet poznatky, a to za účasti nových PhD studentů a diplomantů, kteří budou pracovat pod supervizí zkušených akademických pracovníků. Rozšíření týmu o více studentů s individuálním zaměřením poskytuje širší perspektivu pro plánovaný výzkum. Studenti budou zapojeni do všech fází výzkumného procesu, od literární rešerše až po analýzu dat a následné publikování odborných článků. Tím budou moct prakticky rozvíjet své vědecké schopnosti. Finanční prostředky projektu jsou věnovány především na stipendia pro studenty, která slouží jako odměna za jejich práci na projektu a zároveň jako motivace pro jejich další vědecký rozvoj.	In today's fast-paced world of digital technologies, new challenges for human health are emerging. Contemporary health research aims to be as accurate and comprehensive as possible by integrating health knowledge from different scientific disciplines. This project seeks to develop a holistic view of health and contribute to developing prevention and intervention strategies that can improve the quality of life of individuals in the digital era. The project builds on previous research focusing on social, psychological and spiritual determinants of health (e.g. IGA_CMTF_2023_001). The rationale for continuing in this area is the continuous need to explore and develop knowledge, with the team participating of new PhD students and graduates who will work under the supervision of experienced academics. Expanding the team to include more students with individual focus will provide a broader perspective for the planned research. Students will be involved in all stages of the research process, from literature searches to data analysis and subsequent publication of peer-reviewed articles. This will allow them to develop their scientific skills practically. The project funds are mainly dedicated to scholarships for the students, which serve as a reward for their work on the project and as a motivation for their further scientific development.
3.	IGA_CMTF_2024_003	Česká katolická teologie v kontextu sociálně-kulturních proměn společnosti	Mgr.	Hödl	Pavel		Projekt se zaměřuje na výzkumné aktivity v oblasti české katolické teologie, která má na CMTF UP svou dlouhou tradici. Do projektu jsou zapojeni studenti magisterského oboru Katolická teologie, dále studenti doktorského studijního programu Teologie a Křesťanského myšlení a rovněž i akademičtí pracovníci Katedry systematické teologie a Katedry filozofie a patrologie. Projekt přispěje ke sdílení závrů provedených výzkumných aktivit těchto dvou pracovišť a studentů s dalšími badateli a teology a to skrze konference, publikační výstupy a studentské vědecké činnosti. Předkládaný projekt navazuje na výzkumné aktivity jednotlivých členů týmu, jeho účelem je podpořit členy (především studenty) v získání potřebné odborné kvalifikace k dokončení svých doktorských a disertačních prací.	The project focuses on research activities in the field of Czech Catholic theology, which has a long tradition at CMTF UP. Students of the Master's course in Catholic Theology are involved in the project, as well as students of the doctoral study program in Theology and Christian Thought, as well as academic staff of the Department of Systematic Theology and the Department of Philosophy and Patrology. The project will contribute to sharing the conclusions of the research activities of these two workplaces and students with other researchers and theologians through conferences, publication outputs and student scientific activities. The presented project builds on the research activities of individual team members, its purpose is to support members (primarily students) in obtaining the necessary professional qualifications to complete their doctoral and dissertation theses.
4.	IGA_CMTF_2024_004	Rozmanitost služeb v církvi a její právní zakotvení	ThLic. Mgr.	Menke	Monika	Th.D.	Projekt zastřešuje výzkumné aktivity katedry církevního práva a spolupracujících studentů. Je zaměřen na výzkum rozmanitosti služeb v katolické církvi, zapojení málok jak do těchto služeb, tak do oblasti řízení církvi, především co se týče právního zakotvení v současné legislativě i možnost, nastěných probíhajících synodou o synodálnosti, především v její souhrnné zprávě první části (4.–29. října 2023) a názvem Synodální církve v misijním poslání. Pedagogové, zapojení v projektu, se zaměřují na tyto oblasti: konfesi právo (postavení nemocných kaplanů v ČR, novelizace zákona o zdravotních službách), kanonické závo: manželské a beatifikační procesy, postavení prelaty a aktuální změny legislativy v oblasti sporné, ministeria laicalia, prevence a trestání sexuálních trestných činů v církvi, liturgické právo. Doktorand se zaměřuje na níže uvedený téma: Tribunál III. instance v Olomouci v letech 1951 až 1990. Projekt podporuje výzkumné aktivity studentů v rámci jejich odborných prací (studium archiválií, vědecké konference, badatelské pobyty doktoranda) a v nemalé míře i odborné projekty pedagogů, kteří tyto studenty koordinují. Financování projektu zahrnuje náklady na tyto pobyty, konferenční a korektoreské poplatky a stipendia studentů, příp. nákup odborné literatury pro pracoviště katedry církevního práva. Výsledky budou prezentovány na odborných konferencích v ČR i blízkém zahraničí (Slovensko, Polsko, Německo) i v příslušných odborných člancích a v postupně připravě disertační práce doktoranda.	The project includes research activities of the Department of Church Law and participating students. It focuses on research on the diversity of ministries in the church, the involvement of the laity in both those ministries and in the area of governance in the church, particularly as it relates to the legal basis in current legislation and the possibilities outlined by the ongoing Synod on Synodality, particularly in its Part One Summary Report (October 4-29, 2023) entitled The Synodal Church in Mission. The academic staff involved in the project is focusing on the following areas: religion law (the status of healthcare chaplains in the Czech Republic, amendments to the Health Services Act), canon law: marriage and beatification processes, personal prelaties and current legislative changes related to them, ministeria laicalia, prevention and punishment of sexual offences in the Church, and liturgical law. The PhD student focuses on the area of his dissertation: the Tribunal of the Third Instance in Olomouc between 1951 and 1990. The project supports the research activities of the students, within their professional work (study of archival materials, scientific conferences, research stays of the PhD student) and to a considerable extent also the professional projects of the teachers who coordinate these students. The funding of the project covers the costs of these stays, conference and preofreading fees and student scholarships, as well as the purchase of literature for the Department of Ecclesiastical Law. The results will be presented at professional conferences in the Czech Republic and abroad (Slovakia, Poland, Germany) as well as in promised articles and in the gradual preparation of the PhD student's dissertation.
5.	IGA_CMTF_2024_005	Využití metod kvalitativního výzkumu pro tvorbu protokolu studie HBSC 2025/26	Mgr. et Mgr.	Horelicová	Lucie		Studie Health Behaviour in School-aged Children (HBSC; www.hbsc.org; www.hbsc.cz) je mezinárodním výzkumem se zaměřením na zdraví, životní styl a jejich sociální determinanty mezi 11, 13 a 15letými školáky. Jedná se o multi-tematické šetření zkoumající širokou škálu oblastí spojených se zdravím mladých lidí, včetně fyzické a duševní pohody, stravovacích návyků, pohybu, školního prostředí a sociálních vztahů. Šetření a postupně přibývajících členských státech (aktuálně je jich 51) probíhají v pravidelných dletých cyklech. Mezi jednotlivými sběry dochází postupně k úpravě výzkumných nástrojů na základě kritické revize jejich aktualnosti a společenské relevance. Před zaházením nových nástrojů do studie je zásadní ověřit jejich psychometrické vlastnosti, tzn. otestovat jejich reliabilitu a validitu. Mezi prioritními oblastmi, které si vyžadují pozornost pro nadcházející sběr v roce 2025/26 byly během posledního HBSC meetingu identifikovány mimo jiné sociální nerovnosti ve zdraví a vliv současných globálních krizí/výzev na duševní zdraví a wellbeing dospívajících. Socioekonomický status, jakožto klíčový stratifikáční a kontrolní faktor pro analýzy, je v rámci studie HBSC měřen pomocí validované Family Affluence Scale (FAS). Součástí 3. verze (FAS III) se však užívá již od r. 2013/14 a napříč sibi HBSC existuje konsenzus, že je třeba otestovat, do jaké míry jsou tyto položky stále relevantní a efektivně rozlišují populaci dle socioekonomického statusu v jednotlivých státech, ale i v mezinárodním srovnání a eventuelně škálu obohatit o položky nové, které by zvýšily její aktualnost. Předkládaný projekt plánuje zapojení českého národního týmu HBSC do iniciativ, které již prostřednictvím mezinárodních pracovních skupin směřují k tvorbě výzkumného protokolu pro rok 2025/26 a jsou synchronizovány napříč několika členskými státy (Nizozemsko, Belgie, Španělsko, Itálie, Anglie, Kanada). Prostřednictvím realizace kognitivních interview a fokusových skupin bude ověřena tzv. „face validity“ nové vytvořených výzkumných nástrojů umožňujících zkoumání aktuálně diskutovaných témat zejména v oblasti sociálních nerovnosti ve zdraví a environmental wellness/ankxiety. Následně kvantitativní šetření umožní posoudit konvergentní validitu vůči již proěřeným škálám používaným v mezinárodních šetřeních a vybrané aspekty reliability (např. vnitřní konsistence škál) vzhledem k tomu, že data budou souběžně sbírána ve více státech, i provést kros-kulturní srovnání jejich vlastností (např. measurement invariance).	The Health Behaviour in School-aged Children Study (HBSC; www.hbsc.org; www.hbsc.cz) is an international research study focusing on health, lifestyle, and social determinants among 11, 13, and 15-year-old school children. It is a multi-thematic investigation exploring many areas of young people's health, including physical and mental well-being, eating habits, exercise, school environment, and social relationships. The surveys in a growing number of Member States (currently 51) are conducted in regular 4-year cycles. Between each collection, the research instruments are gradually adapted based on a critical review of their relevance and social relevance. Before including new instruments in the study, verifying their psychometric properties, i.e., testing their reliability and validity, is essential. Among the priority areas requiring attention for the upcoming 2025/26 collection, social inequalities in health and the impact of current global crises/challenges on adolescent mental health and well-being were identified during the last HBSC Meeting. As a critical stratification and control factor for analyses, socioeconomic status is measured in the HBSC study using the validated Family Affluence Scale (FAS). However, version 3 (FAS III) has been used since 2013/14. There is consensus across the HBSC network that there is a need to test the extent to which these items are still relevant, effectively differentiate the population by socioeconomic status nationally and internationally, and possibly enrich the scale with new items to increase its utility. The present project plans to involve the Czech national HBSC team in initiatives already underway through international working groups towards developing a research protocol for 2025/26, synchronized across several Member States (Netherlands, Belgium, Spain, Italy, England, Canada). Implementing cognitive interviews and focus groups will verify the so-called "face validity" of the newly developed research tools, allowing the exploration of currently discussed topics, especially in the social inequalities in health and environmental wellness/and anxiety. Subsequent quantitative investigations will allow assessing convergent validity concerning already tested scales used in international surveys and selected aspects of reliability (e.g., internal consistency of scales) given that data will be collected simultaneously in multiple countries as well as to make cross-cultural comparisons of their properties (e.g., measurement invariance).
6.	IGA_CMTF_2024_006	Obtížné verše v prvním listu Korinťanů	Doc. Dr.	Mareček	Petr	Th.D.	První list Korinťanům není Pavlovým nejdůležitějším spísem, jelikož toto označení náleží listu Římanům. První list Korinťanům je však dopisem Pavla, který představuje apoštola v jeho nejlepší formě, protože ukazuje, jak se realistiicky vyrovnává s problémy, které vstávají v křesťanské komunitě, kterou založil v tomto významném městě východního Středomoří. V 1. listu Korinťanům vidíme jasněji než kdekoliv jinde v Corpus Paulinum, jak Pavel aplikuje své chápání evangelia na konkrétní každodenní život církve a jejích členů. Pro značnou část současného novozákonního bádání se stal tento list středem zájmu, protože dokumentuje cest datovat přesnější než kterkoli jiný spís v Novém zákoně. Jeho bohatý materiál tak slouží k objasnění teologického vývoje v počátcích církve. Záčerm projektu je studovat dva texty 1. listu Korinťanům, jejichž výklad ční potíže a které jsou rozličným způsobem interpretovány. Projekt počítá s vypracováním dvou vědeckých studií. První odborný článek se bude zabývat výkladem pěti slov to už ůněto á výpaztva v 1 Kor 4,6, která jsou notoricky známým crux interpretum pro všechny komentátory. Druhy odborný článek bude zkoumat verš 1 Kor 15,29, který bývá považován za jednu z nejkontroverznějších pasáží listu. Obě studie poskytnou přehled pokusů o interpretaci těchto dvou obtížných míst v 1 Kor, které byly exegety prezentovány, a předloží jejich výklad, jenž se zdá být nepřesvědčivějším.	The First Letter to the Corinthians is not Paul's most important writing since that designation belongs to his letter to the Romans. First Corinthians, however, is the letter of Paul that reveals the apostle at his best, for it shows him dealing realistically with the problems that arose in the Christian community he had founded in this important city of the eastern Mediterranean area. In 1 Corinthians we see more clearly than anywhere else in the Corpus Paulinum how Paul applies his understanding of the gospel to the concrete daily life of the church and its members. For much of contemporary New Testament scholarship, this letter has become the focus of interest because this document can be dated more precisely than any other writing in the New Testament. Its rich material thus serves to illuminate theological developments in the early church. The intention of the project is to study two texts in 1 Corinthians that are difficult to interpret and are interpreted in different ways. The project focuses on the preparation of two scientific studies. The first scholarly paper will deal with the interpretation of the five words to už ůněto á výpaztva in 1 Cor 4:6, which are a notorious crux interpretum for all commentators. The second scholarly paper will examine 1 Cor 15:29, which is often considered one of the most controversial passages of the letter. Both studies will provide an overview of the attempts to interpret these two difficult passages in 1 Cor, that have been presented by exegetes, and will present their interpretation, which seems to be the most convincing.

7.	IGA_CMTF_2024_008	Působení katolické církve v českých zemích v 19. a 20. století	doc. PhDr.	Jonová	Jitka	Th.D.	Projekt je zaměřen na výzkum historických událostí spojených s působením církve v českých zemích v 19. a 20. století, konkrétně církevní hierarchii, řeholní život, ale také působení církve v kulturní oblasti. Projekt má podpořit výzkumné aktivity studentů doktorského studia a jednoho studenta magisterského studia v rámci jejich odborných aktivit (studium archiválií, badatelské povby doktorandů) a také odborné projekty pedagoga, který tyto studenty vede. Financování projektu zahrnuje náklady na badatelské zahraniční i tuzemské výprasy, nákup odborné literatury a stipendia studentů. Výsledky budou prezentovány v příslušných odborných článcích, v postupně připravě disertačních prací doktorandů a na odborných konferencích v ČR i v zahraničí.	The project is focused on researching historical events related to the Church's activities in the Czech lands in the 19th and 20th centuries, specifically the Church hierarchy, religious life, but also the Church's activities in the cultural sphere. The project is intended to support the research activities of doctoral students and one master's student in their professional activities (study of archival materials, research stays of doctoral students) and also the professional projects of the teacher who supervises these students. The funding of the project includes the costs of research stays abroad and at home, the purchase of professional literature and student scholarships. The results will be presented in promised scientific articles, in the gradual preparation of doctoral students' dissertations and at professional conferences in the Czech Republic and abroad.
8.	IGA_CMTF_2024_009	Perspektiva silných stránek v sociální práci	Mgr.	Zatloukal	Leoš	Ph.D.	Perspektiva silných stránek je hodnotově ukotvený přístup k sociální práci, který klade důraz na silné stránky a zdroje jednotlivců, komunit a jejich prostředí, namísto jejich problémů a patologií. Tato perspektiva zdůrazňuje lidskou schopnost resilience, odvahy, rozvoje a tvůrčivosti a hájí práva jednotlivců a komunit tvořit a dosahovat svých vlastních cílů a aspirací. Předkládaný projekt se pokouší reflektovat všechny tři principy této perspektivy (zaměřené na zdroje, na růst a na spolupráci) a svým obsahem se zaměřuje na rozvoj oblasti, ve kterých mohou být silné stránky podporovány. V rámci první oblasti, zaměřené na jednotlivce, se projekt zabývá zejména poradenským procesem a jeho reflexi skrze Recursive Frame Analysis (RFA). Druhá oblast se soustřeďuje na podporu silných stránek u samotných sociálních pracovníků, s přímoú vazbou na rozvoj jejich profesní identity a personální řízení. Důraz tu bude kladen na možnosti využití nových trendů v řízení lidských zdrojů v oblasti sociální práce. Další oblast řeší využití této perspektivy v makro praxi v sociální práci, a konkrétně skrze ovlivňování politik sociálními pracovníky coby aktivními aktéry politického procesu. Poslední oblast se zabývá analýzou socio-historického kontextu a současných sociodemografických a ekonomických podmínek s cílem zmapovat aktuální sociální potenciál vybraných obcí v oblasti pohraniční periferie.	The strengths perspective is a values-driven approach to social work that underscores the strengths and resources of individuals, communities, and their environments, shifting the focus away from problems and pathologies. This perspective accentuates human capacities such as resilience, courage, development, and creativity, advocating for the rights of individuals and communities to formulate and achieve their own goals and aspirations. The presented project strives to embody all three principles of this perspective (emphasis on resources, growth, and collaboration), with its content tailored towards cultivating areas where strengths can be nurtured. In the first domain, which centres on individuals, the project specifically delves into the counselling process and its reflection through Recursive Frame Analysis (RFA). The second domain concentrates on bolstering the strengths of social workers themselves, directly linked to the development of their professional identity and personal management. Special attention will be given to exploring the potential of incorporating new trends in human resources management within the field of social work. Another domain addresses the application of this perspective in macro practice in social work, particularly through the active involvement of social workers in influencing social policies as integral participants in the political process. The final domain involves the analysis of the socio-historical context, along with current socio-demographic and economic conditions, with the aim of mapping the existing social potential of selected communities in the border periphery.
9.	IGA_CMTF_2024_010	Vybrané kapitoly teologického myšlení Jana Damáského	ICDr. ThLic.	Staněk	František		Projekt je zaměřen na dokončení druhé části disertace „Trinitární teologie v první knize De fide orthodoxa Jana Damáského a v De Sancta Trinitate (analyticko-systématická studie)“. Význam a důležitost dízertace tkví ve zpracování tématu trinitární teologie v díle Jana Damáského, protože dosud nebyla vydána žádná monografie, která by se zabývala Damáského trinitologií. A právě výše zmíněná dízertace má přispět k jejímu poznání. Součástí projektu je rovněž překlad první knihy díla De fide orthodoxa, a také útlého dílka De Sancta Trinitate, jehož autorství není dodnes uspokojivě vysvětleno. I když v něm nalezneme myšlenky Jana Damáského, mnozí vědci Damáského autorství zpochybňují. Překlad těchto v češtině neexistujících patristických děl doplněný odkazy na starověké filozofy, na Nový i Starý Zákon a na církevní Otcy, jistě podpoří zájem o spisy Jana Damáského a jeho teologii. Díky těmto odkazům bude snadnější prostudovat, z jakých úryvků božských Písem Jan vychází, aby podpořil své teologické závěry: prozkoumat, zda pouze přejímá již daná interpretační schémata, anebo zda přináší nějakou zajímavou či inovativní reflexi, nebo odhadnout, odkud žerpal myšlenkové struktury pro uchopení nepochopitelných božských tajemství, potažmo odmítnout klíč, že patristická epocha je dobou platonismu, kdežto výsoud středověku je aristotelismu. Janovo myšlení totiž zřetelně vycházející z obou starověkých filosofických tradic, z Písm svatého a z církevní Tradice a ovlivnilo další generace teologů. Proto se jeví přínosné se jim dále podrobněji zabývat. Překlad první knihy De Fide orthodoxa vychází z Kottorovy kritické edice: Iohannes Damascenus, Die Schriften des Johannes von Damaskos II, Expositio fidei, B. Kotter (přel.), Patristische Texte und Studien 12, Walter de Gruyter, Berlin, New York 1973, zatímco v případě De Sancta Trinitate prozatím nezbývá nic jiného než vycházet z textu vydaného v roce 1864 Jacques-Paulem Mignem v 95. svazku Patrologia Graeca: Iohannes Damascenus, De Sancta Trinitate, in J.-P. Migne (ed.), Sancti Patris nostri Joannis Damasceni, monachi et presbyteri hierosolymitani. Opera omnia que existant, et ejus nomine circumferuntur, Tomus II, Editor Jacques-Paul Migne, Paris 1864.	The project is focused on the completion of the second part of the dissertation "Trinitarian Theology in the first book of De fide orthodoxa by John of Damascus and in De Sancta Trinitate (analytical-systematic study)". The significance and importance of the dissertation lies in the elaboration of the topic of trinitarian theology in the work of John of Damascus, since no monograph with Damascene trinitology has been published. And it is the aforementioned dissertation that wants to contribute to its knowledge. The project also includes a translation of the first book of De fide orthodoxa, and also a small work, De Sancta Trinitate, whose authorship is still not satisfactorily explained. Although it contains the ideas of John of Damascus, many scholars question Damascene's authorship. The translation of these patristic works, which do not exist in Czech language, supplemented by references to ancient philosophers, to the New and Old Testaments and to the Church Fathers, will certainly stimulate interest in the writings of John of Damascus and his theology. These references will make it easier to study what passages of the divine Scriptures John draws upon to support his theological conclusions, to examine whether he is merely adopting already existing interpretive schemes or whether he is bringing something more interesting or innovative reflection to bear, or to guess from where the thought structures for grasping the incomprehensible divine mysteries, or to reject the cliché that the patristic age is the age of Platonism whereas the prerogative of the Middle Ages is Aristotelianism. For John's thought clearly emerged from both ancient philosophical traditions, the Scriptures and the Tradition of the Church, and influenced subsequent generations of theologians. Therefore, it seems beneficial to explore it further in more detail. The translation of the first book De Fide orthodoxa is based on Kotter's critical edition of Iohannes Damascenus, Die Schriften des Johannes von Damaskos II, Expositio fidei, B. Iohannes Damascenus, Iohannes Damascenus, Die Schriften des Johannes von Damaskos II, Expositio fidei, B. Kotter (transl.), Patristische Texte und Studien 12, Walter de Gruyter, Berlin, New York 1973, while in the case of De Sancta Trinitate, in J.-P. Migne (ed.), Sancti Patris nostri Joannis Damasceni, monachi et presbyteri hierosolymitani. Opera omnia que existant, et ejus nomine circumferuntur, Tomus II, Editor Jacques-Paul Migne, Paris 1864.
10.	IGA_CMTF_2024_011	Setkávat se, komunikovat a jednat III	Mgr.	Sedláková	Renáta	Ph.D.	Úkolem teologie je promyšlet a komunikovat témata víry v prostředí kultury a společnosti, jež se vlivem nových informačních technologií zásadně proměňuje. Jedním z hlavních zdrojů teologické práce je Boží slovo, které je církev povinna hlásat. Tematika komunikace je od dob II. vatikánského koncilu trvale přítomna v církevním magisteriu. Podle Benedikta XVI. je úkolem kněží "laiků „postavit média do Služby Slova". Svědectví o víře v dnešním světě vyžaduje komunikaci, která znamená „brát z Božího bytí a mít stejný postoj" (papež František). Téma komunikace je stěžejní pro uchopení duchovního doprovázení, které v nové se rodící podobě spirituality a digitální religiozity nabývá na důležitosti. Proto se empirická část projektu zaměřuje na etické a kulturní formativní aspekty komunikace v křesťanském prostředí informální společnosti pozdní modernity. Společným jmenovatelem dílčích řešených témat je analýza komunikace evangelního poselství a církevní nauky, jmi vytvářených hodnot a jejich šíření. Projekt vychází z dlouhodobého zaměření Katedry pastorační a spirituální teologie a navazuje na výzkumné aktivity realizované v uplynulých letech na Katedře komunikace. Klíčovými součástmi projektu je zapojení studentů doktorského, magisterského (i bakalářského) studia, kteří tak získají zkušenosti a osvojí si dovednosti nezbytné pro svou budoucí empirickou práci a odbornou publikační činnost.	The task of theology is to reflect on and communicate the theme of faith in a cultural and social environment undergoing profound transformation not only due to new information technologies. One of the main sources of theological work is the Word of God, which the Church is obliged to proclaim. The theme of communication has been constantly present in the Church's magisterium since the Second Vatican Council. According to Benedict XVI, the task of priests and lay is "to place the media at the service of the Word." Witnessing the faith in today's world requires communication, which means "taking from God's being and having the same attitude" (Pope Francis). The theme of communication is also central to the grasp of spiritual accompaniment, which is becoming increasingly important in the now emerging forms of spirituality and digital religiosity. Therefore, the empirical part of the project focuses on the ethical and culturally formative aspects of communication with in the Christian environment of the information society of late modernity. The common denominator of the sub-topics addressed is the analysis of the Gospel message and the Church's doctrine, the values they set forth and their dissemination. The project is based on the long-term focus of the Department of Pastoral and Spiritual Theology and builds on the research activities carried out in recent years at the Department of Communication. A key part of the project is the involvement of doctoral and master students who will gain experience and develop the skills essential for their future empirical work and publishing.
11.	IGA_FF_2024_001	Organizační faktory a HRM praktiky ovplyvňujúce medzigeneračné učenie a ich vplyv na pracovnú spokojnosť zamestnancov a zdieľanie znalostí v pracovných tímoch (LEarnToknOw)	Ing.	Silberg	Slavka	BBA, MSc, PhD	Ľudský kapitál a znalosti sú základným kameňom a kľúčovou hnacou silou inovácií a úspechu organizácií. Využitie talentov a diversity via generácie pracovnej sily je pre organizácie príležitosťou na zdieľanie znalostí, zmenu, inovácie a zvýšenie produktivity a konkurencieschopnosti v globalizovanom svete. Výskumníci aj odborníci z praxe majú rastúci záujem o rozpoznanie faktorov, ktoré pomôžu využívať silné stránky zamestnancov všetkých vekových kategórií a premeniť ich na hlavnú konkurenčnú výhodu. Potrebne je preto identifikovať organizačné faktory a osvedčené praktiky HRM pre medzigeneračnú výmenu poznatkov na pracovisku, s cieľom riešiť problémy a zložitú úlohu, využiť a kapitalizovať príležitosti. Hoci existuje dostatok dôkazov o faktoroch, ktoré ovplyvňujú zdieľanie znalostí v organizáciách, málo sa vie o tom, ako a ktoré súčasti organizačnej klímy a pracovných zdrojov k tomu prispievajú a akú úlohu v tom zohráva motivácia k učeniu. Cieľom projektu je overiť vzťahy medzi organizačnou klímou, zdieľaním znalostí a pracovnou spokojnosťou a vplyv pracovných zdrojov a motivácie učiť sa na tieto vzťahy, čím môžeme prispieť k efektívnejším spôsobom riadenia, cieľovým rozvojovým aktivitám na pracovisku a zvýšeniu výmeny znalostí. Keďže metódami sú dotazníky, ktoré budú adaptované, časťovými cieľom je otestovať ich psychometrické vlastnosti.	Human capital and its knowledge are a cornerstone and one of the most important drivers of innovation and business success. Harnessing the talent and diversity of a multi-age workforce is an opportunity for them to make an impact, innovate, increase productivity and compete in a globalised world. Researchers and practitioners have a growing interest in recognising factors that can harness the strengths of workers of all ages to turn them into a competitive advantage. There is a need to identify the organisational factors and best HRM practices for intergenerational knowledge sharing in the workplace to solve problems, complex tasks and seize opportunities. While there is ample evidence of factors that influence knowledge sharing in organisations, little is known about how and which parts of the organisational climate and job resources contribute to this and what role learning motivation play in this. The aim of the project is to analyse the relationships between organisational climate, knowledge sharing behaviour and job satisfaction and the influence of workplace resources and learning motivation on these, which may contribute to more effective management practices, targeted development activities in the workplace and an increase in knowledge sharing. As the methods are questionnaires to be adapted, the sub-objective is to test their psychometric properties.
12.	IGA_FF_2024_003	Chemické analýzy a dokumentace moravských námožníků z doby laténské	Mgr.	Hlava	Miloš	Ph.D.	Námožníky jako šperk nohy jsou výrazným prvkem hmotné náplně doby železné, zvláště pak její mladší fáze. Právě na námožníky mladší doby železné (II. doba laténské) se tento projekt soustředí. Chemické analýzy a fotografické – v některých případech pak i kresbičné – dokumentace jsou pouze malým výsekem připravované diplomové práce, která se bude zabývat laténskými námožníky na Moravě jako celkem a popíše je a vyhodnotí z různých úhlů pohledu. Vše bude následně prezentováno formou posterů na odborných mezinárodních konferencích.	Anklets as foot jewellery are a distinctive element of the Iron Age, especially in its younger phase. It is the anklets of the Late Iron Age (La Tène Period) that are the focus of this project. Chemical analyses and photographic documentation (and in some cases even drawings) are only a small part of the prepared thesis, which will deal with the Late Iron Age anklets in Moravia wholly, describing and evaluating them from different perspectives. Results will be presented via poster at specialized international conferences.
13.	IGA_FF_2024_005	Bestsellerové strategie v moderní detektivní románové tvorbě: Guillaume Musso, Joël Dicker a Maxime Chattam	Mgr.	Křížová	Tereza		Moderní detektivní románová tvorba francouzských a frankofonních autorů, Guillaumea Musso, Joëla Dickera a Maxime Chattama, je mnohdy z pohledu literární kritiky považována za literaturu masovou, charakteristickou svou nadměrnou produkcí děl s cílem o největšího finančního zisku. V důsledku toho nám autoři ve své tvorbě předkládají určité skryté či zcela zřetelné bestsellerové strategie, prosřednictvím kterých přitahují své čtenáře. Hlavním cílem našeho projektu bude rešerše jednotlivých bestsellerových strategií v detektivní románové tvorbě autorů Guillaumea Musso, Joëla Dickera a Maxime Chattama, s ohledem na estetické hledisko současně bestsellerové tvorby. Projekt bude podpořen konzultacemi se zahraničním odborníkem na moderní masovou literaturu, panem profesorem Matthieu Letourneux z Université Paris Nanterre.	Modern detective novels by French and Francophone authors, Guillaume Musso, Joël Dicker and Maxime Chattam, are often considered by literary critics to be mass literature, characterized by their excessive production of works with the aim of the greatest possible financial profit. As a result, the authors present us with certain hidden or quite obvious bestselling strategies in their work, through which they attract their readers. The main goal of our project will be the research of individual bestselling strategies in the detective novels of the authors Guillaume Musso, Joël Dicker and Maxime Chattam, taking into account the aesthetic point of view of contemporary bestselling works. The project will be supported by consultations with a foreign expert on modern mass literature, Professor Matthieu Letourneux from the Université Paris Nanterre.

14.	IGA_FF_2024_006	Sebeopškovení u českých adolescentů a mladých dospělých	Mgr.	Veselý	Denis		Záměrné sebeopškovení je akt úmyslného zranění vlastní tělesné tkáně, které se u zranitelných jedinců vyskytuje v reakci na závažnou situaci nebo náročné období, zejména v období okolo dospívání. Jedná se o celosvětově rozšířený problém (výzkum uvádí globální prevalenci během života okolo 20 %), který bezprostředně zasahuje do zdravého vývoje jedince a ohrožuje tak nezanebatelný počet adolescentů a mladých dospělých. Přesto v našem prostředí absence dostatečně rozsáhlé studie, která by se touto problematikou zabývala. V předkládaném projektu se proto chceme zabývat průzkumem aktuálních zkušeností adolescentů (11–19 let) a mladých dospělých (20–26) se sebeopškovením. V celorepublikovém šetření se pokusíme zjistit prevalenci sebeopškovení v ČR a za použití psychometrických testování budeme zkoumat vztah sebeopškovení s vybranými fenomény (deprese, alexitimie, disociace, šikana, kyberšikana a další) a hledat rozdíly mezi vybranými skupinami (gender, typ školy, vývojové období). Hlavním cílem tohoto výzkumného projektu je zmapování aktuální situace v České republice a hlubší pochopení souvislosti sebeopškovení s dalšími sledovanými proměnnými, které by mohlo napomoci v další práci s nacisty a posíleje i komunitu. Projekt by měl být završen vypracováním magisterské práce spolušestitele.	Deliberate self-harm is the act of intentionally injuring one's own body tissue, which occurs in vulnerable individuals in response to a stressful situation or challenging period, particularly around adolescence. It is a widespread problem worldwide (research reports a global prevalence of around 20% over a lifetime) that directly interferes with the healthy development of the individual, putting a significant number of adolescents and young adults at risk. Nevertheless, there is no sufficiently large-scale study in our setting that addresses this issue. The present project therefore aims to explore the current experiences of adolescents (11-19 years) and young adults (20-26 years) with self-harm. In a nationwide survey we will try to determine the prevalence of self-harm in the Czech Republic and using psychometric testing we will examine the relationship of self-harm with selected phenomena (depression, alexithymia, dissociation, bullying, cyberbullying and others) and look for differences between selected groups (gender, school type, developmental period). The main objective of this research project is to map the current situation in the Czech Republic and to gain a deeper understanding of the context of self-harm and other variables of interest, which could help in further work on this serious issue.
15.	IGA_FF_2024_007	František Trčala a jeho archeologická sbírka	Mgr.	Kalábková	Pavína	Ph. D.	Předkládaný projekt je zaměřen na zpracování biografie amatérského regionálního archeologa a bývalého studenta Univerzity Palackého – Františka Trčala a jeho archeologické sbírky. Prvním cílem je vytvoření katalogu nálezu, včetně evidence jednotlivých artefaktů s následnou fotografickou a kresebnou dokumentací. Druhým cílem projektu je zpracování Trčalova životopisu, jež bude vycházet především ze studia archivních pramenů, které jsou součástí Trčalovy pozůstalosti. Trčalova biografie je významná nejen pro zachycení regionálních dějů archeologie střední Moravy, ale i z hlediska regionální historie, neboť F. Trčala byl velmi zajímavou osobností, která měla potěže nejprve s nacisty a posléze i komunisty. Projekt by měl být završen vypracováním magisterské práce spolušestitele.	The presented project is focused on the biography of the an amateur regional archaeologist and former student of Palacký University - František Trčala and his archaeological collection. The first objective is the creation of catalogue of finds, including registration of individual artefacts with subsequent photographic and drawing documentation. The second objective of the project is elaboration of Trčala's biography, which will be based primarily on the study of archival sources that are part of Trčala's estate. Trčala's biography is important not only for capturing the regional history of Central Moravian archeology, but also in terms of regional history, because T. Trčala was a very interesting personality who had problems first with the Nazis and then with the Communist. The project should be completed by the master's thesis of the co-investigator.
16.	IGA_FF_2024_009	Vliv internetového obsahu a osobnostních charakteristik na stravovací návyky a poruchy příjmu potravy u českých adolescentů a mladých dospělých	Mgr.	Pipová	Helena	Ph. D.	Trávení času online je stále populárnější aktivitou napříč věkovými kategoriemi. Online prostředí však přináší kromě řady pozitiv a možností také řadu rizik, ať se jedná o různé formy závislosti (na internetu, sociálních sítích, na hraní digitálních her), sociální izolaci a excesivní množství času tráveného online, kyberšikanu či bezpečnostní rizika. Kromě těchto obecně známých a odborníky zkoumaných rizik má internet silný vliv na budování vztahů k jídlu, na stravovací návyky a na vnímání tělesného obrazu. Internet je zdrojem informací o stravování a dietách a pro jeho uživatele může být velice obtížné se v těchto, často protichůdných informacích, vyznat. V online světě jsou prezentovány nerealistické standardy krásy a ideálního vzhledu, což může mít negativní vliv na sebekévidenci a spokojenost s vlastním tělem. To platí i pro vliv influencerů a celebrit, kteří na sociálních sítích často prezentují své tělesné úspěchy, stravovací návyky a cvičební rutiny. Tento obsah může motivovat jejich sledující k pokusu o napodobení těchto neodborných a často nerealistických vzorů. Kromě rad od influencerů, celebrit a médií, má také významný vliv obsah sdílený vrstevníky, což může vést k sociálnímu tlaku na to, jak se prezentovat a stravovat. Sociální tlak vede ke srovnávání se s ostatními a následně k pocitům nedostatečnosti a nespokojenosti se svým vlastním stravováním a tělesným vzhledem a potažmo k extrémním opatřením, která mohou mít negativní vliv na psychické a fyzické zdraví. Všechny tyto nerealistické zdroje informací propagující extrémní diety, hubnutí a omezení stravování mohou být rizikovým faktorem pro rozvoj narušeného vztahu k jídlu, případně vést až k rozvoji poruch příjmu potravy, jako je anorexie, bulimie nebo zachvatovitě přejídání. Kromě výše zmíněných rizik online prostředí se v reálném světě pohybujeme v jidelním prostředí, které v současné době nabízí velkou dostupnost vysoce kalorického a chutného jídla. Ze všech těchto důvodů je enormně obtížné se v této přehlíší informací orientovat a k jídlu si vybudovat zdravý vztah. Přitom naše stravování má zásadní vliv na zdraví a celkovou životní spokojenost. V tomto ohledu jsou děti a dospívající obzvláště zranitelnou skupinou, jelikož se nachází ve vývojovém období, kdy se jejich vztah k jídlu, stravovací návyky a vztah k sobě a vlastnímu tělu zásadně budují a zároveň se jedná o skupinu, která tráví mnoho času na internetu. Tato studie se však nezaměřuje pouze na dospívající, ale zkoumá i vývoj vztahu k jídlu a stravování v navazující věkové skupině, tedy v mládě dospělosti. Předkládaná studie se zaměřuje na vztah mezi internetem, médií, sociálními sítěmi a body image, nespokojenosti se svou postavou, váhou a vztahem k jídlu a stravování. Studie dále mapuje, jaký vliv na tyto vztahy mají osobnostní charakteristiky, abychom mohli vytvořit osobnostní profil jedinců, kteří jsou vůči tomuto obsahu obzvláště zranitelní. Studie si klade za cíl získat přesnější informace o tom, jak mladí lidé v České republice vnímají obsah na internetu týkající se stravování, body image, dietování, cvičení, přejídání a jak je ovlivňuje. Zatím nebyl v České republice realizován výzkum, který by zjišťoval, jaká část dospívajících a mladých dospělých tyto informace na internetu sleduje a jaké souvislosti tento obsah má. Šetr dotaz bude probíhat fyzicky na základních a středních školách ve skupině adolescentů a prostřednictvím online dotazníkového šetření u mladých dospělých. Výsledky studie mohou být následně využity nejen ke zmonitorování aktuálního stavu, ale mohou vést také k efektivnější prevenci a podpoře rizikových skupin. Pochopení těchto mechanismů je nezbytné nejen pro odborníky z řad psychologů, ale také pro rodiny, rodiče, učitele, aby podporovali mediální gramotnost a podporovali zdravé a realistické vnímání vlastního těla, sebehodnotu, důvěrní a fyzické zdraví mladší generace.	Spending time online is an increasingly popular activity across all ages. However, in addition to the many positives and opportunities, the online environment also brings several risks, be it various forms of addiction (internet, social networking, gaming), social isolation and excessive amounts of time spent online, cyberbullying, or security risks. In addition to these well-known risks, which have been studied by experts, the internet has a strong influence on the development of relationships with food, eating habits, and body image. The internet is a source of information on diet and nutrition and it can be very difficult for users to make sense of this often conflicting information. The online world presents unrealistic standards of beauty and ideal appearance, which can harm self-esteem and body satisfaction. This also applies to the influence of influencers and celebrities, who often showcase their physical achievements, eating habits, and exercise routines on social media. This content can motivate their followers to try these unprofessional and often unrealistic role models. In addition to advice from influencers, celebrities, and the media, peer-shared content also has a significant influence, which can lead to social pressure on how to look and what to eat. Social pressure leads to comparisons with others and consequently to feelings of inadequacy and dissatisfaction with one's diet and appearance, and consequently to extreme measures that can harm mental and physical health. All of these unstable internet sources of information promoting extreme diets, weight loss, and restricted eating can be a risk factor for developing a disturbed relationship with food, possibly leading to the development of eating disorders such as anorexia, bulimia, or binge eating. In addition to the aforementioned risks of the online environment, in the real world, we are in a food environment that currently offers a great availability of high-calorie and tasty food. For all of these reasons, it is so difficult to navigate this plethora of information and develop a healthy relationship with food. Yet our diet has a major impact on our health and overall life satisfaction. Therefore, children and adolescents are a particularly vulnerable group, as they are at a developmental stage when their relationship with food, eating habits and their relationship with themselves and their bodies are being fundamentally shaped, and they are a group that spends a lot of time online. However, this study does not only focus on adolescents but also examines the development of the relationship between food and eating in the downstream age group of young adulthood. The study focuses on the relationship between the internet, media, social media, body dissatisfaction, weight, and relationship with food and eating. The study maps the influence of personality characteristics on these relationships to develop a personality profile of individuals who are particularly vulnerable to this content. The study aims to gain more accurate information on how young people in the Czech Republic perceive and are influenced by online content related to eating, body image, dieting, exercise, and overeating. No research has been conducted in the Czech Republic to determine what proportion of adolescents and young adults view this information online and what impact this content has. Data collection will be carried out physically in primary and secondary schools among adolescents and through an online questionnaire survey among young adults. The results of the study can then be used not only to monitor the current situation but also to lead to more effective prevention and support for groups at risk. Understanding these mechanisms is essential not only for psychological professionals, but also for families, parents, and teachers to promote media literacy and foster a healthy and realistic perception of one's own body, self-worth, and mental and physical health in the younger generation.
17.	IGA_FF_2024_010	Genová dysforia u dětí a adolescentů	Mgr.	Kňázek	Gabriel	Ph. D.	Genová dysforia je aktuálně stále častěji evidovaným okruhem ůžkosti v rámci pedopsychiatrické a klinicko-psychologické praxe. Záměrem náho výzkumu je získat hlubší vhled do problematiky a zistit relevantní informace o kontexte této problematiky od odborného personálu, který s a danou tematikou střetává v rámci klinických pracovic. Na základě výzkumných zistení můžeme následně vyvodit intervenční doporučení pro aplikovanou prax a vytvořit další teoretické zásemy pro diskutování a relativně nový fenomén u mladistvé populace. Výzkumný sůbor je tvořen odborníky (klinickí psycholoovia, lekáři - psychiatři, sexuolůgovia), s ktorými budeme realizovat interview. V tejto chvíli vyslovila súhlas jedna etická komisia lůžkového psychiatrického zariadenia, kde by mal byť výzkum realizovaný a súčasne etický panel na FF UP pod ůslom konania: 06/2023. Ďalšie súhlasy etických komisií sú v procese aktuálneho prejednávania.	Gender dysphoria is currently an increasingly frequently registered group of difficulties in paedopsychiatric and clinical-psychological practice. The intention of our research is to gain further insight into the issue and to ascertain relevant information about the context of the problem from professional staff who encounter the topic within clinical settings. Based on the research findings, we can then derive intervention recommendations for applied practice and establish further theoretical background for a debated and relatively new phenomenon in the adolescent population. The research population consists of professionals (clinical psychologists, medical psychiatrists, sexologists) who will be interviewed. At this moment, one ethical committee of the inpatient psychiatric facility where the research should be conducted and at the same time the ethical panel at the Faculty of Arts of UP under the procedure number: 06/2023 have given their consent. Other ethical committee consents are in the process of current deliberation.
18.	IGA_FF_2024_011	Diverzita v románských zemích: zkoumání jazykových, literárních a kulturních vlivů	doc. Mgr.	Gutiérrez Rubic	Enrique	Ph. D.	Jedná se o jednolletý rámcový projekt, který sdružuje 10 dílčích výzkumných záměrů akademických pracovníků a studentů doktorského a magisterského studia Katedry romanistiky FF UP v Olomouci. Zastoupeny jsou všechny jazykové sekce Katedry romanistiky – francouzská, španělská, portugalská a italská. Z větší části se jedná o záměry z oblasti literární vědy a lingvistiky, v menší míře z oblasti kultury. Projekt spočívá v řešení následujících badatelských záměrů: Diskurzivní a sociolingvistická analýza předvolebních projevů brazilských prezidentských kandidátů; Brazílská próza druhé poloviny 20. století; Konstrukce nové ženské identity v Itálii 20. a 21. století; Evangelizační strategie v Novém Španělsku a Peru v raném novověku; Lingvistické aspekty obřadů současné Itálie; « Délocalisation, dépaysement, enracinement, altérité. » « Motifs odčizení jedince a hledání vlastní identity v moderním frankofonním románu; Současné postavení francoštiny v černé Africe; Nová toponymie ve Fuengirola, Marbella a Mijas; Soutěsná francouzská autobiografická a autofiktivní queer literatura; Kognitivně-lingvistické aspekty osvojení si španělštiny jako cizího jazyka českými mluvčími.	This is a one-year framework project which covers 10 individual research projects of part of the members and students (both PhD and Master's programme) of the Department of Romance Studies at the Faculty of Arts of Palacký University. The project is equally realized by the French Philology, Spanish Philology, Portuguese Philology and Italian Philology. For the most part, these are the projects in the field of literary and linguistic sciences, to a lesser extent in the field of culture. The project includes the following subject matters: A discursive and sociolinguistic analysis of Brazilian presidential candidates' election speeches; Brazilian prose of the second half of the 20th century; The construction of a new female identity in 20th and 21st century Italy; Evangelization strategies in New Spain and Peru in the early modern period; Linguistic aspects of varieties of contemporary Italian; « Délocalisation, dépaysement, enracinement, altérité. » « The motif of the alienation of the individual and the search for one's own identity in the modern francophone novel; The current status of French in black Africa; New toponymy in Fuengirola, Marbella, and Mijas; Contemporary French autobiographical and autofictional queer literature; Cognitive-linguistic aspects of the acquisition of Spanish as a foreign language by Czech speakers
19.	IGA_FF_2024_012	Čínská komentářská tradice starověkého textu Shanhaijing: studie komentářů dvou reprezentativních komentářů Guo Pua a Hao Yixinga	Mgr.	Horskáková	Šárka		Shanhaijing (Kniha hor a moří) je jedním z nejstarších textů starověké Číny, které je známé především kvůli svému mytologickému materiálu. Je to však také dílo, které by si zasloužilo větší pozornost západních vědců. Jedním z jeho aspektů jsou komentáře, v západní literatuře zmiňované poměrně ojediněle, přesto však klíčové pro pochopení tohoto díla. Hlavním cílem projektu je komparace a provedení srovnávací analýzy komentářů první části knihy - Shanjing (Knihy hor), konkrétně z vybranými komentáři, které napsali čínští komentátoři Guo Pua a Hao Yixing. Obě tyto osobnosti ztělesňují typický příklad tehdejších komentářů k Shanhaijingu: Guo Pu jako první komentátor a Hao Yixing jako představitel vrcholu textového výzkumu. Očekávaný výsledek výzkumu je odraz některých akademických charakteristik dvou období starověkého čínského konfucianismu, konkrétně raného a pozdního. Výsledky analýzy pomohou objasnit aspekty ovlivňující interpretaci Shanjingu a prohloubit znalosti o komentářské tradici daných období. Poznátky tohoto výzkumu poslouží jako základ korpusu pro disertační práci a zkvallitní překlád vybraných částí Shanjingu.	The Shanhaijing is one of the oldest texts of ancient China, which is known mainly for its mythological material. However, it is also a work that would deserve more attention by Western scientists. One of its aspects are the commentaries, rarely mentioned in Western literature, but nevertheless key to understanding this work. The main goal of the project is to compare and perform a comparative analysis of commentaries on the first part of the book - Shanjing, namely the selected commentaries which the Chinese commentators Guo Pu and Hao Yixing commented on. Both of these figures embody the typical example of commentaries on the Shanhaijing at that time: Guo Pu as the first commentator and Hao Yixing as the representative of the pinnacle of textual research. It is expected that the research will reflect some academic characteristics of the two periods of ancient Chinese Confucianism, namely the early and late period. The results of the analysis will help to clarify the aspects influencing the interpretation of the Shanjing and deepen the knowledge about the commentary tradition of the given periods. The findings of this research will serve as the basis of the corpus for the dissertation and a high-quality translation of selected parts of the Shanjing.

20.	IGA_FF_2024_013	Kulturní dědictví jako inspirace pro budoucnost v	Mgr.	Hrabová	Martina	Ph.D.	Kulturní dědictví představuje předmět obdivu i zkoumání. Živá kultura se postupně mění v „dědictví“. Tento proces odráží slábnutí vztahu komunity k artefaktům a aktivitám, jež se ještě nedávno zdály samozřejmými a přirozenými. Jmenovaný vztah lze do jisté míry kompenzovat porozuměním, které současným zprostředkují historické vedy díky svým specifickým odborným nástrojům. Jednou z těchto disciplín je také dějepis umění. Záleží na badatelích, jakým způsobem k materiálu přistoupí, jakou formou své zjištění převede do soudržného narativu, a jaké „poznání“ tak vlastně před svými čtenáři, posluchači či diváky. Předkládaný projekt katedry dějin umění FF UP již tradičně propojuje vědecký výzkum s praktickým zaměřením a přesahem. Otázky, které si badatelský tým klade, jsou spojeny s uchováním fyzické materie artefaktů, jakož i jejich situováním v soudržném moderního světa jako celku, nikoli pouze v akademické rozpravě. Cílem není shromáždit dostupná fakta a přivést je v podobě knih nebo populáko k nímým věcm; historický výzkum se stává spíše zdrojem podnětů pro přesnější kritiku současnosti a modelaci budoucích kulturních trajektorií. Estetický požitek, jenž je s uměleckými díly zpravidla spojen, pak tuto kritiku činí sympatickou a vlastně žádanou. Projekt zahrnuje čtyři dílčí podprojekty, jejichž výstupy jsou určeny různým cílovým skupinám od mezinárodní odborné veřejnosti z řad historiků umění, památkářů až po sběratele; od znalců středověku až po aktuální témata památkové péče. Členy řešitelského týmu jsou studenti a akademičtí pracovníci katedry. Jednotlivá témata jsou dále představena se svým personálním zázemím, anotací, aktivitami a výstupy.	Cultural heritage induces both admiration and exploration. The living culture turns gradually into the "heritage". This process reflects the weakening of the community's relationship with artefacts and activities considered natural a short time ago. Nowadays, to some extent, this relationship can be compensated for by the understanding conveyed thanks to historical disciplines and their specific research tools. Art history belongs to these disciplines. It depends on the particular scholar how to approach the material to translate his findings into a coherent narrative and what "knowledge" he passes on to his readers, listeners or viewers. Like in previous years, the following project prepared by the Olomouc Department of Art History connects rigorous scientific research with a more practical approach. The research team examines topics often linked to the preservation of the physical nature of artefacts and their situation in the coordinates of the modern world as a whole, not only in academic discourse. The aim is not to gather available data and attach them in forms of books or labels to silent artefacts; instead, historical research would become a source of incentives for more exact criticism of the present and envisaging future cultural trajectories. The aesthetic enjoyment, which is usually associated with artworks, makes this criticism sympathetic and in demand. The project includes four subprojects, whose outputs will appeal to varied audiences, from the international art historians and conservators to art collectors; from experts in the Middle Ages to the actual problems of historic preservation. The research team consists of students and academic staff of the Olomouc Department of Art History. The individual topics are presented as follows with their personal background, brief annotation, schedule of activities and outputs.
21.	IGA_FF_2024_014	Text a intertextualita ve slovanských literaturách a kultuře VIII.	doc. PhDr.	Dobrotová	Ivana	Ph.D.	Výzkum je zaměřen na popis, analýzu a výklad různých podob textu a intertextuality ve slovanských literaturách (česká, ukrajinská, polská, ruská) a šířeji ve slovanské kultuře. Text je na jedné straně považován za něco stabilního, uchopitelného, ohraničeného a strukturovaného, na druhé straně je vnímána jeho dynamická identita ve smyslu nekonečného odkazování k pluralitním významům a odkazování k jiným textům. Intertextivnost je chápána jako zdroj významové plurality. Vztahy mezi texty budou zkoumány jako fenomén překladu (text a jeho textová překládová interpretace), jako napětí mezi uměleckým textem, jeho vnitřní soudržností a filozofickým kontextem, jako zdroj dynamiky textů v bybektuře. Tato myšlenková východiska budou zrotaena v kontextních analýzách a výkladových výstupu, jež budou publikovány v podobě časopiseckých studií na úrovni SCOPUS a i rec., a monografie. Všechny práce vycházejí ze zaměření doktorandského studia na katedře slavistiky.	A Text and Intertextuality in Slavic Literatures and Culture The research is focused on the description, analysis and interpretation of various types of texts and intertextuality in Slavic literatures (Czech, Ukrainian, Polish, Russian) and the Slavic culture in general. On the one hand, a text is considered as something stable, intelligible, definite and structured, on the other hand, the text could be perceived as a dynamic identity with countless allusions to plural meanings and references to other texts. Intertextuality is understood as a source of plurality of meanings. Relations between texts will be studied as a phenomenon of translation (text and textual interpretation in translation), further as a tension between the artistic expression, its internal coherence and philosophical context, as a source of text dynamism in cyber-culture. This theoretical groundwork will be presented in concrete analyses and outcomes. They will be published as studies in SCOPUS and peer-reviewed journals. Result will take the form of monograph. All works comply with the scientific focus of doctoral studies in the Slavic Department.
22.	IGA_FF_2024_016	Psychologický výzkum ve vybraných oblastech pedagogické a klinické psychologie IX.	PhDr.	Dolejš	Martin	Ph.D.	Výzkumný projekt se skládá z osmi dílčích studií, které odrážejí dlouhodobé výzkumné priority Katedry psychologie FF UP a organizace se realizují v rámci výzkumných oblastí Katedry psychologie FF UP. Veškerá témata spojuje důraz na společenskou potřebnost výzkumu a jeho potenciál k aplikaci v psychologické praxi či v širší společnosti. První projekt bude hledat dopady amputace končetiny na bio-psycho-socialně-spirituální bytí člověka. Druhý projekt bude popisovat obavy lidí z klimatických změn a vyrovnávání se s těmito změnami. Třetí projekt se bude zaměřovat na reakční čas řidičů motorových vozidel. Další projekt představuje komplexní a víceetapový přístup k vývoji uživatelské zkušenosti (UX) pro aplikaci mHealth, zaměřenou na starší dospělá pacienty s chronickými onemocněními, konkrétně s chronickým srdečním selháním a chronickou obstrukční plicní nemocí. Cílem pátého projektu je překlad a převod dotazníku Multidimensional Inventory of Recovery Capital do českého prostředí. Šestý projekt je zaměřen na analýzu hodnotových systémů a tvorbu myšlenkové mapy propoučející desítky teorií hodnot. Předposlední projekt bude hledat rozdíly v osobnostních rysech a perfekcionismu u jedináčků a lidí, kteří mají sourozence. Poslední projekt je zaměřen na tvorbu psychodiagnostického nástroje měřícího kyberagresi u adolescentů. Dílčí projekty řeší témata uvedená níže. Podrobný popis projektů je uveden v příloze projektu: 1. Překonání obtíží po amputaci dolní končetiny. 2. Ekologická úzkost – obavy z proměn našeho světa. 3. Reakční čas – experimentální studie. 4. Patients' UX impact on medication adherence in Czech pilot study for chronically ill. 5. Nástroj Multidimensional Inventory of Recovery Capital (MIRC) a jeho využití k měření recovery capital v českém prostředí. 6. Analýza hodnotových systémů. 7. Rozdíly v perfekcionismu a osobnostních rysech u jedináčků a lidí se sourozenci. 8. Screening kyberagrese – tvorba screeningového psychodiagnostického nástroje.	The research project consists of four partial studies that reflect long-term research priorities of the Department of Psychology, Faculty of Arts, Palacký University Olomouc. These eight subprojects share the emphasis on social need for research and the potential for application in psychological practice and in the wider society. The first project will look for the effects of limb amputation on the bio-psycho-social-spiritual being of a person. The second project will describe people's fears about climate change and coping with these changes. The third project will focus on the reaction times of motor vehicle drivers. Another project is a comprehensive and multi-stage approach to developing a user experience (UX) for the mHealth app, targeting older adult patients with chronic diseases, specifically chronic heart failure and chronic obstructive pulmonary disease. The aim of the fifth project is the translation and translation of the Multidimensional Inventory of Recovery Capital questionnaire into the Czech environment. The sixth project focuses on the analysis of value systems and the creation of a mind map linking dozens of value theories. The penultimate project will look for differences in personality traits and perfectionism between only children and people who have siblings. The last project is aimed at creating a psychodiagnostic instrument measuring cyber-aggression in adolescents. Topics of the subprojects are listed below. Detailed project descriptions are to be found in the appendix of the project proposal. 1. Overcoming difficulties after lower limb amputation 2. Ecological anxiety - fears about the changes in our world 3. Reaction time - experimental study 4. Patients' UX impact on medication adherence in Czech pilot study for chronically ill 5. Multidimensional Inventory of Recovery Capital (MIRC) and its use to measure recovery capital in the Czech environment 6. Analysis of value systems 7. Differences in perfectionism and personality traits in an only child and people with siblings 8. Screening cyber-aggression - development of a screening psychodiagnostic tool
23.	IGA_FF_2024_017	Indikace tanečné pohybové terapie v integrativním psychoterapeutickém přístupu	Mgr.	Růžičková	Lenka		Předkládaný výzkumný projekt je zaměřen na indikaci tanečné pohybové terapie v integrativní psychoterapii. Téma vychází ze současných zahraničních výzkumných trendů, které pracují s pojmem embodiment v kontextu psychoterapie a zároveň reflektuje potřeby vzdělávání i praxe psychoterapeutů v tuzemském prostředí. Metodologie výzkumného projektu je v závislosti na výše zmíněném designováno ve dvou základních liniích, které se vzájemně prolínají a ovlivňují. Jako první linii výzkumu volíme systematické scoping review, jež nám umožní definovat fenomén v kontextu zahraničních studií. Na této části spolupracujeme v řešerší činnosti se studenty psychologie a dalšími zainteresovanými odborníky. V empirické části volíme design kvalitativní komparativní instrumentální nofoené vícepřípadové studie (qualitative comparative instrument embedded multipcase study), ve které reflektujeme klinickou praxi integrativních psychoterapeutů, kteří využívají ve své praxi tanečnou pohybovou terapii a zároveň jsou absolventy dalších psychoterapeutických výcviků akreditovaných Českou asociací pro psychoterapii nebo Českou psychoterapeutickou společností ČLS JEP. Cílem předkládaného výzkumného projektu je identifikace tanečné pohybových intervencí (techniky, metody, procedurální postupy) a jejich indikace v psychoterapii (obecná, specifická a adaptivní). Očekávanými projektovými výstupy by měly být dvě publikace v impaktovaných časopisech, jedna zahraniční a dvě tuzemské konference.	The present research project focuses on the indication of dance-movement therapy in integrative psychotherapy. The topic is based on current international research trends that work with the notion of embodiment in the context of psychotherapy, and at the same time reflects the needs of education and practice of psychotherapists in the domestic environment. Depending on the above, the methodology of the research project is designed along two basic lines that intertwine and influence each other. As a first line of research, we choose a systematic scoping review, which allows us to define the phenomenon in the context of foreign studies. For this part, we collaborate in the search activity with psychology students and other interested professionals. In the empirical part, we choose the design of a qualitative comparative instrument embedded multipcase study, in which we reflect the clinical practice of integrative psychotherapists who use dance-movement therapy in their practice and who are also graduates of other psychotherapeutic trainings accredited by the Czech Association for Psychotherapy or the Czech Psychotherapeutic Society of the Czech Psychotherapy Association. The aim of the present research project is to identify dance-movement interventions (techniques, methods, procedural procedures) and their indications in psychotherapy (general, specific and adaptive). The expected project results should be two publications in affected journals, one international and two domestic conferences.
24.	IGA_FF_2024_019	Filosofické perspektivy: aristotelismus, mystika, feminismus	Mgr.	Hobza	Pavel	Ph.D.	Projekt se zaměřuje na zkoumání, promyšlení a interpretaci různých filosofických problémů. Většinou se jedná o historické problémy: metodologie u Aristotela (Hobza), spiritualismus u Pica della Mirandola (Nejeschleba, Kulíšák), sufismus (Yanson), nicomné napříklád v případě feminismu (Dočekalová) může mít toto zkoumání i společenský či politický přesah.	The project focuses on exploring, reflecting and interpreting various philosophical problems. Mostly these are historical problems, e.g., methodology in Aristotle (Hobza), spiritualism in Pico della Mirandola (Nejeschleba, Kulíšák), Sufism (Yanson). However, in the case of feminism (Dočekalová) the investigation can also have a social or political overlap.
25.	IGA_FF_2024_021	Jazykovědný transfer ve vybraných českých učebnicích 19. století	prof. PhDr. Mgr.	Rinas	Karsten	Dr.	Tento projekt konceptně navazuje na projekt IGA_FF_2023_028. Bude se věnovat německo-českým kontaktům v oblasti teorie jazyka na příkladu vybraných jazykových učebnic. Hlavními tématy jsou překlad a úprava díla "Dokonalý Jednatel", poprvé vydaného v roce 1795, a učebnice Jana Urbana podle německých vzorů [Přijrawa k Předpisům (1820)/(1823) a Rádce v hodnác k psaní (1841)].	This project is a conceptual continuation of the project IGA_FF_2023_028 and will focus on German-Czech contacts in the field of language theory with the example of selected language textbooks. The main topics are the translation and adaptation of the work "Dokonalý Jednatel", first published in 1795, and Jan Urban's textbooks based on German models [Přijrawa k Předpisům (1820)/(1823) and Rádce v hodnác k psaní (1841)].

30.	IGA_FF_2024_026	Audiovizuální a performativní strategie v transmediálním dialogu: aktéři, platformy, identity	doc. Mgr.	Jirsa	Tomáš	Ph.D.	Mezioborové koncipovaný projekt KDFS sestává z dvou dílčích výzkumných projektů zaměřených na: 1) výzkum současných audiovizuálních a performativní praxi v českém, středoevropském a americkém kontextu pod supervizi doc. Tomáše Jirsy; 2) mapování a vysvětlení interdisciplinárního konceptu překládky jakožto translokace performativních mechanismů a diskursů ze zdrojové formace do formace cílové pod dohledem dr. Elisy Kubartové. Stěžejní ambicí tematicky i metodologicky pestrého celku dílčích projektů je nejen výzkum konkrétních audiovizuálních a performativních praktik, aktérů a platform, které dynamicky proměňují aktuální mediální a kulturní krajiny, ale rovněž nabídnout inovativních teoretických přístupů čerpajících ze současných interdisciplinárních výzev humanitních oborů. Na řešení projektů se podílejí zejména PhD studenti KDFS, ale rovněž studenti mgr. stupně (sběr kvalitativních dat, archivní rešerše, analýza mediálních textů, realizace a přepis rozhovorů, psaní odborných studií a příprava disertačních kapitol, výzkumné zahraniční i tuzemské cesty, supervize mgr. studentů) pod vedením akademických pracovníků, jejichž úkolem je koordinace výzkumu, odborná supervize, skolení a aktuálních metodologických směrů výzkumu, analýza mediálních textů, prezentace výsledků výzkumu a tvorba odborných výstupů ve spolupráci s talentovanými studenty doktorského i magisterského studijního programu. Metodologie dílčích projektů spočívá ve využití a kombinaci metod, postupů a klíčových konceptů vycházejících ze současných audiovizuálních, filmových a televizních studií (projekt č. 1) a z performančních studií v kombinaci s konceptem překládky coby kulturně-komunikačního procesu (projekt č. 2). Oba dílčí projekty přitom spojuje performativně pojetá „audiovizuální ekologie“ (Richardson a Gorman 2013: 30), tedy studium a analýza způsobů, jakými je estetický materiál produkován, recipován a distribuován v konkrétním kulturním prostředí a jakou měrou se na spoluvytváření tohoto prostředí podílí. Jako výstupy projektu je plánováno: 5 odborných studií (3 anglicky v prestižních mezinárodních, 2 česky v tuzemských respektovaných) recenzovaných WoS a/nebo Scopus časopisech, 1 přehled dramatického textu i kapitola disertační práce. Výsledky dílčích projektů budou rovněž prezentovány a konzultovány studenty a akademickými pracovníky v rámci 3 výzkumných a/nebo konferenčních zahraničních cest. Jednotlivé pracovní balíčky korespondují s dlouhodobou výzkumnou strategií KDFS zaměřenou na analýzu kulturních a kreativních průmyslů i performančních praxi, historický výzkum kulturního dědictví v českém i zahraničním kontextu a výchovu budoucích studentů doktorských studijních programů na KDFS.	The interdisciplinary project, proposed by the Department of Theater and Film Studies, consists of two research sub-projects focused on 1) the contemporary audiovisual and performative practices in the Czech, Central European, and American context, under the supervision of doc. Tomáš Jirsa; 2) mapping and explaining the interdisciplinary concept of translation as a translocation of performative mechanisms and discourses from the source formation to the target formation under the guidance of dr. Eliska Kubartová. The overarching goal of this both thematically and conceptually rich ensemble of sub-projects is not only to undertake incisive research into specific audiovisual and performative practices, actors, and platforms that dynamically change the contemporary media and cultural landscape but also to offer several innovative theoretical approaches drawing on the recent interdisciplinary challenges within the current humanities, both M.A. and Ph.D. Students of the Department of Theater and Film Studies take part in the research sub-projects (archival research, qualitative data collection, fieldwork, data and media texts analysis, the interview organization and transcripts, writing scholarly articles and dissertation chapters, research trips abroad) under the leadership of academic staff responsible for research coordination, professional supervision, training in research methodology, data and media texts analysis, presentations of research results at renowned international conferences, and writing scholarly articles in cooperation with the talented students of doctoral and master's degree programs. The project's methodology is grounded in the application and combination of methods, approaches, and key theoretical concepts drawing on contemporary audiovisual, film, and television studies (project no. 1); and performance studies in dialogue with the concept of translation as a cultural-communicative process (project no. 2). What strongly interconnects both sub-projects is their grounding in the performatively focused "audiovisual ecology" (Richardson and Gorman 2013: 30), i.e. the study and analysis of the ways whereby aesthetic material is produced, received, and distributed in a particular cultural environment and the extent to which the material co-shapes that environment. In order to meet the goals of the project and to carry out innovative research, the research team aims to submit and publish 5 scholarly articles in internationally renowned peer-reviewed journals (indexed in WoS and/or Scopus) as well as to provide 1 commented translation of a dramatic text and 1 dissertation chapter. The results of the sub-projects will also be presented by students and faculties during their research and conference trips abroad (Denmark, Germany, Turkey). The individual work packages correspond to the department's long-term research strategy focusing on the analysis of cultural and creative industries, theater and performative practices, historical research of cultural heritage, and education of future doctoral students at Department of Theater and Film Studies.
31.	IGA_FF_2024_027	Transformace Evropské unie: jednota v dobách krize	Mgr.	Bezděková	Petra		Tento mezioborový projekt se zabývá složitým prostředím Evropské unie (EU) a zkoumá její reakce na nejrůznější krize a geopolitické změny. S důrazem na klíčové události, jako je dopad českého předsednictví v Radě EU v roce 2022 a integrační trajektorie Bosny a Hercegoviny a Moldavska, se tento projekt snaží identifikovat adaptivní strategie EU na měnící se turbulentní prostředí. Projekt rozvíjí komplexní zkoumání odolnosti a transformace EU tvář v tvář krizím a ověřuje, jak výkva na Ukrajině a další geopolitické změny formují politiku EU. Zkoumáním této dynamiky si klade za cíl obohatit vývoj, odolnost a diplomatické postupy EU a přispět vědeckými poznatky do oblasti evropských studií. Autoři projektu Transformace Evropské unie: jednota v dobách krize vycházejí z dosavadních poznatků a pokoušejí se systematicky přiblížit politiku EU a způsob, jakým různé krize a neklidná období podporují nebo naopak brzdí integrační cíle. V rámci projektu se autoři zabývají dvěma širokými tématy, a to navigaci v politice EU z pohledu českého předsednictví v Radě EU a integračním procesem soudensých zemí Bosny a Hercegoviny a Moldavska. Obě témata spojuje potřeba orientovat se v krizi, konfliktu a vývoji EU v turbulentní době. Během českého předsednictví EU v druhé polovině roku 2022 došlo k vytvoření Evropského politického společenství (EPC), jehož oficiálně druhé zasedání proběhlo v červnu 2023 v moldavském Kišinevě (Morari, 2023). I tento vývoj představuje významnou provázanost obou témat tohoto projektu v rámci politických událostí reagujících na geopolitickou krizi v Evropě způsobenou ruskou agresí vůči Ukrajině.	This interdisciplinary project delves into the intricate landscape of the European Union (EU), examining its responses to multifarious crises while navigating geopolitical upheavals. With a spotlight on pivotal events such as the Czech Council of the EU Presidency's impact and the integration trajectories of Bosnia and Herzegovina and Moldova, this endeavour seeks to identify the EU's adaptive strategies amidst adversity. The project unfolds as a comprehensive exploration of the EU's resilience and transformation in the face of crisis, shedding light on how the war in Ukraine and other geopolitical shifts shape EU politics. By scrutinizing these dynamics, it aims to unearth the EU's evolution, resilience, and diplomatic shifts, contributing scholarly insights to the realm of European studies. The authors of the project EU Transformation: Fostering Unity in Times of Crisis build on existing knowledge and attempt to systematically approach EU politics and the way in which different crises and turbulent times support or hinder EU integration goals. Within the project, the authors address two broad topics of navigating the EU politics from the perspective of the Czech Council of the EU Presidency and the integration process of the neighbouring countries, Bosnia and Herzegovina and Moldova. Both topics are linked by the need to navigate the crisis, conflict and development of the EU in turbulent times. The Czech EU Presidency in the second half of 2022 created the European Political Community (EPC), whose second official meeting took place in June 2023 in Chisinau (Morari, 2023). This development also represents a significant link between the two topics of this project in the context of political events reacting to the geopolitical crisis in Europe caused by Russian aggression against Ukraine.
32.	IGA_FF_2024_028	Výzvy a příležitosti cirkulární ekonomiky a sociálního podnikání	Mgr.	Müller	Michal	Ph.D.	Cílem projektu je zkoumat oblasti cirkulární ekonomiky a sociálního podnikání s důrazem na jejich výzvy a příležitosti. Projekt usiluje o propojení akademického výzkumu a podnikové praxe skrze navržené praktických doporučení. Navržené výzkumné aktivity podporují intenzivní spolupráci mezi studenty a akademickými pracovníky. Výzkum bude zahrnovat tři hlavní výzkumné aktivity: zkoumání dopadu aktivit cirkulární ekonomiky na finanční výkonnost podniků, identifikaci klíčových měkkých dovedností pro udržitelnou budoucnost a rozpoznání číselných výzev, kterým čelí sociální podnikatelé z neziskového i ziskového prostředí. Využité metody budou zahrnovat kvantitativní průzkumy a kvalitativní případové studie. Projekt umožní znalosti v oblasti kvalitních odborných článků, které rozšíří výsledky z těchto důležitých oblastech.	The aim of the project is to explore the fields of circular economy and social entrepreneurship with an emphasis on their challenges and opportunities. The project seeks to link academic research and business practice by proposing practical recommendations. The proposed research activities promote intensive collaboration between students and academics. The research will include three main research activities: exploring the impact of circular economy activities on the financial performance of businesses, identifying key soft skills for a sustainable future and identifying the diverse challenges faced by social entrepreneurs from both non-profit and for-profit backgrounds. Methods used will include quantitative surveys and qualitative case studies. The project will enable the publication of high-quality peer-reviewed articles that will increase knowledge in these important areas.
33.	IGA_FF_2024_029	Critical Digital Humanities v teorii a praxi	Mgr.	Lacková	Ludmila	Ph.D.	Projekt si klade za cíl revize a kritický přístup k populární vědní oblasti Digital Humanities a to s ohledem na celkem čtyři výzkumné oblasti na rozhraní humanitních, sociálních a přírodních věd – kvantitativní lingvistiky a Digital Humanities, biosémiotiku a kódovou biologii, kognitivní sémiotiku a psycholingvistiku, kybersemiotiku a aplikovanou sémiotiku – které představují hlavní směry bádání akademických pracovníků a studentů Katedry obecné lingvistiky. Leadři jednotlivých směrů bádání, zároveň konkrétních WP jsou Dr. Matlach, Dr. Zámečník, Dr. Rodríguez, Dr. Bennett. Propojení jednotlivých směrů bádání, dohled nad výsledky a celkovou záštitu projektu bude mít na starosti Dr. Lacková.	The project aims to revise and critically approach the popular scientific field of Digital Humanities, namely with respect to a total of four research areas at the interface of humanities, social and natural sciences – quantitative linguistics and Digital Humanities, biosemiotics and code biology, cognitive semiotics and psycholinguistics, cybersemiotics and applied semiotics - which represent the main ones research directions of academic staff and students of the Department of General Linguistics. Leaders of individual research directions, as well as specific WPs, are Dr. Matlach, Dr. Zámečník, Dr. Rodríguez., Dr. Bennett. Connection of individual research directions, supervision of results and overall the patronage of the project will be in charge of Dr. Lacková.
34.	IGA_FF_2024_030	Program všeobecné primární prevence sexuálního rizikového chování u žáků staršího školního věku	Mgr.	Sitařová	Pavlina		Předkládány výzkumný projekt se zaměřuje na všeobecnou primární prevenci sexuálního rizikového chování u žáků staršího školního věku, tvorbu komplexního preventivního programu a jeho následnou implementaci. Komplexní preventivní program reflektuje jak biologickou (antikoncepce, reprodukce, ochrana před těhotenstvím a sexuální přenosnými infekcemi), tak psychickou a sociální roviny lidské sexuality (souhlas s sexuální aktivitou, osobní hranice), také se zaměřuje na aktuální fenomény (tj. sociální sítě a internetové prostředí obecně), jež mohou být v této oblasti rizikové. Cíli na edukaci, utváření postojů a získávání dovedností, je začlen z hlediska věku a předvákladný vztah k sexualitě. Metodologie výzkumu je rozdělena celkem do tří fází výzkumu, které na sebe navzájem navazují. V první fázi bude provedena obsahová analýza dostupných externích programů prevence sexuálního rizikového chování s cílem zjištění současných stavů nabízených programů a jejich obsahu. Především se zaměříme na reflektovaná témata v kontextu komplexní a ucelené výuky sexuálních témat, tj. na roviny biologickou, psychickou a sociální a také na oblast internetového prostředí. Tato fáze je zařazena z důvodu častého opomení psychického prožívání sexuality a její sociální roviny na úkor výuky biologických témat. Analýza může poskytnout prostor pro zmapování opomíjených témat a jejich následné zařazení do vytvářeného preventivního programu. Druhou fází výzkumu je tematická analýza potřeb odborníků z praxe (metodiků prevence, pedagogů, školních psychologů, lektorů a poskytovatelů primární prevence) metodou ohniskových skupin. Cílem tematické analýzy postů bude mapování zkušeností a identifikace témat, jež je potřeba v oblasti prevence sexuálního rizikového chování rozvíjet u žáků staršího školního věku. Témata budou opět zjišťována v kontextu ucelené a komplexní výuky sexuálních témat a prevence. Na základě získaných dat z prvních dvou fází výzkumu a Standardů pro výuku sexuálních témat v Evropě bude vytvořen komplexní preventivní program (metodika) sexuálního rizikového chování. Hlavním cílem projektu, a také jeho třetí fáze, je tedy vytvoření preventivního programu a jeho následné implementace do škol. Program ve školních třídách (pro žáky staršího školního věku) budou zajišťovat dva školní lektori (studenti psychologie, spolupřítelitelé projektu). Chceme zjistit, jaký efekt bude mít preventivní program na rizikové chování žáků. Pro tuto fázi výzkumu byl zvolen kvazixperimentální přístup (experimentální skupina absolvuje program, kontrolní neabsolvuje program). Ačkoliv se dlouhodobý efekt intervence nezá jistit bezprostředně (rizikové chování se může vyskytnout později), účinnost intervence (preventivního programu) budeme ověřovat s předpokladem, že znalosti, dovednosti a určité postoje mohou snižovat rizikové chování v budoucnu. Pro tento účel využijeme dotazníkovou baterii, obsahující dotazník vlastní konstrukce, zjišťující vědomosti, postoje a dovednosti a škálu sebeopětí dětí Piers-Harris-2, která je vhodná k hodnocení psychologických a vzdělávacích interencí. Experimentální skupina vyplní dotazníkovou baterii před preventivním programem, bezprostředně po něm a poté s odstupem 2 měsíců. Výsledky budeme porovnávat s kontrolní skupinou, které nepodstoupí intervenci (preventivní program) a vyplní dotazník dvakrát s odstupem 2 měsíců. Společně s preventivním programem vznikne metodika, která bude poskytnuta jako metodická podpora pro pedagogy a odborníky z praxe k prevenci sexuálního rizikového chování. Evaluace implementační fáze programu bude sloužit také jako prostor pro následnou revizi programu a jeho další rozvoj.	The present research project focuses on the general primary prevention of sexual risk behaviour in older school-age pupils, the development of a comprehensive prevention programme and its subsequent implementation. The comprehensive prevention programme reflects both the biological (contraception, reproduction, pregnancy protection and STD) and the psychological and social aspects of human sexuality (consent to sex, personal boundaries), and also focuses on current phenomena (i.e. social networks and the Internet in general) that can be risky in this area. It aims to educate, shape attitudes and acquire skills, is age-specific and conveys a positive attitude towards sexuality. The research methodology is divided into a total of three phases of research that build on each other. In the first phase, a content analysis of available external sexual risk behaviour prevention programmes will be conducted to determine the current state of the programmes offered and their content. First of all, we will focus on the topics reflected in the context of a comprehensive and integrated teaching of sexual topics, i.e. on the biological, psychological, and social levels, as well as on the Internet. This phase is included because of the frequent neglect of the psychological experience of sexuality and its social dimension at the expense of teaching biological topics. The analysis can provide a space for mapping the neglected topics and their subsequent inclusion in the prevention programme being developed. The second phase of the research is a thematic analysis of the needs of practitioners (prevention methodologists, teachers, school psychologists etc.) using the focus group method. The aim of the thematic needs analysis will be to map experiences and identify themes that need to be developed in the field of prevention of sexual risk behaviour among pupils of older school age. Again, the topics will be identified in the context of a coherent and comprehensive teaching of sexual topics and prevention. Based on data collected from the first two phases of research and the Standards for Sexuality Education in EU, a comprehensive prevention programme for sexual risk behaviour will be developed. The main objective of the project, and also of its third phase, is therefore the creation of a prevention programme and its subsequent implementation in schools. The programme will be delivered in school classrooms (for pupils of older school age) by two trained trainers (co-leaders of the project). We want to find out what effect the prevention programme will have on pupils' risk behaviour. A quasi-experimental approach has been chosen for this phase of the research (experimental group completes the programme, control group does not complete the programme). Although the long-term effect of the intervention cannot be determined immediately (risky behaviour may occur later), the effectiveness of the intervention (prevention programme) will be tested with the assumption that knowledge, skills and certain attitudes may reduce risky behaviour in the future. For this purpose, we will use a questionnaire battery containing a self-constructed questionnaire measuring knowledge, attitudes, and skills and the Piers-Harris-2 Self-concept scale for children, which is suitable for evaluating psychological and educational interventions. The experimental group will complete the questionnaire battery before the prevention program, immediately after the program, and then 2 months later. The results will be compared with a control group that does not undergo the intervention and completes the questionnaire 2 months apart. A methodology will be developed with the prevention programme to provide methodological support to educators and practitioners in the prevention of risky sexual behaviour. The evaluation of the implementation phase of the programme will also serve for the subsequent revision of the programme and its further development.

35.	IGA_FF_2024_031	Mediální obraz vědy: reprezentace a recepcie	doc. PhDr.	Orság	Petr	Ph.D.	Výzkumný projekt cílí na vyplnění mezer ve znalostech o postoji české veřejnosti k vědě a specifickým sociálním a humanitním oborů v tomto ohledu. Data získaná průzkumem veřejného mínění a analýzou mediálního obrazu poskytují informace potřebné k posílení role těchto vědeckých oborů v České republice. Projekt, využívající nástroje otevřené vědy, si klade za cíl efektivně podpořit politiky vědy, výzkumu a každodenní práci vědeckých komunikátorů. V Německu, Irsku, Švýcarsku nebo Finsku probíhá mapování veřejného mínění v oblasti vědeckých témat již po nějakou dobu, často pod hlavičkou názvu Science Barometer. Proponovaný projekt sleduje jejich koncepci i metodologickou práci a aplikuje ji na české prostředí. Projekt představuje pilotní fázi případného rozsáhlejšího výzkumu typu Science Barometer. Výzkum je zaměřen na analýzu mediálního obrazu vědy, jejich institucí a aktérů pomocí kvantitativní obsahové analýzy a na analýzu receptce takového obsahu publikem metodou focus groups.	This research project aims to fill the gaps in knowledge about the Czech public's attitudes towards science and the specificities of the social sciences and humanities in this respect. The data obtained through public opinion polls and media image analysis will provide the information needed to strengthen the role of these disciplines in the Czech Republic. The project, using open science tools, aims to effectively support scientific policy, research, and the daily work of science communicators. In Germany, Ireland, Switzerland or Finland, public opinion mapping on scientific issues has been going on for some time, often under the name Science Barometer. This project follows their conceptual and methodological work and applies it to the Czech environment. The project represents a pilot phase of a possible larger-scale Science Barometer-type survey. The research focuses on the analysis of the media image of science, its institutions, and actors by means of quantitative content analysis and on the analysis of the audience's reception of such content by focus groups method.
36.	IGA_FF_2024_032	Sociální vědy 2024	PhDr.	Gigalová	Veronika	Ph.D.	Projekt Sociální vědy 2024 kombinuje a integruje výzkumná témata rozvíjená na Katedře sociologie, andragogiky a kulturní antropologie. Jeho cílem je zapojení studentů do výzkumu a podpora původního vědeckého výzkumu v sociologii, andragogice a kulturní antropologii včetně publikačních výstupů z tohoto výzkumu vzešlých. V letošním roce žádáme především o podporu publikací v oborech kulturní antropologie a andragogiky, kvalitativních i kvantitativních výzkumných strategií a jejich prezentace na zahraničních konferencích a publikování v českých i zahraničních odborných časopisech. V letošním projektu je také pozornost zaměřena na dvě nové metody zkoumání v oblasti sociálně-kognitivních vědách a v nové oblasti religionistiky.	max. počet známk 4000The Social Sciences 2024 project combines and integrates research topics developed at the Department of Sociology, Andragogy and Cultural Anthropology. Its goal is the involvement of students in research and the support of original scientific research in sociology, andragogy and cultural anthropology, including publication outputs arising from this research. This year, we are primarily asking for support for publications in the fields of cultural anthropology and andragogy, qualitative and quantitative research strategies and their presentation at foreign conferences and publication in Czech and foreign professional journals. In this year's project, attention is also focused on two new research methods in the field of social-cognitive sciences and in the new field of religious studies.
37.	IGA_FF_2024_033	Self-esteem u těhotných žen a žen po porodu	Mgr.	Kristlová	Lenka		Sebepekotí vypovídá o vztahu k vlastní osobě, o tom, jak se vnímáme a jak hodnotíme svoje schopnosti a síly. Na naše sebepekotí působí mnoho faktorů, které nás obklopují. V posledních letech můžeme pozorovat zejména velký nív fenoménu sociálních sítí. Pole výzkumu se čím dál víc orientuje na specifickou složku sebepekotí, tzv. self-esteem. Self-esteem, neboli sebevědomí, je jedním z hlavních faktorů mentálního zdraví. Vyjadřuje, do jaké míry si jedinec váží sám sebe. Hodnota self-esteem se neustále vyvíjí. Kritické období může nastat u ženy během těhotenství či v období po porodu. Nízká hodnota self-esteem může mít za následek různé psychologické potíže. Projekt si klade za cíl zmapovat vývoj self-esteem u žen během těhotenství a zjistit míru self-esteem u žen po porodu. Dále chceme zjistit, jak vybrané faktory (míra sociálního srovnávání, míra partnerské podpory, míra rodinné podpory, míra body-image, míra resilience, míra užívání sociálních sítí) a přítomnost poporodní depresivní symptomatiky ovlivňují míru self-esteem. Do projektu bude zařazeno alespoň 50 gravidních žen, které budou srovnávány s kontrolní skupinou 50 žen, jež gravidní nejsou. Pro výzkum bude zvolen kvantitativní výzkumný design. Základním dotazníkem na self-esteem bude Dotazník sebepekotí (Dolejš et al., 2021). Projekt je zaměřen na období celého těhotenství i období po porodu, přičemž bereme do úvahy celou řadu faktorů. Jedná se tak o komplexní uchopení problematiky sebevědomí v těhotenství na našem území.	The self-concept is a general term used to refer about the relationship with one's own person, about how we perceive ourselves or how we evaluate our abilities and strengths. Our self-concept is influenced by many factors that surround us. In recent years, we can observe a particularly large influence of the phenomenon of social networks. The field of research is increasingly oriented towards a specific component of self-concept, so-called self-esteem. Self-esteem, or self-confidence, is one of the main factors of mental health. It expresses the extent to which an individual values himself. The value of self-esteem is constantly evolving. A critical period can occur in a woman during pregnancy or in the period after childbirth. Low self-esteem can result in various psychological problems. The project aims to map the development of self-esteem in women during pregnancy and to determine the level of self-esteem in women after childbirth. Furthermore, we want to focus on how selected factors (social comparison, partner's support, family support, body-image, resilience, usage of social networks and the presence of postpartum depressive symptoms) influence the self-esteem. At least 50 pregnant women will be included in the project, who will be compared with a control group of 50 women who are not pregnant. A quantitative research design will be chosen for the research. The main self-esteem questionnaire will be the Self-concept Questionnaire (Dolejš et al., 2021). The project is focused on the period of the entire pregnancy and the period after childbirth, while we take into account a whole range of factors. This is a comprehensive understanding of the issue of self-esteem during pregnancy in the Czech Republic.
38.	IGA_FF_2024_034	Filmová terminologie z diachronního hlediska ve vzájemné interakci ruského a českého jazyka.	Mgr.	Hain	Ksenia		Projekt nabídně komplexní pohled na jazykové vztahy mezi ruštinou a češtinou v oblasti filmu a filmové terminologie. Kromě samotné analýzy překládu vybraných ruských a českých textů z filmové terminologie, se práce také zaměří na analýzu vývoje filmové terminologie z diachronního hlediska a obou pojmenování v obou jazycích, které se odlišují a rozvíjejí v jejich vlastní a rozdílné kulturní a sociální kontextu. Projekt nabídně pohled na význam kulturního a politického pozadí během formování terminologie nové umělecké oblasti. Výzkum je věnován odborné slovní zásobě z diachronního hlediska v překládacích souvislostech, neboť porozumění charakteru změny a vývoje lexika konkrétního jazyka v určité sféře je základní složkou pochopení stability určité terminologické systémy, obecných tendencí jeho vývoje a odhadu směru jeho budoucích změn. Diachronní pohled na odbornou slovní zásobu jedné sféry může rovněž upozornit na jevy, které mohou v synchronní zůstat bez povšimnutí, jako například role a význam konotace, zastarávání a mizení termínů, časové tempo, v němž dochází k různým terminologickým změnám, role mimojazykové reality v určité terminologii atd. Pohled na konkrétní terminologický systém a jeho fungování v překládu může pomoci identifikovat systémy sémantických vztahů termínů, jež určují národní specifiku konkrétní terminologie; nalézt možnosti zvýšení vzájemné shody překládu termínů v textech (což může pomoci zlepšit kvalitu odborného překládu); identifikovat opakující se chyby v překládech. Kromě překládu konkrétních textů, pro které může být tento výzkum přínosný, nese také význam pro korpusovou lingvistiku, online překladatelské programy a vývoj umělé inteligence, jež se neustále obnovují, obnovují data a zdokonalují fungování ve všech světových jazycích. Výsledky projektu mohou mimo jiné pomoci vytvářet předpoklady pro zdokonalení systému strojového překládu, vývoje AI a obnovování překladatelských programů.	The project will offer a comprehensive view of the linguistic relations between Russian and Czech in the field of film and film terminology. In addition to the analysis of the translation of selected Russian and Czech texts related to film, the research will also focus on the analysis of the development of film terminology from a diachronic point of view in both Slavic languages, which will provide an overview of the similarities and differences in their development and offer insight into the importance of cultural and political background during the formation of terminology in the new artistic field. The research is devoted to specialized vocabulary from a diachronic point of view in the context of translation, since understanding the nature of changes and development of the lexicon of a particular language in a particular sphere is an essential component of understanding the stability of a terminological system, the general tendencies of its development and estimating the direction of its future changes. A diachronic view of the specialized vocabulary of one sphere can also draw attention to phenomena that may go unnoticed in synchrony, such as the role and importance of connotation, the obsolescence and disappearance of terms, the temporal pace at which various terminological changes occur, the role of extra-linguistic reality in a particular terminology, etc. Looking at a particular terminological system and its functioning in translation can help to identify the systems of semantic relations of a term that determine the national specificity of particular terminologies; to find ways of increasing the consistency of the translation of terms in texts (which can help to improve the quality of professional translation); to identify recurrent mistakes in translations. In addition to the translation of specific texts that can benefit from this research, the contribution to corpus linguistics, online pre-translation programs, and the development of artificial intelligence, which are constantly being renovated, data refreshed, and improved to function in all the world's languages, cannot be overlooked. The results of the project can, among other things, help create the conditions for improving machine translation systems, AI development and the renewal of translation programs.
39.	IGA_FF_2024_035	Společnost v historickém vývoji od pravěku po moderní věk X.	Mgr.	Perutka	Lukáš	Ph.D.	Projekt vychází z dlouhodobého výzkumného zaměření Katedry historie (výzkum dějin pravěku, starověku, středověku, raného novověku, 19. a 20. století, archivnictví, archeologie), existujících výzkumných center KHI (Centrum konfesní kultury, urbáních dějin, regionálních dějin, exilu aj.) a realizovaných grantových projektů na KHI, jako je výzkum migrace, západokřesťanských konfesních kultur, náboženských kultur, materiálního a nemateriálního kulturního dědictví, české, židovské a německé národní identity, vývoje genderových identit v minulosti, paměťových studií atd. Do projektu je zapojeno 8 studentů/tek doktorského a magisterského studijního programu. Dílčí témata projektu korespondují s připravovanými disertačními a diplomovými pracemi studentů. Projekt rovněž podporuje excelentní výzkum Katedry historie formou vydání monografií, zejména úsporně obhajovaných disertačních prací. Projekt je tematicky velmi rozsáhlý, s tím souvisí také metodologická úzornost při zpracování dílčích částí. Využití budou mnohé přístupy, jimiž v současnosti historiografie disponuje, včetně interdisciplinárních. Katedra historie a jednotliví školitelé/ky jsou zárukou, že spoluřešitelé budou mít v Katedře historie metodologickou oporu, připravovanou jim pomocí v práci na jednotlivých dílčích úkolech, a to ve fázi výzkumu, interpretace i prezentace. Jednotlivá témata jsou založena na rozsáhlém primárním výzkumu v domácních a zahraničních archívech, některá i na výzkumu v terénu, včetně archeologických laboratorních výzkumů a experimentální archeologie. Tomu odpovídá struktura rozpočtu: ústředními položkami jsou stipendia související s realizací výzkumu a přípravou výstupů, náklady na publikování monografií a přípravu cizojazyčných publikací, dále knihovní služby, náklady spojené s reprografickými službami při digitalizaci pramenů a kopírování odborné, zejména zahraniční literatury, služby spojené s analýzou archeologického materiálu a zahraniční a domácí cestovné spojené s výzkumnými pobyty v archívech a knihovnách.	The project is based on the long-term research interests of the Department of History (i.e. pre-history, medieval history, early modern history, the history of the 19th and 20th centuries, archival studies, archaeology), existing research centres (Centre for religious history, Centre for urban history, Centre for regional history, Centre for exile studies, etc.) and running grant projects (exile, confessional culture, religious history, etc.). The project represents a joint effort of 8 postgraduate and graduate students of the Department of History and the topics correspond to their proposed PhD dissertations or master theses. The project also supports excellent research of the department by facilitating the publication of monographs, supporting translations and offering the possibility of participating in prestigious international conferences and publications. The scope of the project is naturally very broad - that is also related to methodological heterogeneity of its individual parts. A number of methodological approaches typical for history will be used, and on top of that interdisciplinary approach will be employed. The Department of History and all the individual staff members, dissertation and M.A. theses supervisors will guarantee that the project collaborators will have all the necessary methodological support. History Department members will be ready to help with work on particular tasks in the phase of research, interpretation and, finally, with the presentation. All subthemes are based on extensive research of textual, visual and material primary sources in domestic and foreign archives and libraries. Some of them also on the archaeological field research and further laboratory analysis. This fully corresponds to the structure of the budget: the costs include mostly foreign travel expenses, scholarships for the team members linked to their research and publication activities, publication costs, fees associated with library and reprographic services in digitalizing and copying of the written primary sources as well as secondary literature (especially foreign), and expenses related to services, such as translations and foreign-language proofs.
40.	IGA_FF_2024_036	Aktuální témata z moderních židovských a izraelských dějin	Mgr.	Chrová	Marie	Ph.D.,M.A	Projekt tvoří dva dílčí výzkumné úkoly, které vycházejí z badatelského zaměření Centra judaistických studií. Orientují se na výzkum nových a aktuálních témat v oblasti československo-izraelských vztahů a izraelsko-palestinského konfliktu.	The project consists of two partial research tasks, which are based on the research focus of the Center for Jewish Studies. The tasks deal with new and current topics in the areas of Czechoslovak-Israeli relations and the Israeli-Palestinian conflict.
41.	IGA_FF_2024_037	Čína jako ekologická civilizace? Výzkum důvěry veřejnosti v environmentální politiku	Mgr.	Vaseková	Veronika		Cílem tohoto výzkumného projektu je prozkoumat postoje a vnímání veřejnosti v oblasti životního prostředí a úroveň důvěry v čínskou environmentální politiku. Projekt se zaměřuje jak na rodilé obyvatelé Číny, tak na cizince žijící v čínských přímo spravovaných městech, a jeho záměrem je porovnat a konfrontovat jejich pohledy, stejně jako posoudit mediální obraz postoje Číny k životnímu prostředí v jiných zemích. Vzhledem k aspiracím Číny stát se "ekologickou civilizací" a jejímu významu v celosvětovém úsilí o ochranu životního prostředí bude tento projekt zkoumat skutečné mínění veřejnosti v podmínkách omezené účasti občanů na rozhodovacích procesech. Projekt bude využívat kvalitativní a kvantitativní výzkumné metody, konkrétně rozhovory a dotazníky ke sběru dat. Finanční prostředky projektu umožní přípravu článku, účast na konferenci, dvě výzkumné cesty a napsání kapitoly disertační práce.	The aim of this research project is to explore public attitudes and perceptions regarding environmental issues and the level of trust in Chinese environmental policy. It focuses on both Chinese native residents and foreigners living in Chinese directly administered cities and intends to compare and contrast their perspectives, as well as to assess the media portrayal of China's environmental stance in other countries. Given China's aspirations to become an "ecological civilization" and its importance in global environmental protection efforts, this project will examine the actual public sentiment under conditions of limited citizen participation in decision-making processes. The project will use qualitative and quantitative research methodologies, specifically interviews and questionnaires to collect data. Project funds will allow for the preparation of a paper, conference participation, two research trips, and the writing of a dissertation chapter.

42.	IGA_FF_2024_038	Nové výzvy demokracie: jednotlivce coby determinant výzkumu v politologii	Mgr.	Janega	Jakub		Občan, volič, participant, jedinec. Mnoho označení pro jeden výzkumný objekt, který stojí ve středu zájmu tohoto mezioborového projektu. Lidé jakožto subjekty různých socio-ekonomicko-politických systémů se ocitají v dennodenní konfrontaci s nejružnějšími aspekty fungování těchto společenských uspořádání. Dochází tak k reciproční výměně, kdy se jedinec podílí na neustálých změnách systému, kterému je však v konečném důsledku podřízen. Tento vzájemný vztah zahrnuje řadu interakcí, které v ideálním případě fungují, jak mají, a benefitují i jako obě strany. Projekt nicméně reflektuje případy, které mají do ideálního stavu daleko. Ať už se jedná o výzkum problematiky etnického hlasování v komunálních volbách v Bosně a Hercegovině, neúspěšné reintegrace bývalých guerillových bojovníků v Kolumbii, exilu diaspory ruských intelektuálů nebo vlivu informačního přetřetí na voliče, a tedy každého z nás, řešitelé projektu se v jednotlivých záměrech věnují situacím, kdy jedinec a systém interagují minimálně s obtížemi, případně reinteragují vůbec. Projekt vychází ze dvou širokých oblastí výzkumu. První z nich je spíše politologického charakteru. Sledem jejího zájmu je volební proces a chování, konkrétně je v rámci této oblasti dotčen efekt řady institucionálních faktorů, jež mohou zásadně ovlivňovat způsob, kterým občané přistupují k volbám. Druhá oblast výzkumu pak stávi na prolínání více oborů, zejména politologie, sociologie a kulturní antropologie. Zvlášť tato oblast se zaměřuje na postavení konkrétního jedince v systému, když ho podrobuje úzce zaměřenému výzkumu (studie ruských intelektuálů v exilu či bývalých bojovníků FARC, kteří procházejí procesem reintegrace). Každý z řešitelů projektu se nicméně ptá po jedinci coby determinantu výzkumu současné politologie, který se neztrácí v agregovaných datech.	Citizen, voter, participant, individual – various designations for a single research subject at the center of this interdisciplinary project. Individuals, as subjects of different socio-economic-political systems, find themselves in daily confrontation with various aspects of the functioning of these social arrangements. This leads to a reciprocal exchange, where the individual contributes to constant changes within the system to which he/she is ultimately subordinated. This mutual relationship involves a series of interactions that ideally function as intended, benefiting both parties. However, the project reflects cases that fall far from the ideal state. Whether it is researching the issue of ethnic voting in local elections in Bosnia and Herzegovina, the failures of socio-economic reintegration of former guerrilla fighters in Colombia, the exile of Russian intellectual diaspora, or the impact of information overload on voters, and therefore on each of us, the project's researchers address the situations where individuals and the system interact with difficulties or, in some cases, do not interact at all. The project is based on two broad areas of research. The first has more the nature of political science, focusing on the electoral process and behavior, specifically addressing the effect of various institutional factors that can significantly influence how citizens approach elections. The second area of research integrates multiple disciplines, particularly political science, sociology, and cultural anthropology. This area specifically examines the position of an individual within the system, subjecting him/her to narrowly focused research (such as the study of Russian intellectuals living in exile or former FARC fighters undergoing the reintegration process). However, each project researcher takes the individual as a determinant in the research of contemporary political science, one that does not get lost in aggregated data.
43.	IGA_FF_2024_039	Symbolika stromů a přírody v raném díle Itala Calvina	prof. Mgr.	Špička	Jiří	Ph.D.	Navrhovaný projekt hodlá zkoumat symboliku přírody v raném díle Itala Calvina, nejvýznamnějšího italského prozaika 2. pol. 20. stol. Výzkumný tým vedený prof. Špičkou se zaměří především na Calvinův nejslavnější román Baron na stromě (1957), v němž bude zkoumat dosud neřešenou otázku symboliky stromů, na nichž protagonistista románů žije. Druhým tématem budou rozdíly mezi autentickým textem Barona na stromě a jeho upravenou verzí pro školní četbu, kterou Calvino pod pseudonymem podrobně komentoval. Třetím výzkumným tématem bude spojení přírodních symboliky a smrti, především s ohledem na partyzánskou a ekologickou tematiku. Metodami výzkumu budou zejm. literární analýza (close reading), poetologická analýza, komparatistika, ekokritika, výzkum symboliky a intertextuálních konotací stromů, archetypální kritika, počítačová analýza textu. Tým složený z profesora italské literatury a tří studentek, následně doktorandek, má ambici publikovat tři články v časopisech indexovaných ve WOS.	The proposed project intends to explore the symbolism of trees and nature in the early work of Italo Calvino, the most important Italian novelist of the second half of the 20th century. The research team, led by Prof. Špička, will focus primarily on Calvino's most famous novel, The Baron in the Trees (1957), in which it will investigate the still unresolved question of the symbolism of the trees on which the protagonist of the novel lives. The second topic will be the differences between the authentic text of The Baron in the Trees and its adapted version for school reading, which Calvino has annotated in detail under a pseudonym. The third research topic will be the connection between nature symbolism and death, especially with regard to the partisan war and ecological themes. The research methods will include literary analysis (close reading), poetological analysis, ecocriticism, comparative methods, research into the symbolism and intertextual connotations of trees, archetypal criticism, and computational analysis of the text. The team, composed of a professor of Italian literature and three students, subsequently PhD students, has the ambition to publish three articles in WOS-indexed journals.
44.	IGA_FF_2024_040	Alessandro da Otranto a latinská tradice Aristofanovy komedie Oblaka (1458)		Radif	Ludovica	Ph.D.	Projekt se zaměřuje na výzkum téměř neznámého renesančního textu, latinského překladu Aristofanovy komedie Oblaka, který v polovině 15. století popřel z řečtiny do latiny humanista Alessandro da Otranto. Prozkoumáme rukopis a připravíme článek.	The project focuses on the research of an almost unknown Renaissance text, the Latin translation of Aristophanes' comedy The Cloud, which was translated from Greek into Latin in the mid-15th century by the humanist Alessandro da Otranto. We will examine the manuscript and prepare an article.
45.	IGA_FF_2024_042	Zkoumání mnohostranných subjektivních hodnot archeologického dědictví Mahasthangarh, Bangladéš: studie fotografické elicitace		Sharif	Ahmed		Valorizace památek v Bangladéši se převážně řídí diskurzem autorizovaného dědictví (Authorized Heritage Discourse - AHD), který potvrzuje objektivní hodnoty založené na vnitřních atributech, jako je stáří, autenticita, estetická kráska atd., uznávaných odborníky. Tento přístup k dědictví do značné míry opomíjí mnohostranné subjektivní významy a hodnoty, které památkám přisuzují lidé mimo odbornou sféru (Smith, 2006). Navzdory existenci alternativního diskursu o dědictví na komunitní úrovni (Hawke, 2012) existuje v Bangladéši jen omezený počet výzkumů, které by systematicky zkoumaly rozmanité subjektivní hodnoty přisuzované místními obyvateli žijícími na památce a v jejím okolí. Kromě toho, ačkoli se v různých oborech ke zkoumání vnímání a hodnot lidí používá fotografická elicitace (Harper, 2002), její využití ve studiích dědictví, zejména v Bangladéši, zůstává nedostatečně prozkoumáno. V důsledku toho existuje výrazná mezera ve výzkumu systematického zkoumání subjektivních hodnot památkových míst z pohledu místních obyvatel a využití inovativní metody fotoelicitace k zachycení těchto hodnot, čímž se překlene propast mezi odborným diskurzem a vnímáním na úrovni komunity. Cílem tohoto výzkumného projektu je proto zaplnit tuto mezeru zkoumáním subjektivních hodnot, které místní obyvatelé přisuzují archeologickému dědictví Mahasthangarh v Bangladéši, a využitím inovativní, ale méně využívané techniky fotoelicitace rozhovoru k dokumentaci řady perspektiv, emocí a vyprávění. Tímto způsobem se tento výzkum snaží přispět k inkluzivnějšímu a komplexnějšímu přístupu ke studiu kulturního dědictví, který jde nad rámec vnitřních atributů schvalovaných odborníky na kulturní dědictví.	The valorization of heritage sites in Bangladesh predominantly follows the Authorized Heritage Discourse (AHD), which validates objective values based on intrinsic attributes, such as age, authenticity, aesthetic beauty, etc. acknowledged by experts. This approach to heritage largely disregards multifaceted subjective meanings and values attributed to heritage sites by people outside of professional realm (Smith, 2006). Despite the existence of an alternative heritage discourse at the community level (Hawke, 2012), there is a limited research in Bangladesh that has systematically explored the diverse subjective values attached by local residents living on and around a heritage site. Additionally, while photo elicitation has been employed in various disciplines to explore people's perceptions and values (Harper, 2002), its utilization in heritage studies, particularly in Bangladesh, remains underexplored. Consequently, there is a notable research gap in systematically investigating the subjective values of heritage places from the perspective of local residents and utilizing the innovative method of photo elicitation to capture these values, bridging the divide between professional discourse and community-level perceptions. Therefore, this research project aims to fill this gap by exploring the subjective values attributed to the Mahasthangarh archaeological heritage site of Bangladesh by local residents and employing the innovative but less-utilized photo elicitation interview technique to document a range of perspectives, emotions, and narratives. By doing so, this research seeks to contribute to a more inclusive and comprehensive approach to heritage studies that goes beyond the intrinsic attributes endorsed by heritage professionals.
46.	IGA_FF_2024_043	Zlepšování pragmatické kompetence u českých studentů čínštiny v využití úkolově orientovaného výukového přístupu podporovaného umělou inteligencí		Juan	Liang-Ting	MA	Tento projekt si klade za cíl prozkoumat dopady využití umělé inteligence v úkolově orientované výuce jazyků (TBLT) na rozvoj pragmatické kompetence mezi českými mluvčícími studenty čínštiny v kontextu výuky na terciární úrovni. Bude se věnovat zlepšení porozumění využití chatbotů s umělou inteligencí ve formálním vzdělávacím prostředí, zkoumání pohledů jak učitelů, tak studentů. Hlavním cílem je navrhnout a implementovat kurz, který využívá AI-chatbota specificky pro rozvoj pragmatických schopností studentů – jako je formulace žádosti, vyjadřování odmítnutí a porozumění kulturním nuancím v komunikaci. Při provádění výzkumu bude použit smíšený metodologický přístup, kombinující kvantitativní a kvalitativní data pro poskytnutí komplexní analýzy vzdělávacího dopadu AI-chatbota. K měření rozvoje pragmatické kompetence před a po výuce budou použity úkoly na dokončení diskurzu, což poskytne objektivní důkazy o výsledcích učení. Kromě toho budou použity dotazníky k zjištění postojů a strukturované rozhovory k posouzení subjektivních zkušeností a postojů učitelů i studentů vůči integraci technologie AI-chatbota do jejich učebních a výukových procesů, s cílem dalšího zdokonalení návrhu metody. Nakonec má tento výzkum za cíl překlenout propast mezi technologickou inovací a praktickou jazykovou výukou, čímž otevře cestu pro efektivnější, zajímavější a personalizovanější zkušenosti s učením jazyků.	This project aims to explore the impacts of AI-assisted Task-based Language Teaching (TBLT) on the pragmatic competence development of Czech-speaking learners of Chinese within a tertiary-level instruction context. It will be dedicated to enhancing understanding of AI-chatbot utilizations in formal educational settings, examining perspectives from both teachers and students. A primary goal is to design and implement a course that leverages an AI-chatbot to specifically develop learners' pragmatic abilities—such as making requests, issuing rejections, and understanding cultural nuances in communication. By conducting the investigation, the research will employ a mixed-methods approach, combining quantitative and qualitative data to provide a comprehensive analysis of the AI-chatbot's educational impact. Discourse completion tasks will be used to measure pragmatic competence development before and after course instruction, offering objective evidence of learning outcomes. In addition, perception questionnaires and structured interviews will be administered to gauge the subjective experiences and attitudes of both teachers and students regarding the integration of AI-chatbot technology in their learning and teaching processes, seeking for further polishing the method design. Ultimately, this research intends to bridge the gap between technological innovation and practical language instruction, paving the way for more effective, engaging, and personalized language learning experiences.
47.	IGA_FF_2024_044	Internacionalizace doktorandského studia anglo-americké literární vědy a lingvistiky	Mgr.	Molnár	Ondřej	Ph.D.	Projekt se skládá z části společné pro všechny doktorandy a z části specializované podle odbornosti (lingvistické a literární). Projektu se účastní doktorandi a jejich školitelé. Projekt je zaměřen na výzkum, začlenění do mezinárodních vědeckovýzkumných struktur a publikování doktorandské odborné činnosti. Role školitelů je především poradní, sami se na projektu publikačně podílejí pouze jako konzultaci a možní spoluautoři. Mezinárodní zkušenosti mohou doktorandi získat pouze na mezinárodních konferencích v zahraničí, od pracovních kolektivů specializovaných pracovních skupin po oborově zaměřené celoevropské či světové kongresy (viz seznam konferencí). Projekt bude spolufinancovat náklady těchto akcí a to jak v případě aktivního vystoupení, tak i účast pasivní, která umožní doktorandům kontakt s odbornými kapacitami v jejich oboru. Projekt také umožní pokrýt náklady spojených s publikacemi odborných studií vytvořených v daném časovém období doktorandy (textovou editací a jazykovou úpravou).	The project covers activities which are shared by all PhD students—some activities concern the work at the department, other activities fall under research topics in linguistics and literary science. The project team include PhD students and their supervisors. The project enhances international level of PhD research via students' attending international conferences, contacting their colleagues abroad and publishing their papers in internationally acknowledged journals. The supervisors' role is restricted to supervision and at most co-authoring some of the resulting studies. The international presentation and publication of the PhD research is also part of their PhD study program and the project thus supports theoretical research aspects of the existing system of PhD studies in English and American Literature and English Language. Last but not least, the project will also make it possible to cover the costs associated with the publication of scientific studies produced by PhD students over a given period of time (text editing and language editing).

48.	IGA_FF_2024_045	Vyobrazení migrace v textech autorů dangungské a salarské národnosti	Bc.	Brzobohatý	Jan		<p>Uvedený projekt je zaměřen na výzkum literárních děl autorů ze dvou vybraných menšin žijících na území Číny a Střední Asie. Salarští etnikum obývají část čínské provincie Gansu, jedná se o turkické muslimy ze Střední Asie, kteří do oblasti přišli ve 13.-15. století. Dangungé jsou také muslimským etnikem, hovoří však jazykem ze sinotibetské jazykové rodiny a mají blízko k etniku Huů, jehož příslušníci obývají severozápad Číny. Od konce 19. století se Dangungé v několika vlnách přesunuli z Číny na území dnešního Kyrgyzstánu, Kazachstánu a Uzbekistánu. Společným prvkem vybraných etnik je tedy migrace, v tomto případě mezi Čínou a Střední Asií. V České republice se dangungským etnikem zabývají Adam Horálek a Petr Kokaisl, jejich výzkumy spočívají v sebeidentifikaci Dangungů, popřípadě jejich vnitřní costannní etny Střední Asie. Salarským etnikem se pak v Česku doposud nezabývá nikdo, menší zmínku o salarském lze nalézt pouze v publikaci „Jazyky světa“ (1983), uspořádané slovenskými orientalisty, je třeba uvést, že zvolené téma je nejen v literatuře obou etnik široce zastoupeno. O Salarů o tom svědčí Ma Jianzhongova studie „Hry o velbloudovi“ („Döye oyna“), jejímž obsahem je putování ze Střední Asie až na území dnešní provincie Gansu. Znamená to, že informace o migraci je ve vnitřní seba sama představiteli etnika hluboce zakořeněna, a proto je, kromě literatury, součástí též kultury, zvyků či tradic. Při jednání čínských úřadů se Salarů byl navíc v minulosti jejich cizí původ zdůrazňován. Častý výskyt motivů spojených s migrací v dangungské literatuře i kultuře potvrdily mé terénní výzkumy, rozhovory s odborníky a studium pramenů přímo ve Střední Asii. K literární analýze byly zvoleny sbírky básní. Z prací dangungských autorů byla vybrána kniha Jasrya Šivazy „Lunnyje stroki: Stichotvoreniia i poemy“ (2006), která představuje přehled tvorby autora a byla vydána ke stému výročí jeho narození, a publikace Ali Džona „Moja oseň: stichotvoreniia“ (2021). Jedná se tedy o díla zakladatele dangungské literatury a autora ze současnosti. Stejně kritérium bylo zvoleno také u Salarů, proto budovu srovnávaný texty „Qiufu shixuan“ 秋夫诗选 z roku 1986 od autora jménem Han Qiufu 韩秋夫, který je považován za zakladatele moderní salarské literatury, a sbírka „Zhongguo xibu shixuan“ 中国西部诗选 z roku 2009, jejímž autorem je nejméně jeden básník tohoto etnika, A'erdingyu Yiren 阿拉丁·艾·翼人. Všechna uvedená díla lze zařadit do žánru tzv. migrantské literatury. Celé zkoumané téma byla často spojována s postkolonialismem, ačkoliv migrace se týká také míst, která v minulosti kolonizována nebyla. Uvedený projekt tak může přispět do vědecké diskuse o vztahu migrantské a postkoloniální literatury. Komparace bude provedena na základě zmínek o tématu migrace a s tím spojených motivů ve zkoumaných textech autorů obou etnických skupin Realizace komparativní analýzy umožní lépe pochopit vztahy mezi jednotlivými etny v Číně a Střední Asii prospané do literatury a také zjistit, jakým způsobem migrace v těchto regionech ovlivňuje vývoj národních literatur.</p>	<p>The project is focused on the research of literary works of writers from two selected minorities living in the territory of China and Central Asia. Members of Salar ethnic group inhabits part of the Chinese province of Gansu, they are Turkic Muslims from Central Asia who came to the area during 13th-15th centuries. Dangungs are also a Muslim ethnic group, but they speak a language from the Sino-Tibetan language family and are close to the Hui ethnic group, whose members live in the northwest China. From the end of the 19th century, Dangungs migrated in several waves from China to the territory of today's Kyrgyzstan, Kazakhstan and Uzbekistan. The connecting element of the selected ethnic groups is therefore migration, in this case between China and Central Asia. In the Czech Republic, Adam Horálek and Petr Kokaisl deal with the Dungan ethnic group, their research consists in the self-identification of the Dungan people, or their perception by other Central Asian ethnic groups. So far, no one has dealt with the Salar ethnic group in the Czech Republic, a short mention of the Salar language can only be found in the book "Jazyky světa" (1983), organized by Slovak orientologists. It should be noted that the chosen topic is not only widely represented in the literature of both ethnic groups. With the Salaris, this is evidenced by Ma Jianzhong's study "Camel Play" ("Döye oyna"), which contains a journey from Central Asia to the territory of today's Gansu Province. It means that information about migration is deeply rooted in the self-perception of members of the ethnic group, and therefore, in addition to literature, it is also a part of culture, customs or traditions. Moreover, in the past, when the Chinese authorities dealt with Salar people, their foreign origin was emphasized. The frequent appearance of motifs associated with migration in Dungan literature and culture was confirmed by my field research, interviews with experts and the study of primary sources in Central Asia. Collections of poems were chosen for literary analysis. Jasry Shivaza's book "Lunnyje stroki: Stichotvoreniia i poemy" (2006), which represents a cross-section of the author's work and was published on the centenary of his birth, and Ali Dzhon's book "Moja oseň: stichotvoreniia" (2021) were selected as works of Dungan authors. These are the works of the founder of Dungan literature and an author from the present. The same criterion was also chosen for the Salaris, so the texts "Qiufu shixuan" 秋夫诗选 from 1986 written by Han Qiufu 韩秋夫, who is considered the founder of modern Salar literature, and the collection of poems called "Zhongguo xibu shixuan" 中国设计诗选 from 2009, authored by the most famous poet of this ethnic group, A'erdingyu Yiren 阿拉丁·艾·翼人, will be compared. All the mentioned works can be classified in the genre of so-called migrant literature. The whole researched topic is often associated with postcolonialism, although migration also concerns places that were not colonized in the past. The mentioned project can thus contribute to the scientific discussion about the relationship between migrant and postcolonial literature. The comparison will be made on the basis of mentions of the topic of migration and related motives in the texts of the authors of both ethnic groups. The carrying out of a comparative analysis will allow a better understanding of the relations between ethnic groups in China and Central Asia written into the literature, as well as to find out how migration in these regions affects the development of national literatures.</p>
49.	IGA_FF_2024_046	Projev nacionalismu a militarismu ve filmových adaptacích legendy o Mulan	Mgr.	Koklrová	Markéta		<p>V průběhu 20. století došlo ke zjevné proměně charakteru legendy o Mulan. Tato dříve oddaná dcera se v čínské společnosti stala symbolem nacionalismu. Nacionalismus a státní militarismus se ještě více prohloubily v adaptacích z roku 2020, které vznikly v reakci na uvedení amerického snímku Mulan (response) společnosti Walt Disney. Tento fakt vyvolává otázky jednak ohledně způsobu konstruování „čínosti“ v současné čínské společnosti, a rovněž také co se týče problematiky státního a kulturního nacionalismu, které je nutné rozlišovat. Cílem projektu je komparovat projev nacionalismu a militarismu ve vybraných filmových adaptacích a identifikovat převládající diskurz.</p>	<p>Over the 20th century, the legend of Mulan has undergone an apparent transformation. This formerly devoted daughter has become a symbol of nationalism in Chinese society. Nationalism and state militarism were further deepened in the 2020 adaptations, which were made in response to the release of the American film Mulan (2020) by Walt Disney Studios. It raises questions about how 'Chineseness' is constructed in contemporary Chinese society and about the issues of state and cultural nationalism, which need to be distinguished. This project aims to compare the manifestations of nationalism and militarism in selected film adaptations and identify the prevailing discourse.</p>
50.	IGA_FF_2024_047	Lepší zdroje pro dokumentaci a analýzu		Bond	Francis Charles	Ph.D.	<p>Tento návrh se skládá ze tří pracovních balíčků, které se zabývají dvěma lingvistickými tématy a jedním tématem z dějin umění. Zahnuje čtyři studenty a čtyři akademické pracovníky, kteří jsou rozděleni do tří týmů. Každý pracovní balíček má svůj vlastní popis práce, časový harmonogram a výstupy. Pracovní balíčky jsou následující: ● WP1: Vytváření lexikálních zdrojů DAS a Filozofické fakulty FAIR (výzkumný klastř Lingvistika) ● WP2: Alternace kmenů v jazyce Sawila (výzkumný klastř Lingvistika) ● WP3: Recepte japonské nové vlny v zahraničních filmových médiích a kritický diskurz (výzkumný klastř). Všechny pracovní balíčky mají za cíl přinést praktické a kvalitní výstupy, které bud posunou vědeckou analýzu kupředu, nebo vybudují infrastrukturu potřebnou pro další vědecký výzkum. Každý pracovní balíček bude také zařazen do pravidelné činnosti příslušného výzkumného klastřu v rámci katedry asijských studií a bude sloužit jako platforma pro diskusi o postupu výzkumu. Níže následuje popis jednotlivých pracovních balíčků, jejich cílů, časového harmonogramu a očekávaných výstupů.</p>	<p>This proposal consists of three work packages which address two linguistic topics and one topic in art history. It includes four students and four academics who are divided over the three themes. Each work package has got its own work description, timeline and deliverables. The work packages are the following: ● WP1: Making DAS and Faculty of Arts Lexical Resources FAIR (Research Cluster Linguistics) ● WP2: Stem change in Sawila (Research Cluster Linguistics) ● WP3: The Reception of the Japanese New Wave in Foreign Film Media and Critical Discourse (Research Cluster) All work packages are designed to produce practical and quality outputs that either push the scientific analysis forward and build infrastructure necessary for further scientific research. Each work package will also be included in the regular activities of the respective research cluster within the Department of Asian studies and use it as a platform to discuss the research progress. Below follows a description of each work package, its goals, time schedule and expected outputs.</p>
51.	IGA_FF_2024_050	Rozvoj vnitřní řeči u dětí s poruchou autistického spektra a její terapeutický potenciál	Mgr.	Machů	Klára	Ph.D.	<p>Tento projekt se zaměřuje na problematiku vnitřní řeči u dětí s diagnostikovanou poruchou autistického spektra (PAS) a zkoumá její vztah k emoční regulaci a řešení problémů. S ohledem na rozporuplné výsledky předchozích zahraničních studií a identifikované potřeby zjistit, zda má vnitřní řeč terapeutický efekt na emoční regulaci, je hlavním cílem tohoto projektu prokázat, zda rozvoj vnitřní řeči může terapeuticky přispět k zlepšení schopnosti emoční seberegulace a využívání exekutivních funkcí. Výstupy z projektu zahrnují dva recenzované články v odborném periodiku, které je obsaženo v databázi WoS - Jimp, a prezentativní výzkumného projektu na konferenci „Autismus v praxi“.</p>	<p>This project focuses on inner speech in children diagnosed with Autism Spectrum Disorder (ASD) and explores its relationship to emotional regulation and problem solving. Given the conflicting results of previous international studies and the identified need to determine whether inner speech has a therapeutic effect on emotion regulation, the main aim of this project is to demonstrate whether the development of inner speech can therapeutically contribute to the improvement of emotional self-regulation and the use of executive functions. Outputs from the project include two peer-reviewed articles in a peer-reviewed journal that is included in the WoS - Jimp database, and a presentation of the research project at the "Autism in Practice" conference.</p>
52.	IGA_FT_2024_001	Hodnocení rovnováhy u krasobruslařek	Mgr.	Křížanová	Jana		<p>Projekt se zaměřuje na statickou a dynamickou rovnováhu u krasobruslařů a běžné populace. Rovnováha představuje jeden z klíčových faktorů výkonnosti v řadě sportovních odvětví. Vzhledem k tomu, že v krasobruslení je jednou z důležitých dovedností brzdění, zdá se, že dobrá úroveň rovnováhy je pro adekvátní výkon zásadní. To platí pro krasobruslaře všech věkových kategorií. I přesto hodnocení a testování rovnováhy často nepovažují součástí krasobruslařského tréninku či zásad. V odborné literatuře je bohužel jen minimum studií zaměřujících se na hodnocení rovnováhy u krasobruslařů. Analýza statické i dynamické rovnováhy a posouzení vlivu věku, může být přínosem ve specifickém sportovním rozvoji krasobruslařek. Výstupy z tohoto projektu mohou být prospěšné pro trenérskou činnost, popřípadě pomoci rozvíjet další výzkum u krasobruslařů. V předloženém projektu budou posuzovány rozdíly v rovnováze mezi krasobruslařkami a běžnou populací ve věku 7-15 let. Bude také posouzen vliv věku na rovnováhu a rozdíly v rovnováze na dominantní a nedominantní končetině.</p>	<p>The project focuses on static and dynamic balance in figure skaters and in the general population. Balance is one of the key performance factors in many sports. Since skating is one of the important skills in figure skating, it seems that a good level of balance is essential for adequate performance. It is valid for figure skaters of all ages. Even so, balance assessment and testing are often not considered essential by current figure skating coaches. In the scientific literature, there is minimal number of studies engaged in assessment of balance in figure skaters. Analysis of balance in both static and dynamic conditions and evaluation of the effect of age can be beneficial in the specific sports development of figure skaters. The outputs from this project can be beneficial for coaching activities, or for further development of research focused on figure skaters. In the enclosed project the differences in balance between female figure skaters and the general population aged 7-15 years will be evaluated. Also the effect of age on balance, and assessment of the differences in balance on the dominant and non-dominant limb will be evaluated.</p>
53.	IGA_FTK_2024_003	Analýza aktivity vybraných krátkých svalů nohy při chůzi a rovnovážných úlohách u pacientů s diabetem mellitem II. typu.	Mgr.	Chlebníčková	Hana		<p>Tento projekt se zaměřuje na porovnání aktivity krátkých svalů nohy u diabetiků s polyneuropatií, bez polyneuropatií a zdravých jedinců. V práci je využito nových měřicích nástrojů pro sledování svalové aktivity krátkých svalů nohy, konkrétně mini EMG senzorů pro povrchovou elektromyografi. Tyto senzory umožňují neinvazivní monitorování svalových aktivit při různých pohybových činnostech, aniž by omezovaly jedince v pohybu. Výsledky této analýzy by měly ukázat, zda diabetičtí pacienti s i bez polyneuropatií vykazují nižší míru aktivity krátkých svalů nohy ve srovnání se zdravými jedinci. Dále by měly objasnit, zda jsou pozorovatelné změny v aktivitě krátkých svalů nohy u diabetiků ještě před výskytem prvních příznaků polyneuropatiie. Tato zjištění by měla posloužit jako základ pro terapeutická doporučení, především pro fyzioterapeuty a lékaře, s cílem optimalizovat péči o pacienty trpící diabetem mellitem II. typu, a mohou také přinést užitečné informace pro samotné pacienty.</p>	<p>This project focuses on comparing the activity of intrinsic foot muscles in the lower extremities among diabetics with polyneuropathy, diabetics without polyneuropathy, and healthy individuals. The study employs new measurement tools to monitor the muscle activity of intrinsic foot muscles, specifically using mini surface electromyography (EMG) sensors. These sensors allow for non-invasive monitoring of muscle activities during various movements without restricting individuals' mobility. The results of this analysis are expected to reveal whether diabetic patients, both with and without polyneuropathy, exhibit lower activity levels in intrinsic foot muscles compared to healthy individuals. Additionally, the study aims to clarify whether changes in the activity of intrinsic muscles in diabetics can be observed even before the onset of initial polyneuropathy symptoms. These findings are intended to serve as a foundation for therapeutic recommendations, especially for physiotherapists and physicians, aiming to optimize care for individuals suffering from Type II diabetes mellitus. Furthermore, the results may provide valuable information for the patients themselves.</p>

54.	IGA_FTK_2024_004	Vliv podmínek a podpory autonomie na přesnost provedení a motorické učení v rámci bowlingové úlohy u dětí s vývojevou poruchou koordinace	Mgr.	Alaei	Fatemeh	B.Sc.	Vývojeová porucha koordinace (DCD) je definována jako stav, kdy schopnost vykonávat a učit se věkové přiměřené motorické dovednosti je snížena a současně není žádný zdravotní problém nebo neurologický dysfunkce. DCD je jednou z nejčastějších poruch postihujících děti školního věku, která se podle odhadů vyskytuje u 5–10 % dětí. Děti s DCD mají menší kapacitu naučit se motorické dovednosti než je v daném věku obvyklé. Učí se také pomaleji, používají méně účinné strategie a jejich výkon ve většině motorických úloh je horší než u typicky se vyvíjejících (TD) dětí. Více času na učení a horší výkon ovlivňují motivaci dětí s DCD učit se motorickým dovednostem a účastí se různých pohybových aktivit. Ve výzkumu motorického učení je pozornost zaměřena na autonomii, která se projevuje v tom, že máme tendenci uvádět své jednání spíše než podléhat tlaku nebo vnější dominanci. Podpora autonomie (AS) je klíčovým motivátorem, který lze ovládat (ovládat a omezením úkolů) ke zlepšení motorického výkonu a učení. Účelem tohoto výzkumu je zkoumat vliv AS podmínek na přesnost výkonu a motorické učení bowlingové úlohy u dětí s DCD. Účastníci (věkové rozmezí od 7 do 9 let) bude 26 dětí s DCD, které splňují požadavky DSM-5 pro klasifikaci osob s DCD a věkové a genderové odpovídající TD vrstevníci. Do studie budou přijímány děti navštěvující běžné základní školy v Olomouckém kraji (po souhlasu rodičů) prostřednictvím spolupracujících pedagogických pracovníků. Úkolem bude koulení bowlingové koule na 10 kůželek (vyrobených pro děti v menších velikostech) jejich dominantní rukou. Měření bude probíhat v laboratoři Fakulty tělesné kultury. Použije se deset bílých plastových koulí. Pro skupinu AS bude devět z 10 koulí opatřeno dětskými nálepkami (stromy, dárky, auta a zvířata), které k nim budou přilepeny, zatímco kontrolní skupina bude plnit úkol pouze s bílými koulkami. Na začátku experimentu předvede trenér bowlingu každému účastníkovi správné provedení úlohy. První den účastníci nejprve provedou 5 kůželebních pokusů. Poté bude následovat cvičná fáze, která se skládá z 4 bloků po 10 pokusech, s 2minutovou přestávkou mezi bloky. Účastníci budou náhodně rozděleni do jedné ze dvou skupin: a) skupina s podmínkami AS a b) skupina bez podmínek (neboli kontrolní). 2. den (o den později) zopakují stejné postupy podle zvolené skupiny. Pro kontrolu poskytování podpory autonomie si děti ve skupině AS mohou libovolně vybrat mezi 10 koulkami s různými nálepkami a bílou koulí. Konkrétně v této skupině bude úkol předveden pro každé dítě, přičemž bude zůrazněno, že si může vybrat koule se svými oblíbenými nálepkami nebo bílou koulí pro každý jednotlivý pokus. V kontrolní skupině budou děti instruuovány, že jejich úkolem je koulet bílé koule směrem ke kůželkám. Třetí den provedou účastníci retenční test, který se skládá z 10 pokusů. Nebudou poskytnuty žádné pokyny a účastníci budou plnit úkol pouze s bílými koulkami. Na konci každého dne všechny děti vyplní dotazník k posouzení jejich vnímané kompetence na Způsobilost subskále inventáře vnímané kompetence upraveného pro děti. Počet kůželek, které srazí (přesnost hodů) u každém pokusu, bude považován za hlavní závislou proměnnou. Ze skóre přesnosti házení v jednotlivých pokusech bude pro každý blok vypočítán průměr. K analýze koordinace celého těla bude použita technika vektorové kódování.	Developmental coordination disorder (DCD) is defined as a condition when the ability to perform and learn age-appropriate motor skills demonstrates weak while any known medical problem or neurological dysfunction doesn't exist. DCD is one of the most prevalent disorders affecting children of school age, which is estimated to impact 5–10% of children. DCD children have a dramatically smaller capacity to learn age-appropriate motor skills. These children learn slower, use less efficient strategies, and perform inaccurately performance than typically developing (TD) children in most types of tasks. Spending more time to learn and poorer performance influence the motivation of DCD children to learn motor skills and their participation in physical activities. Autonomy stands as a prominent focus in motor learning research, addressing the inclination to control one's actions rather than succumbing to pressure or external dominance. Autonomy support (AS) is a key motivator that can be manipulated by instruction (and task constraints) to enhance motor performance and learning. The purpose of this research is to examine the effect of AS conditions on the performance accuracy and motor learning of a bowling task among children with DCD. Participants (age range from 7-9 years old) will be 26 children with DCD who follow the DSM-5 requirements for classification of having DCD and age and gender-matched TD peers. The children attending mainstream primary schools in the Olomouc region will be recruited (after ethics clearance) via local school authorities. The task will be rolling a bowling ball towards 10 pins (designed for children in small sizes) bowling with their dominant hand. The measurement will be held at the lab of the Faculty of Physical Culture. Ten white plastic balls will be used. For the AS group, nine of 10 balls will have children's stickers (trees, gift boxes, cars, and animals) that will be attached to them whereas the control group will perform the task only with white balls. At the beginning of the experiment, a bowling trainer will demonstrate the proper execution of the bowling action to each participant. On day one, Participants first will perform a 5-trial pre-test. This will be followed by the practice phase, which consists of 4 blocks of 10 practice trials, with a 2-min rest period between blocks. Participants will be randomly assigned to one of two groups: a) AS condition group and b) the no condition (or control) group. On day 2 (one day later), they will repeat the same procedures of the practice phase based on their selected group. To examine the provision of autonomy support, children in AS group can freely choose among 10 balls with various stickers and the white ball. Specifically, in this group, the task will be demonstrated for each child, emphasizing that they are free to choose the balls with their favourite stickers or the white ball for every single trial. In the controlling condition, they will be instructed that their job is rolling white balls toward the pins. On day 3, participants will perform retention test, which consist of 10 trials. No instructions will be provided, and participants will perform the task only with white-colored balls on the retention test. At the end of each day, all children will fill out a questionnaire to assess their perceived competence on a 2-item subscale of the Intrinsic Motivation Inventory adapted for children. The number of pins that knockdown (throwing accuracy) on each trial will be considered the main dependent variable. Throwing accuracy scores on the pre-test will be averaged across 5 (pre-test) and each block consists of 10 trials for practice, and retention, respectively. To analyze whole-body movement coordination the Vector Coding technique.
55.	IGA_FTK_2024_005	Vliv pohľavi a složení těla na provedení seskoků s rotací s dopadem na jednu končetinu u univerzitních sportovců	Rivera Amézquita	Laura Victoria	MSc.	Je známo, že odrazy a dopady jsou součástí mnoha sportů, a že jsou úzce spjaty s incidencí nekontaktních zranění zejména v oblasti kolenního kloubu. Některé faktory jako pohľavi nebo složení těla však mohou mít na tento vztah vliv. U žen je riziko zranění předního křížového vazů až čtyřikrát vyšší než u mužů, kvůli tomu, že ženy provedou dopady u žen je často tvrdší, což souvisí se sníženou schopností dolních končetin absorbovat reakční sílu podkoly. Podobně sportovci BMI indexem vyšším než 24,9 kg/m2 mají přibližně tři a půl krát vyšší riziko zranění kolenního kloubu ve srovnání s osobami s průměrným BMI. Bylo prokázáno, že množství svalové hmoty souvisí s vyšší svalovou silou, která může vyvést lepší funkční mechanismy a optimalizaci mechaniky dopadu, která chrání dolní končetinu. Navíc, větší množství tuků má s tímto vyšším rizikem zranění, čímž zvyšuje potápnýk na kloubní struktury zejména při dopadech. Až do současnosti omezený počet studií se zabýval vztahem mezi složením těla (zejména množstvím tukové hmoty vzhledem k celkové hmotnosti těla) a schopností přenést impaktní síly. Zbylý tento projekt si klade za cíl analyzovat vztah mezi pohľavi, parametry složení těla a provedením dopadu s otočením na jednu končetinu u univerzitních sportovců pomocí nástroje M-LESS. V rámci průřezové studie bude do souboru zahrnuto 100 univerzitních sportovců z různých sportovních odvětví. Tito sportovci provedou seskok z vyvýšeného místa (30 cm) s otáčkou s dopadem na jednu končetinu. Tato úloha bude zaznamenávána pomocí dvou videokamer. Sledování jsou sagitální a frontální rovina. Ve stejné dni bude měřeno také složení těla pomocí přístroje DEXA a budou také zjištěna základní socio-demografická data (věk, předchozí zranění apod.).	Jumping and landing are essential components in most sports and are also closely related with incidence of non-contact injuries, specifically of the knee. There are variables that could mediate this relation, such as sex and body composition. On one hand, females remain three to four times more likely to sustain a noncontact anterior cruciate ligament (ACL) injury than their male counterparts, due that women have often been described as using a stiffer landing strategy, which is associated with a reduced ability of the lower limbs to absorb ground reaction forces. Similarly, athletes with body mass index (BMI) greater than 24.9 kg/m2 have been reported to have a 2.5-fold greater risk of sustaining and knee injury, compared with those with average BMI. It is reported that muscle mass is related with greater muscle strength that could explain better functional mechanisms to optimize landing mechanisms that protect lower limbs. Additionally, a higher fat mass is associated with an increased risk of injury, as it places greater relative demands on the joint structures, especially during landing. To date, limited work has examined the relationship between body composition (specifically the amount of lean mass relative to total body mass) and the ability to dissipate impact forces. Therefore, this project aims to analyze the relationship between sex and body composition variables and the performance of the single leg jump-landing task with rotation, measured with the M-LESS, in college athletes. A cross sectional study will be carried out. One hundred college athletes will be included. Athletes will perform a single leg jump landing task with rotation, jumping from 30cm box. This task will be recorded using 2 standard video cameras from sagittal and frontal plane and then the modified landing error scoring system (M-LESS) template will be applied. During the same day, body composition of the athletes will be measured using X-ray absorptiometry (DEXA) and socio-demographic data will also be collected through and interview.	
56.	IGA_FTK_2024_006	Vliv pětidenní intervence molekulárním vodíkem na vybrané zdravotní ukazatele u adolescentů s nadváhou a obezitou	Mgr.	Supíková	Darja	Nadváha a obezita představují celosvětový problém s neustálou rostoucí prevencí. Odhady na celosvětové úrovni upozorňují na alarmující nárůst nadváhy a obezity u dětí a adolescentů. Nadváha a obezita vedou k řadě jak zdravotních a psychosociálních problémů u jednotlivců, tak představují značnou ekonomickou zátěž pro zdravotnictví. Současná standardní léčba nadváhy a obezity spočívá v nastavení redukční diety a pravidelné pohybové aktivity (PA). Jednou z možných cest, jak zvýšit účinnost standardní léčby nadváhy a obezity se nabízí její rozšíření o suplementaci molekulárním vodíkem (H2). H2 je plyn se silnými selektivními antioxidantními vlastnostmi, spojenými zejména se schopností redukovat cytotoxické hydroxylové volné radikály. Bylo prokázáno, že působí jako signální molekula vyvolávající expresi genů zodpovědných za regulaci anti-apoptotických a protizánětlivých dějů v buňkách, má únavu snižující efekt, stimuluje genovou expresi lipidů a mitochondriální respiraci, která představuje klíčový předpoklad pro utilizaci tuků. Díky tomu má H2 velký potenciál pro zlepšení omečenou souvisících se zvýšeným oxidativním stresem, jako je obezita, diabetes mellitus II. typu či metabolický syndrom, a to bez jakýchkoliv vedlejších účinků. Hlavním cílem projektu je posoudit vliv pětidenní intervence H2 na změny vybraných zdravotních ukazatelů u adolescentů s nadváhou a obezitou. Bude se jednat o randomizovanou, dvojitě zaslepenou, placebem kontrolovanou, paralelně uspořádanou studii. Výzkumný soubor bude tvořit 30 adolescentů ve věku 13-18 let, podstupujících komplexní léčbu obezity a nadváhy v lázních Bludov. Účastníci budou randomizovaně rozděleni do 2 skupin po 15 osobách – skupina užívající H2 a podobě hydrogenované vody (HRW) a skupina s placebem. Všechni se budou stravovat a cvičit dle lizeňského režimu. Standardní léčba bude navíc modifikována a aerobně-silové cvičení (ASC), jelikož stávající program zahrnuje pouze aerobní cvičení (AE). ASC se jedná jako účinnější intervence oproti samostatnému AC. Silové cvičení (SC) představuje kruhový trénink s odporovými gumami založený na principu kumulativního efektu vyvolaného progresivně vzrůstajícím tréninkovým zatížením v délce 15-20 min. AC je kontinuální jízda se střední intenzitou na bicyklovém ergometru v délce 30 min. Cílem navrhovaných cvičebních jednotek ASC není maximalizovat výkon, ale zajistit pohodlí účastníků s ohledem na jejich zdravotní stav a podpořit je v postupné redukci tělesné hmotnosti. Dva týdny před zahájením pětidenní intervence budou účastníci monitorovat svůj současný pohybový a stravovací režim v domácí prostředí za účelem jeho zhodnocení. Následně podstoupí během dvou dní vstupní a za 5 týdnů i výstupní diagnostiku včetně standardizovaného odběru krve k posouzení změn vybraných zdravotních ukazatelů. Kromě dodržování předepsané intervence absolvují 4 přibližné diagnostiky, které se uskuteční vždy ve stejný den a denní dobu každého týdne pro získání objektivních a subjektivních metrik účastníků. Po celou dobu studie budou monitorovat PA, spánek, sezení a chování a bude sledován jejich denní příjem a odhadovaný výdej energie. Cvičtí týdně po ukončení pětidenní intervence proběhne opětovný monitoring stravovacího zvyklostí a PA, sedavého chování a spánku za účelem získání komplexního pohledu na dlouhodobé dopady experimentální intervence. Aktuálně nám není známa žádná studie, která by zkoumala vliv H2 na změny vybraných zdravotních ukazatelů u adolescentů s nadváhou a obezitou. Zahrnutí pravidelného ASC jako doporučené intervence k podměny H2 by mohlo přispět k hlubšímu porozumění této problematice a poskytnout nový účinný přístup k léčbě nadváhy a obezity založený na vědecky podložených důkazech.	Overweight and obesity are a global problem with an ever-increasing prevalence. Estimates at the global level highlight an alarming increase in overweight and obesity among children and adolescents. Overweight and obesity lead to a range of both health and psychosocial problems for individuals and represent a significant economic burden on the health system. The current standard treatment for overweight and obesity consists of a reduction diet and regular physical activity (PA). One possible way to increase the effectiveness of standard treatment of overweight and obesity is to augment it with supplementation with molecular hydrogen (H2). H2 is a gas with strong selective antioxidant properties, particularly associated with its ability to reduce cytotoxic hydroxyl free radicals. It has been proven, that it acts as a signaling molecule inducing the expression of genes responsible for the regulation of anti-apoptotic and anti-inflammatory processes in cells, has a fatigue reducing effect, stimulates gene expression of lipids and mitochondrial respiration, which is a key prerequisite for fat utilization. As a result, H2 has great potential for improving diseases associated with increased oxidative stress, such as obesity, type II diabetes mellitus and metabolic syndrome, without any side effects. The main objective of the project is to evaluate the effect of a five-week H2 intervention on changes in selected health indicators in overweight and obese adolescents. This will be a randomized, double-blind, placebo-controlled, parallel design study. The study population will consist of 30 adolescents aged 13-18 years undergoing complex treatment for obesity and overweight at the Bludov Spa. Participants will be randomly divided into 2 groups of 15 people each – a group taking H2 in the form of hydrogen-rich water (HRW) and a placebo group. They will all eat and exercise according to the spa regimen. In addition, the standard treatment will be modified with aerobic-resistance exercise (ARE), as the current program includes only aerobic exercise (AE). ARE appears to be a more effective intervention compared to AE alone. Resistance exercise (RE) represents circuit training with resistance bands based on the principle of the cumulative effect induced by progressively increasing training loads of 15-20 min. AE is continuous riding at moderate intensity on a bicycle ergometer for 30 min. The aim of the suggested ARE exercise units is not to maximize performance but to ensure the comfort of the participants with respect to their health status and to support them in progressive weight loss. Two weeks prior to the start of the five-week intervention, participants will monitor their current exercise and dietary regime at home to assess it. They will then undergo baseline diagnostics over two days and exit diagnostics 5 weeks later, including standardized blood sampling to assess changes in selected health indicators. In addition to adherence to the prescribed intervention, they will undergo 4 interim diagnostics, which will take place on the same day and time of day each week to obtain objective and subjective metrics of the participants. Throughout the study, PA, sleep, sedentary behaviour and their daily intake and estimated energy expenditure will be monitored. Four weeks after the end of the five-week intervention, dietary habits and PA, sedentary behaviour and sleep will be monitored again to gain a comprehensive view on the long-term effects of the experimental intervention. Currently, we are not aware of any studies that have examined the effect of H2 on changes in selected health indicators in overweight and obese adolescents. The inclusion of regular ARE as an adjunctive intervention to H2 administration could contribute to a deeper understanding of this issue and provide a new effective evidence-based approach to the treatment of overweight and obesity.	
57.	IGA_FTK_2024_007	Vliv směřování pohledu na posturální stabilizaci při doskoku u sportovních gymnastek z České a Slovenské republiky	Mgr.	Pavlasová	Kateřina	Akrobatické prvky patří ve sportovní gymnastice k základním dovednostem. Jejich provádění vyžaduje vysokou míru prostorové orientace, která zahrnuje informace zrakového, vestibulárního a somatosenzorického systému. Vizualní zpětná vazba je ve sportovní gymnastice považována za dominantní zdroj informací. Směřování pohledu je gymnastkami využíváno k ovládnání jejich těla během akrobatických prvků a koordinaci doskoků. Za jeden z klíčových faktorů k dosažení úspěchu ve sportovní gymnastice je považováno bezchybné provedení doskoku, pro který je klíčový proces posturální stabilizace. Cílem projektu je posouzení vlivu směřování pohledu na posturální stabilizaci při doskoku u sportovních gymnastek. Studie se zúčastní sportovní gymnastky z České a Slovenské republiky, které budou provádět akrobatické prvky u akrobatické lůžky na prostných se směřováním pohledu na podlahu, před sebe nebo dle vlastního uvážení. Ke sledování posturální stabilizace budou využity inerciální senzory, které umožňují provádění studie v reálných podmínkách. Výsledky projektu by mohly poskytnout možnost vytvoření jednoduché a nenáročné pomůcky pro gymnastky s cílem pozitivního ovlivnění jejich doskoků, jak z hlediska vyššího bodového hodnocení, tak snížení rizika zranění.	Execution of acrobatic elements is among the basic skills in artistic gymnastics. It requires a high degree of spatial orientation, which includes information from the visual, vestibular, and somatosensory systems. Visual feedback is considered the dominant source of information in gymnastics. Gaze direction is used by gymnasts to control their body during acrobatic elements and to coordinate landings. One of the key factors for achieving success in artistic gymnastics is considered to be a flawless execution of landing, for which the process of postural stabilization is the key. The aim of this project is to assess the influence of gaze direction on postural stabilization during landing of artistic gymnasts. The study sample will include artistic gymnasts from the Czech and Slovak Republics, who will perform acrobatic elements and acrobatic rows on the floor while looking at the mat, in front of them or in a direction of their preference. Inertial sensors will be used to assess postural stabilization, which enables the study to be carried out in real conditions. The results of the project could provide the possibility of creating a simple and unobtrusive aid for gymnasts with the aim of positively influencing their landings, both in terms of higher point evaluation and reducing the risk of injury.	

58.	IGA_FTK_2024_008	Typologie 24hodinového pohybového chování ve vztahu k emoční pohodě adolescentů	Mgr.	Janda	David	Stav emoční pohody adolescentů byl výrazně ovlivněn pandemií Covid-19 a následky tohoto období mohou být pozorovány i dnes. Tato problematika je v našem kontextu o více výrazná, protože čeští adolescenti mají ve srovnání se svými vrstevníky z Evropy méně nízkou kvalitu mentálního zdraví i emoční pohody. Jednou z příčin těchto zdravotních problémů mohlo být omezení pohybu a obecné narušení 24hodinového pohybového chování. Nicméně, to jak působí kombinace pohybového chování na emoční pohodu adolescentů není dostatečně prozkoumáno. Tento projekt poskytne hlubší vhled do problematiky tím, že se zaměří na identifikaci typologií (vzorů) 24hodinového pohybového chování. S využitím smíšených modelů identifikujeme jedince, kteří mají zvýšené riziko nízké emoční pohody a jaké jsou jejich demografické charakteristiky. Identifikace typologií pohybového chování umožní lepší pochopení životního stylu adolescentů a pomůže zlepšit zacílení případných intervencí. Mimo to poskytneme hlubší vhled do komplexnosti 24hodinového pohybového chování.	The well-being of adolescents was greatly affected by the pandemic Covid-19 and the consequences can be seen even today. This issue is even more concerning as the Czech adolescents have one of the worst mental and emotional health in comparison with other peers from Europe. The reason for the decline in well-being could be the physical activity restrictions affecting the overall 24-hour movement behaviour. However, how the complex movement behaviours are related to the well-being of adolescents is still not well known. This project will contribute to the current literature by providing a unique view of the typologies of 24-hour movement behaviours. Utilising the mixture models, we will identify individuals who are at risk of decreased well-being and what are their demographic characteristics. The identification of movement behaviour typologies allows for a better understanding of the lifestyle of adolescents and helps to target specific movement behaviour interventions. Furthermore, we will provide a better view on the complex topic as 24hour movement behaviour is.
59.	IGA_FTK_2024_010	Vývoj a adaptace české verze dotazníku Global Adolescent and Child Physical Activity Questionnaire (GAC-PAQ) - druhá etapa studie	Mgr.	Matušová	Michaela	Světová zdravotnická organizace (WHO) si v rámci Globálního akčního plánu pro pohybovou aktivitu (PA) na období 2018-2030 klade za cíl dosáhnout do roku 2030 snížení prevalence pohybové inaktivitu u dospívajících a dospělých o 15 %. Klíčovým problémem je nyní nekonstentnost monitoringu PA dětí a dospívajících a nedostatečné zaznamenání významné nesrovnalosti jak ve využívaných nástrojích (např. přístroj vs. self-report), tak definicích dosažení dostatečné PA. Mnoho světových srovnání se opírá o předchozí doporučení WHO (dosažení alespoň 60 minut/den PA střední až vysoké intenzity), jiná již definovala „dostatečnou PA“ jako průměr z 60 min/den MVPA podle nových doporučení. Vzhledem k metodologické nejednotnosti tak není přefekvapivé, že mezinárodní srovnání jsou často nekonzistentní nebo protichůdná. Cílem projektu je prostřednictvím zapojení ČR do mezinárodního týmu vědců prof. Tremblay pokračovat v pilotní studii k vyvíjení a posouzení spolehlivosti nového dotazníku Global Adolescent and Child Physical Activity Questionnaire (GACPAQ). V první etapě projektu vytvořena pilotní verze dotazníku, obsahová validita prostřednictvím focus group, provedena pilotní studie dotazníku GAC-PAQ na vzorku dětí a rodičů (n=60) k zajištění reliability (test/retest) a konvergentní validity (GAC-PAQ/jiná dotazníku/rodičovský dotazník) včetně kriteriální validity (akcelerometry GT3X). Druhá etapa projektu bude zaměřena na další vývoj dotazníku a následně pilotní sběr dat pomocí vyvíjené aplikace a vývoj aplikace. Vývoj nového dotazníku přispěje k zapojení výzkumného týmu FTK mezi pracoviště, která se jako první na světě budou podílet na vývoji nového self-reported nástroje pro měření PA, který bude mezinárodně využitelný na populační úrovni pro monitoring PA dětí a dospívajících.	As part of the Global Action Plan for Physical Activity (PA) 2018-2030, the World Health Organization (WHO) aims to reduce the prevalence of physical inactivity in adolescents and adults by 15% by 2030. A key problem now is the inconsistency of PA monitoring in children and adolescents, and recent studies have noted significant inconsistencies both in the tools used (e.g., instrument vs. self-report) and in the definitions of achieving sufficient PA. Many global comparisons rely on previous WHO recommendations (achieving at least 60 min/day of moderate-to-vigorous intensity PA), another has already defined "adequate PA" as an average of ≥ 60 min/day of MVPA according to the new recommendations. Given the methodological inconsistency, it is therefore not surprising that international comparisons are often inconsistent or contradictory. The goal of the project is through the involvement of the Czech Republic in the international team of scientists prof. Tremblay to continue a pilot study to develop and assess the reliability of the new Global Adolescent and Child Physical Activity Questionnaire (GACPAQ). In the first stage of the project, a pilot version of the questionnaire was created, content validity through a focus group, and conducted a pilot study of the GAC-PAQ questionnaire on a sample of children and parents (n=60) to ensure reliability (test/retest) and convergent validity (GAC-PAQ/other questionnaire/parent questionnaire) including criterion validity (GT3X accelerometry). The second stage of the project will be focused on the further development of the questionnaire and subsequently pilot data collection using the developed application development of applications. The development of a new questionnaire will contribute to the involvement of the FTK research team among workplaces, which will be the first in the world to participate in the development of a new self-reported tool for measuring PA, which will be internationally usable at the population level for monitoring the PA of children and adolescents.
60.	IGA_FTK_2024_011	Vliv aplikace molekulárního vodíku před utkáním na rychlost a míru poklesu vnějšího zatížení během modelového utkání.	Mgr.	Hrubý	Michal	Futsal, varianta fotbalu adaptovaná pro hrani ve vnitřních prostorech, byl zaveden v roce 1930 a od té doby si vysloužil celosvětovou popularitu. Hra, která se odehrává na kompaktním hřišti o rozměrech 40x20 metrů s brankami 3x2 metry, se hraje pět na pět na dva dvacetiminutové poločasy. Podle výzkumu ukazující na několik faktorů, které mohou způsobit pokles výkonu během utkání. Mezi ně patří vyčerpání ATP a CP (kreatinfosfát), poruchy intracelulární a extracelulární iontové homeostázy a excitabilita neuromuskulárního systému. Další studie upozornila, že až 93 % energetického krytí ve futsaleovém utkání je realizováno aerobním metabolismem a pouze omezené množství energie je vytvářeno anaerobně. V kontextu futbalu je energetický výkon klíčový. Zde se uplatňuje složitá interakce mezi energetickými systémy a oxidativním stresem. Jednou z možností zlepšení výkonu je využití intervence vodou obohacenou o molekulární vodík (H ₂). Výzkumy ukazují na silné antioxidantní vlastnosti H ₂ , který se selektivně zaměřuje na ROS/RNS gener. Navíc H ₂ prokazuje protizánětlivé, antiapoptotické a buněčné signalizační schopnosti. Jedinečností H ₂ spočívá i ve schopnosti neutralizovat pH a snižovat hladinu laktátu, což může stimulovat mitochondriální respiraci a oxidativní fosforylací ATP, tedy ovlivňovat výkon při opakovaných sprintech Taková zjištění však základem pro hypotézu, že hydratace vodou obohacenou o vodík (HRW) by mohla být účinným přístupem pro zlepšení performance během RSA. Studie naznačují, že HRW může být efektivní při akutním cvičení, a i když rychlá difúze H ₂ přináší výhody, způsob její aplikace a konkrétní efekt na výkon zůstávají k diskusi. Pro hlubší porozumění akutní únavě a jejímu vlivu na sportovní výkon mnoho studií zaměřilo pozornost na sledování svalové únavy pomocí motorických testů, jako jsou Counter Movement Jump (CMJ) nebo testy opakovaných sprintů (RSA). Výzkumy provedené použily tyto testy pro hodnocení velikosti zatavení a akutní únavy hráčů po utkání či tréninkovém procesu. Pro účely hodnocení svalové bolesti po cvičení se využívají metody vizuální analogové škály (VAS), kterou tvořují jako spolehlivý psychometrický nástroj nabízející užitečnou kvantifikaci subjektivních senzoriálních a emočních projevů bolesti. Vzhledem ke změnám fyzických nároků u průběhu poločasu a trvání utkání jsou trenéři vyzváni, aby zvýšili povědomí. Únava, často se projevující snížením se výkonem ke konci období, může ovlivnit výsledky utkání. Vzhledem ke klíčové roli zatavení hráčů po činnosti maximální intenzity během utkání a současně první únavou účinkům H ₂ a jeho dopadu na syntézu mitochondriálního ATP podporují hypotézu, že akutní podání HRW (vody obohacené o molekulární vodík) před a během výkonu ve srovnání s placebem může pozitivně ovlivnit subjektivní vnímání akutní únavy a velikosti zatížení během modelových utkání futbalu. Jedná se o dvojitě zaslepenou, placeboem kontrolovanou crossover studii. Cíle měření bude probíhat na začátku přechodného období 2024, tak aby nenarušovalo soutěžní období. Bude zahájeno v neděli po 48 h bez tréninku vstupním měřením, modelovým utkáním (MU) a vystupujícím měřením. V pondělí a úterý bude následovat řízený pasivní odpočinek. Výzkumný soubor pro výzkum budou 16 elitních hráčů futbalu v ČR. Před modelovým utkáním, v poločase a po utkání budou požití tyto testy: Měření schopnosti opakovat činnost maximální intenzitou, Counter Movement Jump Test (CMJ) a subjektivní vnímání svalové bolesti. Během modelového utkání budeme dále sledovat vnívaná a vnější zatížení.	"Futsal, a variant of soccer adapted for indoor play, was introduced in 1930 and has since gained worldwide popularity. The game, played five-a-side in two twenty-minute halves on a compact 40x20 meter pitch with 3x2 meter goals, poses several factors that can lead to a decline in performance during matches. These include ATP and CP (creatine phosphate) depletion, disruptions in intracellular and extracellular ion homeostasis, and neuromuscular excitability. Research suggests that up to 93% of the energy demands in futsal are met aerobically, with only a limited amount of energy generated anaerobically. In the context of futsal, energy performance is crucial, involving a complex interaction between energy systems and oxidative stress. One potential avenue for performance improvement is the use of molecular hydrogen (H ₂)-enriched water intervention. Studies highlight the strong antioxidant properties of H ₂ , selectively targeting ROS/RNS generation. Additionally, H ₂ exhibits anti-inflammatory, antiapoptotic, and cell signaling capabilities. Its unique ability to neutralize pH and reduce lactate levels may stimulate mitochondrial respiration and oxidative phosphorylation of ATP, influencing performance during repeated sprints. This sets the foundation for the hypothesis that hydrogen-enriched water (HRW) hydration could be an effective approach to enhancing performance during Repeated Sprint Ability (RSA). Studies indicate the effectiveness of HRW in acute exercise, though the method of application and specific effects on performance remain open to discussion. To gain a deeper understanding of acute fatigue and its impact on sports performance, many studies focus on monitoring muscle fatigue using motor tests such as Counter Movement Jump (CMJ) or Repeated Sprint Ability (RSA) tests. Visual Analog Scale (VAS) methods are employed to assess post-exercise muscle soreness, recognized as a reliable psychometric tool offering useful quantification of subjective sensory and emotional pain expressions. Considering the changes in physical demands during halves and the duration of matches, coaches are urged to heighten awareness. Fatigue, often manifesting as decreased performance towards the end of periods, can influence match outcomes. Given the crucial role of player recovery after high-intensity activities during matches and simultaneously countering the fatigue effects, H ₂ and its impact on mitochondrial ATP synthesis support the hypothesis that acute administration of HRW before and during performance, compared to a placebo, may positively influence subjective perception of acute fatigue and the magnitude of loads during modeled futsal matches. This study is a double-blind, placebo-controlled crossover trial, with measurements commencing at the beginning of the transitional period in 2024 to avoid disruption during the competitive season. Initiated on a Sunday after 48 hours without training, it includes baseline measurements, a modeled match (MU), and post-measurements. Controlled passive rest follows on Monday and Tuesday. The research cohort comprises 16 elite futsal players in the Czech Republic. Before, during half-time, and after the modeled match, tests will assess the ability to repeat activities at maximum intensity, Counter Movement Jump Test (CMJ), and subjective perception of muscle soreness. Internal and external loads will be further monitored during the modeled match."
61.	IGA_FTK_2024_012	Porovnání efektivity elektronického dechového trenážeru se zpětnou vazbou a mechanického dechového trenážeru v rámci tréninku dýchacích svalů na tíži symptomů, sílu dýchacích svalů a kvalitu života pacientů s chronickým plicním onemocněním	Mgr.	Dvořáček	Martin	Posouzení funkce a síly dýchacích svalů představuje jeden z důležitých aspektů vyšetření pacientů s chronickým plicním onemocněním. Tito pacienti mohou vykazovat různé formy dysfunkce dýchacích svalů (např. únava, oslabení), což může přispívat k častějšímu výskytu a větší tíži dušnosti a dechovému diskomfortu během běžných denních i pohybových aktivit. Pokud je u pacientů během vyšetření zjištěna snížená síla nádechových svalů, je vhodné zahrnout do terapeutického plánu cílený trénink nádechových svalů (IMT – inspiratory muscle training). Prostřednictvím IMT lze dosáhnout zvýšení síly nádechových svalů, snížení pocitu dušnosti a zvýšení tolerance fyzické zátěže. IMT je bezpečnou metodou, která se provádí pomocí dechových trenážerů, u nichž lze nastavit požadovaný odpor. V současné době se na trhu rozšiřují dostupnost nových elektronických dechových trenážerů – např. Airotfit Airocure, který lze propojit s mobilní aplikací, což umožňuje jeho využití nejen v tréninku, ale také v diagnostice, individualizaci péče či sledování terapeutického pokroku a adherence pacienta k terapii. Nicméně klinické studie hodnotící efekt tohoto nového trenážeru zatím chybí. Proto je cílem této studie ověřit, zda je Airotfit Airocure schopný zprostředkovat srovnatelný účinek jako mechanický dechový trenážer na různé aspekty života pacientů s chronickým plicním onemocněním, jako jsou např. výskyt a míra intenzity symptomů, síla dýchacích svalů, ovlivnění každodenních aktivit nebo zlepšení kvality života, neboť efekt běžně využívaných mechanických trenážerů na tyto proměnné byl opakovaně prokázán. Jde o prospektivní, randomizovanou studii, ve které jsou pacienti náhodně rozděleni (dle randomizace v blocích 4 a 6) do 2 skupin. První skupina bude pro terapii využívat mechanický dechový trenážer Threshold IMT (Philips Respironics Inc, New Jersey, USA) a druhá skupina bude využívat elektronický dechový trenážer Airotfit Airocure (Airotfit, Kodaň, Dánsko). Pacienti budou do skupin stratifikováni dle diagnózy (asthma bronchiale; intersticiální plicní procesy) a dle maximální síly nádechových svalů >60 % hodnoty normy.	Assessment of respiratory muscle function and strength is one of the important aspects of the examination of patients with chronic lung disease. These patients may exhibit various forms of respiratory muscle dysfunction (e.g. fatigue, weakness), which may contribute to a higher incidence and severity of dyspnea and breathing discomfort during normal daily and physical activities. If patients are found to have reduced inspiratory muscle strength during the examination, it is advisable to include targeted inspiratory muscle training (IMT) in the therapeutic plan. Through IMT, an increase in inspiratory muscle strength, a reduction in breathlessness and an increase in exercise tolerance can be achieved. IMT is a safe method that is performed using breathing devices that can be set to the desired resistance. Nowadays, the market has seen the widespread of new electronic breathing devices, such as the Airotfit Airocure, which can be linked to a mobile app, allowing its use not only in training but also in diagnosis, individualization of care or monitoring the progress and patient adherence to therapy. However, clinical studies evaluating the effect of this new device are still lacking. The aim of this study is to verify whether the Airotfit Airocure is able to mediate a comparable effect as a mechanical respiratory device on different aspects of the life of the chronic respiratory patients, such as the occurrence and intensity of symptoms, respiratory muscle strength, impact on daily activities or improvement in QoL. The effect of commonly used mechanical devices has been repeatedly demonstrated. This is a prospective, randomized trial in which patients are randomly allocated (randomization in blocks 4 and 6) into 2 groups. The first group will use the Threshold IMT (mechanical) (Philips Respironics Inc, New Jersey, USA) and the second group will use the Airotfit Airocure (electronic) respiratory device (Airotfit, Copenhagen, Denmark). Patients will be stratified according to their diagnosis (asthma bronchiale; interstitial lung processes) and according to maximal inspiratory muscle strength >60% of predicted values.

62.	IGA_FTK_2024_013	Efekty plyometrického tréninkového programu u sportujících mládeže ovlivnění biologického věku	Mgr.	Holik	Roman		<p>Plyometrie je populární tréninkovou metodou využívanou napříč různými sporty a věkovými kategoriemi při zvyšování trénovanosti a sportovní výkonnosti. Pro efektivní a bezpečné uplatňování plyometrické metody v tréninku mladých sportovců je nezbytné zjistit detailní efekty na konkrétní parametry v konkrétních obdobích růstu a zrání. Tyto efekty jsou zatím v literatuře nedostatečně objasněny, a to zejména s přihlédnutím k biologickému statusu mladých sportovců. Cílem výzkumu je zhodnotit vliv plyometrického programu na explozivní sílu, rychlost a agilitu u sportujících chlapců odlišné úrovně biologického zrání. Studie bude mít charakter krátkodobého experimentu (dváct týdnů) a zúčastní se jí cca 40 mladých sportovců, kteří budou mít zkušenost minimálně dva roky se systematickým sportovním tréninkem. Probandi budou rozděleni podle úrovně biologické zrání na skupinu před vrcholem růstového spurtu (před PHV) a skupinu po vrcholu růstového spurtu (po PHV). Hodnocení PHV bude prováděno na základě Mirwaldovy metody. Obě skupiny pak budou dále rozděleny na experimentální skupinu a kontrolní skupinu. Experimentální skupiny absolvují plyometrický tréninkový program, který bude trvat 12 týdnů a bude uplatňován dvakrát týdně v rámci tréninkových jednotek bezprostředně po rozvoření. Kontrolní skupina bude vykonávat technicko-taktické cvičení. Program bude vytvořen řešiteli projektu a bude založen na současných poznatcích a požadavcích pro vytvoření účinného a zdravotně bezpečného plyometrického programu. Probandi absolvují dvě testování. První před tréninkovou intervencí a druhé jeden týden po skončení tréninkové intervence. U každého probanda bude zjištěn věk, tělesná výška, výška v sedě, délka dolních končetin, tělesná hmotnost a tělesné složení pomocí osobní váhy s integrovaným stadiometrem (Tanita WB-380 H, Illinois, USA). Probandi budou absolvovat testy: sprint na 30 m, vertikální skok z místa (Optojump Next, Microgate, Itálie), skok do dálky z místa (Optojump Next, Microgate, Itálie), unilaterální trojskok do dálky z místa, výskok po seskoku z výšky (Optojump Next, Microgate, Itálie), pět opakovaných vertikálních skoků (reaktivní sílový index), opakované submaximální vertikální skoky (tuhost dolních končetin) (Optojump Next, Microgate, Itálie), Blazepood reakční test (Play Coyotta Ltd., Aviv, Israel) a 50S agility test (PR1Aw, AIGE-TIMING GmbH, Lustenau, Rakousko). Následně bude zhodnocena efektivita vytvořeného plyometrického programu vnitroskupinově (tj. změny u probandů před PHV a u probandů po PHV) a mezikupinově (tj. rozdíly ve změnách mezi probandy před PHV a po PHV). Výsledky tohoto výzkumu můžou přinést důležité informace k cílenému zařazování plyometrické metody v období vývoje a zrání mladých sportovců.</p>	<p>Plyometrics is a popular training method used across various sports to enhance physical fitness and athletic performance. To incorporate plyometric methods into the training of young athletes, it is essential to determine detailed effects on specific parameters during distinct periods of growth and maturation. These effects are currently insufficiently described in the literature, especially considering the biological status of young athletes. The main objective of this project is to assess the impact of a plyometric program on explosive power, speed, and agility in male athletes of different levels of maturation. The study will take the form of a short-term experiment (two weeks), involving approximately 35 young athletes with a minimum of two years of experience in systematic sports training. Participants will be categorized based on their maturational status into a pre-peak height velocity group (pre-PHV) and a post-PHV group. PHV assessment will be conducted using the Mirwald method. Both groups will be further divided into an experimental group and a control group. The experimental groups will undergo a 12-week plyometric training program, implemented twice a week within training sessions immediately following warm-ups. The control group will engage in technical-tactical exercises. The program will be developed by the authors of the research project based on current knowledge and requirements for creating an effective and safe plyometric program. Participants will undergo two testing sessions: one prior to the training intervention and the other one week after its completion. Age, height, weight, and body composition will be measured using a personal scale with an integrated stadiometer (Tanita WB-380 H, Illinois, USA). Tests will include a 30m sprint, counter movement jump (Optojump Next, Microgate, Italy), broad jump (Optojump Next, Microgate, Italy), unilateral triple jump, drop jump (Optojump Next, Microgate, Italy), five repeated vertical jumps (reactive strength index), submaximal vertical jumps (lower limb stiffness) (Optojump Next, Microgate, Italy), Blazepood reaction test (Play Coyotta Ltd., Aviv, Israel), 50S agility test (PR1Aw, AIGE-TIMING GmbH, Lustenau, Austria), Subsequently, the effectiveness of the created plyometric program will be evaluated within groups (i.e., changes in participants before and after PHV) and between groups (i.e., differences in changes between participants before and after PHV). Findings of this research may provide crucial insights for targeted integration of plyometric methods during the developmental and maturation phases of young athletes.</p>
63.	IGA_FTZ_2024_014	Hodnocení vlivu jednorázové suplementace hydrogenuhličitanu sodného na simulovaný závodní výkon elitních plavců s ploutvemi	Mgr.	Michalica	Tomáš		<p>Předkládaný projekt má charakter randomizované, dvojité zaslepené placeboem kontrolované cross-over studie. Jejím hlavním cílem je posoudit dopad zvoleného jednorázového suplementního protokolu bikarbonátu sodného (Lindh et al., 2008) na simulovaný závodní výkon elitních plavců s ploutvemi v disiciplíně 200 m B-Fins. Výzkumný soubor bude tvořit 22 plavců s plavců s ploutvemi ve věku adolescence a mladší dospělosti. Závodní výkon bude posuzován na základě proměnlivosti dílčích výkonových parametrů jednotlivých úseků simulovaného plaveckého závodu. Uromě uvedených výkonových parametrů budou hodnoceny také vybrané kontrolní biomarkery (koncentrace krevního laktátu, pH krve a koncentrace bikarbonátu (HCO3-)) a psychometrická data (RPE – Borgova škála, VAS škála).</p>	<p>The proposed project takes the form of a randomized, double-blind, placebo-controlled cross-over study. Its primary objective is to assess the impact of a chosen one-time supplementation protocol of sodium bicarbonate (Lindh et al., 2008) on the simulated race performance of elite finswimmers in the 200 m B-Fins. The research sample will consist of 22 adolescent and young adult finswimmers. Race performance will be evaluated based on the variability of individual race parameters in different sections of the simulation. In addition to the mentioned race parameters, selected biomarkers (blood lactate concentration, blood pH, and bicarbonate concentration (HCO3-)) and psychometric data (RPE – Borg Scale, VAS Scale) will also be assessed.</p>
64.	IGA_FZV_2024_001	Transkulturní adaptace škály Swallowing Quality of Life (SWAL-QoL)	Mgr.	Volešová	Iva		<p>Cévní mozková příhoda je druhá nejčastější příčina úmrtí na světě. Následkem cévní mozkové příhody může být porucha řeči, porucha mobility nebo porucha polykání. Dysfagie se vyskytuje u 50% všech pacientů s cévní mozkovou příhodou v různých stupních závažnosti. Porucha polykání u většiny pacientů odezní, ale u přibližně 11% všech pacientů s diagnostikovanou poruchou polykání tyto obtíže přetrvávají i 6 měsíců po proběhnutí cévní mozkové příhody. Porucha polykání významně ovlivňuje kvalitu života pacientů tím, že způsobuje stres a stud u každého jídla. Gonzales-Fernandes, Ottenstein, Atenev, et al. (2013) udávají, že pouze 45% s poruchou polykání po CMP si jídlo užívá. V současné době se u pacientů s cévní mozkovou příhodou používají generické nástroje hodnocení kvality života s k-36 a WHO-QoL bref. Tyto dotazníky neohledují specifické dopady a projev poruch polykání, proto je vliv dysfagie po CMP na kvalitu života v současnosti v České republice mapován. Pomocí Scoping Review byly objeveny 4 škály hodnocení kvality života specificky zaměřené na poruchy polykání. Nejčastěji využívanou škálou je Swallowing Quality of Life (SWAL-QoL), která byla vyvinuta pro šestičetní jazyk. Cílem tohoto projektu je transkulturní a lingvistická validace škály SWAL-QoL. Metodika: Škála bude pomocí metody Beaton (2000) přeložena do českého jazyka. Příklad bude lingvisticky validován. Pretestová fáze zahrnující test-retest 30-40 respondentů bude provedena se souhlasem vrchní sestry na Neurologickém oddělení Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem, kde bude následovně pokračovat další sběr dat. Neurologické oddělení MNUL je hlavním litočným centrem v Ústeckém kraji a zaměřuje se na zlepšování managementu poruch polykání po cévní mozkové příhodě. S ohledem na toto zaměření oddělení plánuje implementaci české verze dotazníku SWAL-QoL do praxe oddělení. Respondenti budou pacienti po cévní mozkové příhodě starší 18 let. Tito pacienti nesmějí být omezeni na svobodě, musí rozumět psané formě českého jazyka a musí vyjádřit souhlas se zapojením do průzkumu. Pacienti musí mít diagnostikovanou poruchu polykání pomocí škály GUSS, která se na daném oddělení standardně provádí u všech přijatých pacientů. Studie bude před zahájením měření zaregistrována v databázi Clinical Trials. Studie byla schválena etickou komisí. Výsledky budou prezentovány na konferenci v Bratislavě v říjnu 2024.</p>	<p>Stroke is the second leading cause of death in the world. Stroke can result in speech impairment, mobility impairment or swallowing disorders. Dysphagia occurs in 50% of all stroke patients in varying degrees of severity. The swallowing disorder resolves in most patients, but in approximately 11% of all patients diagnosed with a swallowing disorder, these difficulties persist 6 months after the stroke. Swallowing disorder significantly affects patients' quality of life by causing stress and shame at every meal. Gonzales-Fernandes, Ottenstein, Atenev, et al. (2013) report that only 45% with swallowing disorder after stroke, eat normally. Currently, generic quality of life assessment tools SF-36 and WHO-QoL brief are used to assess quality of life in patients after stroke. These questionnaires do not take into account the specific effects and manifestations of swallowing disorders, therefore the impact of dysphagia after CMP on quality of life is currently being mapped in the Czech Republic. Through Scoping Review, 4 quality of life assessment scales specifically targeting swallowing disorders were discovered. The most commonly used scale was the SWAL-QoL. It has already been translated into 14 languages. Therefore, this scale was chosen for the survey. The aim of this project is the transcultural and linguistic validation of the SWAL-QoL scale. Methodology. The translation will be linguistically validated. The pre-test phase involving a test-retest of 30-40 respondents will be carried out with the consent of the head nurse at the Department of Neurology, Masaryk Hospital in Ústí nad Labem, where further data collection will continue. The Neurology Department of MNUL is the main stroke centre in the Ústí nad Labem region and focuses on improving the management of swallowing disorders after stroke. In view of this focus, the department plans to implement the Czech version of the SWAL-QoL questionnaire into the department's practice. Respondents will be stroke patients over 18 years of age. These patients must not be restricted in their freedom, must understand written Czech language and must consent to participate in the survey. Patients must have been diagnosed with a swallowing disorder using the GUSS scale, which is routinely performed on all admitted patients in the department. The study will be registered in the Clinical Trials database prior to measurement. The study has been approved by the ethics committee. The results will be presented at a conference in Bratislava in October 2024.</p>
65.	IGA_FZV_2024_002	Hodnocení chůze a senzomotorického deficitu u pacientů po cévní mozkové příhodě	PhDr.	Kolářová	Barbora	Ph.D.	<p>Více než dvě třetiny pacientů po prodělané cévní mozkové příhodě (CMP) má přetrvávající potíže s chůzí a i z toho plynoucí sníženou soběstačností. Pohybové vzorce hemiparetické chůze následkem CMP se liší od vzorců chůze zdravých jedinců, což má negativní dopad na biomechaniku celého těla, sníženou efektivitu chůze i kvalitu života pacientů. Ke zlepšení stereotypu i samostatnosti chůze u pacientů po CMP přispívá rehabilitace, která v ideálním případě po podpoře pozitivních neuroplastických změn je zahájena již v časných subakutních stádiích. Zlepšení chůze, v případě že je její obnova vedena adekvátně dostatečně intenzivní rehabilitací, se potom projevuje ve dvou do sebe navzájem spjalných aspektech. Prvním je obnova fyziologického mechanismu chůze a druhým je vytvoření náhradních kompenzačních pohybových mechanismů. Cílem komplexní rehabilitační léčby je minimalizovat kompenzační mechanismy a v maximální možné míře facilitovat fyziologické pohybové vzory. Stále však platí, že co možná nejpečlivější popsání biomechanických charakteristik chůze může pomoci diferencovat změny v chůzových vzorech, které v podkladě obnovy fyziologických pohybových vzorů a těch, které jsou výsledkem adaptace na motorickou ztrátu. Blíží pochopení biomechaniky chůze pacientů po CMP se tedy jeví jako klíčové nejen pro možnost posouzení patofyziologických mechanismů promítajících se do zlepšení chůze. Ale rovněž i do zhodnocení průběhu pohybové rekonvalescence po CMP a s ní související volba přiměřené a cílené intervence. Porovnáním vzorů chůze u pacientů po CMP a u zdravých jedinců je možné rozdíly v biomechanice chůze blíže specifikovat.</p>	<p>More than two-thirds of patients who have experienced a cerebrovascular accident have ongoing difficulties with walking resulting in reduced self-sufficiency. Movement patterns of hemiparetic gait due to stroke differ from the decreased quality of life of healthy individuals, which has a negative impact on the biomechanics of the whole body, reduced walking efficiency and the decreased quality of life of patients. Rehabilitation contributes to the improvement of the stereotype and independence of walking in patients after stroke, which ideally begins in the early subacute stages to potentiate positive neuroplastic brain changes. The improvement of walking facilitated by adequate and intensive rehabilitation manifests in two aspects. The first is the motor recovery of the physiological walking pattern and the second aspect represents compensatory pathological movement patterns. The goal of complex rehabilitation treatment is to minimize compensatory mechanisms and to facilitate physiological movement patterns to the maximum possible extent. However, it is still true that objective describing the biomechanical characteristics of walking can help to differentiate between changes in walking patterns after stroke due to motor recovery and those that are the result of adaptations to motor loss. A closer understanding of the biomechanics of gait in patients after stroke therefore appears to be crucial not only for the possibility of assessing the pathophysiological mechanisms reflected in gait improvement. But also to evaluate the course of movement recovery after stroke and selection of appropriate intervention. By comparing the walking patterns in patients after stroke and healthy individuals, it is possible to specify the differences in the biomechanics of walking between both groups.</p>
66.	IGA_FZV_2024_003	Soběstačnost v základních aktivitách denního života a deprese u geriatrických pacientů	doc. PhDr. Mgr.	Kisvetová	Helena		<p>Stárnutí je spojeno se zhoršeným fyzickým a kognitivním zdravím a s tím souvisí i zvýšené riziko psychických problémů, včetně deprese, která je hlavním příčinnou invalidity na celém světě a významně přispívá ke globálnímu zatížení nemocí. Její prevalence u osob starších 75 let je přibližně 17 % a je spojena se zhoršeným fungováním fyzických, sociálních a kognitivních schopností a větším zanedbáváním sebe sama. Na mru deprese může mít vliv více faktorů, mezi které řadíme zejména schopnost zvládat základní každodenní aktivity (ADL), pohavi, věk, postoj ke stáří a stárnutí, sociální izolaci a vnímání osobní důstojnosti. Cílem tohoto projektu je zjistit vztah mezi úrovní soběstačnosti v základních aktivitách denního života (ADL) a depresí u geriatrických pacientů. Dílčí cíle projektu se zaměří na: (1) vztah mezi stupněm soběstačnosti v ADL a depresí; porovnání výsledků při použití tří krátkých verzí Geriatrické škály deprese (GDS-15, GDS-10 a GDS-4); a (2) vliv vybraných sociodemografických a klinických faktorů (věk, pohlaví, vzdělání, sociální situace, postoj ke stáří, vnímání vlastní důstojnosti), kognice, délka hospitalizace) na míru deprese geriatrických pacientů; porovnání výsledků při použití tří krátkých verzí Geriatrické škály deprese (GDS-15, GDS-10 a GDS-4). Výzkumný soubor bude tvořit 320 geriatrických pacientů hospitalizovaných na odd. geriatrické interní kliniky FN Olomouc. Pro získání dat bude použita kvantitativní výzkumná metoda, průřezová studie s dotazníkovým seřazením, která bude zahrnovat české verze hodnotících nástrojů zaměřených na: depresi (GDS-15; GDS-10; GDS 4), postoje ke stáří (AAQ-SF) důstojnost (PDI-CZ), soběstačnost (Barthelové Index), kognici (MMSE) a soubor základních socio-demografických charakteristik. Pro zpracování dat bude použita popsatná statistika, korelace a mnohorozměrná lineární regrese.</p>	<p>Ageing is associated with poorer physical and cognitive health, and with it an increased risk of mental health problems, including depression, which is the leading cause of disability worldwide and a major contributor to the global burden of disease. Its prevalence in people over 75 is around 17% and it is associated with impaired physical, social and cognitive functioning and greater self-neglect. Several factors may influence the level of depression, including the ability to perform basic activities of daily living (ADLs), gender, age, attitudes towards old age and ageing, social isolation and perceptions of personal dignity. The aim of this project is to investigate the relationship between the level of self-sufficiency in basic activities of daily living (ADL) and depression in geriatric patients. The sub-objectives of the project will focus on: (1) the relationship between level of self-sufficiency in ADLs and depression; comparing results using three short versions of the Geriatric Depression Scale (GDS-15, GDS-10 and GDS-4); and (2) the effect of selected socio-demographic and clinical factors (age, gender, education, social situation, attitude towards ageing, perception of self-dignity, cognition and length of hospitalisation) on the level of depression in geriatric patients; comparing results using three short versions of the Geriatric Depression Scale (GDS-15, GDS-10 and GDS-4). The sample will consist of 320 geriatric patients hospitalised at the Department of Geriatrics, Second Internal Medicine, University Hospital Olomouc. Data will be collected using a quantitative research method, a cross-sectional study with a questionnaire survey, including Czech versions of assessment tools focusing on: depression (GDS-15; GDS-10; GDS-4), attitudes towards ageing (AAQ-SF), dignity (PDI-CZ), self-sufficiency (Barthel Index), cognition (MMSE) and a set of basic socio-demographic characteristics. Descriptive statistics, correlation and multivariate linear regression are used to process the data.</p>

67.	IGA_FZV_2024_004	Metodologické přístupy k evaluaci socioekonomických aspektů trhu práce ve zdravotnictví	doc. Ing.	Zimmermannová	Jarmila	Ph.D.	Trh práce ve zdravotnictví v současnosti čelí velkým společenským výzvám, mezi které patří zejména narůstající využívání digitalizace, robotizace a umělé inteligence. Rovněž se dynamicky mění ekonomické podmínky v rámci jednotlivých zdravotnických profesí a také společenské chování a návyky ekonomických subjektů v oblasti zdravotnictví. Hlavním cílem výzkumu je zpracovat charakteristiku současných metodologických přístupů k evaluaci socioekonomických aspektů trhu práce ve zdravotnictví a identifikovat vztahy mezi zaměstnaností ve zdravotnických profesích a zvolenými socioekonomickými indikátory v České republice. Výzkum bude probíhat ve 3 fázích, nejprve bude provedena rešerše vědeckých studií a odborné literatury, zaměřená na využití kvantitativních a kvalitativních metod výzkumu v oblasti analýz trhu práce. Současně bude probíhat sběr sekundárních statistických dat s využitím dat ČSÚ, ÚZIS, EUROSTAT, WHO a dalších; bude vytvořena komplexní databáze socioekonomických dat k trhu práce v ČR. Následně budou sestaveny kontingenční tabulky četnosti používaných metod podle typů studií. V poslední fázi výzkumu bude provedena korelační a regresní analýza zaměřená na identifikaci vztahů mezi zaměstnaností ve zdravotnických profesích v ČR a vybranými socioekonomickými ukazateli.	The healthcare labour market is currently facing major societal challenges, including the increasing use of digitalisation, robotics and artificial intelligence. Economic conditions within the various health professions are also changing dynamically, as are consumer behaviour and the habits of health economic operators. The main objective of the research is to provide an overview of current methodological approaches to the evaluation of socio-economic aspects of the health care labour market and to identify relationships between employment in health professions and selected socio-economic indicators in the Czech Republic. The research will be conducted in 3 phases, firstly a search of scientific studies and literature will be conducted, focusing on the use of quantitative and qualitative research methods in the field of labour market analysis. At the same time, secondary statistical data will be collected using data from the Czech Statistical Office (ČSÚ), the Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic (IHIS ČR), EUROSTAT, WHO and others; a comprehensive database of socio-economic data on the labour market in the Czech Republic will be created. Subsequently, contingency tables of the frequencies of the methods used will be compiled according to the types of studies. In the last stage of the research, correlation and regression analysis will be performed to identify the relationships between employment in health professions in the Czech Republic and selected socio-economic indicators.
68.	IGA_FZV_2024_005	Terapie suchou jehlou funkčních vertebrálních pohybových poruch	doc. MUDr.	Konečný	Petr	Ph.D., MBA	Terapie suchou jehlou, představuje inovativní přístup v rehabilitaci pohybového systému. Tato metoda se zaměřuje na cílenou aplikaci tenkých jehel přímo do svalových bolestivých bodů s cílem uvolnit svalové napětí a snížit bolest. Totoho principu lze využít při léčbě funkčního vertebrálního algického syndromu. Cílem projektu je zhodnotit terapeutické účinky pomocí léčby suchou jehlou. Probandi splňující podmínky účasti ve studii (zařazovací kritéria: funkční vertebrální algický syndrom - myoskeletální etiologie bez strukturálních poruch) budou náhodně rozděleni do experimentální a kontrolní skupiny. V obou skupinách bude probíhat standardní ambulantní rehabilitační terapie porušené vertebrální funkce v oblasti krční, hrudní a bederní páteře včetně vstupní mobilizace a měkké myofasciální terapie a pak následně 2x týdně, 10 ambulantních návštěv zahrnující cílenou kinezoterapii, mobilizační a relaxační měkkotkáňovou vertebrální léčbu. V experimentální skupině prováděná navíc vstupní intervence (při první terapii); terapie suchou jehlou do spojujících bolestivých bodů. Předpokladem je, že u pacientů s funkčním VAS po kompletní léčbě rehabilitační společně s terapií pomocí suché jehly tera bude dosaženo lepších terapeutických efektů. Výsledky studie budou prezentovány na odborných konferencích a v odborných časopisech a monografiích.	Dry needling therapy is an innovative approach to rehabilitation of the musculoskeletal system. This method focuses on the targeted application of thin needles directly into muscle trigger pain points to release muscle tension and reduce pain. This principle can be used in the treatment of functional vertebralgic syndrome. The aim of the project is to evaluate the therapeutic effects of dry needling. Subjects meeting the study participation criteria (inclusion criteria: functional vertebralgic syndrome - myoskeletal aetiology without structural disorders) will be randomly divided into experimental and control groups. Both groups will do standard outpatient rehabilitation therapy for impaired vertebral function in the cervical, thoracic and lumbar spine including initial mobilization and soft tissue myofascial therapy followed by twice weekly, ten outpatient visits including targeted kinesiotherapy, mobilization and relaxation soft tissue vertebralgic therapy. In the experimental group, an additional initial intervention was performed (during the first therapy); dry needling therapy to trigger pain points. The hypothesis is that better therapeutic effects will be achieved in patients with functional vertebralgic syndrome after complex medical rehabilitation associated with dry needling therapy. The results of the study will be presented at professional conferences and in peer-reviewed journals and monographs.
69.	IGA_FZV_2024_006	Kvalita a bezpečnost pacientů při poskytování ošetrovatelské péče	Mgr.	Bartoničková	Daniela		Úvod: Kvalita péče a bezpečnost pacienta jsou klíčovými prvky ve zdravotnictví. Jedná se o oblasti, které jsou vzájemně propojeny, na což odkazují i mnohé publikace. Z hlediska naplnění, se sestry tráví s pacienty nejvíce času, jejich role je s ohledem na poskytování kvalitní a bezpečné péče zásadní. Z hlediska naplnění účelových intervencí ke zlepšení kvality a bezpečné péče je důležitá identifikace faktorů, které mohou mít na hodnocení sestrami potenciální vliv. Cíl: Hlavním výzkumným záměrem projektu je identifikovat vztah mezi hodnocením kvality a bezpečnosti pacientů sestrami ve vybraných zdravotnických zařízeních v České republice, včetně identifikace faktorů, které mohou mít na jejich hodnocení vliv. Metodika: Deskriptivní průřezová studie. Kvantitativní výzkumné šetření bude realizováno prostřednictvím dotazníkového sítu zahrnujícího nástroje Hospital Survey on Patient Safety Culture, Scale of perception of nursing activities that contribute to nursing care quality a sociodemografické údaje. Předpoklad realizace sběru dat je v průběhu března až června 2024. Součástí celého projektu je zároveň ověření validity a reliability nástrojů pro hodnocení kvality a bezpečí poskytované péče. Závěr: Hodnocení kvality a bezpečí poskytované ošetrovatelské péče je prioritním krokem pro jejich zlepšení. Výsledky projektu mohou být využity managementem vybraných zdravotnických zařízení k naplňování účelových intervencí.	Introduction: Quality of care and patient safety are key elements in healthcare. These areas are interlinked, as many publications have pointed out. Since nurses spend the most time with patients, their role is essential with regard to providing quality and safe care. In terms of planning effective interventions to improve quality and safe care, it is important to identify factors that may potentially influence nurses' assessment. Aim: The main research aim of the project is to identify the relationship between nurses' assessment of quality and patient safety in selected healthcare facilities in the Czech Republic, including the identification of factors that may influence their perceptions. Methodology: A quantitative research study will be conducted through a questionnaire set including the Hospital Survey on Patient Safety Culture instrument, Scale of perception of nursing activities that contribute to nursing care quality and sociodemographic data. The data collection is expected to be carried out during March to June 2024. The project also involves validation and reliability of the instruments for assessing the quality and safety of care provided. Conclusion: Evaluation of the quality and safety of the nursing care provided is a priority step for improvement. The results of the project can be used by the management of the selected healthcare facilities to plan effective interventions.
70.	IGA_FZV_2024_007	Změna frekvence polohování na základě stanovení rizika rozvoje dekubitů v závislosti na tělesném složení, nutričním stavu a komorbiditych u 65letých starších mužů a žen hospitalizovaných na interním oddělení	Mgr.	Hujová	Aneta		Proležení (dekubity) jsou i přes pokroky v medicíně jednou z nejčastějších nežádoucích událostí nejen v České republice, ale i po celém světě. Na rozvoji dekubitů se podílí celá řada rizikových faktorů od matrice, přes věk, tlak a sílné síly, pak po přídatná onemocnění. Nejúčinnějším preventivním faktorem je pravidelná změna polohy. Cílem projektu je vytvoření plánu polohování pacientů, který se bude odvíjet od výše rizika rozvoje dekubitů u 65letých a starších mužů a žen na interním oddělení nemocnice Roudnice nad Labem. Sledovaný soubor zahrnuje 65leté a starší pacienty, kteří budou hospitalizováni na interním oddělení v nemocnici v Roudnici nad Labem a splňují stanovená kritéria pro zařazení do výzkumného šetření. Celkově bude sledováno cca 100 pacientů (50 pacientů v experimentální skupině, 50 pacientů v kontrolní skupině, z toho cca 50 % bude žen a 50 % mužů v každé sledované skupině). U každého pacienta bude provedeno 3x vyšetření: vstupní (při přijetí k hospitalizaci), výstupní (cca 5-10 den při propuštění z hospitalizace) a kontrolní (za 5 týdnů od propuštění), kdy se pacient navštíví v domácích podmínkách či jiných zdravotnických zařízeních. U každého pacienta dojde k měření tělesných parametrů, příp. analýza tělesného složení metodou bioimpedanční analýzy, kontrola kůže a případné hodnocení dekubitů včetně rizikových faktorů. Poté dojde k randomizaci k rozdělení pacientů do kontrolní a experimentální skupiny. V kontrolní skupině bude pacientům ponechána frekvence polohování, která je standardní pro interní oddělení (každé 3 hodiny). V experimentální skupině se frekvence polohování bude lišit dle výše rizika vzniku dekubitů. Výsledky výzkumu přispějí ke zkvalitnění plánu polohování na základě výše rizika vzniku dekubitů a zlepšit prevenci v této problematice.	Despite advances in medicine, pressure ulcers (decubitus) are one of the most common adverse effects not only in the Czech Republic but also in the world. Several risk factors are involved in the development of pressure ulcers, from malnutrition, age, friction and shearing forces to associated diseases. The most effective preventive factor is a regular change of position. The aim of the project is to develop a positioning plan for patients based on the risk of developing pressure ulcers in 65-year-old and older men and women in the internal department of the Roudnice nad Labem hospital. The study population includes patients aged 65 years and older who will be admitted to the internal department of the hospital in Roudnice nad Labem and meet the inclusion criteria. In total, approximately 100 patients will be followed up (50 patients in the experimental group, 50 patients in the control group, of which approximately 50% are women and 50% are men in each treatment group). For each patient, 3 examinations will be performed: an entrance examination (on admission to hospital), an exit examination (approximately 5-10 days after discharge from hospital) and a follow-up examination (5 weeks after discharge), when the patient will be visited at home or in another health care facility. Each patient will have their body parameters measured, possibly body composition analysis by bioimpedance analysis, skin checks and possible assessment of pressure ulcers including risk factors. Patients will then be randomized into control and experimental groups. In the control group, patients will be kept to the frequency of positioning that is standard for an internal department (every 3 hours). In the experimental group, the frequency of positioning will vary according to the risk of developing pressure ulcers. The results of the research will help to improve the positioning schedule based on the amount of risk of developing pressure ulcers and improve the prevention of the issue.
71.	IGA_FZV_2024_008	Kvalita života pacientů s Parkinsonovou nemocí	Mgr.	Šaňáková	Šárka	Ph.D.	Úvod: Parkinsonova nemoc (dále jen PD) je závažná, progresivní, neurodegenerativní onemocnění centrální nervové soustavy, při kterém dochází k poškození mozkových buněk a úbytku neurotransmiteru dopaminu. Toto onemocnění se manifestuje charakteristickou triádou příznaků – bradykineze, klidový tremor, rigidita svalů. Cíl: Cílem kvantitativní studie je na základě statistické analýzy dat vyhodnotit kvalitu života pacientů s diagnostikovanou PD po provedení DBS. Design: Exploratorně neexperimentální výzkumný design. Soubor: Pacienti starší 18 let, bez kognitivního deficitu (orientovaní místem, časem a svou osobou) s diagnostikovanou progresivní formou PD, po DBS. Metodika: Výzkum bude prováděn formou kvantitativního šetření. Data pro účely toho výzkumu budou získávána prostřednictvím dotazníku PNDQoL_P. Sběr dat bude prováděn na Neurologické klinice Fakultní nemocnice Olomouc. Očekávání: Vyhodnotit a popsat hlavní faktory, které se podílí na snížení kvality života pacientů s PD po hluboké mozkové stimulaci a posoudit souvislost mezi jednotlivými zkoumanými aspekty max. počet znaků 4000	Introduction: Parkinson's disease is a severe, progressive, neurodegenerative disease of the central nervous system in which brain cells are damaged and the neurotransmitter dopamine is lost. The disease manifests itself with a characteristic triad of symptoms - bradykinesia, resting tremor, muscle rigidity. Aims: The aim of this quantitative study is to evaluate the quality of life of patients with PD based on statistical data analysis. Design: Exploratory non-experimental research design. Study set: Patients aged 18 years and older, without cognitive deficits (oriented to place, time, and self), diagnosed with a progressive form of PD after deep brain stimulation. Methods: The research will be conducted in the form of a quantitative survey. Data for this research will be collected through the PNDQoL_P questionnaire. Data collection will be performed at the Neurological Clinic of the University Hospital Olomouc. Expectations: To evaluate and describe the main factors that contribute to reduced quality of life in patients with PD after deep brain stimulation and to assess the association between the different aspects which were investigated. max. počet znaků 4000
72.	IGA_FZV_2024_009	Profesionalizace praxe laktačního poradce	Mgr.	Švestková	Adéla		Profesionální laktační poradce International Board Certified Lactation Consultants (IBCLC) je certifikovaný zdravotník v oblasti podpory kojení, který aplikuje biomedicínské a klinické poznatky v managementu kojení s cílem poskytovat péči humanistickým a současným způsobem. Nedostatek podpory ze strany zdravotnických pracovníků představuje jeden z hlavních faktorů, který ovlivňuje rozhodnutí matky kojit. Dostupnost profesionálních laktačních poradců ve zdravotnickém prostředí zvyšuje míru kojení, zlepšuje spokojenost, důvěru matek a prestiž zdravotnického zařízení. Studie byly získány z databází PubMed, Scopus, Cochrane Library. Byly použity deskriptory jako „kojení“, „IBCLC – Mezinárodní rada certifikovaných laktačních poradců“, „poradenství“, „profesionalizace“. Vybrané články byly v anglickém jazyce za časové období od 2000-2023. Studie byly vybrány tak, aby byly relevantní a hlavním tématem. Výsledky studií ukazují na nejednotné vzdělávání a nedostatečné znalosti a dovednosti v oblasti podpory kojení. To odráží relativně nízkou prioritu pípsovanou kojení ze strany zdravotnictví s výjimkou certifikovaných profesionálních laktačních poradců (IBCLC). Účinnost IBCLC při podpoře kojení dle dostupné literatury hraje pozitivní roli i v podpoře kojení na celém světě. Implementace odborného vzdělávání laktačních poradců podle mezinárodního moduluový systému IBCLC zvyšuje inter-profesionální kooperaci při poskytování konzistentních informací o podpoře kojení. Dále také zlepšuje spolupráci s podpůrnými skupinami, matkami a redukuje poskytování protichůdných informací o kojení.	The Professional Breastfeeding Consultant International Board Certified Fertility Consultants (IBCLC) is a certified breastfeeding support health professional who applies biomedical and clinical knowledge in breastfeeding management in order to provide care in a humanistic and compassionate manner. The lack of support from healthcare professionals is one of the main factors influencing the mother's decision to breastfeed. The availability of professional breastfeeding counsellors in healthcare settings increases breastfeeding rates, improves mothers' satisfaction, confidence and the prestige of the healthcare facility. The studies were obtained from the PubMed, Scopus, Cochrane Library databases. Descriptors such as "breastfeeding", "IBCLC - International Council of Certified Lactating Advisors", "counselling", "professionalization" were used. The selected articles were in English, for a period from 2000-2023. The studies were chosen to be relevant to the main theme. The results of the studies point to inconsistent education and a lack of knowledge and skills in promoting breastfeeding. This reflects the relatively low priority attributed to breastfeeding by health professionals, with the exception of certified professional lactating counsellors (IBCLC). The efficacy of IBCLC in promoting breastfeeding according to the available literature plays a positive role in promoting breastfeeding worldwide. The implementation of specialist training for lactating counsellors under the IBCLC International Modular System enhances inter-professional co-operation in providing consistent information on breastfeeding support, improved co-operation with support groups, mothers and reduced the provision of conflicting information about breastfeeding.

73.	IGA_LF_2024_001	Studium molekulární a genetické podstaty nádorů krevetorné tkáně	Doc. MUDr.	Szotkowski	Tomáš	Ph.D.	<p>1. Sledování molekulárních markerů v diagnostice a monitoraci léčebné odpovědi pacientů s Hodgkinovým lymfomem (HL) Sledování bodových mutací genů STAT6 a XPO1 zapojených do patogenese HL bude provedeno metodou dPCR s použitím vzorků ctDNA. Výsledky budou použity k zpeřnění diagnostiky, sledování průběhu léčby a monitorování minimální reziduální choroby (MRD). 2. Lymfom z buněk pláštěvé zóny Naším cílem je sběr klinických a laboratorních dat pacientů s MCL a jejich korelace s daty získanými pomocí metod molekulárně biologických a cytogenetických, včetně metod NGS a arrayCGH. Dále budeme zkoumat možnosti využití volné nádorové DNA. Analýza bude probíhat ze všech získaných materiálů – periferní krev, kostní dřeň, případně z lymfatických uzlin. Současně bude probíhat analýza PET/CT. 3. Přestava genu MYC u B-nedohodkových lymfomů Onkogen MYC je nejčastěji deregulován translokací s imunoglobulinovými geny (Igh, Igg, Igl), což vede k zvýšené expresi řady genů podléhajících se na regulaci buněčné proliferace a apoptózy. 1 když jsou aberece onkogenu MYC považovány spíše za sekundární změny Igh, Igg, Igl), což vede k zvýšené expresi řady genů podléhajících se na regulaci buněčné proliferace a apoptózy. 1 když jsou aberece onkogenu MYC považovány spíše za sekundární změny spojenou s progresí MM, jsou popisovány i u nově diagnostikovaných pacientů. 4. Výzkum genetických aberecí v klíčových genech chronické lymfocytární leukémie Souviselek izolovaných (jednorázových) nebo vícenásobných (vícezásohových) aberecí TP53/ATM s prognózou v éře cílené terapie. 5. Prognostické faktory u mnohočetného myelomu v éře léků s biologickým mechanismem účinku Prognostické indexy budou porovnány u pacientů s MM léčených jednotlivými terapeutickými skupinami. Bude sledován význam méně častých genetických aberecí na prognózu nemocných se snahou o definici nových rizikových skupin. Budou hodnoceny další prognostické faktory – přítomnost extraosobního postižení, CTC, NGS, MRD. 6. Mnohočetný myelom – cytogenetika Onkogen MYC je transkripční faktor, který je nejčastěji deregulován translokací s imunoglobulinovými geny (Igh, Igg, Igl), což vede k zvýšené expresi řady genů podléhajících se na regulaci buněčné proliferace a apoptózy. 1 když jsou aberece onkogenu MYC považovány spíše za sekundární změny spojenou s progresí MM, jsou popisovány i u nově diagnostikovaných pacientů. 7. Myelodysplastický syndrom/Myelodysplastické neoplazie (MDS) MDS je heterogenní onemocnění krevetorvy s variabilními vlastnostmi, u většiny pacientů charakterizované přítomností specifických genetických změn. Nejčastějším cytogenetickým nálezem u těchto pacientů (cca u 20 %) s diagnostickým a prognostickým významem je del(Sq), z toho jen 5 % pacientů spadá dle WHO klasifikace do MDS-del(Sq) s příznivou prognózou, zbytek se řadí do agresivnějších podtypů. 8. Zhodnocení současných léčebných možností u polythaemia vera Srovnání účinnosti terapie hydroxyureou, interferonem alfa, případně ruxolitinem u nemocných s PV. Budou sledovány parametry: hematologická odpověď, stupeň dosažené odpovědi, doba do dosažení hematologické odpovědi a její trvání, toxicita, u pacientů se splenomegalií efekt na velikosti sleziny oproti velikosti při diagnóze a případně změna velikosti mutací nálezů JAK-2.</p>	<p>1. Hodgkin lymphoma: Monitoring of point mutations of STAT6 and XPO1 genes involved in the pathogenesis of HL will be performed by dPCR using ctDNA samples. The results will be used to refine the diagnosis, monitor treatment course and minimal residual disease (MRD). 2. Mantle cell lymphoma: Our goal is to collect clinical and laboratory data of MCL patients and to correlate them with data obtained from molecular biology and cytogenetics, including NGS and arrayCGH. Furthermore, we will investigate cell free DNA utilization. The examination will be performed on all collected materials – peripheral blood, bone marrow and lymph nodes. At the same time, we will be analysing PET/CT scans. 3. The MYC gene rearrangement in B-NHL: Evaluation of the physiological and pathophysiological function of the MYC gene, the effect of chromosomal aberrations on gene expression and assessment of its role in lymphomagenesis in B-NHL. Comparison of methodologies routinely used to detect MYC gene rearrangements in clinical laboratories, evaluation of their advantages and risks. 4. B-chronic lymphocytic leukemia: Association of isolated (single) or multiple (multihit) TP53/ATM aberrations with prognosis in the era of targeted therapy. 5. Multiple myeloma: Prognostic indexes will be compared in multiple myeloma patients treated with each therapeutic group. The significance of less frequent genetic aberrations on the patient's prognosis will be analyzed with aim to define novel risk groups. Other prognostic factors will be analyzed – extraosseous disease, CTC, NGS, MRD. 6. Multiple myeloma – cytogenetics: The MYC oncogene is a transcription factor that is most commonly deregulated by translocation with immunoglobulin genes (Igh, Igg, Igl), leading to increased expression of a number of genes involved in the regulation of cell proliferation and apoptosis. Although aberrations of the MYC oncogene are considered more of a secondary abnormalities associated with MM progression, they have also been described in newly diagnosed patients. 7. Myelodysplastic syndrome: MDS is a hematopoietic disease with variable features, characterized by the presence of specific genetic alterations in most patients. The most frequent cytogenetic finding in these patients (about 20 %) is del(Sq), but only about 5 % of patients are classified in the MDS-5q subtype with good prognosis by WHO classification. The rest of the patients are reclassified into more aggressive subtypes. 8. Polycythaemia vera: Comparison of the efficacy of therapy with hydroxyurea, interferon alfa or ruxolitinib in patients with PV. Parameters will be monitored: haematological response, degree of response achieved, time to haematological response and its duration, toxicity, effect on spleen size in patients with splenomegaly compared to the size at diagnosis and, if necessary, change in JAK-2 mutational load size.</p>
74.	IGA_LF_2024_002	Degradace elastických tahů	MDDr.	Ptáčková	Lucie		<p>Měření beztlakových intermaxilárních tahů používaných v ortodonticii in vivo a in vitro ve velikostech 1/8, 3/16, 1/4, 5/16, 3/8 v časech 0 a 2 h, 8 h, 12 h, 24 h a 48 h.</p>	<p>Measurement of latex-free intermaxillary elastics used in orthodontics in vivo and in vitro in sizes 1/8, 3/16, 1/4, 5/16, 3/8 at time 0 and at 2 h, 8 h, 12 h, 24 h and 48 h.</p>
75.	IGA_LF_2024_004	Molekulární podstata a diagnostické markery vybraných hematologických a systémových chorob XV.	Doc. RNDr.	Dívková	Vladimír	Ph.D.	<p>Navrhovaný projekt studentské grantové soutěže Univerzity Palackého v Olomouci se bude zabývat následujícími oblastmi medicínského výzkumu: 1. molekulární podstata patofyziologických procesů erytrocytů; 2. molekulární patofyziologie a monitorování léčebné odpovědi u hematologických malignit; 3. diagnostické, prognostické a prediktivní biomarkery u vybraných systémových chorob a dědičných metabolických poruch; monitorování efektu a komplikací vybraných léčebných intervencí; 4. biomarkery diagnostiky nádorů a predikce odpovědi a toxicity protinádorové léčby. Přínosi cíli bude dosaženo prostřednictvím realizace dílčích projektů, na kterých se bude podílet 23 doktorandů a šesti postgraduálních studentů programů LF UP (Lékařská biologie, Imunofarmakoterapie, Vnitřní nemoci, Onkologie, Lékařská chemie a klinická biochemie, Bioinformatika a výpočetní biologie). Návrh projektu využívá expertních zkušeností 15 školitelů – akademických pracovníků LF UP při vedení jednotlivých studentských projektů a dalších 3 akademických spolupracovníků. 1. Ústav biologie LF UP je centrem pro studium poruch červené krevní řady. V rámci tohoto cíle se 4 studenti, 2 školitelé a 1 akademický pracovník budou zabývat identifikací a charakterizací nových genetických variant u pacientů s vrozenými poruchami erytrocytů (spolupráce s Hemato-onkologickou klinikou a Dětskou klinikou FNOL). Současně budou probíhat enzymové a buněčné analýzy primárních patientských vzorků, buněčných a myších modelů a enzymů buněčného metabolismu erytrocytů, analýza metabolismu železa. Dále bude provedena kompletní metabolická a lipidická analýza erytrocytů pacientů s Diamondovou-Blackfanovou anémií (DBA) a DBA buněčných linií. 2. Mezi hematologickými malignitami studovanými v rámci projektu jsou myeloproliferativní choroby (Ph- pozitivní chronická myeloidní leukémie a Ph-negativní myeloproliferativní neoplazie) i akutní leukémie; tato onemocnění jsou předmětem výzkumu na Ústavu biologie LF UP. Ve spolupráci se skupinou z PFF UP budeme pokračovat v testování nových inhibitorů FLT3, především látky LGR3922. Budeme zjišťovat její účinnost a zacílení dalších kináz prostřednictvím buněčných nádorových linií a primárních nádorových buněk. Na této části projektu se budou podílet 3 studenti, 2 školitelé a 1 akademický spolupracovník. 3. Patogenese mnoha systémových chorob je komplikací se spojujícími genetickými i imunitními mechanismy. U řady těchto onemocnění (vybrané systémové choroby nejvíce a vaskulitidy, reumatoidní artritida) jsou předmětem zájmu nové sérové, tkáňové, buněčné i molekulární markery s potenciálním využitím v časně diagnostice a prognóze onemocnění. Výzkum nových klinicky významných biomarkerů u těchto chorob má na III. interní klinice FNOL a LF UP dlouhou tradici. V rámci tohoto cíle bude probíhat i monitorování efektu a komplikací u vybraných léčebných intervencí a v Laboratorii dědičných metabolických poruch FNOL a LF UP validace metodiky LC-MS pro analýzu metabolických a lipidických profilů vybraných dědičných metabolických poruch za účelem zlepšení jejich diagnostiky. Na této části projektu se bude podílet 14 studentů, 9 školitelů a 1 akademický pracovník. 4. Definování biomarkerů sloužících k predikci a stanovení účinnosti a toxicity léčby je důležitou součástí terapie nádorových onemocnění. Analyzovány budou prognostické a prediktivní faktory karcinomu pankreatu a ledviny s ohledem na optimalizaci terapeutických strategií. Dále bude hodnocena míra toxicity hypofrakcionované adjuvantní radioterapie u karcinomu prsu. Hodnoceno bude i význam neopterinu u nemocných s nádory. Cílem se na této části projektu bude podílet 4 studenti a 3 školitelé. Projekt povede k vytvoření spolupracující sítě mladých výzkumníků a jejich školitelů. Výstupy projektu pomohou osvětlit dílčí aspekty patogenese zvolených chorob. Klinicky orientované části projektu pomohou v řešení praktických otázek diagnostiky a prognózy u vybraných chorob i ve sledování léčebné odpovědi.</p>	<p>This project for the student grants competition of Palacky University in Olomouc is intended to encourage and promote student research activities. Twenty-three postgraduate students of several postgraduate doctoral study programs of the Faculty of Medicine (Medical Biology, Immunopharmacotherapy, Internal Medicine, Clinical Oncology, Medical Chemistry and Clinical Biochemistry, Bioinformatics and Computational Biology). The student projects will be supervised by fifteen mentors of the Faculty of Medicine and Dentistry, recognized experts in the respective research fields, and by three additional academic co-workers. The following areas will be covered: 1. Molecular pathophysiology of selected red blood cell disorders; 2. Molecular pathophysiology and therapy monitoring of hematological malignancies; 3. Diagnostic, prognostic and predictive biomarkers of selected systemic diseases and inherited metabolic disorders; monitoring the effect and complications of selected therapeutic interventions; 4. Biomarkers of efficacy and toxicity of anticancer therapy. 1. The Dept. of Biology is a respected center for studies of defects of erythropoiesis. Four students/two supervisors and one faculty member will participate on molecular characterization of new genetic variants in patients with congenital disorders of erythropoiesis. Enzyme assays and cell analyses will be performed on the primary patients' samples, cellular/mouse models (analyses of erythrocyte enzymes, analyses of iron metabolism). In addition, metabolomic and lipidomic profile of Diamond-Blackfan anemia erythroid cells will be deciphered. 2. Hematological malignancies studied in this project include myeloproliferative neoplasms (Ph-positive chronic myeloid leukemia and Ph-negative myeloproliferative neoplasms) and acute leukemias; altered signaling pathways in these disorders are studied at the Dept. of Biology (in collaboration with Depts. of Hemato-Oncology and Pediatrics). In collaboration with a research team from the Faculty of Science, a preclinical testing of novel FLT3 inhibitors, especially of a compound LGR3922, will be performed using primary patients' cells and leukemia cell lines. Three students/two supervisors and one additional faculty member will participate in this part of the project. 3. The pathogenesis of many systemic diseases is complex, involving environmental, genetic, and immune factors. Many serological, tissue, and cellular markers may potentially be utilized in diagnosis and prognosis of systemic diseases. The Dept. of Internal Medicine III has a long-term history of clinical research in this field; their major objective is to define useful clinical biomarkers for e.g. selected connective tissue diseases, vasculitis, and rheumatoid arthritis and for monitoring the effects and complications of selected therapeutic interventions. In addition, metabolomics/lipidomics profiling of selected inherited metabolic disorders will be performed in the Laboratory for Inherited Metabolic Diseases. Fourteen students/nine supervisors and one additional faculty member will participate in this part of the project. 4. Identification of biomarkers that can predict efficacy and toxicity of anticancer therapy holds a great promise in treatment improvement and assessment of prognosis. Prognostic and predictive factors in pancreatic/enal cancer will be analyzed to optimize therapeutic strategies. Toxicity of hypofractionated adjuvant radiotherapy for the treatment of breast cancer will be evaluated. The importance of neopterin in cancer patients will also be assessed. Four students/three supervisors will participate in this part of the project. One of the goals of the proposed project is to establish cooperative research network of participating subjects and to promote student research activities. By pursuing proposed studies, we hope to improve knowledge of pathogenesis and to improve diagnosis, prognosis and monitoring of treatment outcomes of studied diseases.</p>
76.	IGA_LF_2024_005	Vybrané aspekty studia molekulárních patogenečních mechanismů zánětlivých a jiných nemocí, včetně jejich dopadu do praxe III	prof. MUDr.	Petřek	Martin	ČSc.	<p>Jedná se o společný projekt Ústavu patofyziologie LF UP, Kliniky plicních nemocí a tuberkulózy a Kliniky pracovního lékařství LF UP. Navazuje na výsledky, kterých uvedené pracoviště společně dosáhla v rámci projektu IGA UP v r. 2014-2023, dále je rozvíjí a združuje nejen patofyziologické aspekty studovaných nemocí, ale i jejich praktické dopady. Jedenáct studentů (studenti DSP, n=7 a studenti Mgr. program, n=4) se spolu s devíti mentory zaměří na úkoly, které přispějí k objasnění vybraných patogenečních mechanismů probíhajících na buněčné a molekulární úrovni u těchto patologických stavů, jež jsou předmětem jejich výzkumného zájmu a publikační činnosti a zejména souvisí s tématy kvalifikačních prací studentských účastníků projektu a jejich grantových významnosti. Projekt bude i nadále zaměřen na problematiku onemocnění covid 19 včetně medicíno-spoolečenských dopadů. Důležitým cílem projektu je posílení interdisciplinární spolupráce uvnitř LF UP a akcentace vědecké výchovy. Finanční podpora zajistí část finančních aktivní účastí studentů na konferencích a příspěvků ke sdělování publikačních výstupů. Při řešení dílčích úkolů projektu budeme spolupracovat s partnerskou organizací FNOL a zahraničními institucemi. Projekt bude řešen s využitím standardních zavedených laboratorních metodik a aktuálních klinických doporučení s respektováním platné legislativy včetně interních norem LF v Olomouci; bude garantována shoda s pravidly etiky biomedicínského výzkumu. Výsledky budou zveřejňovány v periodických s transparentním recenzním řízením, a preferenčně s IF nad mediánem oboru.</p>	<p>The planned proposal represents an interdisciplinary project in partnership between applicants (students and academic mentors) from the three collaborating Units of the Faculty of Medicine and Dentistry Palacky University Olomouc, namely: Department of Pathological Physiology, Department of Respiratory Medicine and Department of Occupational Medicine. The proposed project consisting of 11 students and 9 mentors represents continuation and extension of the collaboration between the three applicants within the IGA UP projects 2014-2023. It aims at understanding of selected pathophysiological mechanisms ongoing on subcellular/molecular level in the diseases, which have been subject of long term investigations and publications of involved academics and which have been also subject of doctoral and diploma theses of participating Ph.D. & Mgr. (MSc.) students and corresponding links to grant projects. Topic of covid 19 disease is also covered, also from practical medico-social aspects. The project's general aim, to which realisation of individual specific aims outlined below will contribute, is to foster scientific education of doctoral (Ph.D.) and undergraduate (Mgr.) students, to enable them networking and exchange of ideas with other researchers and to improve quality of publication output by the involved students and academic workers. The project specific aims comprise: a) definition of a role of molecular genetic factors in pathogenesis of interstitial lung disease, b) characterization of regulatory pathomechanisms of inflammatory lung disease including COPD and occupational lung disease, c) investigation of pathogenesis of selected cardiovascular diseases and d) investigations of covid 19 disease and its consequences. The project is linked to ongoing research of the proposer and team members and also includes collaborations with University Hospital Olomouc and foreign researchers. The project will use standard and established laboratory methodologies and clinical guidelines. It will also conform to ethical rules and relevant legislation, including internal directives of the Palacky University. Publications will be submitted to journals with transparent peer-review process.</p>
77.	IGA_LF_2024_006	Vybrané aspekty současné farmakologie a toxikologie	Prof. RNDr.	Anzenbacher	Pavel	Dr.Sc.	<p>Současná farmakologie řeší několik zásadních otázek. Jsou to: 1. Problematika lékových interakcí, zejména na úrovni farmakokinetiky léčiv, 2. Aplikace cest k individualizaci farmakoterapie (např. využitím farmakogenetiky), 3. Předkonnání rezistence na antibiotika, 4. Vyhledávání nových účinných léčiv, 5. Studium vlastností perspektivních léčiv a přístupu s cílem porozumět mechanismu jejich účinku. Projekt je zaměřen tak, aby jeho řešení přispělo k získání poznatků souvisejících s těmito čtyřmi tématy.</p>	<p>Contemporary pharmacology aims at solving several main themes including 1. Drug interactions, namely unwanted drug-drug interactions, at the level of drug metabolism, 2. Application of ways leading to individualization of pharmacotherapy, e.g. based on pharmacogenetic principles, 3. Overcoming of antibiotic resistance as one of biggest obstacles in antimicrobial therapy, 4. Search for new and effective drugs, and 5. Study on properties and applicability of perspective drug candidates. The project is focused on solving most of these main themes.</p>

78.	IGA_LF_2024_007	Biomarkery a translační medicína	MDUR.	Srovnal	Josef	Ph.D.	V návaznosti na dlouhodobé trendy v oblasti translační medicíny a biomedicíny předkládáme pokračující projekt IGA UP, zaměřený na podporu pregraduálních a postgraduálních studentů v oblasti biomedicínské vědy a výzkumu. Revoluce v oblasti multimicromic metod generuje obrovské kvantum informací a data vzniklou unikátním technologiím, např. genomice včetně gene-editing, proteomice, metabolomice či lipidomice. Předkládaný projekt se zaměřuje především na uplatnění těchto nových molekulárně genetických technologií ve výzkumu závažných onemocnění, jako jsou např. nádorová a vzácná onemocnění (karcinom zažívacího traktu, plíc, CNS hlavy a krku). V rámci předkládaných cílů z oblasti translační medicíny budou využity nejmodernější technologie, jako např. NGS, single-cell analysis, radiolabeling, high throughput analysis, pokročilé in vitro modely včetně CRISPR editace aj. Hlavním významným cílem předkládaného projektu je identifikace diagnostických, prognostických a prediktivních biomarkerů v souladu s doporučením terapie pacientů. Paralelně se výzkum zabývá podstatou vzniku těchto onemocnění a studiem možných příčin rezistence na aplikovanou terapii. Projekt se vyznačuje těsným propojením výzkumné platformy a klinické části, kdy část spoluřešitelů jsou postgraduální studenti s laboratorní i lékařskou praxí. Jednotlivé projekty řeší aktuální výzvy vycházející z potřeb lékařů a pacientů (from bed to bench and back). Cílem tohoto projektu podáváného do IGA UP je zejména podpořit studenty, post-docy, školitele a mentory z Laboratoře experimentální medicíny Ústavu molekulární a translační medicíny a vytvořit tak motivační prostředí pro dlouhodobý rozvoj kvalitních lidských zdrojů. Předpokládáme, že tento výsokce integrativní a multidisciplinární projekt, který spojuje tým s různými a unikátními zkušenostmi, povede k získání nových znalostí a tvorbě inovativních technologií, které zajistí vývoj efektivnějších strategií pro diagnostiku a léčbu závažných onemocnění.	Flollowing the long-term trends in the field of translational medicine and biomedicine, we present the ongoing IGA UP project aimed at supporting undergraduate and postgraduate students in the field of biomedical science and research. The revolution in the field of multimicromics methods has generated a huge amount of information and given rise to unique technologies such as genomics, gene-editing, proteomics, metabolomics or lipidomics. The present project focuses mainly on the application of these new molecular genetic technologies in research on major diseases such as cancer and rare diseases (gastrointestinal, lung, CNS, head and neck cancers). The most advanced new technologies such as NGS, single-cell analyses, radiolabeling, high throughput analyses, advanced in vitro models including CRISPR editing, etc. will be used to address the presented translational medicine objectives. The main research goal of the present project is to identify diagnostic, prognostic and predictive biomarkers with impact on individualization of patient therapy. In parallel, the research addresses the nature of the origin of these diseases and the study of possible causes of resistance to applied therapies. The project is characterized by a close link between the research platform and the clinical part, where part of the co-investigators are graduate students with laboratory and medical experience. The individual projects address current challenges based on the needs of physicians and patients (from bed to bench and back). The aim of this project submitted to the IGA UP is mainly to support students, post-docs, supervisors and mentors from the Laboratory of Experimental Medicine of the Institute of Molecular and Translational Medicine and thus create a motivating environment for the long-term development of quality human resources. We anticipate that this highly integrative and multidisciplinary project, which brings together teams with diverse and unique backgrounds, will lead to the generation of new knowledge and the creation of innovative technologies that will ensure the development of more effective strategies for the diagnosis and treatment of serious diseases.
79.	IGA_LF_2024_008	Srovnání nových bioaktivních materiálů používaných k přímému a nepřímému překrytí zubní dřeně (in vitro studie)	MDDR.	Novotná	Barbora		U hlubokých a extrémně hlubokých kariezních lézí se při ošetření primárně snažíme vyhnout endodontickému ošetření a tím zachovat zubní tkáň vitální. Vybíráme tedy ze spektra výkonů, které jsou označovány jako výkony se zachováním vitality zubní dřeně. Radíme sem nepřímé a přímé překrytí zubní dřeně, parciální a cevkovitými zaponotami. Jedná se při této terapii zubní dřeně v blízkém nebo dokonce přímém kontaktu s výplňovým materiálem, je také velmi důležitá, jaký typ materiálu je použitý. Ideální materiál by měl být biokompatibilní, antimikrobiální, se schopností remineralizace zbytkového dentinového mýstku, příp. se schopností indukce tvorby terciálního dentinu, měl by mít vazbu na tvrdé zubní tkáň, dostatečně okrajově uzavřer, mechanickou a chemickou odolnost, výhodou je tuhnutí ve vlhkém prostředí, rtg kontrastnost a nezabarování zubních tkání. S rozšířením kalciomilikátových cementů se mira úspěšnosti výkonů se zachováním vitality výrazně zvyšuje, jelikož tyto materiály splňují maximum z výše zmíněných požadavků. Právě kalciomilikátové cementy jsou v dnešní době považovány za zlatý standard v těchto indikacích. Pravděpodobně nejdůležitějším parametrem, který zajišťuje přežití zubní dřeně, a tím se mimo jiné odlišuje např. od kompozitních materiálů, je biokompatibilita a nízká míra cytotoxicity. V poslední době se na trhu stále častěji objevují materiály, které mají výrazně odlišné chemické složení. Obsahují větší množství pryskyřice a jsou pouze modifikovány kalciomilikátovými částicemi. Jsou však také označovány jako materiály vhodné pro nepřímé a přímé překrytí zubní dřeně. V naší in vitro studii bychom chtěli zhodnotit míru cytotoxicity nových materiálů používaných k přímému a nepřímému překrytí zubní dřeně. Srovnávat budeme kalciomilikátový cement, který je v těchto indikacích považován za zlatý standard, s novými materiály obsahujícími kalciomilikátové nebo kalciomfosfátové částice. Bude proveden standardní test cytotoxicity in vitro – testu extraktu (MTT test), založený na sledování cytotoxického působení extraktů pevných látek na buněčnou linii myších fibroblastů NIH 3T3 nebo Balb/3T3 v buněčné kultuře. Výsledky budou statisticky zpracovány a bude provedeno srovnání míry cytotoxicity jednotlivých materiálů. Výsledky tohoto měření by měly posloužit k přesnějšímu určení, který z těchto materiálů je výhodnější použít u přímého překrytí zubní dřeně a měl by být v této indikaci preferován. Tím by výsledky tohoto měření měly pomoci zubním lékařům lépe se orientovat v nových materiálech a upřesnit indikace jejich využití.	In the case of deep and extremely deep carious lesions, we primarily try to avoid endodontic treatment and thereby preserve vital dental tissues. We choose from a spectrum of procedures that are commonly called vital pulp therapy. It includes indirect and direct dental pulp capping, partial and cervical pulpotomy. Since the dental pulp is in close or even direct contact with the filling material, it is also very important what type of material is used. The ideal material should be biocompatible, antimicrobial, with the ability to remineralize the remaining dentin bridge, or with the ability to induce the formation of tertiary dentin, it should have a bond to hard dental tissues, sufficient marginal closure, mechanical and chemical resistance, the advantage is setting in a humidity, radiopacity and non-staining of dental tissues. With the expansion of calcium silicate cements, the success rate of vital pulp therapy has increased significantly, as these materials meet the maximum of the above-mentioned requirements. Calcium silicate cements are nowadays considered the gold standard in these indications. Probably the most important parameter that ensures the survival of the dental pulp, and thus distinguishes it from, for example, composite materials, is biocompatibility and so a low level of cytotoxicity. Recently, materials with a significantly different chemical composition are increasingly appearing on the market. They contain a larger amount of resin and are modified with calcium silicate particles. However, they are also claimed as materials suitable for indirect and direct pulp capping. In our in vitro study, we would like to evaluate the level of cytotoxicity of new materials used for direct and indirect dental pulp capping. We will compare calcium silicate cement, which is considered the gold standard in these indications, with new materials containing calcium silicate or calcium phosphate particles. A standard in vitro cytotoxicity test – the extract test (MTT test) will be performed, based on the monitoring of the cytotoxic effect of extracts of solid substances on the NIH 3T3 or Balb/3T3 mouse fibroblast cell line in cell culture. The results will be statistically processed and a comparison of the cytotoxicity rate of individual materials will be made. The results of this measurement should more accurately determine which of these materials is more advantageous to use for direct dental pulp capping and should be preferred in this indication. In this way, the results of this measurement should help practical dentists for better orientation in new materials and specify the indications for their use.
80.	IGA_LF_2024_009	Výroba CAD/CAM korunek s a bez 3D tištěného modelu z hlediska okrajového uzavřer.	Dr.	Al Akkad	Marwan		Výzkumná práce pojednává o kompletní zkoumání okrajového uzavřer u zubních CAD/CAM (Computer-Aided Design and Computer-Aided Manufacturing) zirkonových korunek upravených na 3D modelech pro zlepšení klinických výsledků. Jedná se o randomizovanou klinickou studii s kontrolní skupinou korunek CAD/CAM bez jakékoliv úpravy. Výzkumná práce ukazuje z teoretické úvodní části, jak technologie CAD/CAM revolutionizuje protetikou stomatology díky poskytování přesných a estetických zirkonových korunek pak kontroluje s experimentálními částmi dostupné schopnosti ke zlepšení kritického aspektu korunek, který je okrajově uzavřer definován jako prostor mezi korunkou a preparovanou zubní tkání.	The research work comprehensively investigates of the marginal fit in dental CAD/CAM (Computer-Aided Design and Computer-Aided Manufacturing) zirconia crowns adjusted on 3D models to improve clinical results. This is a randomized clinical trial with a control group of CAD/CAM crowns without any adjustments. The research work shows from the theoretical introductory part how CAD/CAM technology revolutionizes prosthetic dentistry by providing accurate and aesthetic zirconia crowns then, it checks with experimental parts the available abilities to improve the critical aspect of crowns, which is the marginal fit defined as the space between the crown and the prepared tooth.
81.	IGA_LF_2024_010	Studium buněčné signalizace ve vztahu k nemoci XI	Mgr. Ing.	Überall	Ivo	Ph.D.	Předkládaný projekt je zaměřen na problematiku vzniku, diagnostiky a potenciální terapie některých typů nádorů. Na projektu budou spolupracovat různé kliniky a ústavy Lékařské fakulty University Palackého a Fakultní nemocnice Olomouc. Projekt je rozdělen do 2 tematicky rozdílných skupin dle cílů projektu. První skupina se v týká výzkumu hormonálně dependentních nádorů prsu, prostaty a dělohy, druhá skupina akcentuje studium mnohotné lékové rezistence a nádorového poškození. Pro experimentální účely budou použity vzorky nádorových tkání a různých tělních tekutin od onkologických pacientů i od nádorově odvozené buněčné linie kultivované in vitro. Cílem tohoto projektu bude přispět ke zlepšení diagnostiky, prognózy a predikce reakce na terapii a zlepšit tak kvalitu života pacientů s těmito nádory.	The project is focused on the origin, diagnosis and potential treatment of certain types of tumors. It will involve the cooperation of several clinics and institutes of the Faculty of Medicine and Dentistry, Palacky University/ University Hospital in Olomouc. The project is divided into 2 groups of sub-theme projects. The first relates to research on hormone-dependent breast, prostate and uterine tumours while the second emphasizes study of multi-drug resistance and cell damage. For experimental purposes, samples of tumor tissue and various body fluids obtained from cancer patients as well as tumor-derived cell lines cultured in vitro, will be used. The aim of the study is to contribute to improving the diagnosis, prognosis and prediction of response to therapy and, to improve the quality of life of patients with these tumors.
82.	IGA_LF_2024_011	Biologická aktivita látek	doc. RNDr.	Vostálková	Jitka	Ph.D.	Přirodní látky jsou součástí běžné diety, ale jsou i cíleně používány ve formě potravních doplňků/extraktů/směsí ke zlepšení zdravotního stavu. Mechanismus jejich příznivých účinků není mnohdy znám. Přirodní látky jsou v těle přeměňovány a není vždy známo, co je zodpovědné za jejich biologický účinek - metabolisme nebo původní látka. Klinické studie ukazují, že tyto látky mohou snižovat rizika vzniku kardiovaskulárních, neurodegenerativních a některých nádorových onemocnění, zpomalovat proces stárnutí a chránit před negativními vlivy vnějšího prostředí. Nejen přirodní látky, ale i látky vznikající těle jako ketolátky, mohou ovlivňovat děje v buňce, včetně modulaace biotransformace endogenních látek či křev. Tento projekt má následující cíle: (1) stabilita a cytotoxicita nukleofilních sond připravených pro selektivní analýzu biologicky aktivních; (2) vliv 2,3-dehydroxylysinu na nekroptózu; (3) vliv sulfatace na biologickou aktivitu polyfenolů; (4) vliv přirodních látek na aktivitu biotransformačních enzymů; (5) vliv přirodních a syntetických látek na kožní buňky/tkání; (6) ketogenní dieta a její efekt na biotransformační enzymy; (7) studium biokompatibilita materiálů na bázi polycaprolaktanu.	Natural substances are part of the normal diet, but they are also specifically used in the form of food supplements/extracts/mixtures to improve human health. The mechanism of their beneficial effects is often unknown. Natural substances are metabolized in the body and it is not always known what is responsible for their biological effect - a metabolite or the original substance. Clinical studies show that these substances can reduce the risk of cardiovascular, neurodegenerative and some cancers, slow down the aging process and protect against the negative effects of the environment. Not only natural substances, but also substances produced by the body such as ketone bodies, can influence processes in the cell, including modulation of the biotransformation of endogenous substances or drugs. This project has the following objectives: (1) stability and cytotoxicity of nucleophilic probes prepared for selective analysis; (2) the effect of 2,3-dehydroxylysin on the necroptosis; (3) the effect of sulfation on the biological activity of polyphenols; (4) effect of natural substances on the activity of biotransformation enzymes; (5) effect of natural and synthetic substances on skin cells/tissue; (6) keto diet and its effect on biotransformation enzymes; (7) study of biocompatibility of materials based on polycaprolactone.
83.	IGA_LF_2024_012	Nadpočetná zuba ve frontálním úseku horní čelisti a jejich vliv na erupci okolních zubů	MDDR.	Tichá	Klára		Tato prospektivní studie se zabývá problematikou hyperodontie ve frontálním úseku horní čelisti a jejím vlivu na erupci okolních zubů. Hyperodontie je anomálie definována jako přítomnost nadpočetných zubů v chrupu. Nadpočetné zuby se mohou vyskytovat v chrupu dočasem i stálem. Jejich etiologie není zcela objasněna, jedná se pravděpodobně o kombinaci vlivů vnějšího prostředí a dědičnosti. Velká část případů je asymptomatická a může být náhodně diagnostikována na rentgenových snímcích. Mezi komplikace způsobené nadpočetnými zuby patří retence, opožděná či ektopická erupce sousedních zubů, stěsnání, diastema a vznik cyst. Terapie závisí na typu a pozici nadpočetného zuba a jeho vlivu na okolní zuby. Ve většině případů je indikována chirurgická terapie, tedy extrakce nadpočetného zuba. V některých případech je nutná následná ortodontická léčba. Při věcném provedení extrakce se výrazně snižuje riziko vzniku komplikací. Z rentgenových snímků pacientů budou odečtena data ohledně počtu, typu a polohy nadpočetných zubů. Zaznamenávají budou i údaje o případné retenci okolních zubů a jejich vývojevém stádiu kořene. Studie vezme v potaz i věk pacienta v době odeslání na naše oddělení a věk v době zahájení léčby. Z celkového souboru bude zjišťován i počet pacientů s genetickým onemocněním, které souvisí s výskytem hyperodontie. Od roku 2015 navštívilo dětské oddělení Kliniky zubního lékařství v Olomouci přibližně 500 dětí s diagnostikovanou hyperodontií, v roce 2023 to bylo 99 návštěv. Prodloužením výzkumného projektu o rok nám umožní zvětšení sledovaného vzorku dětí, čímž dojde ke zlepšení validity výsledků.	This prospective study deals with the problem of hyperodontia in the frontal section of the upper jaw and its influence on the eruption of surrounding teeth. Hyperodontia is an anomaly defined as the presence of supernumerary teeth in the dentition. Supernumerary teeth can occur in both temporary and permanent dentition. Their etiology is not fully understood, it is probably a combination of environmental influences and heredity. A large proportion of cases are asymptomatic and are diagnosed incidentally on radiographs. Complications caused by supernumerary teeth include retention, delayed or ectopic eruption of surrounding teeth, root resorption of surrounding teeth, crowding, diastema, and cyst formation. Therapy depends on the type and position of the supernumerary tooth and its effect on the surrounding teeth. In most cases, surgical therapy is indicated, i.e. extraction of the supernumerary tooth. In some cases, subsequent orthodontic treatment is also necessary. If the extraction is done in time, the risk of complications is significantly reduced. Data regarding the number, type and position of supernumerary teeth will be identified from the x-rays of patients. Data of possible retention of the surrounding teeth and their developmental stage of the root will also be recorded. The study will also include the age of the patient at the time of referral to our department and the age at the time of initiation of treatment. The number of patients with the genetic disease related to the occurrence of hyperodontia will also be determined from the total group. Since 2015, approximately 500 children with the diagnosis of hyperodontia visited the children's department of the Clinic of Dentistry in Olomouc, in 2023 there were 99 visits. The extension of the research project by one year will allow us to increase the observed sample of children, which will improve the validity of the results.
84.	IGA_LF_2024_013	Studium patogeneze a možnosti prevence u chorob s imunopatologickým základem XII	Mgr.	Křupka	Michal	Ph.D.	Projekt bude z větší části navazovat na projekty z minulých let a bude rozdělen na dvě části - část A Pracovní skupiny imunomodulační Ústavu imunologie a část B ve spolupráci pracovní skupiny molekulární imunologie Ústavu imunologie a Kliniky plnicích nemocí a tuberkulózy. Část A bude zaměřena na následující témata: 1) Imunologická reaktivita pacientů se suspektním postboreliovým syndromem s různými morfoloogickými formami bakterie Borrelia burgdorferi, 2) Etiopatogenní mechanismy IgA nefropatie na buněčné úrovni a 3) Reverzní vakcinologie a možnosti efektivní formulace vakcín. Část B se bude věnovat následujícím celkům: 1) Patogeneze vybraných plnicích a autoimunitních nemocí se zánětlivou a fibrotickou složkou, se zaměřením na pacienty s transplantací plic a post-COVID syndromem, 2) Patogeneze hematologických malignit a jejich komplikací, 3) Rozvoj komplikací u pacientů s endoprotézou kyčle a kolene a dalšími nemocemi pohybového aparátu a 4) Aloimunitizace proti antigenům erytrocytů.	The project will largely build on projects from previous years and will be divided into two parts - Part A of the Immunomodulation Working Group of the Institute of Immunology and Part B organized in cooperation of the Molecular Immunology Working Group of the Institute of Immunology and the Department of Pulmonary Diseases and Tuberculosis. Part A will focus on the following topics: 1) Immunological reactivity of patients with suspected postboreliosis syndrome with different morphological forms of the bacterium Borrelia burgdorferi, 2) Etiopathogenic mechanisms of IgA nephropathy at the cellular level and 3) Reverse vaccination and the possibilities of effective vaccine formulation. Part B will focus on the following: 1) Pathogenesis of selected lung and autoimmune diseases with an inflammatory and fibrotic component, focusing on patients with lung transplants and post-COVID syndrome, 2) Pathogenesis of hematological malignancies and their complications, 3) Development of complications in patients with hip and knee endoprosthesis and other diseases of musculoskeletal system and 4) Alloimmunization against erythrocyte antigens.

85.	IGA_LF_2024_014	MORAL COMPETENCE TEST - srovnání lékařských a nelékařských zdravotnických oborů	doc. et doc. PhDr. Mgr.	Ivanová	Kateřina	Ph.D.	<p>Introduction: Rozvoj medicíny, transformace systémů péče o zdraví, turbulentní situace ve společnostech i vospolitostech i environmentální ohrožení přinášejí nové hodnoty ve společnosti medicíny a kládou výzvěrné náklady na rozhodování lékařů v morálně obtížných a eticky sporných situacích. To od lékařů vyžaduje vysokou míru morální kompetence. Morální kompetence je schopnost řešit problémy a konflikty na základě morálních principů, a to prostřednictvím uvažování a diskuse, bez použití násilí a lsti nebo podřízení se autoritě. Psycholog Georg Lind zastává názor, že se morální kompetence dá učit naučit. Zásadním prvkem je konzistence v rozhodování v eticky sporných situacích. Methods: Lind formuloval vlastní model měření morální kompetence. Sestrojí Test morálního uvažování (MJT) a jeho aktualizovanou verzi Test morální kompetence (MCT). Podle MCT lze měřit jak celkovou úroveň morální kompetence, tak konzistenci v morálním uvažování a morálním rozhodování pomocí skóre C. MCT bude využít pro tuto studii: má dvě základní části: dilema dělníka a dilema lékaře. Metodou sběru dat bude rozhovor, tj. observační průřezová studie, sčerbým nástrojem dotazník s testem morální kompetence (MCT), doplněným o sociodemografické otázky a otázky na náročnost testu. Testem bude u respondentů zjišťována celková úroveň morální kompetence podle Kohlbergovy stupnice a C-skóre konzistence morálního uvažování u lékařských a nelékařských oborů. Sample: Studenti 1.ročníku medicíny (předpokládaný počet 180 studentů) a LF UP a 180 studentů z LF UK, studenti nelékařských oborů 1.LF UK Fyzioterapie, Ergoterapie, Adiktologie, Nutriční terapie, Všeobecné ošetzovatelská a Porodní asistence (předpokládaný počet 120 studentů), všichni studenti magisterského navazujícího oboru Veřejné zdravotnictví (předpokládaný počet 40 studentů), celkem 520 získaných dotazníků. Výsledky: 1. Vytvoří literární přehled výzkumů MJT a MCT v západní medicíně 2. Získá exkluzivní data u dalších nelékařských zdravotnických oborů (adiktologie, fyzioterapie, porodní asistence, ergoterapie, nutriční terapie; 3. Zjistit, zda v jednom časovém období existují rozdíly v morální kompetenci mezi lékařskými a nelékařskými zdravotnickými obory. Diskuze: Zjistit, zda trendy výše morální kompetence u českých studentů lékařských a zdravotnických oborů zůstávají stejné, či zda se odlišují od dřívějších výzkumů, zda existují rozdíly mezi školami a jaké jsou rozdíly při srovnání lékařských a nelékařských oborů. Závěr: Interpretace rozdíly míry morální kompetence, hledání příčin, predikce budoucho vývoje.</p>	<p>Annotation: Introduction: The development of medicine, the transformation of health care systems, turbulent situation in societies and communities, as well as environmental threats bring new value challenges in the social responsibility of medicine and place increased demands on doctors' decision-making in morally difficult and ethically questionable situations. This requires a high level of moral competence from the doctors. Moral competence is the ability to solve problems and conflicts based on moral principles, through reasoning and discussion, without the use of violence and fraud or submission to authority. Psychologist Georg Lind believed that moral competence can be learned. Consistency in decision-making in ethically questionable situations is an essential element. Methods: Lind formulated his own model of measuring moral competence. He constructed the Moral Judgment Test (MJT) and its updated version – the Moral Competence Test (MCT). According to the MCT, both the overall level of moral competence and consistency in moral decision-making can be measured using the C-score. The MCT will be used for this study. It has two basic parts – the worker's dilemma and the doctor's dilemma. The method of data collection will be a survey, i.e. an observational cross-sectional study, the collection tool will be a questionnaire including the Moral Competence Test (MCT), supplemented by socio-demographic items, and questions about the difficulty of the test. The test will determine the respondents' overall level of moral competence according to the Kohlberg scale and the C-score of the consistency of moral reasoning in medical and non-medical fields. Sample: 1st-year medical students (expected number of 180 students from MF UP and 180 students from 1MF UK), students of non-medical fields 1MF UK – Physiotherapy, Occupational Therapy, Addictology, Nutritional Therapy, General Nursing and Midwifery (expected number of 120 students), all students of the follow-up master's study of Public Health (expected number of 40 students), a total of 520 received questionnaires. Results: 1. Create a literature review of MJT and MCT research in Western medicine 2. Obtain exclusive data for other non-medical health fields (addictology, physiotherapy, midwifery, occupational therapy, nutritional therapy); 3. Determine whether there are differences in moral competence between medical and non-medical health professions at one period. Discussion: To find out whether trends in the level of moral competence among Czech medical and healthcare students remain the same, or whether they differ from earlier research, whether there are differences between schools, and what the differences are when comparing medical and non-medical fields. Conclusion: Interpretation of differences in the degree of moral competence, search for causes, prediction of future development.</p>
86.	IGA_LF_2024_015	Využití plazmy obohacené o fibrinogen při tonzilektomii	doc. MUDr.	Salzman	Richard	Ph.D.	<p>Tonzilektomie je rutinní operační výkon prováděný v otorinolaryngologii, při kterém se odstraňují patrové mandle. Až komplikace doprovázející tento výkon jsou velmi zřídka, tak v případě krvácení může být pacient ohrožen na životě, jak dokládá medicálně známé případy z posledních let. K nejčastějším komplikacím patří krvácení po výkonu, které roztíšíme na časné a pozdní. Hlavním důvodem výskytu této komplikace je ponechání rány lůžka po odstranění mandle k sekundárnímu hojení. Plná reepitelizace trvá 2-4 týdny. Vzhledem k dlouhé expozici lůžka komensálním bakteriím běžně se vyskytujícími a na zdravé sliznici dutiny ústní i hltanu je relativně velká ranní plocha lůžka po tonzilektomii vystavena riziku sekundární infekce lůžka. Infekce v oblasti rány je rizikovým faktorem krvácení. Samotný zákrok je mimo jiné doprovázen výraznou bolestivostí, kterou je nutné v pooperačním období kompenzovat léky na potlačení bolesti. Dostupná literatura prokázala, že aplikace plazmy bohaté na bílkoviny (z angl. originální protein rich plasma, obvykle označováno PRP), může snížit pooperační bolestivost a riziko krvácení. PRP je autologní preparát, který je vyroben opakovanou centrifugací z venózní krve pacienta, čímž je zajištěna maximální bezpečnost a imunokompatibilita. PRP je bohatý na keratin destičky a celou řadu proteinů, jako jsou růstové faktory. Využití nachází v plastické a estetické chirurgii, v orální a maxilofaciální chirurgii, dále v ortopedii. Aplikace probíhá na povrch ran, podšití měkké, intraartikulárně nebo napříkříd na spodní plochu laloku. Několik prací modifikovalo aplikovanou látku přidáním fibrinu, event. fibrinogenu. Tyto práce naznačují, že použitím plazmy obohacené o fibrin (z angl. originální plasma rich fibrin, označováno PRF) lze docílit rychlejší epitelizace a tím i hojení, nižší bolestivosti v pooperačním období a rovněž lze snížit četnost krvácení. Existuje komerční kit, který umožňuje peroperační odběr periferní krve, její úpravu a aplikaci takto vyrobeného gelu na obnažené lůžko. Tento způsob použití vyžaduje jak vstupní náklady, tak průběžné provozní náklady. Dvě jiné dostupné práce přišli s vlastním způsobem výroby PRF, který ale vyžaduje 48 hodinové zpracování materiálu. Nás tím položí otázku, že z venózní krve pacienta odebrané v den operace (ideálně v první fázi operace) a následně upravené centrifugací lze zhotovit preparát PRF charakteru gelu, po aplikaci kterého se sníží pooperační bolestivost a riziko pooperačního krvácení.</p>	<p>Tonsillectomy, a routine ENT surgery, involves the removal of the palatine tonsils. Although complications are rare, they can expose patients to a high risk of serious, even life-threatening conditions, as seen by cases publicised in the media in recent years. The most common complication of tonsillectomy is bleeding, which can occur early or late post-surgery. This complication primarily arises because the tonsillar bed is left for secondary healing. The tonsillar fossa is completely re-epithelialized within 2 to 4 weeks. Given the prolonged exposure of the tonsillar bed to commensal bacteria, which ordinarily grow even on the healthy mucosa of the oral cavity and pharynx, the risk of infection in the tonsillar fossa is high. The infection itself is the most significant risk factor for hemorrhage. Post-tonsillectomy period is almost always accompanied by pain, necessitating the frequent use of painkillers. Existing literature indicates that the application of protein-rich plasma (PRP) may reduce pain and the risk of bleeding. PRP, an autologous substance produced from the patient's venous blood, ensures safety and immunocompatibility. Rich in platelets and proteins such as growth factors, PRP is used in plastic and aesthetic surgery, oral and maxillofacial surgery, and orthopedics. PRP can be applied to the wound surface, submucosally, intra-articularly, or on the inner surface of a flap. Several authors have modified PRP with fibrin or fibrinogen. These articles suggest that the use of plasma-rich fibrin (PRF) may lead to faster epithelialization and healing, decreased pain, and lower frequency of bleeding. A commercial set for intraoperative venous blood collection, processing, and application of the resulting gel to the tonsillar bed is available. However, it is quite expensive, and operational costs are significant. Two scientific papers have presented a unique technique for PRF production, but this requires 48 hours for blood processing. Our team has proposed a hypothesis that it is possible to draw venous blood from the patient on the day of surgery, centrifuge the blood, and produce a PRF-like gel cloth. Once applied, this should reduce pain and the risk of hemorrhage. We plan to involve 20 patients in our study. All will undergo bilateral tonsillectomy. Venous blood will be drawn from 10 patients. The blood will then be repeatedly centrifuged, and PRP will be harvested. Fibrinogen is obtained when the cryoprecipitation method is applied. The plasma is frozen to -70°C, then thawed to 4°C and centrifuged again. Thrombin, essential for platelet activation and the gel form of PRF, is obtained when plasma is mixed with calcium gluconate and centrifuged. The final product is a gel, which is applied to the tonsillar bed. Pain is assessed using a questionnaire, and healing is evaluated by an ENT specialist.</p>
87.	IGA_LF_2024_016	Výletění respiračních svalů a vliv jejich síly na sportovní výkon a zdraví	MUDr.	Adámek	Radek		<p>Síla dechových svalů, stejně jako více známý hand-grip test, má vedle významného prognostického vlivu u zdravých a především nemocných, zásadní vliv na sportovní výkon napříz sportovními odvětvími. Tento vliv je mimo jiné přispívání i díky značnému benefitu, který tento typ tréninku přináší při vzpěračských disciplínách [6], které často tvoří podstatnou část tréninku v mnoha sportech a výkonost v těchto disciplínách je úzce spjata s výkoností sportovce. V současném sportu se navíc postupně dostáváme k hranici fyziologického maxima a výsledky v jednotlivých sportech jsou, až na výjimky, velice vyrovnané a jelikož roli hrají často setiny sekundy, které rozhodují o pozicích na stupni vítězů, trenéři a sportovní organizace hledají další cesty jak znovu a znovu posunout možné výkonostní hranice a získat odpovídající trénink je jedna z možností. V rámci klinické medicíny má tento typ tréninku respiračních svalů značný přesah např. do plícních onemocnění. Jsou k dispozici solidní data o vlivu silnějšího tréninku, nejen respiračních svalů, u pacientů s diagnózou chronické obstrukční plicní nemoci (CHOPN). Přínos vidíme dále u cystické fibrózy (CF), u onemocnění bronchiální astma nebo u poslední době stále více zmiňovaných postvirových syndromech. Také u heterogenní skupiny neuromuskulárních onemocnění je znám zásadní efekt dechového odporového tréninku např. u amyotroické laterální sklerózy (ALS), Duchennovy svalové dystrofie, Beckerovy svalové dystrofie, myasthenie gravis (MG), Parkinsonovy nemoci a mnohých dalších. A právě i v rámci široké palety kardiovaskulárních onemocnění, jako např. chronické srdeční selhání, je pozorován vliv dechového odporového tréninku. Dále pak u arteriální hypertenze začínají vznikat hypotenzivní dechové tréninkové protokoly, u kterých se jeví, že budou vytvářet důležitou součást nefarmakologické terapie arteriální hypertenze.</p>	<p>Respiratory muscle strength, like the more familiar hand-grip test, has a significant prognostic impact on athletic performance across sports, in addition to its significant prognostic impact in healthy and especially diseased individuals. This influence is attributed, among other things, to the considerable benefit this type of training provides in weightlifting [6], which often forms a substantial part of training in many sports and performance in these disciplines is closely linked to athlete performance. Moreover, in contemporary sport we are gradually reaching the limit of physiological maximums and results in individual sports are, with few exceptions, very evenly matched, and as the hundredths of a second often plays a role in determining podium positions, coaches and sports organisations are looking for more ways to push the possible performance boundaries time and time again, and breathing resistance training is one of the options. In the context of clinical medicine, this type of respiratory muscle training has considerable overlap with e.g. lung diseases. There are solid data on the effect of strength training, not only of the respiratory muscles, in patients with a diagnosis of chronic obstructive pulmonary disease (COPD). We also see a contribution in cystic fibrosis (CF), bronchial asthma or the recently increasingly mentioned post-covid-syndromes. Also, in a heterogeneous group of neuromuscular diseases, a major effect of breathing resistance training is known, e.g. in amyotrophic lateral sclerosis (ALS), Duchsen's muscular dystrophy, Becker's muscular dystrophy, myasthenia gravis (MG), Parkinson's disease and many others. And it is also within a wide range of cardiovascular diseases, such as chronic heart failure, that the effects of breathing resistance training have been observed. Furthermore, in arterial hypertension, hypotensive breathing training protocols are beginning to emerge and appear to form an important part of the non-pharmacological therapy of arterial hypertension.</p>
88.	IGA_LF_2024_017	Nový přístup k potvrzování genetických variant s potenciálním fenotypovým dopadem získaných celogenomovým sekvenováním u pacientů s parkinsonismem	prof. Mgr.	Vodicka	Radek	Ph.D.	<p>Na základě celogenomových analýz (WGS) se nám podařilo získat data 85 unikátních vzorků z izolované populace oblasti Horňácka kde je vysoká a rodinná zátěž parkinsonismem. Jedná se často o velmi vzácné vzorky DNA, jejichž množství a dostupnost jsou velmi limitované. Každý vzorek v sobě obsahuje miliony jednonukleotidových variant a drobných insercí/deleci a tisíce rozsáhlejších insercí/deleci z nich odhadem větší desítky až stovky miliony mutací klinicky dopad. Všechny tyto varianty je nezbytné ověřit a potvrdit další nezávislou diagnostickou metodou. Dosavadní přístup ověření NGS dat pomocí Sangerova sekvenování je vhodný v případě, že ověřujeme pouze několik variant v rámci daného vzorku a pokud se jedná o jedinou pozici a inserce/delece malého rozsahu. Naše nová strategie je založena na multi-ampliconovém masivním paralelním sekvenování smíšených vzorků.</p>	<p>On the basis of whole genome analyses (WGS), we were able to obtain data from 85 unique samples from an isolated population in the Horňácko region where there is a high familial burden of parkinsonism. These are often very rare DNA samples, whose quantity and availability are very limited. Each sample contains millions of single nucleotide variants and small insertions/deletions and thousands of larger insertions/deletions of which an estimated larger tens to hundreds may have potential clinical impact. All of these variants need to be verified and confirmed by another independent diagnostic method. The current approach of verifying NGS data using Sanger sequencing is appropriate when only a few variants are verified within a given sample and when only single nucleotide variants and small insertions/deletions are involved. Our new strategy is based on multi-amplicon massively parallel sequencing of mixed samples.</p>
89.	IGA_LF_2024_018	Rizikové a protektivní faktory nádorových onemocnění	prof. MUDr.	Horáková	Dagmar	Ph.D.	<p>Současné epidemiologické trendy zhubných novotvarů v ČR ukazují rostoucí incidenci, a proto strategický rámeček rozvoje péče o zdraví do roku 2023 sleduje díleč cíl posilování časného zachytu novotvarů a identifikaci rizikových faktorů. Mezi epidemiologicky významné zhubné novotvary s nutností posílení v oblasti sekundární prevence patří karcinom plic a karcinom pankreatu. Oba tyto typy zhubných nádorů jsou diagnostikovány v pozdních stádiích, což predikuje nepřítulnou prognózu. Karcinom plic byl v roce 2021 nejčastější příčinou úmrtí na zhubné novotvary. Karcinom pankreatu (PC) je závažné onemocnění s rostoucí incidencí a mortalitou, které je ve více než polovině případů diagnostikováno v pozdních stádiích s nepřítulnou prognózou. PC je z epidemiologického hlediska považován za onemocnění s multifaktoriální etiologií s řadou potenciálních endogenních i exogenních faktorů. V současnosti jsou hledány možnosti pro účinný screening, který by se zaměřoval na jedince s přítomností rizikových faktorů. Cílem projektu je objektivizovat sílu asociace mezi výtvarovanými rizikovými a protektivními faktory karcinomu pankreatu pomocí ukazatele asociace Odds Ratio (poměr šancí) za použití dřívější epidemiologické studie případů a kontrol, což by přispělo k průkazu kauzality mezi rizikovými/protektivními faktory u PC. Dále analyzovat lipidický profil u pacientů s PC ve vztahu ke zdravým kontrolám. Skupina případů bude tvořena pacienty endoskopické ambulance II. interní kliniky FN Olomouc, kteří by se objektivizovali k plánovanému endoskopickému vyšetření pro podezření na PC. Skupina kontrolní bude sestavena ze zdravých jedinců z ordinace všeobecného praktického lékaře, kteří budou postupovat standardní preventivní prohlídkou. U obou skupin bude pomocí dotazníku zjišťována expozice rizikovému/protektivnímu faktoru.</p>	<p>Current epidemiological trends of malignant neoplasms in the Czech Republic show an increasing incidence, and therefore the strategic framework for the development of health care until 2023 pursues the sub-objective of strengthening early detection of diseases and identification of risk factors. Epidemiologically important malignant neoplasms with a need for improvement in secondary prevention include lung cancer and pancreatic cancer. Both of these cancers are diagnosed at late stages, which predicts an unfavourable prognosis. Lung cancer was the leading cause of cancer death in 2021. Pancreatic cancer (PC) is a serious disease with increasing incidence and mortality, and more than half of cases are diagnosed at a late stage with an unfavourable prognosis. Epidemiologically, PC is considered a disease with a multifactorial etiology with a number of potential endogenous and exogenous factors. Opportunities for effective screening that targets individuals with the presence of risk factors are currently being sought. The aim of this project is to objctify the strength of association between identified risk and protective factors for pancreatic cancer using the Odds Ratio association index with the use of an epidemiological case-control study design, which would contribute to the evidence of causality between risk/protective factors in PC. Furthermore, to analyze the lipidomic profile in PC patients in relation to healthy controls. The group of cases will consist of patients of the endoscopic outpatient clinic of the Second Internal Clinic of the Olomouc University Hospital who are ordered for elective endoscopic examination for suspected PC. The control group will consist of healthy individuals from the general practitioner's office who will undergo a standard preventive examination. A questionnaire will be used to determine risk/protective factor exposure in both groups. A systematic focus of secondary prevention on at-risk individuals may help to improve prognosis and reduce mortality in PC.</p>

90.	IGA_LF_2024_019	Zmapování dostupných variant testování kortizolu	MDDr.	Grulich	Marek		V současné době v rámci vědecké řízení zkoumáme vliv zahraničních operací na stav orálního zdraví profesionálních vojáků a hodnoty kortizolu, jež jsou odebrány jak těsně před výjezdem, tak den po návratu, ukazují aktuální duševní a stresové rozpoložení jednotlivců. V rámci studie bychom také rádi přidali testy ze sliny a srovnali hodnoty a ukázali relevantnost výsledků. Srovnání bychom měli ze sobou jednotlivě sady pro odběr kortizolu ze sliny, náročnost odběru a praktičnost jednotlivých komerčních balení, které jsou určeny pro širokou veřejnost s odběrem krve pro referenční laboratorii. Tyto komerční sady jsou např. MACROMO, SALIVETTE... Tyto odběry by pacient provedl sám doma ráno a odesl by je k nám do ordinace a byly by dále zpracovány referenční laboratorii. Jiný vzorek by byl odebrán referenčně v ordinaci - dále také odběr krve pro vyhodnocení hodnot kortizolu v séru. Dále bychom tyto jednotlivé hodnoty chtěli srovnat s referenční laboratorii FNOL či FNHK či jinou referenční laboratorii s certifikovanými výsledky.	Our research aims to investigate the effect of foreign missions on military professionals' oral health and cortisol levels, which are known to summarise current psychological well-being and stress levels of individuals. The study design assumes collecting blood samples for measuring cortisol levels in blood serum one week prior to embarking on a mission and one day post-return. The samples are analysed in certified laboratories (e.g. Olomouc University Hospital and University Hospital Hradec Králové). In addition, we would like to include saliva cortisol tests intended for the general public (e.g. MACROMO, SALIVETTE) to our study. The results provided by the commercially available over-the-counter tests will be compared with the reference measurements from the blood samples in order to assess the reliability and accuracy of saliva tests. Besides that, we intend to assess the practicality and ease of use for different test packages. It is intended that the patients independently take their saliva samples in the morning, subsequently delivering them to the clinics where the corresponding reference blood samples will be acquired.
91.	IGA_LF_2024_021	Neurozánět, neurodegenerace a proteiнопатie: molekulární, buněčné a klinické aspekty	prof. MUDr.	Menšíková	Kateřina	Ph.D.	Zánět a degenerace nervového systému jsou dva patologické procesy zapojené v patogenezi jak neurodegenerativních proteiнопатii, tak roztroušené sklerózy. Neurodegenerativní proteiнопатie jsou charakterizovány intra- nebo extracelulární akumulací abnormálních (nebo patologických) proteinů v centrálním nervovém systému; tyto proteiny se zde ukládají jako agregáty tzv. B-skládaných listů. V současnosti prakticky neexistuje kauzální nebo modifikující léčba většiny neurodegenerativních onemocnění, jež jsou způsobeny nálezem z proteiнопатii. Mechanismy, které vedou k agregaci patologických proteinů a které spojují proteiнопатie s rozvojem neurodegenerace, nejsou stále dostatečně objasněny. Velká pozornost je v současnosti věnována i studiu role zánětu v iniciaci neurodegenerativního procesu. Dokonalěji porozumění těmto mechanismům a vzájemný vztah mezi zánětem nervové soustavy, agregací proteinů a neurodegenerací v různých typech buněk a celulárních modelů je nezbytný pro následující porozumění celému mechanismu neurodegenerace a vývoji létek sloužících jako potenciální léčiva. Roztroušená skleróza je chronické, primárně autoimunitní onemocnění centrálního nervového systému charakterizované zánětlivými a neurodegenerativními procesy, které se odrážejí v séru a v mozkomíšním moku. Mechanismy přechodu onemocnění z demyelinizačního procesu na proces neurodegenerativní nebyly dosud objasněny a jsou předmětem probíhajícího výzkumu. Dosud nebyl identifikován žádný marker, který by byl odrazem této konverze onemocnění. Porozumění těmto mechanismům a identifikace vhodných biomarkerů je důležitá pro správnou určení fáze onemocnění, které je nezbytné pro výběr vhodné terapie a stanovení prognózy. Hlavními součástími projektu budou výzkumné záměry, kterou budou zkoumat možnost zpřesnění diferenciální diagnostiky neurodegenerativních proteiнопатii, roli zánětu v patofyziologii neurodegenerace a mechanismy konverze roztroušené sklerózy z demyelinizační fáze do fáze neurodegenerativní. Projekt bude cílen na následující výzkumná témata: diferenciální diagnostiku synukleinopatii a tauopatii za použití metody RT-QuIC, periferní manifestaci neurodegenerativních proteiнопатii a použití kožní biopsie v jejich diferenciální diagnostice, použití likvorových markerů u diagnostice amyotrofické laterální sklerózy, nástroje kognitivního screeningu k časně detekci kognitivní deteriorace, přítomnost vícečetné patogeneze u neurodegenerativních onemocnění, roli zánětu nervové soustavy v degenerativní fázi roztroušené sklerózy a roli mikrogliu a astrocytů v geneti zánětu nervové soustavy a následujícím neurodegenerativním procesem.	Inflammation and degeneration of the nervous system are two pathological processes involved in the pathogenesis of both neurodegenerative proteiнопathies and multiple sclerosis. Neurodegenerative proteiнопathies are characterized by intra- or extracellular protein accumulation in the central nervous system as B-sheet rich aggregates. There are currently no cures or disease-modifying therapies for most neurodegenerative disorders caused by proteiнопathies. The mechanisms leading to protein aggregation, and subsequent link of proteiнопathy to neurodegeneration downstream are not fully understood. Therefore, a better understanding of these mechanisms and the relationship between protein aggregation and neurodegeneration in different cell types and model systems is imperative for our understanding of neurodegenerative disorders and the development of novel therapeutics. Multiple sclerosis is a chronic, primarily autoimmune disease of the central nervous system characterized by inflammatory and neurodegenerative processes that are reflected in serum and cerebrospinal fluid. The mechanisms of the transition of the disease from the demyelinating process to the neurodegenerative process have not yet been clarified and are the subject of ongoing research. No biomarker has yet been identified to reflect this disease conversion. Understanding these mechanisms and identifying suitable biomarkers is important for correct staging of the disease, which is essential for selecting appropriate therapy and determining prognosis. The main components of the project will be research plans that will investigate the possibility of refining the differential diagnosis of neurodegenerative proteiнопathies, the role of inflammation in the pathophysiology of neurodegeneration and the mechanisms of conversion of multiple sclerosis from the demyelinating phase to the neurodegenerative phase. The project will specifically focus on the following topics: differential diagnosis of synucleinopathies and tauopathies using the RT-QuIC method, peripheral manifestations of neurodegenerative proteiнопathies and the use of skin biopsy in their differential diagnosis, the use of cerebrospinal fluid biomarkers in the diagnosis of amyotrophic lateral sclerosis, brief cognition screening instruments for early detection of cognitive impairment, multiple pathologies in neurodegeneration, the role of inflammation of the nervous system in the degenerative phase of multiple sclerosis and the role of microglia and of astrocytes in genesis of inflammation of the nervous system and the subsequent neurodegenerative process.
92.	IGA_LF_2024_022	Radiologické metody v diagnostice a léčbě vybraných patologií	prof. MUDr.	Heřman	Miroslav	Ph.D.	Zobrazovací metody (ZM) mají významnou roli v diagnostice různých typů onemocnění. Uplatňují se všechny typy zobrazení - od prostých snímků po nejmolekulárnější aplikace ultrasonografie, výpočetní tomografie a magnetické rezonance. Zobrazovací metody se zásadním způsobem uplatňují i v intervenční radiologii, kde slouží ke kontrole prováděných výkonů. Intervenční radiologie nachází uplatnění nejen v diagnostice, ale především v terapii, kde usnadňuje nebo častěji zcela nahrazuje chirurgický výkon. Ve všech oblastech radiologie probíhá neustávající zkvalitňující diagnostiku i terapeutické možnosti (i v intervenční radiologii). K tomuto vývoji chceme přispět v několika oblastech i v rámci tohoto projektu. Půjde zejména o: stanovení možnosti neinvazivních ZM v diagnostice onemocnění kardiovaskulárního systému; možnosti minimálně invazivní terapie onemocnění cév; zpřesnění diagnostiky pomocí klasických i moderních ZM; diagnostické a terapeutické možnosti vaskulární a nevasculární intervenční radiologie.	Imaging methods (IM) have important role in diagnosis of different types of diseases. Various imaging methods are used from plain films to up-to-date applications of ultrasonography, computed tomography and magnetic resonance. Imaging plays an important role also in interventional radiology, where it guides performed procedures. Interventional radiology is used not only in diagnostics, but mainly in the therapy, where it helps to perform or replaces surgical procedures. Extensive research covers all parts of radiology. We would like to contribute to research in radiology particularly in following areas: possibilities of non-invasive imaging in the diagnosis of cardiovascular system; minimally invasive therapy of vascular diseases; imaging diagnostics using classical as well as modern imaging methods; in vascular and non-vascular interventional radiology.
93.	IGA_LF_2024_023	18F-FDG PET/CT u mnohočetného myelomu – ověření nového hodnotičho systému		Havlová	Gabriela		Mnohočetný myelom (MM) je onemocněním charakterizované proliferací klonálních plasmatických buněk. V rámci diagnostiky stále narůstá vliv tomografických zobrazovacích metod. Hybridní metoda FDG PET/CT umožňuje integraci informace funkční o metabolické aktivitě lézí, a i o jejich morfologii. V roce 2023 byl uveřejněna doporučení standardizace provedení a hodnocení tohoto vyšetření u pacientů s MM, zaměřená na standardizaci protokolu vyšetření ale i reportování výsledků, s ohledem na jejich integraci s národním registrem. Cílem projektu je ověřit sledované výstupní z vyšetření FDG PET/CT u pacientů s MM v rámci aktuálně zavedeného standardizovaného protokolu provedení a hodnocení, s ohledem na určení iniciální prognózy a efektu terapie, v souvislosti s laboratorními a klinickými daty. Die výstupní projektu pak budou navrženy eventuelně změny ke zvýšení efektivity prováděné doporučené metodiky hodnocení.	Multiple myeloma (MM) is a disease characterized by the proliferation of clonal plasma cells. The utilization of tomographic imaging methods continues to grow within the diagnostics of this clinical condition. The FDG PET/CT as a hybrid method enables the fusion of functional information about the metabolic activity of lesions, as well as their morphology. In 2023, recommendations for the standardization of the procedure and evaluation of this examination in patients with MM were published. These are aimed at standardizing the examination protocol as well as the reporting of results, in accordance with their integration into the national register. The aim of the project is to verify the defined outputs from the FDG PET/CT examination in patients with MM, within the workflow of the currently introduced standardized procedure and evaluation protocol. These results with the clinical and laboratory data will be assessed accordingly to the initial prognosis and/or to the effect of therapy. Possible changes will be proposed to increase the effectiveness of the recommended evaluation methodology based on the outputs of this project.
94.	IGA_LF_2024_024	Interdentální zubní kartáčky – kvalita štětín	MDDr.	Zábojníková	Soňa		Dnešní trh nabízí uživatelům velké množství interdentálních zubních kartáčků lákových barev, odlišných designů, rukojeti, zastřežení a uspořádání vláken, ale i rozličných cen. Je však drahý, ekologický či pestrobarevný kartáček kvalitní a nepoškozuje nás? Kvalitní kartáček je definován jako kartáček, který svým vláknem nepoškozuje dásně ani tvrdé zubní tkáň (1,2,3,4). Tato studie je proto zaměřena na kvalitu opracování konců vláken. Cílem je čtenáři ukázat a porovnat kvalitu vláken šesti odlišných výrobců prodávajících na našem trhu. Řádi bychom tímto projektem navázali na předchozí studii vydanou v časopise Česká stomatologie a praktické zubní lékařství 2023 (5), která zkoumala kvalitu opracování štětín manuálních zubních kartáčků.	Today's market offers users a large number of interdental toothbrushes in attractive colors, different designs, handles, cuts and fiber arrangements, as well as different prices. However, is an expensive, ecological or brightly colored toothbrush of good quality and does it not harm us? A quality toothbrush is defined as a toothbrush whose fibers do not damage the gums or hard dental tissues (1,2,3,4). This study is therefore focused on the quality of fiber end processing. The aim is to show the reader and compare the fiber quality of six different products sold on our market. With this project, we would like to follow up on a previous study published in the journal Česká stomatologie a praktické zubní lékařství 2023 (5), which examined the quality of processing of manual toothbrush bristles.
95.	IGA_LF_2024_025	Ukazatele predikující výsledný neurologický stav u pacientů po mimolební léčbě oběhové zástavě v rámci akutního koronárního syndromu	MUDr.	Paulů	Zuzana		Akutní koronární syndromy (AKS) jsou (v užším slova smyslu) stavy patofyziologicky podmíněné rupturou tzv. nestabilního aterosklerotického plátu s nasedající trombózou, která vede k náhle částečné nebo úplné obstrukci tepny. U pacientů s podezřením na AKS může být nakonec stanovena diagnóza akutního infarktu myokardu (IM) nebo nestabilní anginy pectoris (NAP), nebo je akutní koronární syndrom vyloučen. Odhadovaná incidence potvrzeného AKS v České republice dle registru CZECH-1 a CZECH-2 je 3 248, respektive 2 149 případů na milion obyvatel. Fibrilace komor (FK) představuje nejzávažnější arytmickou komplikaci AKS resultující v náhlou zástavu oběhu, která vyžaduje okamžitě zahájení kardiopulmonální resuscitace (KPR). Cílem této retrospektivní studie, do které jsou zařazeni pacienti po mimolební oběhové zástavě na podkladě FIK v akutní fázi AKS s perzistující poruchou vědomí po obnově cirkulace, je zhodnocení výpočetní hodnoty vstupních hodnot definovaných laboratorních markerů myokardiálního poškození a mozkového poškození v prognostické stratifikaci výsledného neurologického poškození.	Acute coronary syndromes (ACS) are (in a closer context) situations pathophysiologically conditioned by the rupture of an unstable atherosclerotic plaque with seeding thrombosis leading to sudden partial or complete obstruction of the artery. Patients with a suspicion of ACS may eventually be diagnosed with acute myocardial infarction (MI) or complete obstruction of the artery. Patients with a suspicion of ACS may eventually be diagnosed with acute myocardial infarction (MI) or complete obstruction of the artery. Patients with a suspicion of ACS may be excluded. The estimated incidence of confirmed ACS in the Czech Republic according to the CZECH-1 and CZECH-2 registries is 3 248 and 2 149 cases per million population, respectively. Ventricular fibrillation (VF) represents the most serious arrhythmic complication of ACS resulting in sudden circulatory arrest requiring immediate initiation of cardiopulmonary resuscitation (CPR). The aim of this retrospective study, which includes patients after out-of-hospital circulatory arrest due to VF in the acute phase of ACS with persistent impaired consciousness after restoration of circulation, is to evaluate the prognostic value of admission data for defined laboratory markers of myocardial injury and brain damage in the prognostic stratification of the resulting neurological outcome.
96.	IGA_LF_2024_026	Možnosti optimalizace rizikové stratifikace a predikce odpovědi na léčbu u pacientů s plicní arteriální hypertenzí	MUDr.	Rada	Martin		Plicní hypertenze (PH) je patofyziologický stav, definovaný zvýšením středního tlaku v plicnici (mPAP) > 20 mm Hg v klidu, který může komplikovat četná kardiovaskulární a respirační onemocnění a může zahrnovat řadu klinických stavů. Nejčastěji příčinou PH je onemocnění levého srdce. Plicní arteriální hypertenze (PAH) je významnou příčinou plicní hypertenze, jedná se o primární onemocnění plicních arterií. V případě PAH je možná cílená specifická vazodilatorní terapie, která významným způsobem zlepšuje kvalitu života pacientů a redukuje jejich mortalitu a morbiditu. Pro výběr optimální léčebné strategie je nezbytné provedení vstupní rizikové stratifikace. Podle současných doporučených postupů Evropské kardiologické společnosti (ESC) a Evropské respirační společnosti (ERS) z roku 2022 je pro rizikovou stratifikaci využíván multimodální přístup zahrnující vyhodnocení funkčního stavu, závažnosti symptomů, některých hemodynamických parametrů, laboratorních biomarkerů a ukazatelů funkce pravé komory podle zobrazovacích metod. Z používaných biomarkerů tento přístup hodnotí pouze hladinu natriuretických peptidů. Důležitou roli má rovněž přítomnost dalších kardiálních a plicích komorbidity. Obecně lze konstatovat, že přítomnost dalších přidružených onemocnění zhoršuje prognózu pacientů, toleranci a efektivitu specifické vazodilatorní léčby PAH. V hodnocení odpovědi na léčbu je podle současných guidelines ESC/ERS používáno zkrácené 4-stupňové schéma, které hodnotí závažnost symptomů, dosaženou vzdálenost v testu 6minutové chůze (6MWT) a hodnoty natriuretických peptidů. Cílem našeho projektu je zpřesnit rizikovou stratifikaci pacientů s PAH při zahájení specifické terapie a v jejím dalším průběhu včetně dosažení žádoucí odpovědi na léčbu. Pro zpřesnění rizikové stratifikace budou využity zejména další laboratorní biomarkery (ukazatele renálních funkcí - kreatin, urea, glomerulární filtrace, cystatin C, NGAL; markery zánětu: protein DF-15). Bude provedena retrospektivní analýza laboratorních biomarkerů, hemodynamických dat z pravostanné srdeční katetrizace a klinických ukazatelů v dalším sledování. Budou zařazováni pacienti s nově diagnostikovanou plicní arteriální hypertenzí podle pravostanné srdeční katetrizace a nově zahájenou specifickou léčbou PAH. Předpokladem je zařazení 100-150 pacientů do naší studie.	Pulmonary hypertension (PH) is a pathophysiological condition, defined by an increase in mean pulmonary artery pressure (mPAP) > 20 mm Hg at rest, which can complicate numerous cardiovascular and respiratory diseases and may include a variety of clinical conditions. The most common cause of PH is left heart disease. Pulmonary arterial hypertension (PAH) is a rare cause of pulmonary hypertension; it is a primary disease of the pulmonary arterioles. Targeted specific vasodilator therapy is possible in PAH and significantly improves the quality of life of patients and reduces mortality and morbidity. Initial risk stratification is essential to select the optimal treatment strategy. According to the current European Society of Cardiology (ESC) and European Respiratory Society (ERS) 2022 guidelines, a multimodal approach including evaluation of functional status, symptom severity, some hemodynamic parameters, laboratory biomarkers, and right ventricular function indicators by imaging is used for risk stratification. Of the biomarkers used, this approach only assesses natriuretic peptide levels. The presence of other cardiac and pulmonary comorbidities is also important. In general, the presence of other comorbidities worsens patients' prognosis, tolerance, and efficacy of specific vasodilator treatment for PH. In the assessment of response to treatment, the current ESC/ERS guidelines use a shortened 4-stage scheme that assesses symptom severity, distance achieved in the 6-minute walk test (6MWT) and natriuretic peptide levels. The aim of our project is to refine the risk stratification of PAH patients at the initiation of specific therapy and in its subsequent course, including the achievement of a desirable response to treatment. Additional laboratory biomarkers (renal function indicators - creatinine, urea, glomerular filtration rate, cystatin C, NGAL; markers of inflammation; DF-15 protein) will be used to refine risk stratification. Retrospective analysis of laboratory biomarkers, hemodynamic data from right heart catheterization and clinical parameters will be performed at follow-up. Patients with newly diagnosed pulmonary arterial hypertension by right heart catheterization and newly initiated specific PAH treatment will be enrolled. We anticipate enrolling 100-150 patients in our study.

97.	IGA_LF_2024_027	Podpora léčby chronického subdurálního hematomu pomocí tranexamové kyseliny VI	MUDr.	Stejskal	Přemysl	Ph.D.	Cílem projektu je definitivní potvrzení efektu tranexamové kyseliny na urychlení regrese a snížení rizika recidivy chronického subdurálního hematomu u pacientů po jeho chirurgické léčbě. Daná studie probíhá na naší klinice již od května roku 2018. Zpočátku měla formu pilotní studie, od ledna 2020 byl design studie pro zvýšení validity změnán na prospektivní randomizovanou studii, která nyní zahrnuje 82 pacientů (42 v experimentální skupině a 40 v kontrolní). Již u daného počtu pacientů se jeví efekt dané medicace slibně. Nicméně pro definitivní potvrzení daného efektu a možnosti zavedení léku do standardního protokolu léčby je nutný větší soubor pacientů. Cílem daného grantu by bylo navázat na obdobné granty z předchozí let a získat finanční k nákuupu tranexamové kyseliny, konkrétně přípravku Exacyl, který je pacientům vydáván v průběhu studie.	The aim of this project is to investigate the effect of tranexamic acid on faster absorption and to see if there is a reduction in the recurrence of chronic subdural hematoma in patients after surgical treatment. This study has been under way on our clinic since May 2018. It was just a pilot study at the beginning, since January 2020 design of the study was changed to prospective randomised study which covers 82 patients for now (42 in experimental group and 40 in control group). The effect of this medication seems to be promising even in this number of patients. It is necessary to have more patients for proving this effect and considering classification of this drug as the standard therapeutic protocol. The aim of this grant would be the follow-up to the similar grants from previous years and for financial support for the purchase of tranexamic acid, concrete preparation which is called Exacyl, which is given to patients during this study.
98.	IGA_LF_2024_029	Využití moderních zobrazovacích metod v oftalmologické praxi v rámci mezioborové spolupráce	MUDr.	Malušková	Miroslava		S očními příznaky se setkáváme u celé řady systémových onemocnění. Oční potíže můžou být často první manifestací dosud nepoznaného celkového onemocnění. Poškození očních struktur můžou vyvolat kromě systémových onemocnění také některá celková podáváná léčiva. Moderní zobrazovací metody nám pomáhají i současně dobře lépe pochopit patofyziologii některých celkových onemocnění či systémové podávaných léků, vívem kterých dochází k poškození očních struktur. Pro naši studii jsme si vybrali dvě diagnostické jednotky z oboru urologie a pneumologie, na kterých bychom rádi demonstrovali možné využití konkrétních zobrazovacích přístrojů. První jednotkou je Intraoperativní Floppy Iris Syndrome (FIS). Jedná se o možnou komplikaci, která může nastat při operaci katarakty u pacientů na terapii inhibitory alfa-1 adrenergických receptorů s diagnostikovanou benigní hyperplasií prostaty (BHP). U těchto pacientů může dojít vívem inhibice emiměných receptorů k ireverzibilní atrofi duhovky (jde se vyskytují stejné typy receptorů jako v prostatě). Vívem FIS může vznikat během operace katarakty řada komplikací, což je zapříčiněno atrofickou nestabilitou duhovky, která má tendenci „vlít“. Kromě toho nelze během operace dostatečně navodit mydriázu a duhovka může uskládnout do rohových incizí. Následkem toho triády může dojít např. k tvrdému poškození duhovky, deformaci zornice s rozvojem světětlochasti, či prolapsu sklivce do přední komory. Dále se ve vyšší míře u těchto pacientů setkáváme s rozvojem nitroočních zánetů, či cystoidního makulárního edému. U rizikových pacientů na chronické terapii α1-ARAs můžeme před plánovanou operací katarakty využít měření předněsegmentového OCT, čímž navazujeme na grantový projekt IGA_LF_2022_026. Předněsegmentové OCT nám ozřejmí tloušťku duhovky, díky čemuž můžeme jednodušeji předikovat pravděpodobnost peroperačního rozvoje FIS. Další mezioborovou jednotkou je koronavirové onemocnění 2019 (COVID-19), u kterého byly prokázány změny na sítnici, zejména mikrovaskulární abnormality, které jsou výsledkem zánetlivého poškození endotelu cév a mohou poukazovat na podobné změny v mikrovaskulatuře jiných orgánů. U pacientů po COVID-19 bylo popsáno snížení hustoty cév v oblasti makuly, v důsledku toho můžeme očekávat atrofi některých vrstev sítnice. Hustotu cév v makule a tloušťku jejích vrstev můžeme měřit pomocí optické koherenční tomografie a angiografie. Jedná se o rychlou, neinvazivní metodu, která nám ozřejmí strukturu sítnice přímo v oblasti makuly. Sítnicové cévy jsou jediné cévy v těle, které můžeme pozorovat přímo, a díky tomu jsme schopni měřit saturaci retinálních cév kyslíkem. K tomu využíváme moderní přístroj Oxymp. Jde opět o neinvazivní bezkontaktní vyšetření, které po navození arteficiální mydriázy vytvoří fotografii očního pozadí s vyobrazením saturace arterií a vén. Cílem našeho měření je zjistit, zda budou mít pacienti po pneumonii COVID-19 nebo po těžkém průběhu onemocnění strukturální změny v makule nebo jinou hustotu cév či saturaci arterií a vén než pacienti po mírném průběhu onemocnění.	Ocular symptoms are encountered in a variety of systemic diseases. Eye problems can be often the first manifestation of a previously unrecognized general disease. In addition to systemic diseases, damage to the ocular structures can also be caused by certain common drugs. Modern imaging methods are now helping us to better understand the pathophysiology of some general diseases or systemically administered drugs that cause damage to ocular structures. For our study, we have chosen two diagnostic units from the field of urology and pneumology, on which we would like to demonstrate the possible use of specific imaging devices. The first unit is Intraoperative Floppy Iris Syndrome (FIS), a possible complication that can occur during cataract surgery in patients on alpha-1 adrenergic receptor inhibitor therapy diagnosed with benign prostatic hyperplasia (BHP). In these patients, irreversible iris atrophy (where the same types of receptors are found as in the prostate) can occur due to inhibition of these receptors. A number of complications can arise during cataract surgery due to FIS, which is caused by an atrophic, unstable iris that tends to "ripple". In addition, mydriasis cannot be adequately induced during surgery and the iris may prolapse into the corneal incisions. As a consequence of this triad, permanent iris damage, pupillary deformation with the development of photophobia, or vitreous prolapse into the anterior chamber may occur. In addition, the development of intraocular inflammation or cystoid macular edema is encountered to a higher degree in these patients. In α1-ARAs patients on chronic α1-ARAs therapy, we can use anterior segment OCT measurements prior to elective cataract surgery, which is a follow-up to the grant project IGA_LF_2022_026. Anterior segment OCT will give us insight into the iris thickness, which allows us to more easily predict the probability of perioperative development of FIS. Another interdisciplinarity unit is coronavirus disease 2019 (COVID-19), in which retinal changes, particularly microvascular abnormalities, have been shown to result from inflammatory damage to the endothelium of blood vessels and may indicate similar changes in the microvasculature of other organs. In patients after COVID-19, a decrease in the density of blood vessels in the macular area has been described, and as a consequence, atrophy of some retinal layers can be expected. Macular vessel density and macular layer thickness can be measured by optical coherence tomography and angiography. This is a fast, non-invasive method that gives us an idea of the structure of the retina directly in the macula. The retinal blood vessels are the only blood vessels in the body that we can observe directly, and because of this we are able to measure the oxygen saturation of the retinal blood vessels. We use a modern Oxymp device to do this. This is again a non-invasive, non-contact examination which, after inducing artificial mydriasis, produces a photograph of the ocular background showing the saturation of the arteries and veins. Our goal is to determine whether patients after COVID-19 pneumonia or a severe course of disease will have structural changes in the macula or different vessel density or saturation of arteries and veins than patients after a mild course of disease.
99.	IGA_LF_2024_030	Lomová pevnost u zubů s komplikovanou frakturou po reattachementu s použitím kalcium silikátových cementů při získání zachování vitality dřeně	MDDr.	Marinčák	David		Komplikovaná fraktura klinických korunek zubů vyžadují specifické zákroky, jejichž cílem je zachování vitality zubní dřeně. V tomto kontextu se ukazuje jako významná skupina materiálů se souhrnným označením kalcium silikátové cementy, jenž známé svými výhodnými vlastnostmi. Naším cílem je zjistit, jaký vliv má tento materiál na silu vazby při adhezivní fixaci frangované části zubu, což se projeví v lomové pevnosti během simulace opakovaného úrazu. Výzkum nabídně klíčové informace o dopadu použití kalcium silikátových cementů na lomovou pevnost zubů po pulpotomii, což má potenciál k zásadnímu ovlivnění klinické praxe. Projekt si klade za cíl poskytnout důkazy o efektivitě a vhodnosti použití kalcium silikátových cementů v praxi, a přispět tak k lepšímu porozumění a možnému vylepšení léčebných postupů. Projekt bude uskutečněn na Univerzitě Palackého v Olomouci ve spolupráci s Akademií Věd v Brně, kde bude (z důvodu vybavení tamní laboratoře) probíhat veškeré mechanické testování a příprava vzorků.	Complicated fractures of teeth require a specific intervention aimed at preserving the vitality of the pulp. In this context, a significant group of materials known as calcium silicate cements, recognized for their beneficial properties, comes into play. Our objective is to determine the impact of this material on the bonding strength during the reattachment of the fractured tooth part, which will be reflected in the fracture strength during the simulation of repeated injuries. The research will provide key insights into the effects of using calcium silicate cements on the fracture strength of teeth after pulpotomy, potentially significantly influencing clinical practice. The project aims to provide evidence of the effectiveness and suitability of using calcium silicate cements in practice, thereby contributing to a better understanding and possible improvement of treatment procedures. The project will be conducted at Palacky University in Olomouc in collaboration with the Academy of Sciences in Brno, where all mechanical testing and sample preparation will take place, due to the facilities available in their laboratory.
100.	IGA_LF_2024_031	Lysozomální sekvestrace slabě bazických léků, buněčná smrt a lysozomální exocytóza	Doc. RMDr.	Mejnek	Petr	Ph.D.	Krátce po objevení lysozomů bylo zjištěno, že v lysozomech dochází k reverzibilní akumulaci hydrofobních slabě bazických létek díky vnitřnímu lysosemu pH. Tento jev se nazývá lysozomální sekvestrace a látky, které jí podléhají, se nazývají lysozomotropní. V průběhu let bylo zjištěno, že lysozomální sekvestraci hydrofobních slabě bazických létek provází změny v počtu a velikosti lysozomů a také dochází k indukci buněčné smrti v důsledku permeabilizace lysozomální membrány. Jak spolu tyto jevy navzájem souvisí, je zatím zcela nejasné. Navrhovaný projekt bude zaměřen na studium vzájemného vztahu mezi buněčnou smrtí, morfologickými změnami lysozomů (lysozomální fúzí), lysozomální exocytózou a sekvestrací hydrofobních slabě bazických protinádorových léků v nádorových buňkách. Budeme rovněž studovat kvantitativní aspekty lysozomální exocytózy a zhodnotíme její možný příspěvek ke změně koncentrace hydrofobních slabě bazických protinádorových léků v clovém místě, a tedy k léčivé rezistenci. Následně řadě se zaměříme na objasnění mechanismu buněčné smrti indukované lysozomální sekvestrací hydrofobních slabě bazických protinádorových léků v různých typech nádorových buněk.	Shortly after the discovery of lysosomes, it was found that there is a reversible accumulation of hydrophobic weak-base substances in lysosomes due to the internal acidic pH. This phenomenon was called lysosomal sequestration, and substances subjected to it were called lysosomotropic. Over the years, it has been found that lysosomal sequestration of hydrophobic weak-base substances is accompanied by changes in the number and size of lysosomes and also by induction of cell death due to permeabilization of the lysosomal membrane. How these phenomena are related to each other is still unclear. The proposed project will be focused on the study of the interrelationship among cell death, morphological changes of lysosomes (lysosomal fusion), lysosomal exocytosis, and sequestration of hydrophobic weak-base anticancer drugs in malignant cells. We will also study the quantitative aspects of lysosomal exocytosis and evaluate its possible contribution to the change in the concentration of hydrophobic weak-base anticancer drugs at the target site, and thus to drug resistance. Last but not least, we will focus on elucidating the mechanism of cell death induced by lysosomal sequestration of hydrophobic weak-base anticancer drugs in different types of malignant cells.
101.	IGA_LF_2024_032	Primární resekční výkon u karcinomu žaludku – limity indikace chirurgické terapie	MUDr.	Ochmanová	Petra		Karcinom žaludku zůstává maligním onemocněním se špatnou prognózou v případě, že není diagnostikován v časném stadiu. V ČR je více než polovina případů tohoto onemocnění diagnostikována ve stadiu III. a IV. a Sieteř přežití léčených pacientů nedosahuje 35 %. V ČR, na rozdíl od asijských zemí, není zaveden screeningový program. Přístup k léčbě toho onemocnění je ve východních a západních zemích rozdílný v otázce perioperační onkologické léčby i samotného chirurgického výkonu. Asijské doporučené postupy umožňují primární resekční výkon u pacientů bez extenzivního postižení lymfatických uzlin, evropské doporučení stále trvají na perioperační chemoterapii u potenciálně resekabilních stádií. Strategie léčby u pacientů, u nichž nebyla možná předoperační histologická verifikace tak zůstává nadále kontroverzním tématem.	Gastric cancer is still known to be a malignancy with a poor prognosis if not diagnosed at an early stage. More than half of the cases in the Czech Republic are diagnosed at advanced stages III and IV, and the 5-year survival rate of patients who have received treatment is less than 35 %. Unlike in Asian countries, there is no screening programme in the Czech Republic. The treatment approaches for this disease vary between Eastern and Western countries, particularly regarding perioperative oncological management and surgical procedures. Asian medical guidelines recommend primary surgical resection for patients without extensive lymph node involvement, while European medical guidelines still favour perioperative chemotherapy for stages that are considered resectable. Consequently, deciding on a treatment strategy for patients who could not undergo preoperative histopathological confirmation remains a contentious issue.
102.	IGA_LF_2024_033	Vztah mezi onemocněními srdce a cévními mozkovými příhodami	prof. MUDr.	Hutrya	Martin	Ph.D.	Ischemické cévní mozkové příhody (ICMP) zůstávají stále jednou z hlavních příčin morbidita a mortality ve vyspělých zemích. České republiky. Včasně a přesně určení příčiny ICMP je klíčové nejen pro účinnou prevenci recidivy ictu, ale také pro rychlé a nekomplikované zotavení po prodávané příhodě. Mezi nejčastější příčiny ICMP patří tzv. kardiembolizace, při které dochází k embolizaci do mozkové cívky ze srdce např. při strukturální patologii srdečních oddílů, infarktu myokardu anebo vůbec nejčastěji v důsledku poruch srdečního rytmu. Často však příčina ICMP zůstává neobjasněna anebo nejasná (kryptogenní) a to přibližně u 30 % pacientů, přičemž u mladší populaci se jedná o více než 70 % všech ICMP. Specifickou podskupinu představují kardiogenní ICMP s klinickými a radiologickými charakteristikami, které svědčí pro možný embolizační mechanismus vzniku ictu - ESUS (Embolic Stroke of Undetermined Source, embolizační mozková příhoda z neurčeného zdroje). Pacienti s ESUS typem ICMP mají vůbec nejvyšší riziko recidivy ictu ze všech podskupin. Jako možná příčina je u těchto pacientů zvažována nedetekovaná fibrilace síní (FS) a vybrané strukturální či jiné srdeční abnormality, u kterých se předpokládá určitý embolizační potenciál a cíle řada abnormalit s embolizačním potenciálem je nyní intenzivně zkoumána. FS se vyskytuje cca u 35-40 % pacientů s akutní ICMP, kteří podstoupili mechanickou tromboektomií pro symptomatickou okluzi a. cerebri media (ACM). Poměrně vysoký výskyt FS u těchto pacientů podporuje ESUS koncept a ukazuje na možnost častějšího výskytu paroxysmální formy FS u těchto pacientů. K potvrzení tohoto předpokladu je však nutná systematická detekce této arytmie pomocí dlouhodobého Holterovského EKG monitoringu. Zvláštní patofyziologickou podskupinu představují pacienti, u kterých se ICMP manifestuje současně s akutní plícní embolií (PE). Tito pacienti mohou mít vyšší riziko recidivy ictu a společně probíhající PE ukazuje na možnou strukturální srdeční abnormalitu. Hlavním cílem projektu je více objasnit vztah mezi vybranými onemocněními srdce a vznikem ictu u pacientů s kryptogenní ICMP. Zvláštní pozornost bude věnována pacientům s charakteristikami svědčícími pro embolizační mechanismus ICMP, pacientům s užíváním srdeční mozkové tepny, kteří podstoupili mechanickou tromboektomií, pacientům se současně probíhající akutní PE, a pacientům mladšího věku do 50 let. U všech vybraných pacientů bude provedeno extenzivní vyšetření všech možných příčin ictu se zaměřením na onemocnění srdce, zvl. na přítomnost strukturálních a funkčních abnormalit, které mohou mít vztah ke vzniku ictu. Předkládaný projekt přinese podrobné informace o výskytu onemocnění srdce u pacientů s ischemickou CMP, které zůstávají celosvětově nedostatečně a v ČR nejsou dostatečně. Výsledkem projektu by měl být mimo jiné také optimální diagnostický algoritmus, který umožní včasnou detekci všech relevantních srdečních abnormalit a povede k adekvátní sekundární preventivní terapii u vybraných typů ICMP.	Ischemic stroke (IS) remains still one of the leading causes of morbidity and mortality in developed countries including Czech Republic. Early and accurate identification of IS cause is crucial not only for an effective prevention of recurrent stroke but also for a rapid and non-complicated recovery after stroke. Cardio-embolization represents one of the most frequent causes of IS, when an embolization into cerebral artery is occurred from cardiac sources – e.g. structural pathology of heart, myocardial infarction or mostly due to heart arrhythmias. Nevertheless, the cause of IS remains very often unclear or not yet identified (cryptogenic) approx. in 30% of patients, whereas in young patients, IS remains cryptogenic in more than 70% of cases. A specific group of cryptogenic patients with clinical and radiologic characteristics related to possible embolic mechanisms of stroke - ESUS (Embolic Stroke of Undetermined Source). ESUS patients have the highest risk of recurrent stroke among all other types of ischemic stroke. Undetected atrial fibrillation (AF) and selected heart structural and functional abnormalities with a certain risk of embolization are considered possible cause in these patients and many of these abnormalities with risk of embolization are now being investigated intensively. AF occurs in approx. 35-40% of IS patients, who underwent mechanical thrombectomy for symptomatic occlusion of middle cerebral artery. Relatively high occurrence of AF in these patients supports the ESUS concept and indicates a possibility of more frequent presence of paroxysmal form of AF in them. A systematic detection of AF using a long-term ECG-Holter monitoring is needed to confirm this suggestion. Patients with IS and current acute pulmonary embolism (PE) represent a specific pathophysiological subgroup. These patients may have higher risk of IS and current PE may indicate possible structural heart abnormalities. The main aim of this project is more clarify the relationship between selected heart diseases and stroke in patients with cryptogenic IS. We will focus on patients presenting with characteristics associated with embolic mechanism of IS, patients with middle cerebral artery occlusion, who underwent mechanical thrombectomy, patients with current acute PE and young patients under 50 years. In all enrolled patients, extensive diagnostics of all possible stroke causes with a special focus on heart diseases will be performed. This project will bring a detailed information about occurrence of heart diseases in IS patients, which remains insufficient worldwide and is not available in Czech Republic. The result of our project may help to establish an optimal diagnostic protocol, which could allow an early and accurate detection of all relevant heart abnormalities and adequate secondary preventive therapy.

103.	IGA_LF_2024_034	Molekulární charakterizace a surveillance multirezistentních izolátů <i>Pseudomonas aeruginosa</i>	Mgr.	Nováková	Kristýna	Ph.D.	Cílem předloženého projektu je molekulární charakterizace a surveillance multirezistentních (MDR) izolátů <i>Pseudomonas aeruginosa</i> (PSAE). Pomocí molekulárně-genetických metod budou MDR izoláty PSAE od pacientů Fakultní nemocnice Olomouc podrobeny analýzám, které poskytnou data pro následující identifikaci selvkových typů (ST), genu rezistence a faktorů virulence za použití vhodných bioinformatických nástrojů. Kromě popisu rezistomu je v souladu s dobou naproti stěžejní simulací detekce genu kódujících faktory virulence. Vedle používané antibiotické léčby infekcí vyvolaných MDR kmeny se uvažuje i o vývoji a aplikaci tzv. anti-virulentních látek, které by mohly sloužit jako adjuvanti terapie. Pro studie zabývající se vývojem těchto látek je však nezbytné mít informace o frekvenci výskytu a významu daných faktorů virulence, které by mohly sloužit jako farmakologické cíle. Identifikace konkrétních faktorů virulence, vyskytujících se signifikantně ve vazbě na dané genu rezistence, může významně přispět ke stanovení možnosti efektivní léčby infekcí s etiologickou rolí MDR kmenů PSAE.	The aim of the submitted project is molecular characterization and surveillance of multidrug resistant (MDR) isolates of <i>Pseudomonas aeruginosa</i> (PSAE). MDR PSAE isolates from patients at the University Hospital Olomouc will be analysed with the help of molecular methods, which will provide data for the subsequent identification of sequence types (ST), resistance genes and virulence factors using appropriate bioinformatics tools. In addition to resistome description, simultaneous detection of genes encoding virulence factors is currently absolutely crucial. The development and application of so-called antiviral substances, which could serve as adjuvant therapy to the antibiotic treatment of infections caused by MDR strains, are being considered. However, for studies dealing with the development of these substances, it is essential to have information about the frequency of occurrence and significance of given virulence factors that could serve as pharmacological targets. The identification of specific virulence factors that would occur statistically significant in relation to given resistance genes would contribute to determining the possibility of effective treatment of infections with etiological MDR PSAE role.
104.	IGA_LF_2024_036	Abnormality EEG u pacientů s psychickými potížemi po prodělání onemocnění covid-19	MUDr.	Božek	Jonáš		V posledních několika letech onemocnění covid-19 zasáhlo do našich profesních životů. Jak se časem ukázalo, tak dopady infekce nemusí být ukončeny odeznímáním příznaků akutní fáze. Od vypuknutí pandemie covid-19 se potkáváme u pacientů, kteří toto onemocnění prodělali s širokým věším psychiatrických onemocněním či jejich příznaky. Velmi často pacienti trpí nespavostí, úzkostnými poruchami, afektivními poruchami (zejména depresí) a kognitivními poruchami. U post-covid pacientů se také objevily neurologické příznaky. Často bývají součástí post-covid syndromu bolesti hlavy, vertigo nebo mimo jiné i svalová slabost. Elektroencefalografie (EEG) patří ke zlatému standardu diagnostiky některých neurologických onemocnění. V tomto výzkumu se chceme zaměřit na abnormality EEG nálezů u pacientů, kteří prokazatelně prodělali infekci covid-19 a zároveň u nich došlo k projevu psychiatrických příznaků či onemocnění. Jedná se o pokračování projektu z roku 2023/2024 se stejným názvem. Do studie bychom chtěli celkově zařadit 40 pacientů, včetně pacientů z předšlého projektu. Každý pacient bude komplexně vyšetřen psychiatrem, pomocí objektivních a subjektivních škál bude zhodnocena jeho míra úzkosti a deprese. Na vstupním vyšetření bude dále realizováno EEG vyšetření. Závěrem prvního vyšetření bude zhodnocen stav pacienta a zahájen příslušná farmakoterapie. Pacienti budou zváni na pravidelné kontroly a jejich stav bude hodnocen jak klinicky, tak pomocí škálovacích metod. Po 6 měsících jim bude opět provedeno kontrolní EEG. Závěrem 6 měsíční péče bude zhodnocení dosavadního stavu a pokud bude stav dále vyžadovat psychiatrickou dispenzarizaci, tak pacienti zůstanou v péči našeho pracoviště.	In the last few years, the covid-19 disease has affected our professional lives. As time has shown, the effects of the infection may not end with the disappearance of the symptoms of the acute phase. Since the outbreak of the covid-19 pandemic, we have been seeing patients who have experienced this disease with a wide range of psychiatric illnesses or their symptoms. Very often, patients suffer from insomnia, anxiety disorders, affective disorders (especially depression) and cognitive disorders. Neurological symptoms also appeared in post-covid patients. Headaches, vertigo or muscle weakness are often part of the post-covid syndrome. Electroencephalography (EEG) belongs to the gold standard for the diagnosis of certain neurological diseases. In this research, we want to focus on abnormalities of EEG findings in patients who have experienced covid-19 infection and at the same time have psychiatric symptoms or illnesses. This is a continuation of the project from 2023/2024 with the same name. We would like to include a total of 40 patients in the study, including patients from the previous project. Each patient will be comprehensively examined by a psychiatrist, using objective and subjective scales to assess their level of anxiety and depression. An EEG examination will also be carried out at the initial examination. The conclusion of the first examination will be the evaluation of the patient's condition and the initiation of appropriate drug therapy. Patients will be invited for regular check-ups and their condition will be assessed both clinically and using scaling methods. After 6 months, they will have a control EEG again. The conclusion of the 6-month care will be an evaluation of the current condition, and if the condition continues to require psychiatric care, the patients will remain under the care of our department.
105.	IGA_LF_2024_037	Vliv použití 10-MDP funkčního monomeru se dvěma různými pryskyřičnými modifikovanými skloionomerními cementy na zirkonovou keramiku		Yigit	Bedirhan Savas		Jedním z aktuálních témat v protetiké stomatologie je eliminace kovokeramických náhrad a jejich nahrazení za celokeramické. Ze všech typů dentálních keramik se nejvíce osvědčil zirkon díky svým biologickým, mechanickým, optickým a estetickým vlastnostem a biokompatibilitě. Zirkon je chemicky nereaktivní materiál, který je ale schopný tvorby vazeb s funkčními monomery. Funkční monomery jsou typy monomerů obsahující reaktivní skupiny postranních řetězců, které jsou schopné syntetizovat složitější sloučeniny. Jeden z nejčastěji používaných monomerů je 10-methacryloyloxydecyldihydrogenfosfát (10-MDP). 10-MDP reaguje s povrchem zirkonia a vytváří chemickou vazbu, která vede k trvanlivějšímu a spolehlivějšímu ošetření. Fixace zirkonové korunky k zubu je prováděná pomocí různých typů cementů. V tomto projektu bude srovnávána kompatibility 2 druhů cementů pryskyřičné modifikovaných skloionomerních (RMGI) cementů s 10-MDP. Jedná se o Ketacem plus, který je nejčastěji používaným cementem a Zircad, který dosud nebyl kompletně prozkoumán. V současné době existuje limitovaný počet vědeckých studií zabývajících se efektem 10-MDP v kombinaci s RMGI cementem při vazbě na zirkonové keramiky. Hlubší porozumění této problematice přispěje k novému pohledu vedoucím v oblasti protetiky a dentálních materiálů.	One of the current topics in prosthetic dentistry is the elimination of metal-ceramic restorations and their replacement with all-ceramic ones. Zirconia has differentiated itself among all dental ceramics as a versatile and promising material, thanks to its biological, mechanical, optical, and esthetic properties. Zirconia is a chemically non-reactive material that can create bonds with functional monomers. Functional monomers are those that show reactive side-chain groups whose purpose is to synthesize more complex compounds. One of the most used monomers is 10-methacryloyloxydecyldihydrogen phosphate (10-MDP). 10-MDP reacts with the zirconia surface to form a chemical bond that results in a more durable and reliable treatment. Cementation of the zirconia crown to the tooth is carried out using different types of cement. This project will compare the compatibility of 2 types of resin-modified glass ionomer (RMGI) cements with 10-MDP. This project will compare the compatibility of 2 types of resin-modified glass ionomer (RMGI) cements with 10-MDP. These are Ketacem plus, which is the most used cement, and Zircad, which has not yet been fully explored. Currently, there is a limited number of scientific studies dealing with the effect of 10-MDP in combination with RMGI cement in bonding to zirconia ceramics. A deeper understanding of this issue will contribute to a new perspective, leading to significant progress in the field of prosthetics and dental materials.
106.	IGA_LF_2024_038	Cíle a buněčné interakce malých molekul.	MUDr.	Džubák	Petr	Ph.D.	Projekt IGA UP navazuje na předchozí grantové iniciativy IGA a zabývá se skutečnými problémy při vývoji nových léčiv a léčebných strategií se zaměřením na rakovinu, degenerativní onemocnění, infekční choroby a jejich biomarkery. Tento projekt zahrnuje teoretické a praktické využití rychle se rozvíjejících technologií v oblasti vysokokapacitního screeningu, genomiky, proteomiky, sekvenování a dalších moderních metodik. Vyžaduje aktivní účast nových vědeckých talentů, včetně postgraduálních studentů a akademických pracovníků. Osvobození těchto pokročilých technologií nás nejen vybaví inovativními výzkumnými nástroji, ale také připraví půdu pro vývoj nových terapeutických přístupů a identifikaci biomarkerů širých na míru jednotlivým pacientům; koncept, který je základem personalizované medicíny. Cílem projektu je podpora studentů, postdoktorandů a školitelů studentů v laboratoři experimentální medicíny Ústavu molekulární a translační medicíny (www.imtm.cz) Lékařské a Stomatologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Díky této podpoře bude zajištěn soubor vysoce kvalifikovaných a stálých pracovníků, kteří budou působit v rámci naší nejmodernější technické infrastruktury. Stipendia a mzdy budou sloužit jako motivační faktor pro studenty a zaměstnance. Projekt zahrnuje několik vzájemně propojených vědeckých směrů: i) Screening molekulárních cílů pomocí vysoce výkonných kvantitativních proteomických metod. ii) Identifikace mechanismu účinku a integrace molekulárních cílů do specifických reporterových systémů (reportérové buněčné linie a testy in vitro) pro vysoce výkonné testování chemických sloučenin a genetických manipulací. iii) Zavedení rutinního vysokokapacitního screeningu vybraných chemických knihoven s cílem objevit sloučeniny s potenciálními terapeutickými a/nebo ochrannými účinky. iv) Identifikace biomarkerů.	The IGA UP project is a continuation of previous IGA grant initiatives, tackling real-world challenges in the development of new drugs and therapeutic strategies, with a focus on cancer, degenerative diseases, infectious diseases, and their biomarkers. This project involves a theoretical and practical application of rapidly advancing technologies in high-content screening, genomics, proteomics, sequencing, and other modern methodologies. It requires the active participation of new scientific talents, including postgraduate students and academics. The adoption of these advanced technologies not only equips us with innovative research tools but also paves the way for developing novel therapeutic approaches and biomarker identification, tailored to individual patients—a concept at the heart of personalized medicine. The aim of the project is to support students, postdocs, and student supervisors at the Laboratory of Experimental Medicine, Institute of Molecular and Translational Medicine (www.imtm.cz), Faculty of Medicine and Dentistry, Palacky University in Olomouc. This support will ensure a pool of highly skilled and consistent workforce, operating within our state-of-the-art technical infrastructure. Stipends and salaries will serve as a motivational factor for students and staff members. The project encompasses several interconnected scientific avenues: i) Screening for molecular targets using high-throughput quantitative proteomic methods. ii) Identifying the mechanism of action and integrating molecular targets into specific reporter systems (reporter cell lines and in vitro assays) for high-throughput testing of chemical compounds and genetic manipulations. iii) Establishing routine high-throughput screening of selected chemical libraries to discover compounds with potential therapeutic and/or protective effects. iv) Biomarker identification.
107.	IGA_LF_2024_039	Zkoumání Protinádorových Efektů u Vybraných Ionoforů Mědi	Mgr.	Mistrik	Martin	Ph.D.	Ionofory mědi, specializované molekuly schopné transportovat mědnaté ionty přes buněčné membrány, jsou předmětem zájmu v protinádorové terapii. Mezi nimi vyniká bis(diethylthiokarbamat)-měnatý komplex (CuET) a dále ionfor elesclomol, u nichž byly reportovány protinádorové vlastnosti. V případě CuET je smrt rakovinových buněk indukovaná primárně spuštěním proteotoxicoického stresu, aktivací buněčné reakce tepelného šoku a stresové dráhy špatně složených proteinů (UPR, unfold protein response). Naproti tomu toxický efekt elesclomolu je spojován s nedávno identifikovanou dráhou buněčné smrti závislé na mědi, nazývanou „kuprotóza“. Tato forma smrti je složitě vázána na mitochondriální metabolismus a je charakterizována agregací lipoproteinových proteinů. S ohledem na klíčovou roli mitochondriálního dýchání při kuprotóze se náš výzkum zaměřil na objasnění rozdílných dopadů CuET a elesclomolu na různé rakovinové buněčné linie, zejména se zaměřením na nádorové modely, které se při výrobě energie spoléhají buď na glykolýzu či na oxidativní fosforylaci. Prostřednictvím komplexních analýz využívající imunofluorescenci, western blotting a další biochemické techniky chceme nalézt potenciální průsečíky v mechanistických drahách těchto dvou sloučenin. Očekáváme, že výsledky tohoto výzkumu nabídnou kritické poznatky o účincích CuET a elesclomolu v různých nádorových pozadích, což může potenciálně zvýšit jejich efektivitu jako protirakovinových látek.	Copper ionophores, specialized molecules capable of transporting copper ions across cellular membranes, have garnered interest for their potential in anticancer therapy. Among these, the bis(diethylthiocarbamate)-copper complex (CuET) and elesclomol stand out due to their promising anticancer properties. CuET is known to induce cancer cell death by triggering proteotoxic stress, activating the heat shock response, and stimulating the unfolded protein response. In contrast, elesclomol has been linked to the recently identified copper-dependent cell death pathway, termed 'cuproptosis'. This novel form of cell death is intricately tied to mitochondrial metabolism and is characterized by the aggregation of lipopilated proteins. Considering the pivotal role of mitochondrial respiration in cuproptosis, our research aims to elucidate the differential impacts of CuET and elesclomol on various cancer cell lines, particularly focusing on those relying on glycolysis versus oxidative phosphorylation for energy production. Through a comprehensive analysis employing immunofluorescence, western blotting, and additional biochemical techniques, we intend to delineate potential intersections in the mechanistic pathways of these two compounds. The outcomes of this research are expected to offer critical insights into the effects of CuET and elesclomol in different cancer backgrounds, potentially enhancing their applicability as anticancer agents.

108.	IGA_LF_2024_040	Vybraná onemocnění dětského věku	MUDr.	Ludíková	Barbora	Ph.D.	<p>Projekt s názvem „Vybraná onemocnění dětského věku“ se stejně jako předchozí projekty IGA UP zaměřuje na podporu postgraduálních studentů v oboru pediatrie. Cílem předkládaného projektu je snaha o zlepšení diagnostiky a následné péče o dětské pacienty. Vedle naplňování hlavního směru výzkumu molekulární podstaty vybraných chorob dětského věku je projekt rozšířen o další výzkumné záměry na dětské klinice, které povedou již k zmiňovaným cílům. Projekt se bude zabývat: 1. hemolytickými anémiemi, kdy vrozené poruchy membrány erythrocytů (membranopatie) představují geneticky podmíněné poruchy strukturálních proteinů erythrocytární membrány, a tedy korpuskulární příčinu hemolytické anémie. Patří mezi ně hereditární sférocytóza, eliptocytóza, stomatocytóza, xerocytóza, akantocytóza a pyrospikilocytóza. Každá z těchto chorob je spojována s popsányými genovými mutacemi. Během projektu bude snaha o detekci konkrétní patogenní varianty genu a na základě výsledků bude vytvořen soubor mutací s možností predikovat klinický fenotyp onemocnění. 2. Nespecifický střevní zánět (IBD) u dětí. Jedná se o chronická zánětlivá onemocnění trávicího traktu, mezi tyto nemoci se řadí Crohnova choroba, ulcerózní kolitida a nekrotizující IBD. Během řešení projektu bude vytvořena skupina pacientů různé věkové formou s ulcerózní kolitidou a následně bude provedena analýza laboratorních a klinických dat v době stanovení diagnózy IBD, ze které budou identifikovány vztahy mezi laboratorními parametry a závažností ulcerózní kolitidy. 3. Arteriální hypertenze u pacientů se solitární ledvinou. U dětí s chronickým onemocněním ledvin vede hypertenze k progresi poškození ledvin. U dětských pacientů s vrozenou solitární nebo funkčně solitární ledvinou je výskyt hypertenze vyšší z důvodu glomerulární hyperfiltrace. Je proto snaha hypertenzi včas diagnostikovat a léčit, což souvisí s hledáním rizikových faktorů hypertenze u dětí s vrozenou funkčně solitární ledvinou. Bude vytvořen soubor těchto dětských pacientů a bude provedeno preventivní měření ABPM a následně porovnání pacientů normotenzních a hypertenzních, budou zjišťovány rizikové faktory pro hypertenzi. U pacientů s diagnostikovanou hypertenzí je v plánu realizovat molekulární genetické vyšetření pro nejčastější genetické asociace s hypertenzí. 4. Trombofilními stavy u dětí, což je onemocnění, kdy je zvýšené riziko jedince k tvorbě krevních sraženin a vzniku trombotických příhod. Ažkoliv incidence trombózy stoupá, stále je toto onemocnění u dětí vzácné. Ve vztahu k trombóze se uplatňují především vrozené trombofilní stavy, u dětí především v kombinaci se spolupůsobením získaného trombofilního rizika. Součástí této části projektu bude vytvoření souboru pacientů s trombofilním rizikem a následně molekulární genetické vyšetření těchto dětí k jasnému potvrzení trombofilního stavu. 5. Juvenilní idiopatickou artritidu. Juvenilní idiopatická artritida (JIA) je jedním z nejčastějších chronických onemocnění u dětí. U autoimunitních reumatologických onemocnění imunitní reakce probíhá v periferní tkáni a nálezy v krvi nemusí korelovat s nálezy v postižených tkáních. Vhodným zdrojem pro analýzu je synovialní tekutina. U souboru pacientů s JIA bude provedena analýza výpotků získaných při terapeutické arthrocentéze a následně bude porovnání s odběry z krevních vzorků, kdy korelace těchto vzorků přispěje k individualizaci terapie dětských pacientů. 6. Polyautoimunitní, které jsou definované jako onemocnění, u kterých je přítomnost více než jedné autoimunitní nemoci u jednoho pacienta. Na našem pracovišti během řešení tohoto grantu bude vytvořen soubor těchto pacientů a následná analýza rizikových faktorů včetně anamnestických údajů o autoimunitních onemocněních v nejbližší rodině pacienta společně s hodnocením základního klinického a laboratorního vyšetření. Vše se zaměříme na pacienty s diagnózami: systémový lupus erythematosus, autoimunitní tyreoiditida, diabetes mellitus a idiopatická trombocytopenická purpura.</p>	<p>The project entitled focuses on supporting postgraduate students in the field of pediatrics. The aim of the project is to improve the diagnosis and follow-up care of pediatric patients. In addition to fulfilling the main direction of research on the molecular basis of selected diseases of childhood, the project is extended by other research plans at the Children's Clinic, which will lead to the already mentioned goals. The project will deal with: 1. hemolytic anemia, where congenital disorders of the erythrocyte membrane represent genetically determined disorders of structural proteins of the erythrocyte membrane and thus a corpuscular cause of hemolytic anemia. These include hereditary spherocytosis, elliptocytosis, stomatocytosis, xerocytosis, acanthocytosis and pyrospikilocytosis. Each of these diseases is associated with described gene mutations. During the project, there will be an effort to detect a specific pathogenic variant of genes and, based on the results, a set of mutations will be created with the possibility of predicting the clinical phenotype of the disease. 2. Non-specific inflammatory bowel disease (IBD) in children. These are chronic inflammatory diseases of the digestive tract, including Crohn's disease, ulcerative colitis and unclassifiable IBD. During the project, a group of patients with ulcerative colitis will be created and subsequent analysis of laboratory and clinical data at the time of diagnosis of IBD will be performed, from which the relationships between laboratory parameters and the severity of ulcerative colitis will be identified. 3. Arterial hypertension in patients with a solitary kidney. In children with chronic kidney disease, hypertension leads to the progression of kidney damage. In paediatric patients with congenital solitary or functionally solitary kidneys, the incidence of hypertension is higher due to glomerular hyperfiltration. Therefore, there is an effort to diagnose and treat hypertension in time, which is related to the search for risk factors of hypertension in children with a congenital functionally solitary kidney. A group of these paediatric patients will be created and measurement of ABPM will be performed and then risk factors for hypertension will be determined. In patients diagnosed with hypertension, it is planned to perform molecular genetic testing for the most common genetic associations with hypertension. 4. Thrombophilic conditions in children, which is a disease where there is an increased risk of an individual to form blood clots and develop thrombotic events. Although the incidence of thrombosis is increasing, the incidence of thrombosis is still rare in children. Congenital thrombophilic conditions are mainly involved in the development of thromboses, in children mainly in combination with the interaction of acquired thrombophilic risk. Part of this section of the project will be the creation of a cohort of patients with thrombophilic risk and subsequent molecular genetic examination of these children to clearly confirm the thrombophilic status. 5. Juvenile idiopathic arthritis. Juvenile idiopathic arthritis (JIA) is one of the most common chronic diseases in children. In JIA the immune response takes place in the peripheral tissue and the findings in the blood may not correlate with the findings in the affected tissues. A suitable source for analysis is synovial fluid. An analysis of effusions obtained during therapeutic arthrocentesis will be performed and then it will be compared with blood samples, where the correlation of these samples will contribute to the individualization of therapy of patients. 6. Poly autoimmune disease, which is defined as diseases in which there is more than one autoimmune disease in a single patient. During this grant, a group of these patients will be created and a subsequent analysis of risk factors, including anamnestic data in the patient's immediate family, together with an evaluation of the basic clinical and laboratory examination.</p>
109.	IGA_LF_2024_041	Nové Nanopore sekvencování pro metylační/metylační profilování mapování promotorových úseků vybraných genů	Mgr.	Němcová	Michaela		<p>Modifikace DNA hraje zásadní roli při udržování genové stability a regulaci genů nejen během ontogenetického vývoje savců, ale také během progresu mnoha typů onemocnění, zejména nádorových. Bylo prokázáno, že methylace DNA může ovlivnit genovou expresi, hraje tak zásadní roli při kontrole genové exprese a integrity genomu. Obecně platí, že methylace DNA potlačuje genovou transkripci a ztráta methylace je spojena s aktivací genu. Methylace DNA může v některých případech přímo interferovat s vazbou transkripčního faktoru. Bylo popsáno více než 17 možných modifikací DNA, konkrétně methylace cytosinu (C) v dinukleotidu CG (CpG), zahrnující přidání methylové skupiny -CH3 na 5. uhlík cytosinového kruhu za vzniku 5-methylcytosinu, což je nejčastěji pozorovanou methylací ve vztahu k regulaci genové exprese. Mezi běžně používané metody pro identifikaci a kvantifikaci methylace DNA patří konverze a sekvencování hydrogensulfátem sodným s následnou microarray hybridizací, diferenciální enzymatické štěpení DNA, afinitní zachycení methylované DNA nebo krátké sekvencování. Diferenciální štěpení methylované DNA založené na restriktivním enzymu je lokusově specifické. Modifikace hydrogensulfátem sodným je postdatou bisulfidového sekvencování. Tato technika je považována za metodu „zlatého standardu“ ve studiích methylace DNA. Zatímco krátké sekvencování – pyrosequencing je poměrně účinné při mapování přítomnosti 5-methylcytosinu v genovém úseku, má také nevýhody jako je například neprůkaznost výsledků při mapování metylační změn v opakujících se genových oblastech. Metoda krátkého sekvencování navíc vede ke ztrátě nativní biochemické modifikace. Součástí je zdlouhavá bisulfidová konverze, která vede velmi často k degradaci vstupní DNA. Aktuální stav methylace lze určit buď přímým sekvencováním produktu PCR (detekce průměrného stavu methylace) nebo sekvencováním sub-klonováním (detekce distribuce jednotlivých molekul metylačních vzorků). Illumina array a sekvencování řešení jsou vhodné pro detekci změn metylačních vzorků a epigenetických změn, které poskytují náhled na signální dráhy vedoucí k nádorové transformaci a následné progresi nádorového onemocnění. Jejich aplikace je obecně finančně velmi náročná zejména použitím sekvencovacích přístrojů. Demetylační TET dioxygenazy katalyzují oxidaci 5-methylcytosinu (5-mC) až na 5-hydroxymethylcytosin (5-hmC). Detekce 5-hmC získala na významu poté, co byla tato modifikace identifikována jako epigenetický marker a jako meziprodukt při demetylačním procesu DNA. Detekce 5-hmC je technicky náročnější než stanovení 5-mC z důvodu nízkého zastoupení 5-hmC v sekvenci DNA. Metoda bisulfidového sekvencování navíc nerozlišuje mezi 5-mC a 5-hmC, protože oba jsou odolné vůči bisulfidové modifikaci. Rozvíjející se technologie sekvencování třetí generace zahrnuje sekvencování jedné molekuly v reálném čase (SMART: Single-molecule real-time sequencing), a technologie Oxford Nanopore představuje flexibilní metodu cílené detekce methylace bez PCR – až už v jediném člu, v panelu genů nebo v několika vláskách lidských genů. Při Nanopore sekvencování je jednovlásková DNA tažena řádkovou DNA polymerázou přes bakteriální pór a iontový proud je zaznamenán. Nemodifikovaný cytosin (C) lze odlišit od 5-mC a 5-hmC na základě rozdílů v proudových stopách. Detekce 5-mC a 5-hmC pomocí Nanopore sekvencování přináší velmi dobré výsledky při metylačním profilování jednoho lokusu. Nicméně celogenomové profilování metylačních změn touto metodou vyžaduje ještě detailnější zpracování. Aplikace technologie Nanopore tak představuje vyšší typ – třetí generaci sekvencování, která je navíc metodicky přizpůsobena právě detekci epigenetických modifikací, k nimž methylace a demethylace DNA patří.</p>	<p>DNA modification plays an essential role in maintaining gene stability and gene regulation not only during the mammalian ontogenic development but also during the progression of various diseases, especially those malignant. It has been proven that DNA methylation can affect gene expression, thus playing a crucial role in the control of gene expression and genome integrity. In general, DNA methylation represses gene transcription and the loss of it is associated with gene activation. DNA methylation can in some cases directly interfere with transcription factor binding. More than 17 different modifications have been described, namely methylation of cytosine (C) in the CG dinucleotide (CpG), involving the addition of a methyl group -CH3 to the fifth carbon of cytosine ring to form 5-methylcytosine, which is the most frequently observed methylation in relation to the regulation of gene expression. Commonly known methods to identify and quantify DNA methylations include: sodium bisulfite conversion and sequencing followed by microarray hybridization, differential enzymatic DNA digestion, methylated DNA affinity capture and short-read sequencing. Differential enzymatic digestion of methylated DNA based on the use of restriction enzyme is locus-specific. Modification with sodium bisulfite is the essence of bisulfite sequencing. While the short-read sequencing – pyrosequencing is relatively effective in mapping the presence of 5-methylcytosine in a gene sequence, it also comes with disadvantages such as inconclusive results when mapping methylation changes in repetitive sequences. Moreover, the short-read sequencing method leads to the loss of native biochemical DNA modification. It involves a lengthy bisulfite conversion, which very often leads to degradation of the input DNA. The current state of methylation can be determined either by direct sequencing of the PCR product (detection of the average methylation state) or by sub-cloning sequencing (detection of the distribution of individual molecules of methylation patterns). The Illumina array and sequencing solutions are suitable for the detection of altered methylation patterns and epigenetic changes that provide insight into signaling pathways leading to tumor transformation and subsequent tumor progression. However, the application is generally very financially demanding, especially with the use of sequencing devices. TET family dioxygenases are responsible for the conversion of 5-methylcytosine (5-mC) to 5-hydroxymethylcytosine (5-hmC). The detection of 5-hmC gained importance after this modification was identified as an epigenetic marker and as an intermediate product in the DNA demethylation process. The detection of 5-hmC is technically more demanding than the determination of 5-mC due to the low representation of 5-hmC in the DNA sequence. In addition, the bisulfite sequencing method does not distinguish between 5-mC and 5-hmC, as both are resistant to bisulfite modifications. Emerging third-generation sequencing technologies include single-molecule real-time sequencing (SMART), and Oxford Nanopore technology represents a flexible method for targeted methylation detection without PCR – whether in a single target, a panel of genes, or multiple larger sections of the gene. In Nanopore sequencing, single-stranded DNA is pulled by phage DNA polymerase through a bacterial pore and the ion current is detected. Unmodified cytosine (C) can be distinguished from 5-mC and 5-hmC based on differences in ion current traces. Detection of 5-mC and 5-hmC by Nanopore sequencing yields very good results in methylation profiling of a single gene locus. However, genome-wide profiling of methylation changes using this method requires even more detailed elaboration. The application of nanopore technology thus represents the third generation of sequencing, which is also methodically adapted to the detection of epigenetic modifications, such as DNA methylation and demethylation.</p>
110.	IGA_LF_2024_042	Využití perioperační neuromonitorace k zpřesnění umístění elektrody míšní stimulační u pacientů se syndromem neúspěšné chirurgické léčby degenerativního onemocnění bederní páteře (FBSS)	MUDr.	Blažek	Filip		<p>Cílem předloženého projektu je zpřesnění umístění elektrody míšní stimulační (SCS) u pacientů se syndromem neúspěšné chirurgické léčby degenerativního onemocnění bederní páteře (FBSS) za využití perioperační neuromonitorace. Jedná se o pilotní studii, do které budou v tomto roce zahrnuti pacienti splňující podmínky implantace systému míšní stimulační. SCS je již dlouhodobě využívanou metodou léčby chronické neztíženlé bolesti u neurologické bolesti a její další možnosti jsou dále testovány. Pomocí tohoto grantového projektu by došlo k naboru pacientů, pořízení materiálu na perioperační monitoraci a zavedení tohoto postupu do praxe. Zvýšení přesnosti implantace by vedlo k dalšímu zvýšení efektivity SCS v léčbě chronické bolesti. Potvrzení efektivity této podpůrné metody u implantace by přispělo k jeho zavedení do běžné praxe, dále zlepšující život pacientů postižených chronickou neztíženlou bolestí.</p>	<p>The aim of this project is to increase the precision of spinal cord stimulation (SCS) electrode implant in patients with failed back surgery syndrome. In this pilot study, patients will be included if they meet the standard indications criteria for spinal cord stimulation implant. SCS is an established method used for treatment of chronic neuropathic pain and its other uses are still tested. Using this project, we would enroll patients, acquire the needed material and push this method into clinical practice. Increasing the precision of the placement would furthermore increase the effectivity of SCS in pain treatment. By confirming that the supportive method for implant improves the overall benefit from SCS, we would be able to incorporate this in standard implants, thus improving overall quality of life for our patients.</p>

111.	IGA_Pdf_2024_001	Paradivadelní systémy ve speciální pedagogice – intervence	prof. PaedDr.	Valenta	Milan	Ph.D.	<p>Projekt je zaměřen na intervenci (částečně spojenou i s diagnostikou a evaluací) s využitím paradivadelních a expresivně-terapeutických postupů ve speciální pedagogice a na klientelu v léčbě závislosti a na seniory. Projekt navazuje a rozšiřuje cíle předchozího projektu IGA (týmů hl. řešitelé prof. Valenta) předemná orientovaných na diagnostiku a intervenci ve speciální pedagogice. Předložený projekt je složen z následující dvojice segmentů: I. Evaluace paradivadelních (dramaterapeutických) postupů u klientů se závislostí hospitalizovaných v psychiatrické nemocnici a na psychiatrickém oddělení (vojenské) nemocnice, kde se realizuje dlouhodobé dramaterapeutické intervence (PN Kroměříž – toxiko-rehabilitační oddělení, VN Olomouc- Štředisko sekundární prevence a léčby závislosti) v komparaci s klasickými léčebnými postupy lege artis u osob s drogovou kariérou. Projekt využívá ověřené evaluační nástroj postavený na bázi sémantické diferenciálu a škálování (ad předchozího IGA projekt z let 2021 a 2022), cílem předložené koncepce projektu je dosažení větší reprezentativnosti (a průkaznosti „tvrdých dat“) v šetření efektivity primárně dramaterapeutické intervence na toxiko-rehabilitačním oddělení (terapeutická komunita Mandala) a „detoxu“ výše jmenovaných pracovišť. Za segment odpovídá Milan Valenta. II. Design výzkumného šetření využívá báze smíšených přístupů, které kombinují kvantitativní i kvalitativní metodologii. Předpokládáním „odrazovým můstkem“ plánovaného šetření budou data získaná z předchozích dvou již realizovaných výzkumů, které byly zaměřeny na evaluaci muzikoterapeutických metod a hudebních prostředků v kontextu jejich stimulačního využití pro široce zacílenou aktivizační seniory s neurokognitivními poruchami - tak jak je v ní mají pracovníci pomáhajících profesí (tedy praktici podléhají se na podpoře cílové skupiny) a potomto studentu pregraduálního středněškolského studia zaměřeného na sociální práci (tedy studenti, kteří mají především teoretické znalosti o možnostech podpory cílové skupiny). Tento soubor již získaných dat bude v nanejším výzkumu komparován přímo s názory uživatelů péče Domova Dominika v Kokorech u Přerova, kteří mají v důsledku svého neurokognitivního postižení sníženou soběstačnost a jejichž situace vyžaduje pomoc druhé osoby. Za segment odpovídá Oldřich Muller.</p>	<p>The project is focused on intervention (partially connected with diagnostics and evaluation) using paratheatrical and expressive-therapeutic procedures in special pedagogy. It is aimed at clients in addiction treatment and the elderly. The project builds on and expands the goals of previous IGA projects (teams of chief researcher Prof. Valenta) focused on diagnosis and intervention in special pedagogy. The presented project is composed of the following pair of segments: I. Evaluation of paratheatrical (drama therapy) procedures for clients with addiction hospitalized in a psychiatric hospital and in the psychiatric department of a (military) hospital where a long-term drama therapy intervention is implemented (PN Kroměříž - toxico-rehabilitation department, VN Olomouc - Center for secondary prevention and treatment of addictions) in comparison with classic lege artis treatment procedures for people with a drug career. The project uses a proven evaluation tool built on the basis of semantic differential and scaling (ad previous IGA project from 2021 and 2022), the aim of the presented project concept is to achieve greater representativeness (and evidence of "hard data") in the investigation of the effectiveness of primarily drama therapy intervention on toxico-rehabilitation department (Mandala therapeutic community) and "detox" of the aforementioned workplaces. Milan Valenta is responsible for the segment II. The design of the research investigation will use a mixed-methods approach that combines both quantitative and qualitative methodologies. The expected "springboard" of the planned investigation will be the data obtained from the previous two already implemented researches, which were focused on: evaluating music therapy methods and musical means in the context of their stimulating use for broadly targeted activation of seniors with neurocognitive disorders - as perceived by workers of helping professions (i.e. practitioners participating in the support of the target group) and by extension students of undergraduate secondary school studies focused on social work (i.e. students who primarily have theoretical knowledge about the possibilities of supporting the target group). In the current research, this set of already obtained data will be compared directly with the opinions of care users of the Dominik Home in Kokory u Přerova, who have reduced self-sufficiency as a result of their neurocognitive disability and whose situation requires the help of another person. Oldřich Muller is responsible for the segment.</p>
112.	IGA_Pdf_2024_002	Tzv. netradiční metody ve výuce českého jazyka	Mgr.	Šindelková	Monika		<p>V učitelských skupinách pro výuku českého jazyka na sociálních sítích, v mediálních titulcích nebo také v určitém segmentu edukační literatury můžeme sledovat, že učitelská komunita cítí ve výuce českého jazyka z různých důvodů potřebu změny. Jako smělé řešení se často uvádí změna výukových metod, zvláště pak použití tzv. netradičních metod. Toto označení používají sami učitelé i tvůrčí tzv. netradičních metod; přitom ve skutečnosti se nejedná jen o metody, ale také o učební dílo nebo výukové situace, jejichž základní charakteristikou jsou prvky zábnosti, hravosti, kooperace, variability apod. Jako základní design výzkumu je zvolena případová studie, jako případ je chápána vybraná tzv. netradiční metoda, zde zaměřená na problematiku syntaktického pravopisu. Stejně jako metodou výzkumu bude experimentální zásah ve třech třídách 8. ročníku ve třech různých základních školách. Výzkumnice bude s žáky pracovat z pozice učitelky v těchto krocích: pretest (problematika interpunkce) – aplikace tzv. netradiční metody – posttest (problematika pravopisu, identický princip ověřování dílo jako v pretestu). Součástí výzkumu je realizace dotazníkového šetření a rozhovorů s tvůrčí tzv. netradiční metodou a cílem zjistit, proč a jak autoři tyto tzv. netradiční metody tvoří. Další dotazníkové šetření bude provedeno s učitelky, kteří projeví zájem o tzv. netradiční metody, a to pro získání zpětné vazby k těmto materiálům. Cílem výzkumu je zjistit, jaká je funkčnost a efektivita vybrané tzv. netradiční metody při zprostředkování určité výše obsahu kurikula českého jazyka a jaká je opodstatněnost výběru této metody vzhledem k budoucí komunikativní dovednosti a jazykových znalosti.</p>	<p>In Czech language teaching groups on social networks, in media headlines or in a certain segment of educational literature, we can observe that the teaching community feels the need for change in Czech language teaching for various reasons. Changing teaching methods, especially the use of so-called non-traditional methods, is often mentioned as a possible solution. This term is used by teachers themselves as well as by the creators of so-called non-traditional methods; however, in reality, these are not only methods, but also learning tasks or teaching situations whose basic characteristics are elements of fun, playfulness, cooperation, variability, etc. As the basic research design, a case study is chosen; the case is understood as a selected so-called non-traditional method, here focusing on the issue of syntactic spelling. The core research method will be an experimental intervention in three Year 8 classes in three different primary schools. The researcher will work with the pupils from the teacher's position in the following steps: pre-test (punctuation issues) – application of the so-called non-traditional method – post-test (spelling issues, identical principle of verification tasks as in the pretest). The research includes a questionnaire survey and interviews with the creators of the so-called non-traditional methods in order to find out why and how the authors create these so-called non-traditional methods. Further questionnaire surveys will be conducted with teachers who have expressed interest in the so-called non-traditional methods to obtain feedback on these materials. The aim of the research is to find out what is the functionality and effectiveness of the selected so-called non-traditional method in conveying a certain section of the Czech language curriculum content and what is the justification of choosing this method in relation to building communication skills and language knowledge.</p>
113.	IGA_Pdf_2024_004	MATEMATICKÁ GRAMOTNOST V KONTEXTU TECHNOLOGY-BASED LEARNING	doc. RNDr.	Zdráhal	Tomáš	CSc.	<p>Projektová žádost navazuje na předchozí projekt Matematická gramotnost v kontextu digitálních kompetencí, v rámci kterého již byla v žádosti vymezena „matematická gramotnost“ a konkrétní zkoumané téma z oblasti planimetrie, podpořené 3D tiskem a softwarovými nástroji. Navazující projekt pokračuje ve zkoumání matematické gramotnosti v kontextu „Technology-based learning“ neboli na rozvíjení matematické gramotnosti v rámci výuky založené na aktivním využívání technologií. S výukou označovanou Technology-based Learning jsou spojovány mnohé aktuální trendy a přístupy ve vzdělávání, jako jsou např.: Problem-based learning, Student-created content learning, Collaborative learning, Competency-based Education, Active learning, Blended learning, Flipped learning nebo Interdisciplinary learning. Tentokrát se posuneme o dimenzi výš a zkoumáme problematiku v rámci osvojení si poznatků z matematiky bude z oblasti stereometrie. Mnozí autoři poukazují na to, že geometrická představitelnost, jakožto schopnost vnímat rovinné a obzvláště prostorové tvary a vzáhy mezi nimi není u žáků základních ani středních škol dostatečně rozvinutá. I z tohoto důvodu se tentokrát zaměříme na prostorovou geometrii (stereometrii). Vhodným a zároveň pro studenty jistě zajímavým tématem budou Platónská tělesa známá již z doby starověkého Řecka. Jedná se o pravidelné konvexní mnohostěny, u nichž z každého vrcholu vychází stejný počet hran a všechny stěny jsou tvořeny shodnými pravidelnými mnohoúhelníky (Čímž přímo navazeme na předchozí projekt, ve kterém se zkoumaly pravidelné mnohoúhelníky a jimi tvořené semiregulární tělesela). Na těchto tělesech se dají názorně vysvětlit mnohé geometrické i aritmetické partie matematiky, což z nich dělá vhodné prostředek do výuky matematiky. Ze zkoumaných vlastností těchto těles bychom se zaměřili na odvození výpočtu objemů a povrchů, síle těles, počty tělesových úhlopříček, vztahy mezi počty vrcholů, hran a stěn (Eulerova věta, Steinitzova věta, popř. Descartesova rovnost). V rámci projektu bude zkoumáno, jak různé způsoby výkladu problematiky Platónských těles – v závislosti na tom, jaké digitální nástroje doplní klasické studijní texty – ovlivní hloubku získaných poznatků. Např. k výsledku zkoumání Eulera z 18. století mohou dospět studenti různými cestami v závislosti na použitých prostředcích: papír-tužka, užitím vhodného matematického softwaru či fyzickou manipulací s 3D modely (3D výtisky pravidelných mnohostěnů: plná tělesa, tělesa pouze z hran, tělesa z hran s úhlopříčkami). V rámci projektu bude vytvořeno 8 druhů studijních opor k výše uvedeným vlastnostem a výpočtům týkajících se Platónských těles. Těmito oporami bude proškolen 8 různých skupinek cílové skupiny, tj. cca 80 studentů učitelství I. stupně ZŠ a učitelství I. stupně ZŠ se speciální pedagogikou. Následně bude patřičnými statistickými metodami zkoumána efektivnost jednotlivých postupů při výkladu a studiu dané problematiky ověřená testem.</p>	<p>The project application is a continuation of the previous project Mathematical literacy in the context of digital competences, where the application already defined "mathematical literacy" and the specific topic under investigation in the field of planimetry, supported by 3D printing and software tools. The follow-up project continues to explore mathematical literacy in the context of "Technology-based learning", i.e. to the developing mathematical literacy in the context of teaching based on the active use of technology. Many current trends and approaches in education are associated with Technology-based Learning, such as: Problem-based Learning, Student-created content learning, Collaborative learning, Competency-based Education, Active learning, Blended learning, Flipped learning or Interdisciplinary learning. This time we will move one dimension higher and the problem to be investigated within the framework of acquiring knowledge from mathematics will be from the field of stereometry. Many authors point out that geometric imagination, as the ability to perceive planar and especially spatial shapes and the relationships between them, is not sufficiently developed in primary and secondary school pupils. For this reason we will focus on spatial geometry (stereometry). A suitable and interesting topic for students will be the Platonic solids known from the time of ancient Greece. These are regular convex polyhedrons with the same number of edges emanating from each vertex and all faces consisting of congruent regular polygons (This is a direct continuation of a previous project in which regular polygons and semiregular tessellations formed by them were studied). Many geometric and arithmetic parts of mathematics can be illustrated on these solids, which makes them a suitable tool for teaching mathematics. From the properties of these solids we would focus on deriving calculations of volumes and surfaces, solid networks, numbers of solid diagonals, relationships between numbers of vertices, edges and faces (Euler's theorem, Steinitz's theorem, or Descartes' equality). The project will investigate how different ways of interpreting the Platonic solids - depending on which digital tools complement the classical study texts - will affect the depth of knowledge gained. For example, students may get the result of an investigation of Euler in the 18th century in different ways depending on the resources used: paper-pencil, by using appropriate mathematical software or by physically manipulating with 3D models (3D prints of regular polyhedrons: solids, solids from edges only, solids from edges with diagonals). The project will produce 8 types of study aids on the above properties and calculations related to Platonic solids. These supports will be used to train 8 different groups of the target group, i.e. about 80 students of primary school teachers training and primary school teachers training with special education. Subsequently, the effectiveness of the individual procedures in the interpretation and study of the given issue will be tested by appropriate statistical methods.</p>
114.	IGA_Pdf_2024_005	Profesní příprava studentů vysokéhoškolského studijního programu Sociální pedagogika se zaměřením na pozici sociálního pedagoga ve školním prostředí	Mgr.	Šmída	Jan		<p>Profese sociálního pedagoga a jeho uplatnění ve školním prostředí je dlouhodobě velmi diskutovaným tématem. Sociální pedagogika jako stále potřebnější součást školské praxežívá v posledních letech významný rozvoj. V kontextu snah o implementaci pozice sociálního pedagoga do škol je však třeba sledovat také podobu profesní přípravy studentů vysokéhoškolských studijních programů Sociální pedagogika a to, jak jsou tyto studenti teoreticky i prakticky vybaveni na výkon pozice sociálního pedagoga ve škole. Hlavním cílem projektu je analyzovat a zhodnotit profesní přípravu studentů vysokéhoškolských studijních programů Sociální pedagogika na výkon profese sociálního pedagoga ve školním prostředí a poskytnout případná doporučení, jak by měly být studijní programy modifikovány pro potřeby současné praxe. Výzkum je plánován ve smíšeném designu se sekvenčním kombinováním quan-QUAL. V první části výzkumu bude realizováno dotazníkové šetření, přičemž respondenty budou studenti vysokéhoškolského studijního programu Sociální pedagogika. Participanty druhé, kvalitativní části výzkumu budou sociální pedagogové ve škole. Výzkumným nástrojem budou polostrukturované rozhovory se zaměřením na jejich profesní přípravu při nástupu na pozici sociálního pedagoga.</p>	<p>The profession of social pedagogue and its application in the school environment has long been a highly debated topic. Social pedagogy as a scientific discipline and as a field in school practice has experienced significant development in recent years. However, in the context of efforts to implement the position of social pedagogue in schools, it is also necessary to monitor the professional training of students of university degree programmes in Social Pedagogy and how these students are prepared to perform the position of social pedagogue in schools. The main aim of the project is to analyse the professional training of students of university degree programmes in Social Pedagogy to exercise the profession of social pedagogue in a school environment and to provide possible recommendations on how the degree programmes should be modified for the needs of current practice. The research is planned in a mixed design with a sequential quan-QUAL combination. In the first part of the research, a questionnaire survey will be conducted, while the respondents will be students of the university program Social Pedagogy. The second, qualitative part of the research will be carried out with social pedagogues working in the school environment. Semi-structured interviews will be conducted with them, focusing on their professional training when they take up the position of a social pedagogue.</p>

115.	IGA_Pdf_2024_006	Učitelé a mediální vzdělávání; Česko v globálním srovnání zemí EU	Mgr.	Bihellerová	Lucie	<p>Mediální výchova je svou povahou téma, které je třeba neustále upravovat v návaznosti na aktuální společenské potřeby i hrozby. V posledních letech závidá výraznou změnu s rozvojem technologií a příchodem nových trendů, jakým je například umělá inteligence. Na vzdělávací systém je poté kladen požadavek společnosti, a především pak rodičů, aby rychle reagoval a doplňoval tato témata do výuky. V současné době probíhá největší revize rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, a přestože má mediální výchova vysoký potenciál být pro žáky a studenty atraktivní pro svou obsahovou náplň (médiální a sociální sítě jako neodmyslitelná součást jejich každodenního života), v přípravové revizi dojde dle odborníků k vyloučení mediální výchovy a jejímu rozšíření do oblasti digitálních a informačních kompetencí, aby tak lépe reflektovala doporučení Evropské unie. Analýza Indexu mediální gramotnosti ukázala, že Česká republika se postupně zlepšuje, ale stále má rezervy. Školská inspekce odhalila nižší úspěšnost žáků u mediální gramotnosti než se očekávalo. Tento trend ukazuje na potřebu posílit výuku mediální gramotnosti. Vzdělávací programy na učitelých fakultách i samotné přípravy pedagogů na mediální výchovu jsou nedostatečné, což se promítá do praxe, kdy téměř pětina základních škol neprovádí mediální výchovu kvůli nedostatku času a priorit učitelů. V rámci výzkumného projektu je cílem zkontrolovat stav vzdělávání českých učitelů v oblasti mediální výchovy a přinést ucelený přehled dobrých praktik zahraničí. Použití směřovaného designu (kvantitativní a kvalitativní výzkum) umožní hlubší vhled do problematiky. Výzkumné otázky se zaměřují na přípravu učitelů, jejich postoje k mediální výuce a potřeby k úspěšné implementaci této výuky. Výstupy zahrnují články, prezentace a příspěvky na konferencích, které budou sdílány jak v domácím, tak zahraničním kontextu. Celkově je tedy cílem projektu přinést podrobný pohled na situaci mediální výchovy v českém prostředí, včetně učitelské přípravy a výuky, a využít poznatků z zahraničí pro zlepšení českého vzdělávacího prostředí.</p>	<p>Media education, by its nature, is a subject that constantly needs adjustment in response to current societal needs and threats. In recent years, it has undergone significant changes with the development of technology and the emergence of new trends, such as artificial intelligence. There is a societal demand, particularly from parents, for the educational system to quickly respond and incorporate these topics into teaching. Currently, the largest revision of the Framework Educational Program for Basic Education is underway. Despite the high potential of media education to be attractive to students due to its content (media and social networks as an integral part of their daily lives), experts anticipate that the planned revision will exclude media education, fragmenting it into areas of digital and informational competencies to better align with the recommendations of the European Union. Analysis of the Media Literacy Index has shown that the Czech Republic is gradually improving but still has room for growth. The School Inspectorate revealed lower proficiency among students in media literacy than expected, indicating the need to strengthen media literacy education. Educational programs in teacher training faculties and the actual preparation of educators for media education are inadequate, resulting in nearly a fifth of primary schools not conducting media education due to teachers' lack of time and priorities. The goal of the research project is to examine the state of education among Czech teachers in media education and provide a comprehensive overview of best practices from abroad. Using a mixed-method design (quantitative and qualitative research) will allow for a deeper understanding of the issue. Research questions focus on teacher preparation, their attitudes toward media education, and the requirements for successful implementation of this teaching. Outputs include articles, presentations, and contributions to conferences, to be shared in both domestic and international contexts. Overall, the project aims to provide a detailed perspective on the state of media education in the Czech environment, including teacher preparation and teaching, and leverage insights from abroad to enhance the Czech educational landscape.</p>
116.	IGA_Pdf_2024_007	Syntéza důkazů ve vzdělávání a muzikoterapii	doc. Mgr.	Kantor	Jiří Ph. D.	<p>Syntéza důkazů je oblast výzkumu, která využívá metodiky pro tvorbu systematických review pro syntézu dat z primárních studií. Výsledky těchto výzkumných studií se využívají pro tvorbu vzdělávací, sociální a zdravotnické politiky, neboť nabízejí nejobtustnější vědecké důkazy vztahující se k tématům, která souvisejí nejčastěji s ověřováním účinnosti vzdělávacích a terapeutických intervencí, se zkušenostmi a hodnotami uživatelů vzdělávacích / terapeutických intervencí, s konceptualizací klíčových termínů a teoretických konceptů apod. V pedagogice a muzikoterapii existuje řada oblastí, ve kterých studie tohoto typu zatím nebyly vytvořeny, přestože je dostupný dostatek důkazů na úrovni primárních studií. V tomto projektu se zaměříme na tvorbu nových výzkumných studií s designem systematické nebo scoping review nebo na dokonalé studie, které aktualizují participativní přístup, jenž nedávno využili nejen ve výtvárné výchově formálního vzdělávání ale též v prostředí galerií a muzeí umění. V neposlední řadě se plánuje výzkum zaměřený na výtvárnou výchovu pojímanou jako prostředek sociální spravedlnosti, jejímž cílem je nejen zvyšovat sociální, komunikační a emoční kompetence žáků, ale obecně přispívat k jejich aktivnímu postoji vůči vlastním vzdělávání a rozvíjet participativní, inkluzivní a kritické prostředí výuky. Cílem výzkumu bude mapovat stav v dané oblasti jednak v České republice a jednak v zahraničí, přičemž se zaměří na ty instituce, ve kterých jsou uplatňovány sledované současné trendy ve výtvárné výchově, jež by mohly sloužit jako vhodné zdroje inspirace a příklady dobré praxe. Výsledky výzkumu budou prezentovány na tuzemských a zahraničních odborných setkáních a konferencích a budou zpracovány do odborných statí, jež budou publikovány v českém a anglickém jazyce. Řešitelé plánovaného projektu se tak zapojí do aktuální diskuse na dané téma, přispějí k větší spolupráci českých pedagogů nejen ve výtvárné výchově a muzejních edukatoriích na světové úrovni a zvýší povědomí o oborovém poznání České republiky v zahraničí.</p>	<p>Evidence synthesis is an area of research that uses methodologies of systematic reviews to synthesize data from primary studies. The results of these research studies are used to inform educational, social and healthcare policy makers as they offer the most robust scientific evidence relating to topics most commonly associated with validating the effectiveness of educational and therapeutic interventions, the experiences and values of users of educational/therapeutic interventions, the conceptualisation of key terms and theoretical concepts, etc. There are a number of areas in education and music therapy where studies of this type have not yet been produced, despite the availability of sufficient evidence at the level of primary studies. In this project, we will focus on producing new research studies with a systematic or scoping review design, or completing studies that already have a published protocol and are likely to be completed and published in due course. We will also produce a theoretical paper on the application of the JBI model of evidence-based healthcare to the field of education. The JBI model will be used to analyze the current state of evidence-based education with respect to the domestic area and, based on this analysis, offer meaningful suggestions to guide secondary research and implementation science in the Czech educational environment. In addition, we will use this project to support two original primary studies in music therapy on topics for which no primary research exists to date.</p>
117.	IGA_Pdf_2024_008	Zpátky ke psaní: reflexe vlastní literární tvorby studentek a studentů pedagogických fakult jako nástroj pro podporu jejich budoucí učitelské praxe	MgA.	Pařizková	Tereza	<p>Tento výzkumný projekt se zaměřuje na analýzu a rozvoj tvůrčího psaní v přípravě budoucích učitelů českého jazyka a literatury. Projekt vychází z poznání, že sebedůvěra v oblasti vlastního psaní je mezi budoucími pedagogy často nedostatečná, což může ovlivnit jejich schopnost efektivně vyučovat sloh. Na základě výsledků zahraničních výzkumů, které zdůrazňují význam osobní zkušenosti s psaním literárních textů pro učitele, se projekt snaží přinést podobný přístup do českého vzdělávacího prostředí. V rámci projektu se aplikuje metoda Čtení jako spisovatelka (RLW), která propojuje čtení a psaní a poskytuje nástroje pro lepší porozumění a analýzu literárních textů. Projekt kombinuje kvantitativní a kvalitativní přístupy, včetně dotazníkového šetření a seminářů tvůrčího psaní, a využívá různé metody sběru dat, jako je textová analýza a rozhovory. Očekávanými výsledky jsou zlepšená kvalita výuky psaní ve školách a vývoj metodiky pro výuku tvůrčího psaní, která bude sloužit jako základ pro pedagogickou praxi budoucích učitelů. Cílem je posílit důvěru vysokoškolských studentů v jejich vlastní psaní a přispět k rozvoji jejich pedagogických dovedností.</p>	<p>This research project focuses on the analysis and development of creative writing in the preparation of future teachers of Czech language and literature. The project stems from the understanding that self-confidence in their own writing is often insufficient among future educators, which can affect their ability to effectively teach writing. Based on the results of international research, which emphasize the importance of teachers' personal experience in writing literary texts, this project aims to introduce a similar approach into the Czech educational environment. Within the project, the Read Like a Writer (RLW) method is applied, which connects reading and writing and provides tools for a better understanding and analysis of literary texts. The project combines quantitative and qualitative approaches, including surveys and creative writing seminars, and employs various data collection methods such as textual analysis and interviews. The expected results are improved quality of writing instruction in schools and the development of a methodology for teaching creative writing, which will serve as a foundation for the pedagogical practice of future teachers. The goal is to strengthen the confidence of university students in their own writing and contribute to the development of their pedagogical skills.</p>
118.	IGA_Pdf_2024_009	Současné trendy ve výtvárné výchově v prostředí formálního a neformálního vzdělávání: nová média a participativní přístupy	Mgr. et Mgr.	Ševčíková	Kristýna	<p>Plánovaný výzkumný projekt navazuje na aktuální výzkumné aktivity řešitelů a klade si za cíl popsat současné trendy uplatňované ve výtvárné výchově v prostředí formálního vzdělávání a v rámci zprostředkování výtvárného umění v muzeích a galeriích, přičemž se zaměří především na využití nových médií a participativních přístupů. Během projektu bude realizován výzkum využití nových médií včetně sociálních sítí a rámci výuky a jejich vlivu na vlastní tvorbu žáků u hodných výtvárné výchovy na základních a středních školách. Dále bude sledován fenomén gamifikace jako jeden z aktuálních participativních přístupů, jenž nedávno využili nejen ve výtvárné výchově formálního vzdělávání ale též v prostředí galerií a muzeí umění. V neposlední řadě se plánuje výzkum zaměřený na výtvárnou výchovu pojímanou jako prostředek sociální spravedlnosti, jejímž cílem je nejen zvyšovat sociální, komunikační a emoční kompetence žáků, ale obecně přispívat k jejich aktivnímu postoji vůči vlastním vzdělávání a rozvíjet participativní, inkluzivní a kritické prostředí výuky. Cílem výzkumu bude mapovat stav v dané oblasti jednak v České republice a jednak v zahraničí, přičemž se zaměří na ty instituce, ve kterých jsou uplatňovány sledované současné trendy ve výtvárné výchově, jež by mohly sloužit jako vhodné zdroje inspirace a příklady dobré praxe. Výsledky výzkumu budou prezentovány na tuzemských a zahraničních odborných setkáních a konferencích a budou zpracovány do odborných statí, jež budou publikovány v českém a anglickém jazyce. Řešitelé plánovaného projektu se tak zapojí do aktuální diskuse na dané téma, přispějí k větší spolupráci českých pedagogů nejen ve výtvárné výchově a muzejních edukatoriích i na světové úrovni a zvýší povědomí o oborovém poznání České republiky v zahraničí.</p>	<p>The present research project builds on the ongoing research activities of the researchers and aims to describe current trends in art education in the formal educational settings as well as in gallery education in art museums and galleries, focusing primarily on the use of new media and participatory approaches. During the project, research will be carried out on the use of new media, including social networking, in the context of teaching and their influence on pupils' own creativity in art classes in primary and secondary schools. Furthermore, the phenomenon of gamification will be investigated as one of the current participatory approaches, which is used not only in formal art education but also in the environment of art galleries and museums. Last but not least, the proposed research will focus on social justice art education, the objectives of which are to increase the social, communicative and emotional competences of students, to contribute to their proactive attitude towards their own education in general, and to develop a participatory, inclusive, just and critical learning environment. The aim of the research is to analyse the state of the art education in the Czech Republic and abroad, focusing on those institutions where the observed current trends in art education are applied and which could serve as suitable sources of inspiration and examples of good practice. The results of the research will be presented at national and international professional meetings and conferences and will be compiled into papers that will be published in both the Czech and English languages. In this way, the researchers of the present project will participate in the current debate on the topic, contribute to greater cooperation between Czech art educators and museum educators on a global level and increase the awareness of the expert knowledge of the Czech Republic abroad.</p>
119.	IGA_Pdf_2024_010	Kritická místa ve výuce výchovy k občanství na 2. stupni základních škol v České republice	Mgr.	Cieslarová	Zuzana	<p>Cílem tohoto projektu je identifikace kritických míst ve vzdělávacím oboru Výchova k občanství (podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, dále jen RVP ZV), kdy jsou kritická místa definována jako složky kurikula, které jsou pro vzdělávající praxi z různých důvodů obtížné, náročné, problematické, nebo v nich žáci dokonce selhávají (Nohavová et al. 2021). Projekt navazuje na výstupy předchozího projektu Vyzvz pro výuku filozofie na gymnáziích – rozvoj kritického myšlení a problémová místa pro didaktickou transformaci obsahu. Jeho primárním cílem byla identifikace kritických míst obsahu filozofie v rámci předmětu odvozeného od vzdělávacího oboru Občanská a společenskouvědný základ tak, jak je vymezen v Rámcovém vzdělávacím programu pro gymnázia (dále jen RVP G). Rádi bychom svůj původní výzkum rozšířili a zaměřili tento projekt na základní vzdělávání, tj. analýzu kritických míst v celém vzdělávacím oboru a na všechny jeho vzdělávací obsahy, definované v RVP ZV.</p>	<p>This project aims to identify critical areas in Citizenship Education (according to the Framework Education Programme for Elementary Education, hereafter referred to as FEP EE). Critical areas are defined as curriculum components that are difficult, challenging, problematic, or even failing for educational practice for various reasons (Nohavová et al. 2021). The project builds on the outputs of the previous project, Challenges of teaching philosophy in secondary grammar schools – critical thinking development and problem topics for didactic transformation. Its primary aim was to identify critical areas in the content of philosophy in a school subject which is derived from the educational field of Civics and Social Sciences from Framework Education Programme for Secondary Schools – grammar schools). We want to develop our previous research and focus this project on elementary education and analysing critical points in the whole educational field and its contents defined in the FEP EE.</p>
120.	IGA_Pdf_2024_011	Vybraná témata psychologického výzkumu z oblasti pedagogické psychologie	PhDr.	Kvintová	Jana Ph. D.	<p>Předložený projekt se zaměřuje na vybraná témata v oblasti pedagogické psychologie, přičemž sdružuje tři aktuální výzkumná témata. Prvním tématem je mezikulturní studie zaměřená na "Vliv sociálního srovnávání rodičů na duševní zdraví a motivaci k učení adolescentů", druhé se věnuje "Problematické body shamingu u online prostředí u současných adolescentů" a třetí zkoumá "Vybrané psychologické proměnné u žáků v 1. a 2. třídě základní školy ve vazbě na nepřímými vzdělávání". Cílem tohoto projektu je rozšířit stávající poznatky ve vybraných tématech pedagogické psychologie. Získané poznatky budou implementovány do psychologických seminářů v rámci pedagogicko-psychologické praxe a přednášky pro magisterskou kvalifikační práci. Projekt rovněž podpoří rozvoj vědeckovýzkumných aktivit tří studentů DSP.</p>	<p>The presented project focuses on selected topics in the field of educational psychology, incorporating three current and significant research themes. The first topic is a cross-cultural study on "The Impact of Parents' Social Comparison on Adolescents' Mental Health and Learning Motivation", the second topic addresses "The Issue of Body Shaming in the Online Environment Among Contemporary Adolescents", and the third examines "Selected psychological variables in students in the 1st and 2nd grades of elementary school in relation to pre-primary education". The aim of this project is to expand existing knowledge in selected areas of educational psychology. The findings will be implemented into psychological seminars as part of the pre-graduate teacher training at the Faculty of Education of Palacký University. The outcomes from this project will serve as a basis for a master's thesis. Additionally, the project will support the development of scientific research activities of three PhD students.</p>
121.	IGA_Pdf_2024_012	Současné grafiky v kontextu umění a výtvárné edukace	doc. Mgr.	Šobáňová	Petra Ph. D.	<p>Projekt svým tematickým zaměřením spadá do prioritního tématu Umělecké obory ve vazbě na proces vzdělávání. Konkrétně se zaměřuje na médium grafiky, a to ve smyslu klasické grafické tvorby (printmaking) a jejich přesahů do digitální grafiky a kontextu nové média. Grafika je jedním z oborů výtvarného umění, jenž je v době dynamického rozvoje digitálních médií poněkud opomíjen, přestože má v rámci umění i edukace své nezapustitelné místo. Projekt rozvine obě nabízející se perspektivy zkoumání – uměleckou i educační. Cílem projektu je jednak analyzovat a prezentovat uměleckou tvorbu významné osobnosti současné grafiky, JŘ je Ondřej Michálek, a jednak podrobně didaktické analýze současné funkční podoby zapojení grafiky do výtvárné výchovy a galerijní edukace. V projektu vznikne monografické zpracování díla Ondřeje Michálka, jež bude zasazeno do současné grafické tvorby, a dále soubor didaktických studií (kazuistik), jejichž jednotlivým motivem bude snaha o hledání a ověření aktuálních podob grafické tvorby žáků a zákyň. Výstupy projektu představí práci vlivných umělců-grafiků a odbornou didaktické a metodické podněty týkající se grafické tvorby v kontextu potřeb žáků (psychodidaktická rovina zkoumání) a technologického pokroku (ontodidaktická rovina).</p>	<p>The thematic focus of the project falls under the priority theme of Arts in relation to the educational process. Specifically, it focuses on the medium of printmaking, in the sense of classical printmaking and its overlap with digital printmaking and the context of new media. Printmaking is one of the fields of visual arts that is somewhat neglected in the dynamic development of digital media, although it has an irreplaceable place in art and education. The project will develop both perspectives of exploration – artistic and educational. The aim of the project is to analyse and present the artistic work of a significant personality of contemporary graphic art, Ondřej Michálek, and to subject the current functional forms of graphic art involvement in art education and gallery education to didactic analysis. The project will produce a monographic treatment of the work of Ondřej Michálek, which will be set in contemporary graphic art, and a set of didactic studies (case studies), whose unifying motive will be the search for and verification of current forms of graphic art by pupils. The outputs of the project will present the work of influential graphic artists and offer didactic and methodological suggestions concerning graphic creation in the context of the needs of pupils (psychodidactic level of research) and technological progress (ontodidactic level).</p>

122.	IGA_Pdf_2024_013	TECH-EDU V ČESKÉ REPUBLICĚ A V NORSKU: TECHNOLOGICKÁ INTEGRACE, VZDĚLÁVACÍ POLITIKA A DIGITÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V MATEŘSKÝCH ŠKOLÁCH	Mgr. Mgr. BcA.	Bajnarová	Marie	Ph.D.	Digitální technologie vstupují do našich životů, postupně se rozšiřují a získávají dominantní pozici. V neustálé se měnícím vzdělávacím systému se mění i role předškolního učitele, který má být chápán jako učitel s mnoha dovednostmi, od plánování edukačního procesu předškolních dětí až po využívání výzkumů k rozvoji pedagogické praxe (Dittert et al. 2021). Výzkumný projekt navazuje na dvě podstatné oblasti. První z nich jsou výsledky z předěšlého výzkumného projektu s názvem "Komparace předškolního vzdělávání v České republice a Norsku: Dětská hra a digitální technologie" (IGA_Pdf_2023_014), který porovnával a v komparativní rovině kriticky vyhodnocoval dva kurikulární dokumenty, a to český "Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání" a norský "The Framework Plan for the Content and Task of Kindergartens". Druhou oblastí je skutečnost, že Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) rozděluje školám finanční prostředky od r. 2020 do r. 2026 na vybavení mateřských školám z regionu Troms og Finnmark a Nordland a českým mateřským školám, které čerpaly finanční prostředky z NPO a jsou již vybaveny digitálními technologiemi. Výzkumný projekt s názvem "TECH-EDU v České republice a v Norsku: Technologická integrace, vzdělávací politika a digitální vzdělávání v mateřských školách" si klade za hlavní cíl zjistit prostřednictvím anonymního dotazníkového šetření die Likertovy škály, jaký je vztah českých a norských pedagogů k implementaci digitálních technologií do mateřské školy a předškolního vzdělávání. Dotazníky v online podobě budou rozeslány norským mateřským školám z regionu Troms og Finnmark a Nordland a českým mateřským školám, které čerpaly finanční prostředky z NPO a jsou již vybaveny digitálními technologiemi.	Digital technologies are entering our lives, gradually expanding and gaining a dominant position. In the ever-changing educational system, the role of the preschool teacher is also changing, to be understood as a teacher with many skills, from planning the education process of preschool children to using research to qualify the development of pedagogical practice (Dittert et al. 2021). The research project builds on two important areas. The first one is the results of a previous research project entitled "Comparison of Preschool Education in the Czech Republic and Norway: Children's Play and Digital Technologies" (IGA_Pdf_2023_014), which described and critically evaluated two curricular documents, namely the Czech "Framework Education Programme for Preschool Education" and the Norwegian "The Framework Plan for the Content and Task of Kindergartens". The second area is the fact that the Ministry of Education, Youth and Sports (MŠMT) distributes funds to schools from 2020 to 2026 to equip pupils with digital technologies for the development of their computational thinking and digital competences and for the development of teachers' digital competences through the National Recovery Plan (NRP) under component 3.1, Innovation in Education in the Context of Digitization. The main goal of the research project entitled "TECH-EDU in the Czech Republic and Norway: Technological Integration, Education Policy and Digital Education in Kindergartens" is to find out through an anonymous questionnaire survey according to the Likert scale what is the relationship of Czech and Norwegian teachers to the implementation of digital technologies in kindergarten and preschool education. The online questionnaires will be sent to Norwegian kindergartens from the Troms og Finnmark and Nordland regions and to Czech kindergartens that have received funding from the NRP and are already equipped with digital technologies.
123.	IGA_Pdf_2024_014	Tvorba doporučených postupů pro podporu dětí ve specifických podmínkách – zdravotní postižení, pékstonávká péče	Mgr.	Hrdá	Nella		Výzkumný tým se bude zabývat tvorbou doporučených postupů pro podporu dětí se zdravotním postižením ve službách rané péče a ve střediscích náhradní rodinné péče v České republice. Při studiu odborné literatury si výzkumný tým povšiml, že jak pro služby rané péče, tak i pro střediska náhradní rodinné péče vznikly metodické pokyny a standardy, které jim určují, jakými formami a metodami mají pracovat. Z praxe však vyplývá, že konkrétní postup podpory se v jednotlivých službách rané péče a ve střediscích náhradní rodinné péče odlišuje. Proto si výzkumný tým klade tyto otázky: V jakých konkrétních aspektech se jednotlivé kroky postupu liší? Zvýší se efektivita intervencí po vytvoření a následné aplikaci doporučených postupů do praxe? Výzkumný tým využije kvalitativní design výzkumu s využitím metody vicepřípadových studií. Jako technika sběru dat bude využito polostrukturovaných rozhovorů a obsahové analýzy. Shromážděná data budou zpracována pomocí kódování. Na jejich základě budou vytvořeny doporučené postupy pro podporu dětí se zdravotním postižením ve službách rané péče a střediscích náhradní rodinné péče zvlášť. Výzkumným vzorkem budou pracovníci služeb rané péče a středisek náhradní rodinné péče v ČR.	The research team will work on the development of recommended practices for supporting children with disabilities in early intervention services and foster care centres in the Czech Republic. While studying the literature, the research team noticed that both early intervention services and foster family care centres have developed guidelines and standards that determine the forms and methods they should use. In practice, however, it appears that the specific support process differs between early intervention services and foster family care centres. Therefore, the research team asks the following questions. Will the effectiveness of the interventions increase once the recommended practices are developed and then put into practice? The research team will use a qualitative research design using a multiple case study method. Semi-structured interviews and content analysis will be used as data collection techniques. The data collected will be processed using coding. Based on this data, recommended practices will be developed to support children with disabilities in early intervention services and foster family care centers separately. The research sample will be the staff of early intervention services and foster family care centers in the country.
124.	IGA_Pdf_2024_015	Význam vybraných specifických intervencí u jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami a problémovým chováním v posilování inkluze	Mgr.	Polínek	Martin Dominik	Ph.D.	Speciálněpedagogické intervence jsou jedním z klíčových fenoménů posilování inkluzivního procesu. Často jsou společně chápány a mnohdy i aplikovány spíše integračně, tedy v rámci zařazování minoritních jedinců do majority, což mnohdy komplikuje a znesnadňuje skutečnou inkluzi, chápánu jako stav společnosti, kde je jinakost vnímána jako její přirozený fenomén, který může být v mnohém přínosem. Jedním z nejproblematičtějších v rámci inkluze se ukazuje proces socializace, který je často u jedinců s jinakostí spojen s problémovým chováním. V návaznosti na předchozí systematické výzkumné studie (viz níže) se v rámci projektu zaměřujeme speciálněpedagogické intervence, které cílí na problémové chování v souvislosti se socializací jedinců. Pokusíme se definovat obecná specifika takových intervencí tak, aby se zvýšila efektivita a flexibilita speciálněpedagogických přístupů a tím se celkově posílil inkluzivní proces ve společnosti. Projekt reaguje na výsledky šesti na sebe navazujících projektů IGA, kde byl fenomén inkluze zkoumán, kdy byly nejprve výzkumně definována stěžejní témata (2017), která pak byla v dalších letech kvalitativně zkoumána: asistent pedagoga (2018), školní speciální pedagog (2019), role rodiče (2020) a SPP intervence (2021, 2022; 2023). Projekt bude dále zkoumat možnosti konkrétních intervencí, primárně se zaměříme na problémové chování a problémy v socializaci, což je klíčový fenomén narušující inkluzivní proces. Projekt fokusuje na SPP přístupy naplňující základní potřeby se zvláštním zřetelem na vytváření zdravých vztahových vzorců v sociálním prostředí a také na takové formativně edukační přístupy, které vykazují vysokou míru inkluze. Projekt je strukturován do několika segmentů, které výzkumně řeší dílčí fenomény výše uvedeného tématu. (Cely projekt koordinuje hlavní řešitel Mgr. Martin Dominik Polínek, Ph.D.) Fokusuje se především na: - Intervenci v prostředí inkluzivního vzdělávání s primárním fokusem na problematiku projevů problémového chování (zastřešující segment). - Viv paradivadelních postupů na posilování socializačních faktorů u jedinců s poruchami autistického spektra (I. segment). - Využití dramaterapeutických přístupů (konkrétně Vpvojevých proměn) jako nástroje práce s dětmi s poruchami chování v rámci Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (II. segment). - Hodnocení metodologické a reportovací kvality syntézy důkazů v oblasti inkluzivního vzdělávání (III. segment). - Specifika expresivně-formativních přístupů jako nástroj pro podporu rozvoje osobnosti žáků a prostředku inkluzivnějšího edukačně-formativního procesu na základních školách a specifika expresivních terapií, resp. umělecké činnosti jako prostředku zvyšování inkluze u jedinců s mentálním postižením mimo školní prostředí (IV. segment). - Reflexie kvalitativního systematického review zaměřeného na zkušenosti sourozenců, kteří mají bratra nebo sestru s poruchou autistického spektra (V. segment). max. počet znaků 4000	Special educational interventions are one of the key phenomena of strengthening the inclusive process. They are often understood by society and often applied rather in an integrative way, i.e. within the framework of including minority individuals in the majority, which often complicates and makes real inclusion difficult, understood as a state of society where otherness is perceived as its natural phenomenon, which can be beneficial in many ways. One of the most problematic aspects of inclusion is the socialization process, which is often associated with problematic behavior in individuals with otherness. Following on from previous systematic research studies (see below), the project focuses on special pedagogical interventions that target problematic behavior in connection with the socialization of individuals. We will try to define the general specifics of such interventions in such a way as to increase the effectiveness and flexibility of special educational approaches and thereby overall strengthen the inclusive process in society. The project responds to the results of six consecutive IGA projects, where the phenomenon of inclusion was investigated, when key topics were first defined by research (2017), which were then qualitatively investigated in subsequent years: teacher's assistant (2018), school special pedagogogue (2019), the role of the parent (2020) and SPP intervention (2021; 2022; 2023). The project will further investigate the possibilities of concrete interventions, we will primarily focus on problematic behavior and problems in socialization, which is a key phenomenon disrupting the inclusive process. The project focuses on SPP approaches that fulfill basic needs with special attention to the creation of healthy relationship patterns in the social environment, as well as on such formative educational approaches that show a high degree of inclusiveness. The project is structured into several segments, which researchly solve sub-phenomena of the above-mentioned topic. We mainly focus on: - Intervention in an inclusive education environment with a primary focus on the issue of problematic behavior (overarching segment). - The influence of paratheatre procedures on the strengthening of socialization factors in individuals with autism spectrum disorders (Segment I). - The use of drama therapy approaches (specifically Developmental changes) as a tool for working with children with behavioral disorders within the Social Activation Service for families with children (II segment). - Evaluation of the methodological and reporting quality of evidence synthesis in the field of inclusive education (segment III). - The specifics of expressive-formative approaches as a tool to support the development of pupils' personality and a means of a more inclusive educational-formative process in primary schools and the specifics of expressive therapies, respectively, artistic activities as a means of increasing inclusivity for individuals with mental disabilities outside the school environment (segment IV). - Reflection of a qualitative systematic review focused on the experiences of siblings who have a brother or sister with autism spectrum disorder (V. segment). max. počet znaků 4000
125.	IGA_Pdf_2024_016	Názory žáků 2. stupně základní školy na sdílení soukromí a osobních údajů na internetu, sociálních sítích a dalších on-line službách	JUDr. Mgr.	Míčková	Helena		Internet, sociální sítě a další on-line služby umožňují uživatelům vytvoření profilu, často spojeného s jejich offline identitou. Fotografie, jméno, příjmení a mnohdy i citlivé informace se dostávají k bližší neurčenému počtu osob, které je mohou zneužít. Prostřednictvím interpretativní fenomenologické analýzy metodou polostrukturovaného rozhovoru budeme zjišťovat názory žáků 2. stupně základní školy na sdílení soukromí a osobních údajů v prostředí internetu, sociálních sítích a dalších on-line službách, jejich zkušenosti a možná rizika v kontextu sdílení. Předkládaný projekt navazuje na dosavadní zkoumání vybraných rizik spojených s užíváním internetu, sociálních sítí a dalších on-line služeb v kontextu ohrožení soukromí žáků sdílením v minulém období.	The Internet, social media and other on-line services allow users to create a profile, often associated with their offline identity. Photos, names, surnames and often even sensitive information reach an unspecified number of people who can abuse them. Through an interpretive phenomenological analysis using a semi-structured interview method, we will find out the opinions of pupils on the sharing of privacy and personal data in the Internet environment, social networks and other on-line services, their experiences and possible risks in the context of sharing. The presented project follows on from the previous investigation of selected risks associated with the use of the Internet, social media and other on-line services in the context of threats to the privacy of pupils through sharing in the past period.

126.	IGA_Pdf_2024_017	Zkoumání multidimenzionálních determinantů fatických, fonačních a artikulačních funkcí ve vazbě na vybrané poruchy komunikace z pohledu logopeda	prof. Mgr.	Vitásková	Kateřina	Ph.D.	<p>Předkládaný projekt se zabývá výzkumem multidimenzionálních determinantů fatických, fonačních a artikulačních funkcí ve vazbě na vybrané poruchy komunikace z pohledu logopeda. Jedná se o pět vybraných specifických odchylek komunikace napříč věkovým spektrem a v přímé vazbě na řešení disertační a excelentních magisterských prací studentů Oddělení logopedie a studii komunikačního procesu. Přezkoušeno budou ve vztahu k etiologickým determinantům a symptomatologickým a diagnostickým konsekvencím zkoumány čtyři zastřešující oblasti – fatické funkce (Větné lexie) a neurokognitivní, neurovývojové jazykové poruchy u specifické rizikové populace dětí s ADHD, poruchy respirace, fonace a rezonance řeči a pragmatika komunikace. Vybraná témata představují doposud nedostatečně prozkoumané oblasti logopedie, které budou analyzovány v kontextu jejich vývojových variant, s ohledem na dostatečnou reprezentaci jedinců jak dětského věku, tak dospělosti. Aplikován bude kombinovaný klinicko-logopedický náhled nově 11. revize MKN WHO, stejně jako speciálněpedagogický pohled vedený spíše MKF WHO klasifikací, což umožní komplexní obraz sledovaných poruch komunikace. Cílem dílčích analýz bude detekce, identifikace, specifická deskripce, analýza, komparace a syntéza dílčích jevů, finální kriticky diskutovaných ve vazbě na výsledky mezinárodního výzkumu. Projekt má intersektorový transdisciplinární charakter a zasahuje jak edukační, tak klinické a poradenské prostředí. Využití budou nově adaptované experimentální a diagnostické metody a terapeutické materiály. Ve výzkumu budou využity inovované metody kombinující přímou terénní práci a distanční formy realizace výzkumu. Obsahová struktura respektuje specifický charakter soutěže IGA a hlavní poslání specifického vysokookolského výzkumu dle zákonného vyhlášení soutěže. Dílčí výzkumné části přímo korespondují s odborným zaměřením hlavních členů týmu – studentů Ph.D. prezenčního studijního programu Speciální pedagogika se zaměřením na logopedii a Mgr. (prezenčního) studijního programu Logopedie. Dílčí výzkumné úkoly budou analyzovány, komparovány za přímé participace a koordinace hlavní řešitelky projektu. Odbornou garanci bude zajišťovat tým školitele a spoluřešitelů a odborných konzultantů z řad akademických pracovníků oddělení logopedie dlouhodobě odborně zaměřených na relevantní témata, což zajišťuje mezigenerační odborné propojení zkušenější i začínající skupiny výzkumníků, přinášející jedinečnou přiležitost k syntéze různorodých náhledů na sledované jevy, včetně možnosti společné analýzy a syntézy zjištěných dat a jejich prezentace s důrazem na aktivity mladých výzkumných pracovníků. Průběžně i závěrečné výsledky budou prezentovány v odborných vědeckých periodikách (typ J – Jsc nebo Jimp, Jost), na mezinárodních odborných a vědeckých konferencích zaměřených na různé aspekty komunikace a jejích poruch, speciální pedagogiky, psychologie, lingvistiky a případně zdravotnických/lékařských oborů. Aktivní vystoupení budou směřovat k započítatelným publikačním výstupům v odborných publikacích dle Metodiky M17+ (typ J, typ D, typ C). Závěrečné výstupy budou ushruty do odborné knihy (kollektivní monografie) reflektující výsledky jednotlivých řešení, jejich kritickou diskusi a explicitní syntézu pro další využití odbornou veřejností. Cílem publikačních a prezentčních aktivit bude nejenom přenést objektivizované výsledky výzkumu odborné veřejnosti, ale také využít výzkumem metodologickou zkušenost pro další zkoumání poruch komunikace v interdisciplinárním náhledu.</p>	<p>The project deals with the research of multidimensional determinants of phatic, phonation and articulation functions in relation to selected communication disorders from the point of view of a speech therapist. These are five selected specifics and deviations of communication across the age spectrum and in direct connection to the solution of the dissertation and excellent master's theses of the students of the Department of Speech-Language Therapy (SLT) and Communication Process Studies. Four overarching areas will be examined cross-sectionally in relation to etiological determinants and symptomatological and diagnostic consequences – phatic functions (including lexia) and neurocognitive, neurodevelopmental language disorders in a specific population of children with ADHD, disorders of respiration, phonation and speech resonance, and pragmatics of communication. The topics represent hitherto insufficiently researched areas of SLT, which will be analyzed in the context of their developmental variants, taking into account the sufficient representation of individuals of both childhood and adulthood. A combined clinical-logopedic view of the new 11th revision of the WHO ICD will be applied, as well as a special pedagogical view guided more by the ICD WHO classification, which will enable a comprehensive picture of monitored communication disorders. The objective of partial analyses will be detection, identification, specific description, analysis, comparison and synthesis of partial phenomena, finally critically discussed in relation to the results of international research. The project has an intersectoral, transdisciplinary character and affects both educational, clinical and counselling environments. Newly adapted experimental and diagnostic methods and therapeutic materials will be used. In the research, innovative methods combining direct field work and remote forms of research implementation will be used. The structure respects the specific nature of the IGA competition and the main mission of specific university research. The sub-research parts correspond directly to the professional focus of the main team members – Ph.D. students of the (full-time) study program Special Education with a focus on SLT and (full-time) Master undergraduate study program 'Logopedie'. Partial research tasks will be analyzed and compared with the direct participation and coordination of the main researcher. The professional guarantee will be provided by a team of supervisors and co-researchers and expert consultants from among the academic staff of the SLT department, who have a long-term professional focus on relevant topics, which ensures an intergenerational professional connection between more experienced and beginning groups of researchers, bringing a unique opportunity to synthesize diverse insights into the observed phenomena, including the possibility of joint analysis and syntheses of the found data and their presentation with an emphasis on the activities of young researchers. The results will be presented in professional scientific periodicals (type J - Jsc or Jimp, Jost), at international professional and scientific conferences focused on various aspects of communication and its disorders, special pedagogy, psychology, linguistics and possibly health/medical fields. Active performances will lead to creditable publication outputs in professional publications according to the M17+ Methodology (type J; type D, type C). The final outputs will be summarized in a professional book (collective monograph) reflecting the results of individual investigations, their critical discussion and explicit synthesis for further use by the professional public. The aim of the publication and presentation activities will not only be to convey the objectified results of the research to the professional public, but also to use the research methodological experience for further investigation of communication disorders in an interdisciplinary perspective.</p>
127.	IGA_Pdf_2024_018	Psychosociální a speciální vzdělávací potřeby dětí a dospělých s neurodegenerativními život limitujícími onemocněními a jejich rodin	Mgr. et Mgr.	Chrastina	Jan	Ph.D., LL.M., MSc	<p>Život limitující onemocnění představují až několik stovek různých zdravotních stavů, pro které je typické, že zapříčiňují předčasné (dřívější než obvykle) úmrtí. V citačních databázích lze sledovat neustále se zvyšující počet publikačních záznamů poukazující na zesilující zájem o oblast a problematiku těchto onemocnění, avšak značně omezená pozornost je spatřována v doméně poznatků o progrediující trajektorii onemocnění v kontextu zhoršování psychosociálního fungování/komfortu, psychosociálních/psychoedukačních potřeb, příp. umírání, závěru života, terminální fázi onemocnění a aspektech psychosociálního do/provázání nemocných (umírajících) a jejich rodin (rodičů, pečujících a dalších blízkých osob). Komplexní, multidisciplinární péče je popisována jako náročná, ohromující až zdrcující. K lepšímu porozumění prožívání, očekávání, přáním, potřebám a dalším subjektivně konstituovaným atributům je vhodné studovat zejména kvalitativně orientované publikované výzkumy (studie, články) a publikovat výsledky sekundárního výzkumu. Předkládaný projekt navazuje na zkušenosti řešitelky týmu (Chrastina, Haroková) z předešlých projektů IGA Pdf zaměřených na problematiku život limitujících onemocnění (Düchenna svalová dystrofie, spinální muskulární atrofie), jejichž výstupy byly publikovány v časopisech indexovaných v citačních databázích Web of Science a Scopus. Záměrem teoretického výzkumu je zpracování přehledových (review) studií v kontextu speciálněpedagogických a speciálněandragogických disciplín, které nabývají na stále větší významnosti. Autorzy zpracované publikace poukazují na zjištění, že opomenutými aspekty život limitujících onemocnění neurodegenerativního charakteru jsou psychosociální potřeby vážně nemocných dětí (žáků, studentů), mladých dospělých a současně jejich rodin (rodíče, primární pečující, blízké osoby apod.). Pro zpracování výstupů předkládaného projektového záměru budou využity metodologické designy scoping review a kvalitativního systematického review s tematickou syntézou, které umožňuje zpracovat také kvalitativní znalosti (žádoucí). Relevantní studie splňující kritéria pro zařazení do výběrového (finálního) souboru studií budou hledány za pomoci specifických frázi sestávajících z klíčových slov a kombinací s proximními operátory v licencovaných databázích dostupných na Univerzitě Palackého v Olomouci. Cílem projektu zaměřeného na publikování je publikovat dvě zpracované review v zahraničních vědeckých časopisech indexovaných v citační databázi Web of Science anebo Scopus, publikovat dva články kategorie Jost, dvakrát prezentovat problematiku na konferencích a příp. publikovat ve sbornících z konferencí.</p>	<p>Life-limiting illnesses (LI) represent up to several hundred different medical conditions, which typically cause premature (earlier than usual) death. The (citation) databases show a steadily increasing number of publication records indicating an increasing interest in the area and the issue of LIs. Still, minimal attention is seen in the domain of knowledge on the progressive trajectory of the illness in the context of deterioration of psychosocial functioning/comfort or the context of psychosocial/psychoeducational needs, resp. they are dying, end-of-life, terminal phase of the illness, and aspects of psychosocial coping of patients (dying) and their families (parents, caregivers, and other close persons). Complex, multidisciplinary care is described as challenging or even overwhelming. To better understand the experiences, expectations, wishes, needs, and other subjectively constituted attributes, it is beneficial to study qualitatively oriented published research (studies, articles) and to publish the results of secondary research. The present project builds on the experience of the research team (Chrastina, Haroková) from previous IGA Pdf projects focused on LIs (Düchenna muscular dystrophy, spinal muscular atrophy), whose publication outcomes were published in journals indexed in the Web of Science and Scopus citation databases. Theoretical research intends to elaborate review studies in the context of special education and special adult education disciplines, which are gaining more and more importance. The authors of published articles point out the findings that neglected aspects of life-limiting neurodegenerative diseases are the psychosocial needs of seriously ill children (pupils, students), young adults, and their families (parents, primary caregivers, close relatives, etc.). The methodological designs of a scoping review and a qualitative systematic review with thematic synthesis will be used to elaborate the outcomes of the present project plan, allowing for the elaboration of qualitative knowledge (experience). Relevant studies meeting the criteria for inclusion in the (final) set/sample of studies will be searched using specific phrases consisting of keywords and combinations with proximate operators in licensed databases available at Palacký University in Olomouc. The publication project aims to publish two reviews in foreign scientific journals indexed in the Web of Science or Scopus citation databases, publish two articles in the Jost category, present the issue twice at conferences, and possibly publish in conference proceedings.</p>
128.	IGA_Pdf_2024_019	Fenomén specifických poruch učení u žáků se zrakovým postižením	Mgr.	Růžičková	Veronika	Ph.D.	<p>Projekt se bude zabývat identifikací, popisem a návrhem řešení modifikace současných postupů diagnostiky SPU u žáků s těžkým zrakovým postižením.</p>	<p>The project will deal with identifying, describing, and designing solutions for modifying current procedures for diagnosing specific learning disabilities in pupils with severe visual impairment. 4000</p>
129.	IGA_Pdf_2024_021	Život dětí a spolupráce učitelů a rodičů	doc. PhDr.	vázková Stolin	Dominika	Ph.D., MBA	<p>Výzkumně orientovaný projekt je zaměřen na spolupráci rodičů a učitelů v oblasti dětské práce, která má pro žáky řadu výhod. Jakmile děti přispějí k práci v domácnosti, učí se zodpovědnosti, rozvíjejí empatii, hospodaření s časem a posilují morální rozvoj. S pomocí učitelů rodiče snadno překonávají boj s tím, jak dětem práci doma zadat. Prostřednictvím aktivit projektu bychom chtěli provést empirický výzkum pozitivních vlivů domácích prací na úspěšnost žáků v následném společenském i akademickém životě. Hlavním smyslem projektu je připravit pilotáže, která bude základem pro hlavní výzkum disertační práce s názvem Teacher Training and Parent-Teacher-Child Triad.</p>	<p>This research project is focused on collaboration between parents and teachers in the field of the children's chores, which has many benefits for pupils. Once children contribute to work in the house, they learn responsibility, develop empathy, time management and strength moral development. With the help of teachers, parents easily overcome the struggle of giving jobs to kids at home. Via the project's activities we would like to conduct empirical research of positive effects of chores on students' success in both social and academic life. The main purpose of the project is to prepare the initial research, which will be the basis for the main research of the dissertation, which is called Teacher Training and Parent-Teacher-Child Triad.</p>

130.	IGA_Pdf_2024_023	Performativní aspekty současného vizuálního umění a jejich potenciál pro výtvarnou edukaci	Mgr. et Mgr.	Božek Ronovsk.	Anna	Ph. D.	<p>Předkládány výzkumný projekt si klade za cíl analyzovat performativní aspekty současného vizuálního umění, navrhnout modely jejich integrace do oblasti výtvarné edukace a zdůraznit potřebu interdisciplinárních a přesahových přístupů ve vzdělávání. Výtvarné umění v sobě integruje performativní prvky již několik desetilet let, pojem performativita je široce využíván ve většině uměnovědných i humanitních oblastí. Hranice médií se prolínají, řada současných uměleckých realizací má interdisciplinární charakter. Umělci využívají tělo, pohyb jako výtvarný prostředek pro vyjádření jak niterného prožitku autora, tak pro akcentaci důležitých globálních narativů a vyjádření postojů k aktuální společenské problematice. Ve výtvarné edukaci (zejména v rámci všeobecného vzdělávání) však bývají performativní aspekty často opomíjeny, ačkoliv je jejich potenciál pro výuku obrovský: jejich smyslné zařazování se může stát důležitým prvkem při sebevyjádření, komunikaci, ale také mají potenciál pomoci žákům při překonávání krize výtvarného projevu, k budování vztahu k sobě samému i k orientaci (nejen) v současné společnosti. Může tak docházet v rámci expresivní interpretace uměleckých děl i při vlastní tvorbě žáků: výtvarná výchova jako obor přirozeně integruje mezipředmětové vazby se může stát herním polem pro propojování jednotlivých uměleckých disciplín (výtvarné umění, divadlo, film, hudba). V současné době se stále více mluví o sebezorození, komunikaci, vnímání rozmanitosti a jínakosti, wellbeing, resilienci. Tedy nejen rozvíjení vlastní tvůrčivosti a kapacity, ale také o schopnosti spolu-být a součinit. To vše zahrnuje somatický, performativní a expresivní způsob práce s tělem a vnímáním, uvědomování si vnitřních i vnějších procesů a autenticity. Vycházíme z předpokladu, že využití funkčních nástrojů ve výtvarné pedagogice by mohlo obohatit vzdělávání na všech stupních edukace, především na dnes diskutované platformě základního a sekundárního vzdělávání. Vzhledem k současnému trendu posilování a rozvíjení sociálních, osobních a komunikačních kompetencí se nabízí otázka, jak může výtvarná pedagogika přispět k integraci expresivních a tvořivých přístupů pomocí inspirace z performativních projevů současného umění. Během šetření budeme identifikovat a analyzovat interdisciplinární přehledy umění a výtvarné pedagogiky u nás i v zahraničí a průniky performativních projevů do uměleckých disciplín a výtvarné edukace. V rámci tohoto projektu tak bude probírána zejména problematika expresivních metod uměleckého vzdělávání v situaci dnešního světa a jejich možné využití výtvarnými pedagogii v pedagogických inovacích ve výtvarné výchově. Důraz na komplexní práci s tělem, zážitek a smyslovým prožíváním je esenciální pro soudané pojetí k rozvíjení klíčových kompetencí (personálních, komunikačních a sociálních). V rámci výzkumu proběhne analýza vybraných uměleckých realizací prezentovaných na významných mezinárodních přehlídkách současného umění (Praha, Benátky). Dílčí výsledky budeme prezentovat na tuzemských i zahraničních konferencích a navrhne možnost integrace performativních prvků do výuky výtvarné výchovy v rámci formálního i neformálního vzdělávání. Velice důležité jsou pro nás výstupy ve formě odborných článků v recenzovaných odborných časopisech.</p>	<p>The present research project aims to analyze the performative aspects of contemporary visual art, to propose models for their integration into the field of art education and to emphasize the need for interdisciplinary and overlapping approaches in education. The visual arts have been integrating performative elements for several decades, and the term performativity is reflected in most art and humanities fields. The boundaries of the media are intertwined, and many contemporary artistic realizations are interdisciplinary in nature. Artists use the body and movement as an artistic means to express both the artist's inner experience and to accentuate important global narratives and express attitudes towards current social issues. In art education (especially in general education), however, performative aspects are often neglected, although their potential for teaching is enormous: their meaningful inclusion can become an important element in self-expression, communication, but they also have the potential to help students overcome the crisis of artistic expression, to build a relationship with themselves and to orient (not only) in contemporary society. This can occur in the expressive interpretation of works of art as well as in the pupils' own creations: art education as a discipline that naturally integrates inter-subjective links can become a playing field for connecting the various artistic disciplines (art, theatre, film, music). Nowadays there is more and more talk about self-development, communication, perception of diversity and otherness, wellbeing, resilience. That is to say, not only developing one's own creativity and capacity, but also the capacity for co-existence and compassion. All this includes somatic, performative and expressive ways of working with the body and perception, awareness of inner and outer processes and authenticity. We start from the assumption that the use of functional tools in art pedagogy could enrich education at all levels of education, especially at the currently discussed platform of primary and secondary education. Considering the current trend of strengthening and developing social, personal and communicative competences, the question arises how art pedagogy can contribute to the integration of expressive and creative approaches by drawing inspiration from the performative manifestations of contemporary art. During the investigation we will identify and analyse the interdisciplinary overlaps of art and pedagogy at home and abroad and the intersections of performative expressions in art disciplines and art education. This project will explore the issue of expressive methods of art education in the situation of today's world and their possible use by art teachers in pedagogical innovations in art education. The emphasis on complex work with the body, experience and sensory experience is essential for the contemporary approach to developing key competences (personal, communicative and social). The research will analyse selected artistic realisations presented at major international contemporary art shows (Prague, Venice). We will present partial results at domestic and international conferences and propose possibilities of integrating performative elements into art education in formal and non-formal education. Outputs in the form of professional articles in peer-reviewed journals are very important for us.</p>
131.	IGA_Pdf_2024_024	Terapie divočinou - tvorba systematického review efektivity	doc. Mgr.	Růžička	Michal	Ph. D.	<p>Terapie divočinou je způsob terapeutické intervence využívající k léčebným potenciálů přírody na účastníky. Účelem tohoto systematického review efektivity je zkoumat účinnost terapie divočinou a jejich příbuzných přístupů na sebeoptimalizaci mladistvých. Budou vyhledány všechny dostupné studie s názvem/abstraktem (že jakékoliv jiné jazykové omezení). Doba zveřejnění není omezena. Rešerše proběhne ve třech fázích: počáteční omezená rešerše, úplná rešerše a kontrola referenčních seznamů všech zahrnutých článků. Mezi klíčové informační zdroje patří například: BMC (Medvik), CINAHL Plus, CNKI, Cochrane Library, EBSCO host, ERIC, PubMed, Psycinfo, Scopus, Web of Science; kromě toho budou nepublikované články prohledávány v ProQuest a Google Scholar. Názvy/abstrakty a plné texty studií potenciálně souvisejících kritérií pro zařazení budou posouzeny dvěma nezávislými recenzenty a budou z nich vybrány relevantní údaje. Získané údaje budou uvedeny v tabulkové formě a v popisném formátu, který je v souladu s cíli a rozsahem přehledu. Z relevantních studií bude provedena meta-analýza. Metodika projektu je založena na již realizované pilotáži všech fází výzkumu. Očekávanými výstupy projektu jsou: a) jeden článek v časopise typu Jimp b) jeden článek v časopise typu Jost.</p>	<p>Wilderness therapy is a form of therapeutic intervention that uses the healing potential of nature to benefit participants. The purpose of this systematic review of effectiveness is to examine the effectiveness of wilderness therapy and related approaches on adolescents' self-concept. All available studies with a title/abstract in English (without any other language restriction) will be retrieved. There is no limit to the time of publication. The search will be conducted in three phases: an initial limited search, a full search, and a check of the reference lists of all included articles. Key information sources include BMC (Medvik), CINAHL Plus, CNKI, Cochrane Library, EBSCO guest, ERIC, PubMed, Psycinfo, Scopus, Web of Science; in addition, unpublished articles will be searched in ProQuest and Google Scholar. Titles/abstracts and full texts of studies potentially meeting the inclusion criteria will be assessed by two independent reviewers and relevant data extracted. The extracted data will be presented in tabular form and in a descriptive format that is consistent with the aims and scope of the review. Where possible, a meta-analysis will be performed on relevant studies. At present, piloting of all phases of the research has already taken place. The expected outputs of the project are: a) one article in a Jimp-type journal b) one article in a Jost-type journal.</p>
132.	IGA_Pf_2024_001	Společné evropské hodnoty jako základ evropského práva a evropského integračního procesu	Doc. et Doc. JUDr.	Šišková	Naděžda	Ph. D.	<p>Význam společných evropských hodnot s prohlubováním evropské integrace stále narůstá. Jedná se o jasný trend spočívající v posunu od ekonomických aspektů evropského projektu k hodnotám, který lze považovat za jeden z klíčových aspektů evropské integrace. Vzhledem k tomu, že význam společných evropských hodnot je stále více zdůrazňován, je třeba se zaměřit na jejich posouzení a určení jejich vztahu k právu, zejména k právu Evropské unie. Vzhledem k tomu, že význam společných evropských hodnot je stále více zdůrazňován, je třeba se zaměřit na jejich posouzení a určení jejich vztahu k právu, zejména k právu Evropské unie. Vzhledem k tomu, že význam společných evropských hodnot je stále více zdůrazňován, je třeba se zaměřit na jejich posouzení a určení jejich vztahu k právu, zejména k právu Evropské unie. Vzhledem k tomu, že význam společných evropských hodnot je stále více zdůrazňován, je třeba se zaměřit na jejich posouzení a určení jejich vztahu k právu, zejména k právu Evropské unie.</p>	<p>The significance of common European values with the deepening of the process of European integration is still growing. It is a clear trend which consists in the shift from the economic aspects of the European integration to the values, which can be seen from the latest 90's, when the new legal institutes (including the area of freedom, security and justice) were adopted and which are based on the common values. Although the vital importance of the Common European Values for the smooth functioning of the EU, the list itself and the content of these postulates still remains very vague and indefinite. As an example can serve the construction of the key norm related to Common European Values, Article 2 TEU, which in demonstrative way enumerates only several of them, but this wording is very general and demands a lot of modifications and specifications. Especially it can be pointed out on the imbalance in the content concerning one of the key values, respect is a human right. Another unsolved question in the relation to the vagueness in the wording of this provision, is the issue of determination and delimitation of the differences of certain terms, as the Court of Justice of the EU in its latest cases had started to make the difference between the principles of the rule of law and other European values (especially in cases connected with the application of rule of law conditionality). It can also be noticed from the wording of Article 2 TEU, that the different terms are overlapped mutually. For instance respect of human rights creates the essential element of the rule of law notion. The same refers to the values of non-discrimination and equality. Reaching of the balance in the content and the achievement of the legal perfection of the mentioned provision is especially important due to the fact that this norm is considered to be a core of the Union's legal and political system and a certain manifestation of the European identity. That is why it's a precise and unambiguous formulation is really very desirable. Besides specification of the content of notion of the Common European Values the research will be focused also on the effectiveness of the legal instruments for their protection, including the formulation of the proposals de lege ferenda, concerning their improvement. In this intention the research will be focused on the efficiency of the protection of Common European Values, in the framework of: 1) infringement procedure (Article 258 TEU) 2) political procedure (Article 7 TEU) 3) new EU Framework to Strengthen the Rule of Law based on the Communication from Commission COM (2014) 158 4) the Rule of law conditionality under the Regulation No. 2020/2002 The project will also focus on the significance and the peculiarities in application of common European values concerning Ukraine, the state which fulfills the requirements of the membership and which has started the negotiations on the accession to the EU under the war conditions. Research questions will consist in discovery of: 1) What principles, besides those, which are enumerated in article 2 TEU, which are protected by the Member states and are essential for the reaching of the objectives of European integration and thus create the common European values? 2) What is the content of these values? 3) Which of the mentioned procedures create the most effective legal instruments for the protection of common European values? 4) Which proposals de lege ferenda will serve as the best for the improvement of the effectiveness of these instruments? 5) What are the changes in accentuation and specific manifestation of the common European values towards Ukraine, which fulfills the requirements for the accession to the EU under the war conditions? 6) What is the judicial practice and reflection of the common European values in the case law of the Court of Justice of the EU?</p>
133.	IGA_Pf_2024_002	Prezidentské ústavní a volební inženýrství v Africe	Doc. PhDr.	Fiala	Vlastimil	CSc.	<p>Projekt analyzuje snahy afrických prezidentů prodloužit vlastní prezidentský mandát až již zavedením třetího termínu nebo úplným odstraněním této překážky (ústavní změna), či prodloužením probíhajícího termínu (ústavní změna či prezidentský dekret o odložení řádných voleb prezidenta) nebo volebním inženýrstvím (překážky při registraci prezidentských kandidátů). Výzkum má charakter komparativní studie (po roce 1990 došlo k ústavnímu prezidentskému inženýrství ve více jak 20 afrických zemích, v některých opakovaně) a zahrne všechny africké země, ve kterých došlo k pokusu o prezidentské volební inženýrství. Jedná se o multidisciplinární výzkum (právo a politologie), který bude vycházet z teoretických konceptů ústavního inženýrství, konstitutionalismu, teorie prezidencialismu, konceptu dobrého vládnutí a decision-making. Větší důraz bude kladen především na analýzu politické praxe, tzn. snahy o prosazení ústavních změn a reakci různých vlivných složek občanské společnosti (politické strany, profesní skupiny, církevní organizace, odbory, elity tradiční společnosti, atd.). Výzkum zahrnuje období po zahájení procesu africké demokratizace (poč. 90. let 20. století) až do současnosti. Projekt navazuje na dřívější výzkum prezidentského volebního inženýrství v šest zemi východní Afriky.</p>	<p>The project analyses the efforts of African presidents to extend their own presidential mandate, whether by introducing a third term or removing the barrier altogether (constitutional amendment), or by extending the current term (constitutional amendment or presidential decree postponing regular presidential elections), or by electoral engineering (presidential candidate registration barriers). The research is a comparative multi-case study (post-1990 presidential constitutional engineering has occurred in over 20 African countries, some repeatedly) and will include all African countries where presidential electoral engineering has been attempted. It will be a multidisciplinary research (law and political science) that will draw on the theoretical concepts of presidential constitutional engineering, constitutionalism, presidentialism theory, the concept of good governance and decision-making. More emphasis will be placed on the analysis of political practice, i.e. the efforts to promote constitutional change and the response of the various influential components of civil society (political parties, professional groups, church organisations, trade unions, elites of traditional society, etc.). The research covers the period after the start of the African democratisation process (early 1990s) to the present. The project builds on earlier research on presidential electoral engineering in six East African countries.</p>

134.	IGA_PF_2024_003	Interpretace odpovědnosti za škodu nemovitou věcí	JUDr.	Procházka	Matouš	Navrhovaný projekt se zaměřuje na interpretaci právní odpovědnosti za škodu způsobenou nemovitou věcí bez cízho přičinění. Tato úprava je obsažena v zákoně č. 89/2012 Sb., občanském zákoníku (dále pouze „OZ“), zejména v ustanovení § 2937 a § 2938. Škoda způsobená nemovitou věcí bez vadý či cízho přičinění, která by naplnovala rozdílné skutkové podstaty, se v běžném životě odehrávají častěji, než se může na první pohled zdát, byť ne každodenně, důsledky však mohou být na zdraví či majetku velmi výrazné, až fatální. Přesto se tomuto tématu nedostává v literatuře velké pozornosti a komplexní studie absentuje. V rámci výzkumu se plánujeme zaměřit na obě možné situace, tedy kdy je vlastník náživu a kdy již probíhá řízení o pozůstalosti po úmrtí vlastníka. V rámci projektu chceme pracovat s historickou úpravou, počínaje historickými východisky v právu římském, a úpravou zahraniční, zejména s rakouskou, polskou a německou. Tomuto plánu odpovídá i složení řešitelského týmu. Zaměřený projekt může být přílohou pro pedagogickou praxi, stejně jako pro obecnou právní praxi, případně by na něj mohli být brán zřetel při potenciální novelizaci občanského zákoníku.	The proposed project focuses on the interpretation of legislation of liability for damage caused by immovable property without third party involvement. This regulation is included in the Civil Code, especially in the § 2937 and § 2938. Damage caused by immovable property without defect or third-party intervention, which would fulfil different factual elements, takes place in everyday life more often than can be first sight, even if not every day, the consequences can be very significant, even fatal, on health or property. Nevertheless, this topic does not receive much attention in the literature and a comprehensive study is absent. As part of the research, we plan to focus on both possible situations, i.e. when the owner is alive and when the estate proceedings are already underway after the death of the owner. As part of the project, we want to work with historical adaptation, starting with historical starting points in Roman law, and foreign adaptation, especially with Austrian, Polish and German law. The composition of the solution team also corresponds to this plan. The intended project can be beneficial for pedagogical practice, as well as for general legal practice, or it could be considered in the potential amendment of the Civil Code.	
135.	IGA_PF_2024_004	Dopady směrnice EU o mediaci do vybraných oblastí	Mgr.	Macigová	Kateřina	Předkládaný projekt se zabývá dopadem Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/52/ES ze dne 21. května 2008 o některých aspektech mediací v občanských a obchodních věcech. Vznik této směrnice byl složitý a dlouhodobě náročný. Velmi stručně a s ohlednutím do historie, první iniciativou směřující k právní úpravě vůbec alternativního řešení peshrančních sporů byl Vídeňský akční plán, který sloužil jako přípravný dokument pro nadcházející summit ve Finsku, z něž je výsledkem oficiální dokument s názvem Závěry summitu v Tampere. Jeden ze závěrů finského summitu je výzva členským státům zavedení alternativních mimosoudních řízení. Období kolem roku 2000 přineslo obnovení do práva Evropské unie změny, protože na základě čl. 61 písm. c) a čl. 65, 67 Smlouvy o založení Evropského společenství, byl přijat celý rámec předpisů, z velké části nařízen. Významný zlom pro začátky vzniku směrnice je rok 2002, kdy Komise na žádost Rady vypracovala Zelenou knihu o alternativních metodách řešení sporů (dále "ADR") v občanskoprávních a obchodních věcech. Ta právě odkazuje již na výše zmíněné evropské dokumenty, které sloužily jako její podklad. Na svém konci položila široké veřejnosti 21 právních otázek, které se týkaly rozvoje alternativního řešení sporů. Shmatlím odpovědi na zelenou knihu bylo vydání dalšího dokumentu s tím výsledkem, že je třeba posílit a rozvíjet ADR. V důsledku zpracování a vydání výše zmíněných dokumentů byla přijata Směrnice EP a Rady 2008/52/ES, která je pro tento projekt stěžejní. Například Česká republika implementovala směrnici až s ročním zpožděním, ale v důsledku toho je mediaci upravena zákonem o mediaci v českém právním řádu.	The presented project deals with the impact of Directive 2008/52/EC of the European Parliament and of the Council of 21 May 2008 on certain aspects of mediation in civil and commercial matters. The creation of this directive was complex and long-term demanding. Very briefly looking back at the history, the first initiative towards legal regulation of cross-border alternative resolutions was the Vienna Action Plan, which served as a preparatory document for upcoming summit in Finland, resulting in an official document called the Conclusions of the Tampere Summit. One of the conclusions of the Finnish summit is a call to member states to introduce alternative out-of-courts procedures. The period about the year 2000 generally brought changes to the European law, because based on Article 61 letter c) and Articles 65, 67 of the Treaty establishing the European Community, was adopted the entire framework of regulations, especially largely regulations. A significant turning point for the beginnings of the directive was the year 2002, when the Commission, on the request of the Council, drew up the Green paper on alternative dispute resolution in civil and commercial law ("ADR"). The Green Paper refers to the mentioned above European documents, which served as a basis. In the end of this Green Paper, Commission asked the general public 21 legal questions, which related to the development of alternative dispute resolutions. Summarizing the responses was issued another document that ADR needs to be strengthened and developed. As a result of processing and publications of the mentioned above documents, the Directive 2008/52/EC of the EP and Council was adopted, which is key of this project. For example, the Czech Republic implemented the directive with a one year delay, but as a result, mediation is regulated in the Czech legal system by the Mediation Act.	
136.	IGA_PF_2024_005	Vybrané problematické aspekty uznávání rozhodnutí v unijních předpisech mezinárodního práva soukromého se zaměřením na rodinné právo	Mgr.	Tomešová	Klára	Problematika vzájemného uznávání rozhodnutí mezi členskými státy EU nabývá díky stále intenzivnějšímu styku mezi občany EU stále většího významu. V dnešní době tedy není těžké pro jakéhokoliv občana EU ocitnout se v situaci, kdy v jeho životě vystane potřeba, aby rozhodnutí soudu z jednoho členského státu bylo uznáno u soudu v jiném členském státě. Mezinárodní svazky s sebou přináší řadu otázek, ať už jde o uznání mandátů, pokud se mandát rozhodnutí přetvářou, uznání rozhodnutí ohledně jejich majetkových poměrů, či o otázku rozvodu a péče o děti, pakliže dojde k ukončení manželství. Otázkou vzájemného uznávání rozhodnutí v EU na základě principu důvěry, tedy bez zvláštního procesu, vystává již na konci minulého století. Na to legislativa reagovala vytvořením řady předpisů, kam tento princip zakotvila. V letech 2019 až 2022 došlo z několika rozšířením a změnám. Předpisy evropského mezinárodního práva soukromého byly rozšířeny o dvě nařízení, a to o nařízení o majetkových poměrech manželů a nařízení o majetkových důsledcích registrovaných partnerů. Dále došlo k přepracování nařízení Brusel II bis do dnešního aktuálního nařízení Brusel II ter. S ohledem na vzrůstající počet členských států, které zatvořily manželství s rovnými pohlaví dochází také k posilování práva těchto párů v evropském mezinárodním právu soukromém, které vedla k vytvoření nařízení o majetkových důsledcích registrovaných partnerství. Aktuálně diskutovanou otázkou je i možnost uznávání manželství a partnerství osob stejného pohlaví po celé EU. Vzhledem k nejednotnému postoji členských států k těmto svazkům je pak otázkou, jakým způsobem bude vyvíjeno unijní právo soukromého práva, které manželství párů stejného pohlaví neuznávají či upravují pouze registrované partnerství. Projekt se bude skládat ze dvou částí článků. Jednak se zaměří na analýzu institutu uznávání rozhodnutí a principu vzájemného uznávání rozhodnutí v rodinnoprávních unijních předpisech, tedy v nařízení Brusel II ter, v nařízení o výživném, v nařízení o majetkových poměrech manželů a v nařízení o majetkových důsledcích registrovaných partnerů a jednak na důsledky unijnosti z aktuální diskuse na poli Evropské unie ohledně uznávání rozhodnutí týkající se svazků párů stejného pohlaví napříč Evropskou unií.	The issue of mutual recognition of decisions between EU Member States is becoming more and more important due to the increasing contact between EU citizens. Today, it is therefore not difficult for any EU citizen to find themselves in a situation where a court decision from one Member State needs to be recognised by a court in another Member State. International marriages raise a number of issues, whether it is the recognition of a marriage if the spouses decide to move, the recognition of decisions concerning their property, or the question of divorce and child custody if the marriage is dissolved. The issue of mutual recognition of decisions in the EU on the basis of the principle of trust, i.e. without a specific process, arose at the end of the last century. Legislation has responded by creating a series of principles enshrining this principle. Several extensions and changes have been made between 2019 and 2022. The rules of European private international law have been extended by two regulations, namely the Regulation on matrimonial property regimes and the Regulation on the property consequences of registered partners. Furthermore, the Brussels II bis Regulation was recast into the current Brussels II ter Regulation. With an increasing number of Member States enshrining same-sex marriage, there is also a strengthening of the rights of such couples in European private international law, which has led to the creation of the Regulation on the property consequences of registered partnerships. The possibility of recognising same-sex marriages and civil partnerships throughout the EU is also a current issue under discussion. Given the inconsistent attitude of Member States towards these unions, the question is how the national private international law of States that do not regulate same-sex marriages or only regulate civil partnerships will be affected. The project will consist of two parts. Firstly, it will focus on the analysis of the recognition of decisions and the principle of mutual recognition of decisions in EU family law legislation, i.e. the Brussels II Regulation, the Maintenance Regulation, the Matrimonial Property Regime Regulation and the Regulation on the property consequences of registered partners, and secondly, on the implications arising from the current debate in the European Union on the recognition of decisions concerning same-sex unions across the European Union.	
137.	IGA_PF_2024_006	Umělá inteligence, machine learning, meaningful human control ako súčasť novodobého ozbrojeného konfliktu.	Mgr.	Fančovičová	Mária	Výskum sa zaoberá použitím AI v rámci ozbrojených konfliktov ako súčasť zbraňových systémov, ale i aspektom, ktorý je doposiaľ do veľkej miery opomínaný – možné využitie AI v dobe ozbrojeného konfliktu na ochranu civilných osôb.	The research addresses the use of AI in armed conflict as part of weapon systems, but also an aspect that has been largely neglected - the possible use of AI in times of armed conflict to protect civilians.	
138.	IGA_PF_2024_007	Odpovědnost za hvězdicové kartely	doc. JUDr.	Petr	Michal	Ph. D.	Kartely patří mezi nejzávažnější případy porušení hospodářské soutěže, které vedou ke zvýšení cen pro konečné spotřebitele; jako takové patří celkové mezi hlavní priority soutěžních úřadů. Formy, ve kterých se kartely v praxi realizují, se neustále vyvíjejí. Mezi mnohaleté komplexní patřít tzv. hvězdicové kartely (hub-and-spoke cartels), které byly dříve považovány za spíše teoretický konstrukt, v posledních letech se však přelivají do rozhodovací praxe. Význam jejich správné identifikace a vyhodnocení je přitom v současnosti mimořádně vysoký, neboť takový druh kartelů býval zodpovědný za větš malobchodních cen. Dosavadní výskum ve vztahu k hvězdicovým kartelům zůstává převážně na ryze obecné, teoretické úrovni. V rámci projektu bychom se proto chtěli zaměřit jednak na konkrétní otázky, dosud nevyřešené výzkumem zatím opomíjené, a na vyhodnocení nejnovější rozhodovací praxe v EU a specificky ve středoevropském regionu.	Cartels rank among the most serious violations of competition law, causing increases in prices for final consumers; as such, they are the top enforcement priority for competition authorities. The forms of cartels in practice keep evolving. One of the most complex of them are the "hub-and-spoke" cartels, for a long time considered rather a theoretical concept; recently, they have emerged in practice. The ability to identify and evaluate such forms of collusion is urgent, as the hub-and-spoke cartels typically cause increases in retail prices. The research so far has concerned mostly the theoretical fundamentals of hub-and-spoke cartels. In this project, we would like to address several specific questions, so far overlooked in the research, and to evaluate the latest case-law, focusing on the European Union and specifically the Central Europe.
139.	IGA_PF_2024_008	Trestněprávní limity svobody projevu	Mgr.	Šlesingr	Jan	Předkládaný projekt se zaměřuje na příslušnou míru limitace svobody projevu trestní represí, tedy na okruh předsudkových, ale i jiných trestných činů, majících převážně verbální charakter. Jedná se o velmi aktuální a citlivé téma, které dosud není zpracováno vyčerpávajícím způsobem, a navíc se v jeho rámci objevují s postupem doby nové otázky, na což se tento projekt snaží reagovat, ať se již jedná o specifická komunikace na sociálních sítích nebo významné události ovlivňující svět. Z hlediska metodologie je projekt poput převážně doktrinálně, zaměřuje se na porovnání různých interpretačních přístupů k vybraným trestným činům, a to v rámci doktríny i judikatury. Nastírnou cestou by mělo dojít k identifikaci sporných i doposud neřešených otázek týkajících se daných trestných činů. Ve vztahu k oběma skupinám problémů by následně mělo být nabídnuto argumentačně podložené řešení. Projekt obsahuje též empirický výzkum zaměřený na rozhodovací praxi českých okresních soudů ve vytyčené oblasti, který bude proveden prostřednictvím řešení trestních spisů z praxemoci uzavených věcí, vztahujících se k trestným činům spadajícím do výše identifikované oblasti. V neposlední řadě se projekt rovněž soustředí na komparaci české právní úpravy nastírného okruhu trestných činů s jinými právními řádů, ať již středoevropskými, nebo též s anglo-americkým přístupem k dané problematice.	The project focuses on acceptable restriction of freedom of expression by criminal law, therefore that the topic of the project is bias crimes and other crimes that predominantly have a verbal character. It is a very actual and delicate topic that has not been completely developed until nowadays. Moreover, new issues emerge over time, so the project seeks to respond to these issues, such as the special character of communication on social media or important global events that change the world. Methodology of the project is mainly doctrinal, as it focuses on the comparison of different ways of interpretation of selected crimes by doctrine and judicature. This procedure should identify contentious and unsolved questions relating to the selected crimes, and after it, both sets of issues should be resolved with reasons. Project includes also the empirical research that focuses on the decision-making practices of Czech district courts in selected sphere of criminality. The methodology of empirical research consists in the examination of finally closed criminal courts files concerning selected crimes. Last but not least, the project also focuses on the comparison of selected crimes in Czech law with the law of other countries, either the continental middle European law systems or the common law system.	
140.	IGA_PF_2024_009	Realizace participačních práv nezletilého	Mgr.	Střechová	Alena	Projekt je zaměřen na problematiku aspektů související s takzvanými participačními právy nezletilého, tedy právy nezletilého souvisejícími s jeho účastí na řízení, které se jej bezprostředně dotýká (právo na informace o řízení, právo vyjádřit v řízení svůj názor a právo na to, aby byl tento názor náležitě zohledněn), a to v kontextu řízení ve všech civilních. Česká právní úprava těchto práv využívá řadu nevýjádřených otázek, jejichž detailní analýza bude představovat zásadní část řešení projektu. Mimo to bude v rámci projektu realizován výzkum zaměřený na to, jakým způsobem jsou participační práva nezletilých konkrétně realizována v rámci řízení před českými soudy.	The project focuses on the problematic aspects related to the so-called participation rights of minors, i.e. the rights of minors related to their participation in proceedings that directly affect them (the right to information about the proceedings, the right to express their opinion in the proceedings and the right to have that opinion duly taken into account), in the context of civil proceedings. The Czech legal regulation of these rights raises a number of unresolved issues, the detailed analysis of which will constitute an essential part of the project's solution. In addition, the project will include research on how the participation rights of minors are specifically implemented in the context of proceedings before the Czech courts.	
141.	IGA_PF_2024_010	Fenomén vytváření katalogů digitálních lidských práv	JUDr.	Hamulák	Ondřej	Ph. D.	Rychlý vývoj digitálních technologií přinesl změnu paradigmatu ve způsobu, jakým jednotlivci pracují s informacemi, komunikují a uplatňují svá zákonná práva. S tím, jak se digitální prostředí stává stále více netlou soudáči každodenního života, vstávají otázky týkající se vhodnosti tradičních právních rámců při ochraně práv jednotlivců v digitálním prostoru. Cílem tohoto významného projektu s názvem "Fenomén vytváření katalogů digitálních lidských práv" je prozkoumat nutnost přijetí specializovaných katalogů digitálních lidských práv a posoudit jejich účinnost ve srovnání s tradičními právními předpisy.	The rapid evolution of digital technologies has brought about a paradigm shift in the way individuals interact with information, communicate, and exercise their fundamental rights. As the digital landscape becomes increasingly integral to daily life, questions arise regarding the adequacy of traditional legal frameworks in protecting individuals' rights in the digital space. This research project, titled "Forming of Catalogues of Digital Rights", aims to explore the necessity of adopting specialized catalogues of digital human rights and assess their effectiveness compared to traditional legal regulations.
142.	IGA_PF_2024_011	Německí civilisté ve službách Československa, aneb jejich podíl na přípravě kodifikace občanského práva – dílčí studie	Mgr.	Marhold	David	Právněhistorické bádání na poli mezikulturní kodifikace občanského práva stále obsahuje prázdná místa. Jedná se přitom o oblast, která má i profesivně svůj význam na současný občanský zákoník jistý přesah do právní praxe. Jedním z takových témat je též působení německých právníků v procesu přípravy unifikovaného občanského zákoníku. Dosavadní studie (např. Skřejpková či Šlapnická) „pouze“ obecně nřmely základní stav poznání. Naproti tomu projekt bude v tomto ohledu sledovat pouze dílčí aspekty. Zaměří se zejména na působení a myšlenky Ernsta Swoboda, který do dobové diskuse přinesl striktní obhajobu občanského zákoníku občanského (ABGB) a živé německé filosofie (Kant, Spengler). Navazuje na shrabnější StartUP projekt, který se věnoval shrabnější prameně k životu Swoboda. Tuto tematicky seřadí a zasadí do odborné diskuse mezikulturní právní vědy. Projekt se vztahuje k tématu disertační práce s názvem Německí civilisté v meziválečném Československu.	Legal historical research in the field of interwar codification of civil law still contains empty spaces. This is an area that has some overlap with legal practice through its influence on the current Civil Code. One such topic is also the work of german professors in the process of drafting a unified civil code. Previous studies (e.g. by Skřejpková or Šlapnická) have "only" generally summarised the basic state of knowledge. In contrast, the project will only look at partial aspects in this respect. In particular, it will focus on the work and ideas of Ernst Swoboda, who brought a strict defence of ABGB and the influence of German philosophy (Kant, Spengler) to the contemporary debate. It arranges these thematically and places them in the academic discussion of interwar legal scholarship. It builds on an ongoing StartUP project that collect sources on Swoboda's life. The project relates to the topic of the dissertation entitled German Civil Law Science in Interwar Czechoslovakia.	

143.	IGA_PF_2024_013	AI vs ochrana osobních údajů a dalších lidských práv	Mgr.	Mach	Martin		<p>V roce 2023 jsme zažili vzestup umělé inteligence a její rozšíření k masovému použití uživateli po celém světě. A dle názorů akademiků bude toto rozšíření ještě větší, jelikož je umělá inteligence limitována několika faktory, jako je potřeba velké množství výpočetní síly v krátkém čase, nedostatek vhodných dat k tréninku a strojového učení a nedostatek lidí rozumících AI. Což by se mělo v krátké době změnit. Ale již toto rychlé rozšíření v dnes postavlilo právní svět před mnohé otázky, na které je třeba rychle, a samozřejmě i správně, odpovědět. Velmi důležité jsou otázky z lidskoprávním aspektem. Umělá inteligence totiž není jen chatovací nástroj, nebo aplikace na tvorbu obrázků. S ohledem na lidská práva je důležitá otázka ochrany osobních údajů a ochrana osobnosti. Umělá inteligence se totiž používá i při jejích zpracování, například při žádostech o úvěr, označování uživatelů na všech videích, fotografiích a hlasových záznamech v databázi, nebo tvorbě falešných deepfake souborů (ale také pomáhá při jejich odhalování). Umělá inteligence tak může být bezesporu prospěšná a ulehčit jedinici život. Na druhou stranu bezmyšlenkovitě či právně neregulovaně zapojení AI do každodenních životů může přinášet i zásahy do našeho soukromí a do moderních lidských práv. V rámci výzkumu se autor také zaměří na transparentnost zpracování osobních údajů a jejich zdůvodnění. Tato právní povinnost se totiž v případě AI jeví jako značně problematická, jelikož AI funguje na principu několika „vrstev“, přičemž některé jsou navněk skryté. Plánovaný výzkum se tak zaměří na výhledy a nevyhnutelně i na problémy, které sebou AI přináší, a to s ohledem na moderní lidská práva obecně a konkrétně pak na výhledy a nevyhody AI při ochraně osobních údajů. Jejich identifikace, možné přínosy a hrozby a na co vše v rámci legislativní regulace zaměřit. Aktuální regulace lidských práv ve vztahu k moderním technologiím je totiž příliš roztržitá (AI Act, Nařízení GDPR, Digital Service Act (DSA), Směrnice o autorském právu na jednotném digitálním trhu, dále Data Act, a neposední řadě Data Governance Act) a právě toto velké množství právních předpisů paradoxně oslabuje princip předvídatelnosti práva v této oblasti. Výzkumné otázky: 1. Jaká opatření lze přijmout k zajištění ochrany osobních údajů v kontextu rostoucí role umělé inteligence? 2. Jak účinné jsou současné právní nástroje a regulace při zajištění ochrany osobních údajů v prostředí, kde je používána AI? 3. Jaká rizika přináší automatizované rozhodování prostřednictvím AI pro soukromí jednotlivců a jak tato rizika minimalizovat? 4. Jaké jsou nejnovější výzvy a trendy v oblasti ochrany osobních údajů v kontextu rostoucího využívání umělé inteligence?</p>	<p>In the year 2023, we witnessed the rise of artificial intelligence and its widespread use among users worldwide. According to academics, this expansion is expected to grow even larger, as artificial intelligence is limited by several factors, such as the need for a significant amount of computing power in a short time, a lack of suitable data for training and machine learning, and a shortage of people with understanding of AI. However, this rapid expansion has already posed numerous questions to the legal world today, which need to be answered quickly and, of course, correctly. Questions with a human rights aspect are particularly crucial. Artificial intelligence is not just a chat tool or an application for creating images. Concerning human rights, the protection of personal data and individual privacy is important. Artificial intelligence is used in their processing, for example, in loan applications, user identification in all videos, photos, and voice recordings in a database, or the creation of fake deepfake files (but also in helping to detect them). Artificial intelligence can undoubtedly be beneficial and improve individuals' lives. On the other hand, thoughtless or legally unregulated integration of AI into everyday life can lead to intrusions into our privacy and modern human rights. As part of the research, the author will also focus on the transparency of processing personal data and its justification. This legal obligation appears to be significantly problematic in the case of AI, as AI operates on the principle of several "layers", some of which are externally hidden. The planned research will thus focus on the advantages and disadvantages that AI brings, considering modern human rights in general and specifically addressing the benefits and drawbacks of AI in protecting personal data. This includes identifying them, potential benefits and threats, and what aspects to address within legislative regulation. The current regulation of human rights in relation to modern technologies is too fragmented (AI Act, GDPR Regulation, Digital Service Act (DSA), Directive on Copyright in the Digital Single Market, Data Act, and finally, Data Governance Act), and this large number of legal regulations paradoxically weakens the principle of predictability of the law in this area. Research questions: What measures can be taken to ensure the protection of personal data in the context of the growing role of artificial intelligence? How effective are current legal tools and regulations in ensuring the protection of personal data in environments where AI is used? What risks does automated decision-making through AI pose to individuals' privacy, and how can these risks be minimized? What are the latest challenges and trends in the protection of personal data in the context of the increasing use of artificial intelligence?</p>
144.	IGA_PF_2024_014	Fenomén domácího násilí v přestupkovém právu v širším kontextu civilního práva	Mgr.	Hepová	Adéla		<p>Předkládaný projekt se bude komplexně věnovat problematice domácího násilí v přestupkovém právu, a to v kontextu civilního práva, které obětem domácího násilí poskytuje nezbytné nástroje ochrany. Tento společenský fenomén pak bude zkoumán za účelem dosažení cíle projektu také částětně z hlediska občanského a pracovního práva EU a zejména rovněž s jasným a nezbytným interdisciplinárním vhladem do psychologie. Základní výzkumnou otázkou bude posouzení dostatečné míry ochrany obětí takového jednání.</p>	<p>This project will comprehensively address the issue of domestic violence in infringement law in the context of civil law, which provides victims of domestic violence with the necessary tools of protection. In order to achieve the project's objectives, this social phenomenon will also be examined partly from the perspective of EU and international law, with a certain and necessary interdisciplinary insight into psychology. The basic research question will be to assess the sufficiency of protection for the victims of such acts.</p>
145.	IGA_Pf_2024_001	Biodiverzita rostlin	Prof. RNDr.	Pouličková	Aloisie	CSc.	<p>Moderní pojetí biodiverzity využívá genetiku, fylogenetiku, genomiku, proteomiku ale zároveň se opírá o klasické disciplíny ekologie, biogeografie, interakce rostlina-patogen, rostlinné biotechnologie. Studenti a akademičtí pracovníci spolupracují ve 4 oblastech: 1. Morfologická a genetická variabilita sinic, fas, mechorostů, cévnatých rostlin; 2. rostlinné patosystémy, jejich struktura a dynamika; 3. rostlinné biotechnologie a 4. evoluční procesy u vybraných skupin rostlin, reprodukční mechanismy a jejich vliv na mikroevoluci a ekologii rostlin, studium relictních a ohrožených druhů rostlin, jejich ekologie, populační a genetická struktura.</p>	<p>Modern approach to biodiversity implements genetic, phylogenetic, genomic and proteomic methods with support of classical fields as ecology, biogeography, pathosystems, biotechnology. Students and their supervisors will co-operate together in 4 directions: 1. Morphological and genetic variation of cyanobacteria, algae, bryophytes, macrophytes; 2. Plant pathosystems, their structure and dynamics; 3. plant biotechnology; 4. evolutionary processes in various plant groups; study on reproduction modes, its consequences for microevolution and ecology; study on relict and threatened plant species, their ecology, population and genetic structure.</p>
146.	IGA_Pf_2024_002	Měřicí metody a zařízení pro aplikovanou fyziku, nanotechnologie a biomechaniku, syntéza a charakterizace nanomateriálů	doc. RNDr.	Pechoušek	Jiří	Ph.D.	<p>Vvoj měřících zařízení a metod pro materiálový výzkum je vysoce mezioborové odvětví, zejména pak pro nanotechnologie. Přístrojová a metodická řešení vyžadují přesné provedení a znalosti. Pak lze studovat fyzikální, chemické a biologické vlastnosti materiálů i jejich využití. Z praktického hlediska mají nanomateriály mimořádně zajímavé fyzikálně-chemické vlastnosti a chování, což v posledních letech podnítló rozvoj nových aplikací a rozšíření nanotechnologií do vědních a praktických odvětví, kde se významnou měrou podílely na zavádění progresivních postupů a konstrukci nových zařízení. Se začleněním nového nanomateriálu do práce však souvisí nutnost jeho kompletní charakterizace pomocí fyzikálně-chemických experimentálních metod. Stávající používané přístroje, zařízení a metody analýzy signálů a dat je tedy nutné neustále rozvíjet. Záměry předkládaného studentského projektu jsou rozděleny na přístrojové/metodické studie a materiálové studie. Naplní první oblasti bude inovace postupů a přístupů měřících metod a návrh nových hardwarových nástrojů, především v oblasti Mössbauerovy spektroskopie, které umožní rozšířit možnosti měřících metod při charakterizaci zkoumaných, převážně železo obsahujících, nanomateriálů také stávajícím experimentálním zázemím. Výstupem těchto snah bude optimalizace činnosti experimentálních přístrojů či jejich přizpůsobení pro účely měření a studium daných témat, zdokonalení stávajících přístrojů a vývoj moderních metod spojených s registrací experimentálních dat. V rámci materiálových témat bude věnována pozornost studiu funkčních nanomateriálů na bázi železa a jejich hybridů za účelem jejich potenciálních aplikací v oblasti magnetismu, fluorescence, sorpce, či úpravy povrchu konstrukčních dílů. Pro syntézu zkoumaných nanomateriálů budou použity různé laboratorní fyzikálně-chemické metody, pro výrobu zkoumaných konstrukčních dílů např. metoda 3D tisku z kovu. Důraz při řešení předkládaného projektu bude rovněž kladen na tvorbu a rozvoj nových přístupů k vyhodnocení naměřených dat.</p>	<p>Development of the measurement equipment and methods for material research is highly interdisciplinary area, especially in case of nanotechnology. Instrumental and methodological solutions require precise execution and deep knowledge of the behavior in the real environments. Therefore, we should study physical, chemical and biological properties of the materials, as well as their applications. In practical terms, nanomaterials have extremely interesting physical-chemical properties and features. In recent years, it has stimulated the development of new applications and enhance of nanotechnology scientific and application sectors, where nanomaterials have been strongly involved in the development of advanced techniques and construction of new equipment. However, an implementation of a new nanomaterial into practice requires its comprehensive characterization by physical-chemical experimental methods. The existing instruments, devices, and signal and data analysis methods must, therefore, be constantly improved. The objectives of the present students' project are divided into two areas: (1) instrumental/methodology studies; and (2) material studies. The first area will include innovation of practices and approaches of measurement methods and the design of new hardware tools, especially in the field of Mössbauer spectroscopy, which will extend the possibilities of measurement methods for the characterization of the examined, mainly iron containing, nanomaterials. The existing experimental facilities will be also utilized. The outcome of these efforts consists in an optimization of the operation of experimental devices and adaptation them for the purpose of measurement and study of the presented topics, improvements of the existing devices, and the development of modern methods associated with the experimental data registration. As a part of the material area are the examination of functional materials based on iron and their hybrids for potential applications in the field of magnetism, fluorescence, sorption, or surface modification of construction parts, i.e. The proposed project will also be targeted on the creation and development of new approaches for evaluating the measured data. The research topics proposed in the project will follow and extend the topics of the projects solved in the last year.</p>
147.	IGA_Pf_2024_003	Moderní optika a její aplikace	prof. RNDr.	Hraclí	Zdeněk	CSc.	<p>Projekt se bude zabývat vytvořením a posílením podmínek pro podporu vědecké činnosti studentů v oblastech moderní optiky, ve kterých na katedře optiky probíhá aktivní vědecký výzkum. Jedná se zejména o oblasti jako jsou metrologie inspirovaná protokoly pro kvantové zpracování informace, super-rozlišení, digitální optika nebo optické měřicí metody. Projekt bude úzce provázán s řešením dalších projektů, jako jsou např. projekty agentur TAČR.</p>	<p>The purpose of the project is to establish and to maintain scientific activities in modern optics in the fields of active research at the Department of Optics, such as singular optics, metrology including quantum reconstruction protocols and super-resolution, digital optics, optical measurement, and spectroscopy with all the potential applications. The internal project will benefit from the synergies of the other scientific and applied projects such as GACR, TAČR, QuantEra or Horizon 2020.</p>
148.	IGA_Pf_2024_004	Koherenční a nelineární optika – vybrané kapitoly XV	RNDr.	Černý	Karel	Ph.D.	<p>Projekt je zaměřen na podporu magisterských studentů a doktorandů, kteří se podílejí na základním či aplikovaném výzkumu v Společné laboratoři optiky Univerzity Palackého a Fyzikálního ústavu Akademie věd České republiky. Studenti jsou vedeni zkušenými akademickými pracovníky a významně přispívají svojí činností k výkonu jednotlivých pracovních skupin, kterými jsou: skupina částicové a astrofyzikální fyziky, skupina moderních kvantových metod zpracování informace a skupina lokálních mechanických vlastností. Cíle práci pěti doktorských a tří magisterských studentů skupiny částicové a astrofyzikální fyziky jsou tematicky zaměřeny na kalibraci a zpracování dat z fluorescenčních detektorů pro astrofyzikální fyziku, dále na analýzy reálných a testovacích dat z detektoru ATLAS či z procesů na experimentu ATLAS měřitelných a také na analýzy dat z testovacích kampaní pro vznikající detektor WCTE pro neutrinovou fyziku. Tři studenti ze skupiny moderních kvantových metod zpracování informace se budou zabývat výzkumem v oblasti potenciálů kvantového provádění jako nástroje pro studium neklasčnosti, dále studiem stěvných kvantových systémů se zaměřením na teoretické studium a experimentální pozorování Liouvilianů a také práci na sestavení zdroje korelovaných fotonových párů založeného na kaskádě BBO krystalů Kwiatova typu. Jeden student ze skupiny lokálních mechanických vlastností se bude věnovat studiu možného rozmezí procesních parametrů iontové asistované depozice na fyzikální vlastnosti takto vzniklých tenkých vrstev a hledání optimálních parametrů pro růst tenké vrstvy s danými opto-elektrickými a tribo-mechanickými vlastnostmi.</p>	<p>The project is aimed at supporting master's and doctoral students involved in basic or applied research at the Joint Optics Laboratory of Palacký University and the Institute of Physics of the Czech Academy of Sciences. The students are supervised by experienced academic professionals and significantly contribute through their activities to the performance of individual working groups, namely the particle and astroparticle physics group, the group of modern quantum methods for information processing, and the group of local mechanical properties. The objectives of the work for five doctoral and three master's students in the particle and astroparticle physics group are thematically focused on the calibration and processing of data from fluorescence detectors for astroparticle physics. Next, they include the analysis of real and test data from the ATLAS detector or simulated processes measurable in the ATLAS experiment. The goals also extend to the analysis of data from test campaigns for the emerging WCTE detector for neutrino physics. Three students from the group of modern quantum methods for information processing will engage in research on the potentials of quantum entanglement as a tool for studying nonclassicality. They will further explore open quantum systems with a focus on theoretical study and experimental observation of Liouvilians. Additionally, they will work on assembling a source of correlated photon pairs based on a cascade of BBO crystals of the Kwiat's type. One student from the group of local mechanical properties will study the range of process parameters for the ion-assisted deposition technique and its impact on the physical properties of resulting thin films. The objective is to find optimal parameters for the growth of a thin layer with specified opto-electrical and tribo-mechanical properties.</p>
149.	IGA_Pf_2024_005	Nové regulační profiarence: Vývoj a mechanismus účinku	prof. RNDr.	Kryštof	Vladimír	Ph.D.	<p>Nízkomolekulární inhibitory proteinkinas se staly významnou skupinou nových protinádorových léčiv. Enormní složitost regulace zloženo na fosorylaci a s ní spojená (ne)selektivita a vedlejší účinky dostupných inhibitorů však vyžadují jejich další optimalizaci a vývoj nových derivátů. Projekt je zaměřen na studium mechanismů účinku nízkomolekulárních inhibitorů proteinkinas a jiných enzymů studovaných na pracovišti. V rámci projektu budeme navrhovat a připravovat nové sloučeniny, v nichž budeme vyvíjet a studovat jejich schopnosti interakce s vybranými proteinkinasami. Získané parametry pomohou pochopit vztahy mezi strukturou a aktivitou sloučenin a vyzkoušet nové deriváty. Zároveň bude sledován vliv na proliferaci, buněčný cyklus a buněčnou smrt a studován molekulární mechanismus účinku těchto látek na vnitrobuněčnou signalizaci.</p>	<p>Small molecule kinase inhibitors are being developed as potential cancer therapeutics. However, the complexity of protein phosphorylation and the undesirable side effects of existing inhibitors mean that the search for new kinase-targeting drug candidates continues. The project focuses on the mechanism of action of small molecule inhibitors of protein kinases and other enzymes studied in the department. Within the project, novel compounds will be synthesised and evaluated for their ability to interact with target protein kinases. The data obtained will allow structure-activity relationships to be revealed and understood for the compounds developed. In parallel, the compounds will be profiled for their effects on cell proliferation, cell cycle and cell death, and their molecular effects on intracellular signalling will be investigated.</p>

150.	IGA_PrF_2024_006	Matematické modely	RNDr.	Vodák	Rostislav	Ph.D.	Výzkum v oblastech, které projekt zahrnuje, bude zaměřen na následující témata: Aplikovaná statistika. Výzkum bude zaměřen na statistickou analýzu mporozměrných a funkcionálních dat nesoucích relativní informace (kompozitní data, hustoty rozdělení pravděpodobnosti) metodou Bayesových prostorů. V rámci analýzy hustot rozdělení pravděpodobnosti lze k jejich aproximaci efektivně použít splinesové funkce. Pozornost bude zaměřena jak na aproximaci jednorozměrných, tak i dvourozměrných hustot pomocí vyhlazujících splinů s následným zobecněním do více dimenzí. Také bude řešena optimální volba uzlů a volba penalizačního parametru. Dále bude zkoumána problematika funkcionálních a prostorových regresních modelů, kde bude pozornost zaměřena zejména na lokální intervalové permutační testy a na vlastnosti globálních permutačních testů v závislosti na tvaru varianční a prostorové korelační struktury náhodných chyb a na možnosti využití těchto metod modelování v dopravních systémech. Pozornost bude věnována i účelovým aplikacím statistiky v přírodních, technických a společenských vědách. Dalším cílem výzkumu bude analýza a použití vhodných parciálních diferenciálních rovnic a funkcionálů v image processing včetně numerických aproximací jejich řešení a minim.	Research areas covered by the project comprise mainly the topics: Applied statistics. The research is focused on statistical analysis of multivariate and functional data carrying relative information (compositional data, probability density functions) using the Bayes space methodology. In analyzing probability density functions, spline functions can be effectively used for their approximation. Specifically, the approximation of one and two-dimensional splines using smoothing splines will be studied, followed by an extension to the multivariate case. The optimal choice of nodes and the choice of the penalty parameter will be discussed as well. Further, the issue of functional and spatial regression models is also investigated, where attention is focused mainly on local interval-wise permutation tests and properties of global permutation tests depending on the form of the variance and spatial correlation structure of random errors and the possibility of using these modeling methods in transport research. Possible applications of statistics in natural, technical, and social sciences are also studied. The next aim is the analysis and applications of suitable partial differential equations and functionals in image processing including the numerical approximation of their solutions and minima.
151.	IGA_PrF_2024_007	Syntéza, analýza a biologická aktivita nových derivátů rostlinných hormonů a vybraných biologicky aktivních sekundárních metabolitů	Mgr.	Doležal	Karel	Dr.	Nové skupiny derivátů rostlinných hormonů a vybraných biologicky aktivních sekundárních metabolitů metodami organické syntézy budou připraveny v dostatečném množství a čistotě. Bude studována jejich základní biologická aktivita pomocí biotestů, receptorových testů a následně metodami polního pokusnictví (na obilovinách, řepce a máku) bude testován jejich vliv na zvýšení výnosu a odolnost proti různým formám stresu (sucho, patogeny). Ve vybraném rostlinném materiálu budou pomocí nových, vysoce citlivých a robustních metod založených na kombinaci ultraúčinné kapalinové chromatografie s tandemovou hmotnostní spektrometrií, hmotnostní spektrometrií při vysokém rozlišení a hmotnostně-spektrometrickém zobrazování (MSI) bude studován vliv testovaných látek na biosyntézu a metabolismus endogenních fytohormonů.	New groups of plant hormone derivatives and selected active secondary metabolites will be prepared using methods of organic synthesis in sufficient quantity and purity. Their basic biological activity will be studied in several bioassays and receptor assays. Subsequently, field experiments (wheat, barley, poppy and rape seed) will be performed to evaluate yield increase and resistance against various stresses. We will also continue to apply new, robust, selective and highly sensitive analytical methods for isolation, identification and quantification of phytohormones in plants. Phytohormone-containing fractions will be isolated from plant experimental models and combination of ultra high performance liquid chromatography with tandem mass spectrometry, as well as high resolution mass spectrometry and mass spectrometry imaging will be used to study the influence of new derivatives on biosynthesis and metabolism of endogenous plant hormones.
152.	IGA_PrF_2024_008	Základní výzkum pro kvantové technologie	Prof. RNDr.	Dušek	Miloslav	Dr.	Projekt se zaměří na posílení podmínek pro zapojení studentů doktorských a magisterských studijních programů do výzkumných aktivit na katedře optiky v oblasti kvantové optiky, interakce světla s atomy, kvantového přenosu a zpracování informací a dalších kvantových technologiích a to jak v teoretické, tak v experimentální oblasti.	The aim of this project is to improve conditions for the participation of undergraduate and doctoral students in research activities at the Department of Optics in the fields of quantum optics, interaction of light and atoms, quantum information transfer and processing, and other quantum technologies, both in theoretical and experimental domains.
153.	IGA_PrF_2024_009	Studium koordináčních sloučenin vybraných přechodných a vnitřně přechodných kovů VI	Doc. Ing.	Herchel	Radovan	Ph.D.	Projekt se zaměřuje na chemickou syntézu a aplikaci různých typů organických látek (makrocykly, heterocykly, Schiffovy báze) pro tvorbu koordináčních sloučenin vybraných přechodných kovů. Cílem je připravit jednoduše i vícejaderné molekuleové systémy, nebo koordináční polymery a zkoumat jejich molekuleovou/krytalovou strukturu a vliv této struktury na fyzikální a biologické vlastnosti připravovaných sloučenin. Obecně mají koordináční sloučeniny široké možnosti využití, od katalyzátorů po léčiva, a samotný projekt je zaměřen na výzkum jejich magnetických, optických a biologických vlastností. Z pohledu magnetismu se projekt zabývá studiem magneticky bistabilních sloučenin, zejména přípravou a charakterizací molekuleových magnetů. Z pohledu bioorganické chemie se projekt věnuje studiu biologické aktivity a přípravě látek pro diagnostické účely. Vlastnosti připravovaných látek budou zkoumány pomocí standardních fyzikálních a biochemických metod a interpretace jejich klíčových vlastností bude podpořena i teoretickými metodami na úrovni DFT nebo CASCF.	The project focuses on the chemical synthesis and application of different types of organic compounds (macrocycles, heterocycles, Schiff bases) for forming coordination compounds of selected transition metals. The aim is to prepare mononuclear and polynuclear molecular systems or coordination polymers and to investigate their molecular/crystal structure and the influence of this structure on the physical and biological properties of the prepared compounds. In general, coordination compounds have a wide range of applications, from catalysts to pharmaceuticals, and the project itself is focused on investigating their magnetic, optical, and biological properties. From a magnetism perspective, the project is concerned with the study of magnetically bistable compounds, particularly the preparation and characterization of molecular magnets. From the perspective of bioorganic chemistry, the project focuses on studying biological activity and preparing compounds for diagnostic purposes. The properties of the prepared compounds will be investigated using standard physical and biochemical methods, and the interpretation of their key properties will be supported by theoretical methods at the DFT or CASCF level.
154.	IGA_PrF_2024_010	Modulace imunitní odpovědi novými agonisty a antagonisty AHR receptoru	prof. RNDr.	Dvořák	Zdeněk	DrSc., Ph.D.	Aryl uhlovlkovicový receptor (AHR) hraje klíčovou roli v mnoha fyziologických a patofyziologických procesech, a rovněž v etiologii řady onemocnění. Funkce AHR na buněčné úrovni je specifická v daném kontextu, kdy jsou aplikovány agonisté nebo antagonisté v závislosti na konkrétním onemocnění. Řada závažných onemocnění, např. IBD, je léčena podáním agonistů AHR, kdy aktivace AHR vede k produkci protizánětlivých cytokinů a potlačení zánětu. Na druhou stranu, antagonisté AHR byly aplikovány v terapii nádorových onemocnění, kdy inhibice produkce protizánětlivých cytokinů podpoří účinek imunitního systému na nádorové buňky. V naší výzkumné skupině jsme recentně popsali nové přírodní a syntetické ligandy AHR. Agonisté AHR (mimicky mikrobiálních indoliazinonů) vykazovaly protektivní účinek u myši s experimentálně (DSS) vyvolanou kolitidou. Antagonisté AHR (terpenoidy) vykazovaly protektivní účinek proti zánětlivému poškození kůže u myši, vystavených UV-záření. V předkládaném projektu plánujeme detailně studovat účinek nově popsáných AHR ligandů na signální dráhu AHR receptoru v komplementární sérii střevních in vitro modelů (včetně organoidů a polarizovaných cac20 buněk), a následně na imunitní signální dráhy prostřednictvím AHR v nediferencovaných THP1 monocytích, diferencovaných THP1 makrofázech, vč. protizánětlivé formy M2. Získaná data umožní detailně pochopit roli AHR a účinek AHR agonistických a antagonistických ligandů v buněčné imunitní odpovědi.	Aryl hydrocarbon receptor (AHR) plays key role in numerous physiological and pathophysiological processes, and in etiology of various diseases. The function of the AHR is context-specific, depending on the application of agonists and antagonists, and depending on particular pathology or disease. Various inflammatory diseases, e.g. IBD, are treated by AHR agonists, which activate the AHR that in turn leads to the production of anti-inflammatory cytokines and suppression of inflammation. On the other hand, AHR antagonists were used in the therapy of cancers, when the reduced production of anti-inflammatory cytokines boosted the immune system in combating cancer cells. Recently, our research team reported series of new natural and synthetic AHR ligands. Agonist ligands of AHR (microbial indoliazinones mimics) displayed protective effect in mice with experimentally (DSS) induced colitis. The antagonist ligands of AHR (terpenoids) were protective against inflammatory skin damage in mice exposed to UV irradiation. Within the project we aim to study in detail the effects of our novel AHR ligands on AHR signaling pathway in complementary series of intestinal in vitro models (including organoids and polarized cac20 cells), and on immune signaling pathways through AHR in non-differentiated THP1 monocytes, differentiated THP1 macrophages, including M2 anti-inflammatory form. The obtained results allow for detailed understanding of AHR roles and the effects of AHR agonist and antagonist ligands in cellular immune response.
155.	IGA_PrF_2024_011	Algebraické a geometrické struktury	Prof. Mgr.	Halaš	Radomír	Dr.	Předložený projekt Katedry algebr a geometrie Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci přirozeně navazuje na předchozí projekt z roku 2023 (PrF_2023_010). Tématicky odráží dlouhodobé hlavní směry výzkumu na KAG, kterými jsou algebra, geometrie a didaktika matematiky. Navrhovaná problematika respektuje aktuální a velmi intenzivně ve světě studované oblasti výzkumu v jednotlivých oblastech a odvíjí se od výzkumného zaměření pracoviště. Prakticky bude výzkum realizován po jednotlivých výzkumných skupinách v rámci doktorských a navazujících studijních programů akreditovaných na KAG. Zaměření projektu bude konkrétně na tato témata: algebraické struktury související s neklasickými logikami, kvantové logiky, agregativní operatory na svazech a uspořádaných množinách, teorie kategorií v neklasické logice, diferenciální geometrie ploch, Riemannovy prostory a jejich zobecnění, péče o matematické talenty, moderní metody ve výuce matematiky.	The project naturally follows the IGA project PrF_2023_010. Our research is based on the long-term focus of the Department of Algebra and Geometry and it will be realized in the following topics: mathematical structures for (non-classical) logics, quantum logics, aggregation on bounded posets and lattices, category theory in non-classical logic, differential geometry of surfaces, Riemannian manifolds and their generalizations, work with gifted students and modern methods in math education and evaluation.
156.	IGA_PrF_2024_012	Studium molekulárních mechanismů propojení mikrotubulů s buněčnou redoxní rovnováhou u rostlin	doc. Ing.	Takáč	Tomáš	Ph.D.	Odpověď rostlin na nepříznivé environmentální podmínky zahrnuje komplex molekulárních mechanismů, které vedou k indukci obranných procesů včetně řístového přeprogramování. Klíčovou úlohu v signalizaci těchto procesů hrají reaktivní kyslíkové radikály (RKR), kterých produkce se zvyšuje ve stresových podmínkách. Mezi nejvíce zastoupené RKR patří peroxid vodíku (H2O2), superoxid (O2-) a hydroxylový radikál (.OH). Reakce RKR s thiolovými skupinami proteinů představuje mechanismus, kterým buňky mohou vnímat změny v redoxní homeostáze a spouštějí tak signální dráhy vedoucí k obranným odpovědím. Mikrotubuly jsou polymerní cytoskeletální struktury zabezpečující především dělení a prodlužování buněk. Vyznažují se vysokou mírou dynamiky (prostřednictvím polymerizace a depolymerizace dimérů tubulinu), která umožňuje rostlinám flexibilně odpovídat na změněné vnější podmínky a řídit vývojové změny. Změny organizace a dynamiky mikrotubulů jsou regulovány pomocí proteinů, které se vážou na mikrotubuly ale také pomocí posttranslačních modifikací α a β tubulinů. Nezávadné poznatky naznačují také důležité signální role mikrotubulů, které mohou hrát roli senzorů nepříznivých vnějších podmínek. Mikrotubuly jsou senzitivní k změnám v koncentraci RKR (omezení produkce, resp. nadměrná akumulace), které narušují polymerizaci kortikálních mikrotubulů a tvorbu mikrotubulárních mitotických struktur během dělení. Způsob, jakým RKR ovlivňují mikrotubuly není u rostlin dostatečně prostudován. Jedním z možných mechanismů je reakce RKR s thiolovými zbytky α a β tubulinu. Naše redox proteomická analýza [Melicher, Řehák et al., nepublikované data] ukázala, že β tubulin 4 podléhá oxidaci po navazení oxidativního stresu pomocí metylviologenu (MV) u Arabidopsis. MV specificky indukce tvorbu superoxidu ve fotosyntému i v chloroplastech za přítomnosti světla. Oxidace β tubulinu po vlivu MV poukazuje na zcela novou roli mikrotubulů v odpovědi na oxidativní stres v chloroplastech. Cílem projektu bude validovat a identifikovat typy oxidace a také zjistit dopady oxidace na organizaci mikrotubulů. Podobně, proteomická analýza kořenů Arabidopsis ukázala závislost glutathion syntézy 2 (GSN2), enzymu zodpovědného za syntézu glutathionu, na depolymerizaci mikrotubulů navozené oryzalinem [Melicher et al., nepublikované data]. Glutathion je tripeptidní esenciální pro buněčnou redox homeostázu. Toto indikuje možné propojení mikrotubulárního cytoskeletu a metabolismem glutathionu. V rámci projektu bude tento vztah validován biochemicky a budou aplikovány fotoanalytické a mikrospektroskopické analýzy na hlubší poznání tohoto vztahu. Redox regulace mikrotubulů a jejich dopad na buněčnou redoxní homeostázu jsou důležitými složkami obranných reakcí rostlin na nepříznivé podmínky prostředí. Projekt pomůže k lepšímu poznání regulace mikrotubulů v stresových podmínkách u rostlin a proto vedou také k lepšímu pochopení odpovědi rostlin na klimatické změny. Na projekt se bude podílet 7 studentů doktorského studia (všichni obor Biochemie, z toho tři s nástupem od 1.9. 2024), a 13 studentů I a II ročníka navazujícího studia programu Biotechnologie a genové inženýrství, kteří pod vedením jejich školitelů získají důležité dovednosti v biochemických (redox modifikace proteinů, imunoblotování), proteomických (extrakce proteinů, štěpení proteinů, gravitační chromatografie atd), bioinformatických a buněčné biologických (konfokální epifluorescenční mikroskopie) metodách. Výsledky experimentální činnosti budou prezentovány formou posterové prezentace na online mezinárodní vědecké konferenci, např. 16th International Conference on Reactive Oxygen and Nitrogen Species in Plants a mohou tvořit část perspektivního vědeckého manuskriptu.	The response of plants to adverse environment involves a complex network of molecular mechanisms that lead to the induction of defense processes, including growth reprogramming. Reactive oxygen species (ROS), the production of which increases in stressful conditions, play a key role in the signaling of these processes. The most abundant ROS involve hydrogen peroxide (H2O2), superoxide (O2-) and hydroxyl radical (.OH). The reversible binding of ROS to thiol groups of proteins represents a mechanism by which cells can perceive changes in redox homeostasis and thus trigger signaling pathways leading to defense responses. Microtubules are polymeric cytoskeletal structures involved in cell division and elongation. They are characterized by a high degree of dynamics (ensured by polymerization and depolymerization of tubulin dimers), which allows plants to respond flexibly to changing external conditions. Changes in the organization and dynamics of microtubules during the stress response are regulated by proteins that bind to microtubules but also by post-translational modifications of α and β tubulins. Recent findings also indicate the important signaling roles of microtubules, which can act as sensors of adverse external conditions. Microtubules are sensitive to changes in ROS levels (limitation of production or excessive accumulation) which lead to the alteration in microtubule polymerization and in the formation of microtubular mitotic structures during cell division. How ROS affect microtubules is poorly studied in plants. One possible mechanism is ROS reaction with the thiol residues of α and β tubulin. Our redox proteomic analysis [Melicher, Řehák et al., unpublished data] showed that β tubulin 4 undergoes oxidation after induction of oxidative stress with methylviologen (MV) in Arabidopsis. MV specifically induces superoxide formation in photosystem I and chloroplasts in the presence of light. Oxidation of β tubulin after exposure to MV points to a possible new role of microtubules in response to oxidative stress in chloroplasts. The project's goal will be to validate and identify the type of oxidation and determine the effects of oxidation on microtubule organization. Similarly, proteomic analysis of Arabidopsis roots showed a dependence of glutathione synthase 2 (GSN2), an enzyme responsible for glutathione synthesis, on oryzalin-induced microtubule depolymerization [Melicher et al., unpublished data]. Glutathione is a tripeptide essential for cellular redox homeostasis. This indicates a possible link between microtubule cytoskeleton and glutathione metabolism. As part of the project, this result will be validated biochemically and phenotypic and microscopic analysis will be applied for a deeper understanding of this relationship. Thus, redox regulation of microtubules and their impact on cellular redox homeostasis are important components of plant defense responses to adverse environmental conditions. The project will help to understand better the regulation of microtubules in stress in plants and therefore it widens the knowledge on the responses of plants to climate change. The project will involve 7 PhD students (all in the Biochemistry study program), and 12 students of the Master's degree of Biotechnology and Genetic Engineering study program. All students, under the guidance of their supervisors, will acquire important skills in biochemical (redox modification of proteins, immunoblotting), proteomic (protein extraction, protein digestion, gravity chromatography, etc.), bioinformatic and cell biological (confocal epifluorescence microscopy) methods. The results of the experimental activity will be presented at international scientific conference, e.g. the 16th International Conference on Reactive Oxygen and Nitrogen Species in Plants and may form part of a prospective scientific manuscript.

157.	IGA_PrF_2024_013	Studium endogenních fytohormonů a jejich molekulárních mechanismů účinku	prof. Ing.	Strnad	Miroslav	CSc., DSc.	Tento projekt je zaměřen na fytohormony a příbuzné signální biomolekuly, jejich vztahy mezi strukturou a aktivitou, molekulární a buněčný mechanismus účinku, vývoj metod pro jejich analýzy i aplikace v různých oblastech. Výzkum je orientován na následující cíle: (i) vývoj nových fytohormonů, biostimulantů a biomolekul s důležitým cílem vyvinout nové fytohormony, jejich deriváty, biostimulanty a značená analoga pro základní výzkum, pro biotechnologické a zemědělské aplikace; (ii) identifikace přírodních fytohormonů a jejich molekulárních účinných modulujících jejich vlnění, biosyntézu a degradaci fytohormonů, (iii) bioanalytickou chemii fytohormonů a její využití pro monitorování fytohormonů a (iv) studium molekulárně-fyziologických procesů u rostlin, zejména vztah hormonů a světla, fytohormonů a stresových reakcí a úlohy fytohormonů v interakci rostlin-patogen/hmyz.	This project is focused on phytohormones and related signaling biomolecules, their relationships between structure and activity, molecular and cellular mechanism of action, development of methods for their analysis and applications in various fields. The research is oriented towards the following goals: (i) the development of new phytohormones, biostimulants and biomolecules with the partial goal of developing new phytohormones, their derivatives, biostimulants and labeled analogues for basic research, for biotechnological and agricultural applications; (ii) identification of natural phytohormones and their molecular targets modulating their perception, biosynthesis and degradation of phytohormones, (iii) bioanalytical chemistry of phytohormones and its use for monitoring phytohormones and (iv) study of the molecular-physiological processes in plants, especially the relationship between hormones and light, phytohormones and stress responses and the role of phytohormones in the plant-pathogen/insect interaction.
158.	IGA_PrF_2024_014	Ekologické procesy v terestrických populacích a společenstvech	prof. MVDr.	Tkadlec	Emil	CSc.	V předloženém projektu navrhujeme studium 11 dílčích ekologických procesů na různých organizačních úrovních v terestrických ekosystémech. Na úrovni jedince a druhu (1) bude pokračovat objasňování taxonomické problematiky rodu <i>Curculigo</i> , (2) studium chování suchozemských stejnonožců (Oniscidae), (3) výzkum palatibility listového opadu pro makrokozmožvorci, a (4) hledání habitatových modelů českých jasoňů. Na úrovni populace budeme studovány (5) přirozená a přezášená populace horských jasoňů ve vrcholové části Králického Sněžníku a (6) interakce populací drobných hlodavců a patogena (lymské boreliózy). Na úrovni společenstev bude studována (7) biodiverzita hmyzu v biopsých na orné půdě, (8) vliv počtu sečí na strukturu společenstev hmyzu podhorských luk, (9) vliv květin a způsobu zemědělského hospodaření na společenstva půdních bezobratlých a (10) diverzita srašované malakofauny na území Československa. Na úrovni ekosystému a krajiny bude věnována pozornost (11) salinizačním procesům v různých půdních typech Pavlodarské oblasti v Kazachstánu.	In the presented project, we propose the study of 11 partial ecological processes at different organizational levels in terrestrial ecosystems. At the individual and species level, (1) clarification of the taxonomic issues of the genus <i>Curculigo</i> will continue, (2) the study of the behaviour of terrestrial isopods (Oniscidae), (3) research on the palatability of leaf litter for macro decomposers, and (4) the search for habitat models of Czech Parnassius butterflies. At the population level, (5) natural and transplanted populations of mountain hawkweeds in the top part of Králický Sněžník and (6) the interaction of small rodent populations and the pathogen (Lyme borreliosis) will be studied. At the community level, (7) insect biodiversity in biodiversity strips on arable land will be studied, (8) the effect of the number of mowing on the structure of the insect communities of foothill meadows, (9) the effect of shrubs and the method of agricultural management on soil invertebrate communities and (10) the diversity of loss malaco fauna on the territory of the former Czechoslovakia. At the ecosystem and landscape level, attention will be paid to (11) salinization processes in different soil types of the Pavlodar region of Kazakhstan.
159.	IGA_PrF_2024_015	Evoluční ekologie ptáků XIII	Mgr.	Adamík	Peter	Ph.D.	Předložený projekt je zaměřený na studium evoluční ekologie ptáků a tematicky i personálně kontinuálně navazuje na minulé projekty na pracovišti. Projekt má za cíl zajistit účast studentů na řešení prioritních témat ornitologického výzkumu na Katedře zoologie a Ornitologické laboratoře. Na projektu se podílí dva doktorští a devět magisterských studentů pod vedením pěti akademických pracovníků, každý ze tří řešitelských kolektivů se zaměřením na jedno z hlavních témat: 1) Monitoring biologie obratlovců: náhled do biologie dutinových hnízdičů, parazitů a rozšíření u vybraných druhů; 2) Ekologie reprodukčního chování a společenstev ptevců; a 3) Výběr prostředí a rodičovské péče u modelových ptevců. Jednotlivá témata jsou obvykle studována na jiné modelové skupině ptáků, přičemž pojetím mezi těmito tématy je důraz na evoluční interpretační rámec a použití moderních metod sběru a analýzy dat.	This project proposal deals with the evolutionary ecology of birds and thematically and personally builds upon previous projects within the department. The aim is to ensure the participation of graduate students in high-priority areas of ornithological research at the Department of Zoology and Laboratory of Ornithology at Palacký University. Two PhD students and nine MSc students with their five supervisors will participate in the project. Individual sub-teams will focus on one of the three main research topics: 1) Monitoring of vertebrate biology: more profound insights into the biology of cavity-nesting species, their parasites, and distribution of selected model species; 2) Ecology of reproductive strategies and bird communities; and 3) Habitat selection and parental care in model songbirds. Each team will usually work with a different model group of species. A common theme of all research topics is an emphasis on interpretation within an evolutionary framework and the application of modern data collection and analysis methods.
160.	IGA_PrF_2024_017	Studium vlastností a aplikací nano materiálů a biomolekul II	Ing. Mgr.	Bazgier	Václav	Ph.D.	Předkládány projekt je zaměřen na základní výzkum v oblasti vývoje nanomateriálů, jejich derivátů a možných aplikací, jako jsou například uhlíkové tečky. Dalším výzkumným směrem projektu je studium a vývoj v oblasti biomakromolekul a komplexních molekulových systémů za použití metod vypočetní chemie.	The proposed project is focused on fundamental research in the development of nanomaterials, their derivatives, and potential applications, such as carbon dots. Another research direction of the project involves the study and development in the field of biomacromolecules and complex molecular systems using computational chemistry methods.
161.	IGA_PrF_2024_018	Analýza, modelování a vizualizace prostorových jevů pomocí geoinformačních technologií III	doc. Ing.	Dobešová	Zdena	Ph.D.	Projekt je zaměřen na aplikace vybraných geoinformačních technologií a metod pro prostorové analýzy, modelování a vizualizaci jevů reálného světa. Primárním cílem projektu je nalezení nových a inovativních vizualizačních postupů a pokročilých analýz, které povedou k hlubšímu poznání problematik řešených v současné době v geoinformatické. Projekt je postaven na řešených tématech disertačních a diplomových prací studentů Katedry geoinformatiky PF UP. Projeitem dílčích témat pomocí klíčových aktivit umožní synergičnou spolupráci, ze které budou též vstřítné zapojení řešitelů. Projekt je rozdělen do dvou hlavních klíčových aktivit, které se dále dělí do dílčích témat, které odpovídají řešeným disertačním pracím: KA 1 Pokročilé metody geovizualizace a hodnocení kartografických produktů, KA 2 Pokročilé prostorové analýzy a modelování krajinných systémů a socioekonomických jevů. Přínosem projektu bude integrace těchto dvou hlavních aktivit, která přinese nové metody, postupy a povede k lepšímu pochopení studovaných jevů a systémů. Výsledkem projektu bude soubor přístupů a nástrojů, které umožní pokročilé hodnocení za využití nejmodernějších geoinformačních technologií.	The project focuses on the application of selected geoinformation technologies and methods for spatial analysis, modelling and visualisation of real-world phenomena. The primary goal of the project is to find new and innovative visualization techniques and advanced analyses that will lead to a deeper understanding of the issues currently addressed in geoinformatics. The project is based on the thesis and dissertation topics addressed by the students of the Department of Geoinformatics at UP. By linking the subtopics through key activities, it will enable synergistic collaboration that will benefit all involved. The project is divided into two main key activities, which are further subdivided into sub-topics that correspond to the dissertations being addressed: KA 1 Advanced geovisualization methods and evaluation of cartographic products, KA 2 Advanced spatial analysis and modelling of landscape systems and socio-economic phenomena. The benefit of the project will be the integration of these two main activities, which will bring new methods, procedures and lead to a better understanding of the studied phenomena and systems. The project will result in a set of tools and approaches that enable advanced assessment using state-of-the-art geoinformation technologies.
162.	IGA_PrF_2024_019	Optometrie a její aplikace	doc. RNDr. Mgr.	Pluháček	František	Ph.D.	Projekt podpoří především výzkumné aktivity studentů navazujícího magisterského studia optometrie a doktorského studia příbuzných oborů se zaměřením na vybrané oblasti fyziologické optiky a optometrie. Těžištěm projektových aktivit bude zejména oblast psychofyzikálních měření zrakových funkcí a optických funkcí oka a jeho vybraných fyziologických parametrů (nitrooční tlak, biomechanika rohovky, slzný film). V oblasti psychofyzikálních měření bude výzkum zaměřen především na binokulární aspekty konturové interakce, vliv oslnění a dioptrické vady na mezopické vidění a srovnání zrakových funkcí s implantovanou víceohniskovou nitrooční čočkou a čočkou s prodlouženým ohniskem. Dále budou provedeny studie cílené na analýzu biomechanických parametrů rohovky očí s glaukomem nebo oční hypertenzí a endokrinní orbitopatií. Část projektu se bude věnovat vyhodnocení vlivu inhalace molekulárního vodíku na slzný film a opakovanostní měření kvantitativní sílného filmu meniskometrií. Podpořeno bude též provedení či naplánování a organizace dalších souvisejících či doplňujících studií. Uvedená nosná témata budou řešena především v rámci diplomových prací a disertační práce, a to pod vedením akademických pracovníků zapojených do projektu. Témata spadají do dlouhodobější koncepce výzkumu v oblasti optometrie a fyziologické optiky na katedře optiky.	The project will primarily support research activities of master students of optometry and doctoral students in related fields with a focus on selected areas of physiological optics and optometry. The main focus of the project activities will be the area of psychophysical measurements of visual functions and optical functions of the eye and its selected physiological parameters (intraocular pressure, biomechanics of the cornea, tear film) and the area of optical measurements of vision. In the field of psychophysical measurements, the research will be focused on the binocular aspects of contour interaction, the effect of glare and refractive errors under mesopic conditions, and comparison of visual functions with and implanted multifocal intraocular lens and a lens with an extended focus. Furthermore, studies aimed at analysing the biomechanical parameters of the cornea of the eyes with glaucoma or ocular hypertension and endocrine orbitopathy will be conducted. Part of the project will be devoted to the evaluation of the effect of molecular hydrogen inhalation on the tear film and the repeatability of quantitative measurement of tear film by meniscometry. The realisation or planning and organization of other related or complementary studies will also be supported. These main topics will be solved in the frame of master or doctoral thesis under supervision of academic staff. The topics fall within the long-time research conception in the field of optometry and physiological optics at the department of optics.
163.	IGA_PrF_2024_020	Nanomateriály pro bioaplikace	doc. RNDr.	Panáček	Aleš	Ph.D.	Projekt "Nanomateriály pro bioaplikace" je zaměřen na základní výzkum v oblasti syntézy, charakterizace a studium chemických, fyzikálních a biologických vlastností anorganických nanomateriálů a vybraných grafenových částic, které vykazují specifické fyzikálně biologické vlastnosti, které lze využít v mnoha aplikacích. Cílem navrhovaného projektu je výzkum zaměřený na vývoj a optimalizaci syntézy nanomateriálů a jejich kompozitů s cílenými a specifickými chemickými, fyzikálními a biologickými vlastnostmi, a především pak na studium jejich biologické aktivity s možností jejich potenciálního využití v biologických či lékařských aplikacích jako antibakteriálních materiálů, účinných látek a létek aktivních v protinádorové terapii. Antibakteriálních vlastností nanomateriálů bude pak využito mimo citlivé referenční kmeny bakterií k eliminaci zejména patogenních rezistentních bakterií kolonizujících gastrointestinální trakt, kde vyvolávají závažná onemocnění vyúsťující v rakovinu. Nanomateriály budou rovněž využívány v systémech dodávání léků jako nosiče léčivých látek pro jejich transport a distribuci do cílového místa pro zvýšení efektivity terapie bez rizika toxické zátěže okolních zdravých tkání. Další výzkumnou aktivitou v rámci biosensingu bude vývoj nových substrátů na bázi plasmionických částic stříbra a zlata pro povrchem zesílenou Ramanovu spektroskopii (SERS) nabízející vysoký zesilující faktor pro budící lasery s různou vlnovou délkou. Metoda SERS pak bude využita např. pro detekci β-laktamů, enzymů produkovaných rezistentními bakteriálními kmeny, které mohou poskytnout informaci o přítomnosti rezistentních bakterií vůči β-laktamovým antibiotikům v analyzovaném biologickém vzorku. U plasmionických nanočástic uslechlých kovů (stříbro, zlato) bude zkoumáno využití ve fotodynamické (PDT)/fototerminální terapii (PTT) a to pro eliminaci bakteriálních a rakovinových buněk a při výzkumu mechanismu stresové odpovědi buněk na termální poškození vyvolané fototerminálním efektem. Poslední výzkumná aktivita v rámci tohoto projektu bude zaměřena na výzkum a optimalizaci podmínek procesu zapouzdření biologicky aktivních látek a nanočástic stříbra. Bio-aktivní látky budou extrahovány z přírodních zdrojů a spojujány do polymerních systémů umožňujících jejich postupné uvolňování. Tato metoda bude založena na využití chemického sítování polysacharidů, což je nejen velice efektivní, ale i šetrný přístup např. k léčbě ran.	Project „Nanomaterials for Bioapplications“ focuses on basic research in the synthesis, characterization and study of chemical, physical and biological properties of inorganic nanomaterials and selected graphene particles that exhibit specific physicochemical and biological properties that can be used in many applications. The aim of the proposed project is research focused on the development and optimization of synthesis of nanomaterials and their composites with targeted and specific chemical, physical and biological properties, and especially on the study of their biological activity with the possibility of their potential use in biological or medical applications as antibacterial materials, drug carriers and substances active in anticancer therapy. The antibacterial properties of nanomaterials will then be used beyond sensitive reference bacterial strains to eliminate especially pathogenic resistant bacteria colonizing the gastrointestinal tract, where they cause inflammatory diseases resulting in cancer. Nanomaterials will also be used in drug delivery systems as carriers for transporting and distributing drug substances to the target site to increase the effectiveness of therapy without the risk of toxic burden to surrounding healthy tissues. Another research activity within biosensing will be the development of novel substrates based on plasmonic silver and gold particles for surface-enhanced Raman spectroscopy (SERS) offering high amplification factor for excitation lasers at different wavelengths. The SERS method will then be used, for example, to detect β-lactamases, enzymes produced by resistant bacterial strains that can provide information on the presence of bacteria resistant to β-lactam antibiotics in the biological sample being analysed. The use of plasmonic noble metal nanoparticles (silver, gold) in photodynamic (PDT)/photothermal therapy (PTT) will be investigated for the elimination of bacterial and cancer cells and in the investigation of the mechanism of the stress response of cells to thermal damage induced by photothermal effect. The last research activity within this project will focus on the investigation and optimization of the conditions of the encapsulation process of biologically active substances and silver nanoparticles. Bio-active substances will be extracted from natural sources and fixed together with Ag NPs into polymeric systems allowing their gradual release. This method will be based on the use of chemical cross-linking of polysaccharides, which is not only very efficient but also a gentle approach to e.g. wound treatment.

164.	IGA_PrF_2024_021	Příprava a výzkum nanostrukturálních materiálů a jejich využití ve spektroskopických, katalytických a fotokatalytických oblastech	Doc. RNDr.	Prucek	Robert	Ph. D.	Nanotechnologie a nanomateriály vykazují v rámci několika posledních desetiletí výrazný pokrok týkající se jejich vývoje. Jejich příprava a jejich využití v různých odvětvích a aplikacích. Základem nanotechnologií jsou objekty, -kdy alespoň jeden jejich rozměr se dle definice pohybuje v rozmezí 1 nm až 100 nm. Jedná se o objekty zahrnující nanočástice, velmi tenké vrstvy (často nanostrukturované), nanotrubky, nanovlákná či nanokompozity. Přesun velikosti částic či nanostrukturálního materiálu do oblasti velikosti jednotek či desítek nanometrů vede ke značné změně fyzikálně-chemických vlastností odlišných od mikro či makroskopických forem identické látky. Využití nanomateriálu lze nalézt v oblastech medicíny, elektroniky, spektroskopie či katalytických aplikací týkajících se ať již v oblasti syntézy sloučenin či eliminace nebezpečných chemických látek vyskytujících se v životním prostředí. Heterogenní katalýza je zahrnutá v cca 80 % všech procesů v chemickém průmyslu a v posledních letech nachází svou úlohu v aplikacích vykazujících značný potenciál pro její využití pro výrobu efektivních obnovitelných zdrojů energie nebo palivových článků. Téměř 90 % procent všech katalyticky aktivních materiálů používaných v průmyslu v této oblasti tvoří materiály založené na kovech, respektive na jejich sloučeninách (nejčastěji oxidech). Katalyticky neaktivnější materiály až na výjimky však pocházejí z té oblasti periodického systému, příslušející ušlechtilým kovům. Cena těchto kovů na světových trzích neustále roste, jak v souvislosti s jejich mizivými zásobami, tak i v souvislosti s mnohými lokálními i celosvětovými bezpečnostními problémy. Nanotechnologie a nanomateriály v této oblasti tak představují ekonomicky výhodnou alternativu díky jejich základní vlastnosti – většina atomů kovu, nutná pro katalýzu, se vyskytuje na povrchu nanočástice a je tedy aktivní a v objemu částice, což přestavuje značnou úsporu drahého materiálu pro aktivní katalyzátor. V oblasti základního výzkumu je řešena základní otázka, jak rozměr katalytické nanočástice ovlivňuje její katalytickou aktivitu. Zásadní je tak použitá metoda její přípravy, která ovlivňuje jak výslednou velikost katalytických nanočástic, tak i morfologii a fyzikálně-chemickou aktivitu atomů či nanočástic nanesených na povrchu nosiče. Výslednou aktivitu (katalytickou, fotokatalytickou nebo optickou) ovlivňují také vlastnosti substrátu (podkladu), na kterém jsou nanočástice ukotveny. V rámci tohoto projektu budou zkoumány technologické postupy vedoucí k přípravě nanomateriálů definovaných a požadovaných vlastností s cílem jejich konkrétního uplatnění pro účely jejich případné aplikace v oblasti detekce chemických látek o nízkých koncentracích, pro katalýzu či fotokatalýzu chemických reakcí využívaných pro účely syntézy chemických látek, pro eliminaci nebezpečných chemických látek vyskytujících se v životním prostředí nebo pro konverzi solární energie na energii elektrickou s jejím následným využitím v řadě aplikací, jako například pro fotochemický rozklad vody poskytující vodíky zdroj zelené energie. Přípravovány a testovány budou materiály na bázi kovů (nejen vzácných), ale i oxidů kovu, nanokompozitů oxidů s kovy a také materiálu založených na bázi uhlikových nanostruktur či materiálu a kompozitů na bázi nitridu uhliku či titanu.	Nanotechnology and nanomaterials have shown significant progress in their development, preparation and use in various fields and applications over the last few decades. The basis of nanotechnologies are objects where at least one of their dimensions, by definition, ranges from 1 nm to 100 nm. These are objects including nanoparticles, very thin layers (often nanostructured), nanotubes, nanofibers or nanocomposites. Moving the size of particles or nanostructured material into the range of units or tens of nanometers leads to a significant change in the physico-chemical properties different from the micro or macroscopic forms of the identical substance. The use of nanomaterials can be found in the fields of medicine, electronics, spectroscopy or catalytic applications related to the synthesis of compounds or the elimination of hazardous chemicals in the environment. Heterogeneous catalysis is included in approximately 80% of all processes in the chemical industry and in recent years has found its role in applications showing considerable potential for its use for the production of efficient renewable energy sources or fuel cells. Almost 90% of all catalytically active materials used in industry in this area are materials based on metals or their compounds (most often oxides). However, the most catalytically active materials, with some exceptions, come from the area of the periodic system belonging to the noble metals. The price of these metals on world markets is constantly increasing, both in connection with their disappearing stocks and in connection with many local and global security problems. Nanotechnology and nanomaterials in this area thus represent an economically advantageous alternative due to their basic property – most of the metal atoms, necessary for catalysis, are found on the surface of the nanoparticle and are therefore active in contrast to the atoms hidden in the volume of the particle, which represents a considerable saving of expensive material for active catalyst. In the area of basic research, the fundamental question of how the size of a catalytic nanoparticle affects its catalytic activity is being addressed. Thus, the method used for their preparation is essential, which affects both the resulting size of the catalytic nanoparticles, as well as the morphology and physico-chemical activity of the atoms or nanoparticles deposited on the surface of the carrier. The resulting activity (catalytic, photocatalytic or optical) is also influenced by the properties of the substrate on which the nanoparticles are anchored. As part of this project, technological procedures leading to the preparation of nanomaterials with defined and desired properties will be investigated with the aim of their specific application for the purposes of their possible application in the field of detection of chemical substances with low concentrations, for catalysis or photocatalysis of chemical reactions used for the purpose of synthesis of chemical substances, for the elimination of hazardous chemical substances occurring in the environment or for the conversion of solar energy into electrical energy with its subsequent use in a number of applications, such as for the photochemical decomposition of water providing hydrogen as a source of green energy. Materials based on metals (not only rare), but also metal oxides, nanocomposites of oxides with metals, as well as materials based on carbon nanostructures or materials and composites based on carbon nitride or titanium will be prepared and tested.
165.	IGA_PrF_2024_022	Nové přístupy ke studiu tepelného prostředí člověka ve městě	doc. Mgr.	Lehnert	Michal	Ph. D.	Oteplování a rostoucí extrémní klima v městském teple vystavuje stále větší počet lidí tepelnému stresu, který má negativní dopad na lidské zdraví a celkovou kvalitu života ve městech. Typo ekologičtější zohlednění problematiky městského klimatu a stresu teple ve městě v oblastech užitečného či urbanistického plánování a architektury, a to nejen pro efektivní implementaci moderních a zelených prvků městského prostoru. Výzkum tepelného prostředí města je proto stále více zaměřen na člověka, kdy je snahou reflektovat nejen jeho tepelný komfort, ale celkovou kvalitu životního prostředí ve městě. Takto holistický přístup klade značné nároky na podobu, množství a přesnost měření, modelování a dotazníkových šetření, které přispívá k porozumění časoprostorové variability tepelné expozice, tepelného komfortu a stresu z tepla v městském prostředí.	Extreme heat events associated with climate change and urban heat load expose an increasing number of people to heat stress and deteriorate their health and well-being. These circumstances call for climate-responsible urban design and effective implementation of green and blue features that could improve the human thermal environment. Therefore, the current research on thermal environment in urban areas focuses on approaches allowing for a more complex assessment of both the thermal and overall human environment in towns and cities. This requires rapid advances in measurement techniques, numerical modelling employing high spatial resolution geodata and large questionnaire surveys which improve our understanding of spatiotemporal variability of thermal exposure, thermal comfort, and heat stress in urban areas.
166.	IGA_PrF_2024_023	Studium funkce proteinů a genů v metabolických procesech rostlin a hmyzu	Mgr.	Sekaninová	Jana	Ph. D.	Předkládaný projekt je zaměřen zejména na studium proteinů a genů v metabolických procesech rostlin a hmyzu, konkrétně včely medonosné. V rámci projektu budou řešena celkem 4 dílčí témata z oblasti molekulární biologie, genetiky, biochemie proteinů a imunity včel. Konkrétně se jedná o následující témata, která budou řešena jakožto dílčí projekty v průběhu roku 2024 a počátkem roku 2025: A) Biochemická charakterizace isoform isopropyl malate synthase srovnání jejich molekulární evoluce (Glycine max (L) Merr.), B) Funkční a biologická charakterizace antimikrobiálních peptidů včely medonosné, C) Studium role syntasy oxidu dusnatého u včely medonosné a D) Změny v organismu včely medonosné (Apis mellifera) během senescence. Řešení dílčích projektů bude realizováno na pracovišti Katedry biochemie PF UP. Hlavním cílem projektu je podporovat výzkumné studium studentů doktorandského studijního programu Biochemie garantovaného katedrou biochemie PF UP. Do experimentální práce bude zapojeno celkem pět studentů doktorandského studijního programu Biochemie pod vedením štyř akademických pracovníků a hlavních řešitelů, kteří budou garantovat úspěšné dosažení plánovaných výsledků a výstupů projektu. Výzkumné týmy budou provádět biochemické, molekulárně-biologické a fyziologické experimenty s cílem charakterizovat vlastnosti a funkce vybraných genů, proteinů a dalších biologicky aktivních látek zapojených do metabolických drah rostlin a hmyzu. Získané výsledky budou součástí závěrečných prací studentů, publikovány ve vědeckých impaktovaných časopisech a prezentovány na konferencích formou přednášek či plakátových sdělení.	The presented project mainly focuses on studying proteins and genes in the metabolic processes of plants and insects, specifically honey bees. Within the project, a total of 4 sub-themes from molecular biology, genomics, protein biochemistry, and bee immunity will be addressed. Specifically, these are the following topics that will be addressed as sub-projects during 2024 and the beginning of 2025: A) Biochemical characterization of legume soybean isopropyl malate synthase isoforms and their molecular evolution (Glycine max (L) Merr.), B) Functional and biological characterization of honey bee antimicrobial peptides, C) Study of the role of nitric oxide synthase in the honey bee and D) Changes in the organism of the honey bee (Apis mellifera) during senescence. The solution of partial projects will be implemented at the workplace of the Department of Biochemistry, Faculty of Science, UP. The project's main goal is to support the research activities of students of the Biochemistry doctoral study program guaranteed by the Department of Biochemistry of the Faculty of Science. Five students of the Biochemistry doctoral study program will be involved in the experimental work under the guidance of four academic staff and the principal investigator, who will guarantee the successful achievement of the planned results and outputs of the project. The research teams will conduct biochemical, molecular-biological, and physiological experiments to characterize the properties and functions of selected genes, proteins, and other biologically active substances involved in the metabolic pathways of plants and insects. The obtained results will be part of students' final theses, published in scientific impact journals, and presented at conferences through lectures or poster presentations.
167.	IGA_PrF_2024_024	Teorie a algoritmy pro zpracování informací	RNDr.	Trnečka	Martin	Ph. D.	Výzkum v oblastech, které projekt zahrnuje, bude zaměřen na následující témata: metody analýzy relačních dat, algoritmy pro analýzu relačních dat, fuzzy logika, programovací jazyky, verifikaci problémů a řízení diskretních systémů.	The research in the areas of the project will focus on the following topics: methods of relational data analysis, algorithms for relational data analysis, fuzzy logic, programming languages, verification problems and control of discrete systems.
168.	IGA_PrF_2024_025	Sedimentární archivy a jejich depoziční prostředí	doc. Mgr.	Sedláček	Jan	Ph. D.	Navrhovaný projekt je zaměřen na studium vybraných sedimentárních archivů a jejich depozičních prostředí. Tyto archivy mohou poskytovat cenné informace o proběhnutých sedimentačních procesech a změnách ve zdrojové oblasti, včetně klimatické variability. Depoziční prostředí odráží variabilitu ukládání sedimentů danou vlastnostmi transportního média a dalšími řídicími faktory. Tyto informace mohou mít jak charakter krátkodobých výkyvů, tak dlouhodobých trendů. Pro lepší pochopení trendů v sedimentech je zapotřebí využít kombinovaného přístupu, sestávajícího z vysokorozlišující metodu proxy stratigrafické analýzy sedimentárních archivů, geochemické a geofyzikálních nástrojů. V posledních stoletích došlo k dramatické změně v depozičních systémech, protože moderní sedimenty jsou dalekosáhle ovlivněny činností člověka a odráží také historii kontaminace. Hlavní důraz bude kladen zejména na fluvialní sedimenty v povodí řek Odry a Bevy, z dalších depozičních prostředí dále na lakustrální, marinní a eolické sedimenty. Cílem projektu bude porozumění depozičnímu prostředí, sedimentačním procesům a jejich řídicí faktorům. U moderních sedimentů bude dalším cílem porozumění transportu kontaminantů říčním prostředí. Dále bude popsána faciální architektura sedimentárních těles, zhodnocena časová a prostorová variabilita sedimentačních podmínek.	The proposed project focuses on the study of selected sedimentary archives and their depositional environment. These archives can provide valuable information about past sedimentation processes and changes in the source area, including climatic variability. The depositional environment reflects variability in sediment deposition given by the properties of the transport medium and other driving factors. This information, recorded in sediments, can be like both short-term fluctuations and long-term trends. For a better understanding of trends in sedimentation, a combined approach consisting of high-resolution multi-proxy stratigraphic analysis, combining petrophysical, geochemical, and geophysical tools is needed. In recent centuries, there have been dramatic changes in depositional systems, as modern sediments are widely influenced by human activities and reflect a history of contamination. The main emphasis will be focused mainly on fluvial sediments in the Odra and Beva River catchments, other studied depositional settings include lacustrine, marine and eolian sediments. The project will aim to understand the depositional environment, sedimentation processes and their controlling factors. For modern sediments, another goal will be to understand the transport of contaminants through the fluvial environment. Temporal and spatial trends of sedimentary conditions and the internal architecture of sediments will also be described.
169.	IGA_PrF_2024_026	Moderní metody analýzy komplexních vzorků	prof. RNDr.	Barták	Petr	Ph. D.	Projekt si klade za cíl podpořit původní výzkum a vývoj analytických metod zahrnujících především inovativní postupy zpracování vzorku s následnou aplikací vhodných instrumentálních metod pro analýzu látek ve složitých maticích. Řešení projektu napomůže hlubšímu zapojení studentů doktorského i magisterského studijního programu „Analytická chemie“ do vědecké-výzkumné činnosti katedry analytické chemie PF UP. Očekávané výsledky budou důležité pro další rozvoj v mnoha odvětvích moderní analytické chemie, stanou se součástí absoltentových prací studentů katedry analytické chemie a budou odpovídajícím způsobem prezentovány na odborných konferencích a v odborných časopisech. Díky modulární koncepci projekt napomůže rozvoji prakticky všech základních oblastí analytické chemie v rámci řešení sedmi dílčích tematických okruhů: (1) Elektrochemické reakce látek s o-dimethoxybenzenovým strukturálním motivem, (2) Kapilární elektroforéza pro analýzu komplexních vzorků, (3) Moderní mikroanalýza rostlinného materiálu, životního prostředí a hmotného kulturního dědictví, (4) Atomová a vibrační spektrometrie pro analýzu komplexních vzorků, (5) Vývoj mikroanalytických technik pro analýzu archeologických vzorků, (6.) Identifikace markerů spojením iontové mobility, hmotnostní spektrometrie a studium struktury iontů v plynné fázi s využitím srážkového průřezu, (7) Elektrochemická detekce v analýze fyziologicky aktivních látek a (8.) Hmotnostní spektrometrie v analýze metabolitů.	The project aims to support original research and development of analytical methods, including mainly innovative sample preparation procedures followed by the application of suitable instrumental methods for the analysis of substances in complex matrices. The project implementation will help the students of doctoral and masters study programme „Analytical chemistry“ to become more deeply involved in the scientific and research activities of the Department of Analytical chemistry. The expected results will be important for further development of many branches of modern analytical chemistry, will become part of the graduate thesis of the students of the Department of Analytical Chemistry and will be presented accordingly at professional conferences and in scientific journals. Thanks to the modular concept, the project will help to development of practically all fundamental areas of analytical chemistry within the framework of seven particular research topics: (1) Electrochemical reactions of substances with the o-dimethoxybenzene structural motif, (2) Capillary electrophoresis for analysis of complex samples, (3) Modern microanalysis of plant material, environment and material cultural heritage, (4) Atomic and vibrational spectrometry for analysis of complex samples, (5) Development of microanalytical techniques for the analysis of archaeological samples, (6.) Identification of markers by ion mobility-mass spectrometry and study of ion structures in gas-phase using collision cross-section, (7) Electrochemical detection in the analysis of active substances and (8.) Mass spectrometry in metabolite analysis
170.	IGA_PrF_2024_027	Řešení vybraných geologických otázek Moravy a Slezska	doc. Ing.	Jirášek	Jakub	Ph. D.	Navrhovaný projekt je po tematické stránce rozdělen do čtyř na sobě tematicky nezávislých celků, které budou řešeny různými pracovními skupinami. Jejich spojovací linií je snaha o bližší pochopení mineralogie, petrologie, sedimentologie, paleogeografie a paleoecologie vybraných geologických jednotek Moravy a české části Slezska. Jedná se o 1) mineralogie historických železnorudných výskyty Malá Morávka a Hranická (rozpracováno již v roce 2023), 2) otázku zdroje, stáří a paleoekologie výskytu exotických klastů v výskyt nummulitů v okolí řečiště Olše, 3) popis a analýzu organogenního sedimentu kvartérního stáří v Ostravě-Koblově, a 4) výzkum sesuvů v Hrubém Jeseníku a Rychlebských horách.	The proposed project is thematically divided into four thematically independent units, which will be solved by different working groups. Their connecting lines is an effort to reach a deeper understanding of mineralogy, petrology, sedimentology, paleogeography and paleoecology of selected geological units of Moravia and the Czech part of Silesia. Research topics are following: 1) the mineralogy of the historical iron ore deposits of Malá Morávka and Hranická (elaborated already in 2023), 2) the question of the source, age and paleoecology of the occurrences of exotic clasts with occurrences of nummulites in the vicinity of the Olše river bed, 3) the description and analysis of Quaternary organogenic sediment in Ostrava-Koblov, and 4) landslide research in Hrubý Jeseník and the Rychlebské hory Mountains.

171.	IGA_PrF_2024_028	Vývoj nových syntetických metod pro přípravu biologicky aktivních látek	doc. RNDr.	Urban	Milan	Ph.D.	Organická syntéza je dynamická a neustále rozvíjející se vědní disciplína. Pomocí ní dokážeme připravit velice širokou řadu organických látek. Můžeme tak připravit popsané přírodní látky našeho zájmu, anebo pomocí rozsáhlé metodiky můžeme připravit zcela nové, dříve nepopisované sloučeniny, jejichž biologické účinky nebo syntetické vlastnosti mohou být dokonalejší, než u původních přírodních analog. Inovativní syntetická metodologie jsme schopni neustále obcházet některá úskalí, která chemii provází, typicky časová a finanční náročnost syntézy, toxicita a jiné nebezpečnosti chemických komponent, nedostatečná obecnost zavedených postupů nebo ztráty způsobené nízkou výťažností reakcí. Významnou skupinou organických látek jsou organické látky s biologickou aktivitou, zvláště pak biologicky aktivní látky s medicínalním či veterinárním charakterem. Neustálé rozšiřování známých sloučenin proti nejruznějším onemocněním je zapotřebí nejenom kvůli objevu nových nemocí a nálek, ale také kvůli narůstajícím rezistencím variantám již známých onemocnění. Stávající léky látky je také možno dále upravovat tak, aby byl dále maximalizován léčebný účinek a minimalizovány byly účinky vedlejší. Cílem tohoto projektu je nalezení vhodných syntetických postupů pro přípravu biologicky aktivních látek a samotná příprava finálních derivátů, které by mohly naleznout uplatnění v medicíně či veterinární oblasti a které budou proti vybraným specifickým patogenům testovány.	Organic synthesis is a dynamic and constantly evolving discipline, which can be used to prepare a very wide range of organic substances. It is possible to prepare known useful natural products of interest, or we can use this extensive methodology to prepare completely new, previously unknown compounds that's biological effects or synthetic properties may be superior to those of their original natural analogues. Never ending development and evolution of synthetic methodology leads to overcoming the obstacles that usually accompany chemistry, typically the time and financial costs of the synthesis, toxicity and other hazards of chemicals, the generality of established procedures, or mass losses due to low reaction yields. An important group of organic compounds are organic substances with biological activity, especially biologically active derivatives useful in medicinal or veterinary applications. Continuous expansion of known pharmaceuticals is needed not only because of the appearance of new diseases and infections, but also because of rising resistant variants of these diseases. Existing approved drugs can also be further modulated and developed to maximize the therapeutic effect and minimize the side effects. The aim of this project is to find suitable synthetic pathways for the preparation of biologically active compounds and the actual preparation of final derivatives that could find applications in the medical or veterinary field. All final compounds will be tested against specific pathogens.
172.	IGA_PrF_2024_029	Biodiverzita a životní strategie živočichů III	doc. RNDr.	Kundrata	Robin	Ph.D.	Předložený projekt je zaměřený na studium biodiverzity a evoluce životních strategií modelových skupin živočichů, čímž navazuje na předchozí projekty IGA v souladu s dlouhodobým výzkumným a vzdělávacím zaměřením katedry zoologie PF UP. Cílem je široké zapojení magisterských a doktorských studentů do výzkumných projektů a jejich podpora při zpracování kvalifikačních prací. Projekt je strukturován dle modelových skupin na dílčí projekty, které odpovídají jednotlivým nosným výzkumným směrům na pracovišti. Do řešení projektu jsou zapojeni čtyři doktoři a sedm magisterských studentů pod odborným vedením šesti akademických pracovníků. Vědecké výsledky budou tvořit součást kvalifikačních prací a současně budou publikovány v mezinárodních impaktovaných časopisech registrovaných v databázi Web of Science. Projekt zahrnuje následující dílčí témata: 1) Evoluce a diverzita vybraných skupin hmyzu, 2) Systematika, fylogenie a ekologie herpetofauny, 3) Reprodukční strategie ptáků a savců hor, 4) Využití molekulárně-biologických metod k determinaci druhů myšic rodu Apodemus, a 5) Výzkum reprodukční fyziologie.	The proposed project is focused on the biodiversity and evolution of life strategies in model groups of animals. It represents a continuation of the long-term research and educational program of the Department of Zoology Fac SGI UP and builds on the previous IGA projects. The principal aim is an integration of MSc and PhD students into the established research programs as well as the support of preparation of their theses. The project is structured according to model taxa into sub-projects that represent main lines of research conducted at our department. Altogether, four PhD students, seven MSc students, and six academic researchers are involved in the project. The scientific outputs will be integrated in the students' theses and published in the WOS registered journals with IF. The main topics of the intended project include: 1) Evolution and diversity of selected insect lineages, 2) Systematics, phylogeography, and ecology of herpetofauna, 3) Reproductive strategies of mountain birds and mammals, 4) Use of molecular biology methods for the species determination of Apodemus muric rodents, and 5) Reproductive physiology research.
173.	IGA_PrF_2024_030	Pokročilé biofyzikální studie biologických systémů	Mgr.	Prachařová	Jitka	Ph.D.	Biofyzika a molekulární biofyzika se v poslední době stále dynamicky rozvíjí. S tímto vývojem jde ruku v ruce také zdokonalování experimentálních technik, které jsou klíčovými nejen v rámci uvedených oborů. S využitím těchto technik a moderních metod je pak možné provádět i pokročilé biofyzikální studie různých biologických systémů. V rámci předkládaného projektu budou provedeny vědecké studie se zaměřením na (a) stanovení biologické aktivity komplexů platiny obsahujících kyselinu 10-hydroxy-trans-2-decenovou na nádorové buněčné línii a studium mechanismu účinku těchto látek, (b) určení vlivu chemie excitace na proteiny v kožních buňkách, (c) využití exozomů a regulace NADPH oxidázy v diagnostice, (d) studium fotosyntetického aparátu, (e) analýza poškozených hlasivek a mechanismus produkce lidského hlasu. Díky tomuto projektu bude podpořena výzkumná laboratorní práce studentů Katedry biofyziky. Studenti se tedy budou moci aktivně podílet na pokročilých biofyzikálních studiích, čímž získají nové znalosti a osvojí si experimentální techniky využívané v rámci základního výzkumu pod dohledem zkušených školitelů.	Biophysics and molecular biophysics are scientific fields, underwent dramatic progress during last years. They use a wide range of experimental techniques, that also underwent very fast progress, and that can be applied to study a whole range of processes in various biological systems. Due to this progress it is possible to use these techniques and modern methods for advanced biophysical studies of biological systems. The proposed project is aimed toward current topics of biophysics and molecular biophysics, in particular: (a) study of the biological activity and the mechanism of action of the new platinum-based complexes with 10-hydroxy-trans-2-decenoic acid, (b) influence of the chemexcitation on the proteins in the skin cells, (c) testing of exosomes and NADPH oxidase regulation as potential diagnostic markers, (d) study of the photosynthetic apparatus, (e) analysis of the damage of vocal apparatus and mechanisms underlying generation of voice. Thanks to the presented project, it will be possible to involve the students of the Department of Biophysics in advanced biophysical studies. The proposed project will support their scientific activities and will enable young scientists to work on the mentioned current issues of the basic research under the leadership of qualified mentors.
174.	IGA_PrF_2024_031	Rozvoj a modernizace oboru Didaktika chemie	doc. RNDr.	Drahoš	Bohuslav	Ph.D.	Projekt se zaměřuje na rozvoj a modernizaci oboru Didaktika chemie na katedře anorganické chemie, který se v kontextu zvýšeného zájmu studentů o učtecké aprofabace stává v posledních několika letech více důležitou oblastí, než jak byl chápán v minulosti. V tomto ohledu je potřeba udělat několik kroků, především spojených s elektronizací a využitím různých moderních technologií v rámci tohoto oboru. Projekt se tak bude v tomto kontextu zabývat především dvěma tematickými okruhy: (i) tvorbou výukových videí se zaměřením na chemické vlastnosti prvků periodické tabulky a na základní metody laboratorní techniky a ověření jejich efektivnosti pomocí metody eye trackingu, (ii) vytvoření nebo využití rozhraní pro tvorbu elektronických didaktických systémů, vytvoření takových testů a ověření jejich správnosti a využitelnosti přímo v elektronické aplikaci. Projekt se ale také bude zabývat i tradičními tématy oboru didaktika chemie jako jsou analýza mezipředmětových vztahů s přehledem do fyziky a matematiky, vytvoření podpůrných výukových materiálů pro výuku chemie s přehledem do fyziky nebo matematiky, nebo materiálů pro nadané žáky základních a středních škol, případně i tvorba výukových programů použitelných v Pevnosti poznání – interaktivním science centru Univerzity Palackého.	The project deals with the development and modernisation of the field of Didactics of chemistry, which, in the context of the increased interest of students in the teaching profession, has become a more important area in the last few years than it used to be. In this respect, several steps need to be taken, mainly related to the introduction of electronic devices and the application of various modern technologies within this field. Thus, the project will deal in this context mainly with two topics: (i) the preparation of educational videos focusing on the chemical properties of the periodic table elements and the basic laboratory techniques and the verification of their effectiveness using the eye tracking method, (ii) the preparation or use of an interface for the development of electronic didactic tests, the creation of such tests and the verification of their correctness and usability directly in an electronic application. However, the project will also deal with some traditional topics in the field of didactics of chemistry such as the analysis of inter-subject relationships overlapping with physics and mathematics, the preparation of supporting teaching materials for teaching chemistry overlapping with physics or mathematics, or materials for gifted pupils of primary and secondary schools, or the development of teaching programs for the Fort Science – interactive science centre of Palacký University.
175.	IGA_PrF_2024_032	Měření dopadů intervence Dialogic Booksharing na sociální rozvoj a zhodnocení jejich udržitelnosti ve vybraném regionu Tanzanie	Mgr.	Schlossarek	Martin	Ph.D.	Cílem projektu je analyzovat dopady intervence Dialogic Booksharing, který je realizován od roku 2023 v oblasti Usungu v Tanzanii, a udržitelnost těchto dopadů. Dialogic Booksharing je program zaměřený na rodiče, který učí pečovatelské o děti stimulovat kognitivní a emocionální rozvoj batolat prostřednictvím obrázkových knih. Program Dialogic Booksharing je součástí iniciativy Parenting for Lifelong Health (PLH) for Toddlers, kterou zajišťuje Světová zdravotnická organizace. Tato iniciativa podporuje programy cílené na batolata, které již prošly rigorózními evaluacemi, přičemž prvotní výsledky indikují velmi příznivý poměr mezi vynaloženými náklady a dopadem na cílovou skupinu. Předchozí evaluace byly prováděny v městských oblastech Jihoafrické republiky a Lesotha a byly založeny téměř výhradně na kvantitativních šetřeních s omezeným počtem pozorování. Náš projekt cílí na to, aby vyplnil některé mezery ve znalostech o dopadech programu Dialogic Booksharing prostřednictvím: i. zaměření na rodiče a děti z venkovské oblasti v Tanzanii, ii. vyvážení faktorů, které ovlivňují sílu dopadů programu, a to prostřednictvím kvalitativní vědecké výzkumu, iii. zkoumání dalších, dosud nezkoumaných potenciálních účinků programu (to je možné díky oproti předchozím výzkumům většímu vzorku). Projekt tak může přispět k hlubšímu pochopení dopadů programu Dialogic Booksharing v extrémně chudých venkovských komunitách. Může také poskytnout indicie, jaká opatření je vhodné při implementaci programu realizovat, aby došlo k maximalizaci jeho dopadů. Projekt navazuje na předchozí projekt IGA (IGA_PrF_2023_028) a bude analyzovat jak data již shromážděná v rámci tohoto předchozího projektu, tak data, která budou posbírána v průběhu roku 2024.	The project aims to analyze the effects of the Dialogic Booksharing intervention implemented since 2023 in the Usungu area, Tanzania, and the sustainability of these effects. Dialogic Booksharing (DB) is a parenting program that facilitates caregivers' stimulation of toddlers' cognitive and social development through focused engagement with picture books. The Dialogic Booksharing program is part of the World Health Organization's Parenting for Lifelong Health (PLH) for Toddlers initiative. This initiative promotes programs focused on toddlers, for which previous evaluations showed a very good cost-effectiveness ratio. Existing evaluation studies of DB were conducted in urban areas of South Africa and Lesotho and were based almost solely on quantitative research with a limited number of observations. We aim to enrich the current knowledge about the effects of DB by i. focusing on parents and children from a rural area in Tanzania, ii. explaining the strengths of various effects via qualitative research, iii. potentially identifying a wider variety of effects of the DB intervention thanks to a larger sample than the ones used in the previous evaluations. Our research project can thus help to obtain a deeper understanding of the effects of DB in extremely poor rural communities and provide a hint of what measures could be taken to increase its effects. The project builds on the previous IGA project (IGA_PrF_2023_028) and will analyze both data already collected in the previous project as well as data yet to be collected in 2024.